VĮ VALSTYBINIŲ MIŠKŲ URĖDIJOS PATIKĖJIMO TEISE VALDOMŲ ROKIŠKIO REGIONINIO PADALINIO DALIES (NUO 2018 M. SAUSIO 8 D. IKI 2019 M. SAUSIO 1 D. BUVUSIO ROKIŠKIO REGIONINIO PADALINIO) ADMINISTRUOJAMŲ MIŠKŲ

VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTO SUDEDAMOJI DALIS

GAMTOSAUGINĖ DALIS

KAUNAS, 2019 m.

TURINYS

Psl.

1. DARBO OBJEKTAS, TEISINIS PAGRINDAS, TIKSLAI IR METODIKA..... 4
2. DARBO SUDĖTIS..... 6
3. VALSTYBĖS SAUGOMOS TERITORIJOS IR OBJEKTAI..... 7
   - 3.1. Nacionalinių saugomų teritorijų bendra apžvalga..... 7
     - 3.1.1. Valstybiniai parkai..... 8
     - 3.1.2. Valstybiniai draustiniai..... 11
   - 3.2. Europos ekologinio tinklo „NATURA 2000“ teritorijos..... 15
     - 3.2.1. Paukščių apsaugai svarbios teritorijos (PAST)..... 15
     - 3.2.2. Buveinių apsaugai svarbios teritorijos (BAST)..... 16
       - 3.2.2.1. *EB svarbos gamtinių buveinių tipų, esančių valstybinės reikšmės miškuose, trumpa charakteristika*..... 20
       - 3.2.2.2. *EB svarbos gamtinių buveinių tipų pasiskirstymas girininkijų miškuose*..... 34
       - 3.2.2.3. *EB svarbos gamtinių buveinių, saugomų augalų ir gyvūnų rūšių apsauga ir tvarkymas*..... 37
   - 3.3. Valstybės saugomi objektai..... 61
     - 3.3.1. Gamtos paveldo objektai..... 61
     - 3.3.2. Lietuvos Respublikos saugomos gyvūnų, augalų ir grybų rūšys..... 62
     - 3.3.3. Vaistinių augalų genetiniai sklypai..... 63
4. REGIONINIO PADALINIO ĮSIPAREIGOJIMU SAUGOMI PLOTAI..... 64
   - 4.1. Kertinės miško buveinės..... 64
   - 4.2. Miško plotai saugomi pagal miškų sertifikavimo reikalavimus..... 65
5. NAUJAI INVENTORIZUOTI EKOLOGIŠKAI VERTINGI MIŠKO PLOTAI..... 67
   - 5.1. Miško laukymės saugotinos nuo apaugimo medžiais ir krūmais..... 67
   - 5.2. Miško sklypai su pavieniais ekologiškai vertingais medžiais (senmedžiais)..... 70
6. MIŠKŲ ŪKINIS REŽIMAS..... 73
7. GAMTOSAUGINĖS ŪKINĖS PRIEMONĖS MIŠKUOSE..... 74
   - 7.1. Miško kirtimų ribojimas prie saugomų paukščių lizdaviečių..... 74
   - 7.2. Rekomenduojamos retųjų augalų apsaugos priemonės..... 75
   - 7.3. Paliekamų bioįvairovės medžių atranka ir išdėstymas..... 75
   - 7.4. Kertinių miško buveinių tvarkymas ir apsauga..... 78
   - 7.5. Biotechninės priemonės..... 78
8. PROJEKTUOJAMOS GAMTOSAUGINĖS TVARKYMO PRIEMONĖS REGIONINIO PADALINIO ADMINISTRUOJAMUOSE MIŠKUOSE..... 81
   - 8.1. Sacharos pelkės gamtotvarkos plane numatytų gamtosauginių priemonių projektavimas..... 82
   - 8.2. Sartų ir Gražutės RPD siūlymu suprojektuotos gamtosauginės priemonės valstybinės reikšmės miškuose..... 94
   - 8.6. Projektuojamos gamtosauginės tvarkymo priemonės pagal „Buveinių apsaugai svarbios teritorijos – Dusetų girios (LTROK0007) tvarkymo programą“. 97

LITERATŪROS SĄRAŠAS..... 103
PRIEDAI..... 105
- **1 priedas.** Nacionalinių saugomų teritorijų žiniaraštis..... 106
- **2 priedas.** Europos ekologinio tinklo „NATURA 2000“ teritorijų žiniaraštis..... 111

3 priedas. Nacionalinių saugomų teritorijų ir „NATURA 2000“ tinklo teritorijų pasiskirstymo saugomų teritorijų direkcijoms sąrašas..... 115

4 priedas. Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių radaviečių žiniaraščiai..... 117

5 priedas. Kertinių miško buveinių sąrašas regioninio padalinio administruojamuose miškuose..... 139

6 priedas. Bendrieji kertinių miško buveinių nuostatai..... 145

7 priedas. Miško laukymių saugotinų nuo apaugimo medžiais ir krūmais žiniaraštis..... 155

8 priedas. EB svarbos pievų buveinių lokalizacija saugotinose nuo apaugimo medžiais ir krūmais miško laukymėse..... 158

9 priedas. Miško sklypų su pavieniais ekologiškai vertingais medžiais (senmedžiais) žiniaraštis..... 164

10 priedas. Projektuojamų gamtosauginių tvarkymo priemonių lokalizacija regioninio padalinio administruojamuose miškuose..... 168

11 priedas. „NATURA 2000“ teritorijų, kurioms yra parengtas gamtotvarkos planas, EB svarbos gamtinių buveinių lokalizacija regioninio padalinio administruojamuose miškuose..... 172

12 priedas. EB svarbos gamtinių buveinių lokalizacija BAST regioninio padalinio administruojamuose miškuose (*remiantis „BIOMON“ duomenų bazės duomenimis*)..... 174

13 priedas. Saugomų augalų buveinių ir gyvūnų veisimosi ir/ar maitinimosi vietų lokalizacija BAST regioninio padalinio administruojamuose miškuose (*remiantis „BIOMON“ duomenų bazės duomenimis*)..... 185

14 priedas. EB svarbos gamtinių buveinių lokalizacija BAST regioninio padalinio administruojamuose miškuose (*remiantis www.geoportal.lt/maps duomenimis*)..... 191

15 priedas. Vaistinių augalų genetinių sklypų lokalizacija regioninio padalinio administruojamuose miškuose..... 194

16 priedas. Tvarkymo priemonių lokalizacija regioninio padalinio administruojamuose miškuose (pagal Dusetų girios BAST tvarkymo programą)... 196

17 priedas. Plotų, kuriuose numatyta palaikyti atviras miško laukymes, lokalizacija regioninio padalinio administruojamuose miškuose (pagal Sartų ir Gražutės RPD pateiktus siūlymus)..... 200

1. DARBO OBJEKTAS, TEISINIS PAGRINDAS, TIKSLAI IR METODIKA

Darbo objektas **–** valstybės įmonės Valstybinių miškų urėdijos (toliau – VĮ VMU) patikėjimo teise valdomi Rokiškio regioninio padalinio administruojami miškai (toliau – regioninio padalinio administruojami miškai).

Teisinis pagrindas. Gamtosauginių priemonių plano parengimą sąlygojo naujo regioninio padalinio vidinės miškotvarkos projekto rengimas. Šiame darbe pateikiama gamtosauginių, gamtotvarkinių ir miško biologinę įvairovę praturtinančių specialių priemonių visuma, darbas parengtas atsižvelgiant į besikeičiančius šalies valstybinių miškų aplinkosauginius reikalavimus.

Gamtosauginių priemonių planas yra sudedamoji regioninio padalinio vidinės miškotvarkos projekto dalis. Rengiant planą, regioninio padalinio administruojamuose miškuose suprojektuotos gamtosauginės priemonės, kurių laikymasis padės išsaugoti ir praturtinti biologinę įvairovę. Suprojektuotos priemonės suderintos su regioniniu padaliniu, atsižvelgiant ne tik į gamtosauginius, bet ir į socialinius bei ekonominius visuomenės interesus šioje teritorijoje. Informacija apie suderintas su regioniniu padaliniu gamtosaugines priemones pateikiama atskiruose žiniaraščiuose (pagal girininkijas).

Darbo tikslai:

1. Parengti specialų regioninio padalinio gamtosauginių priemonių žemėlapį, kuriame būtų pažymėtos teritorijoje esančios valstybės saugomos teritorijos, Europos Sąjungos svarbos teritorijos (NATURA 2000), Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų, samanų, kerpių ir grybų rūšių radavietės, regioninio padalinio įsipareigotos saugoti kertinės miško buveinės, naujai inventorizuotos kitos ekologiškai vertingos teritorijos.

2. Gamtotvarkos planuose numatytų gamtinių vertybių atkūrimo ir tolimesnio jų palaikymo priemonių pagrindu suprojektuoti biologinės įvairovės palaikymo kirtimus, specialiuosius miško kirtimus, kitas priemones.

Darbo metodika. Darbas atliktas naudojant naują (lauko darbai – 2018 m.) sklypinės miškų inventorizacijos duomenis, saugomų teritorijų planavimo dokumentus, atliktų bioįvairovės tyrimų bei vykdytų projektų medžiagą. Darbe remtasi regioninio padalinio, Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos, Biržų regioninio parko direkcijos (toliau – RPD), Sartų ir Gražutės RPD specialistų pateikta medžiaga ir informacija bei Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos saugomų rūšių informacinėje sistemoje (SRIS) esančiais duomenimis. Visi šie duomenys suvesti į atributinių ir grafinių duomenų bazes. Naudojant atributinę

duomenų bazę rengiami gamtosauginių priemonių žiniaraščiai, o naudojant grafinę duomenų bazę parengiami gamtosauginių priemonių žemėlapiai. Visi žemėlapiai gaminami regioninio padalinio administruojamų miškų išdėstymo planų pagrindu.

Tolimesni projektiniai sprendimai priimti vadovaujantis galiojančiais saugomų teritorijų nuostatais, gamtotvarkos, miškotvarkos darbų vykdymo instrukcijos ir miško kirtimų taisyklių reikalavimais, taip pat tvaraus, gamtai artimo ir subalansuoto miškų ūkio principais.

Projekto rengėjai:

- *tekstinę dalį parengė* – kraštotvarkos skyriaus specialistė **Gerda Junevičiūtė**;
- *grafinę dalį parengė* – **Gerda Junevičiūtė** (išskyrus regioninio padalinio bendrą gamtosauginių priemonių žemėlapį (M 1:50 000) ir visų girininkijų gamtosauginių priemonių žemėlapius (M 1:20 000) parengė kraštotvarkos skyriaus specialistas (projektavimui) – **Linas Juozaitis**).

2. DARBO SUDĖTIS

Gamtosauginių priemonių planas susideda iš dviejų atskirų dalių – grafinės informacijos (žemėlapio) ir gamtosauginių priemonių plano – Aiškinamojo rašto. Grafinė informacija lokalizuota planinėje medžiagoje, parengiant regioninio padalinio bendrą gamtosauginių priemonių žemėlapį (M 1:50 000) (1 pav.) ir visų girininkijų gamtosauginių priemonių žemėlapius (M 1:20 000). Gamtosauginių priemonių plano Aiškinamajame rašte pateikiami žiniaraščiai sudaryti visoms Gamtosauginių priemonių žemėlapyje pažymėtoms saugomoms teritorijoms ir objektams bei naujai inventorizuotiems ekologiškai vertingiems miško sklypams. Taip sukuriamas vieningas dokumentas, kuriame sukoncentruotos visos saugomos teritorijos ir teritorijos, kuriose veikla ribojama, bei objektai su jų palaikymui reikalingo nustatyto ūkinio režimo ypatybėmis. Gamtosauginių priemonių aprašymai pateikiami atskiruose žiniaraščiuose pagal girininkijas.

Iš viso parengta 6 komplektai gamtosauginių priemonių planų girininkijoms (po vieną aiškinamųjų raštų ir žemėlapių komplektą kiekvienai girininkijai) ir vienas bendras regioninio padalinio aiškinamojo rašto ir žemėlapio komplektas regioninio padalinio administracijai. Po vieną aiškinamojo rašto egzempliorių taip pat teikiama centrinei VĮ VMU administracijai ir Valstybinei miškų tarnybai.

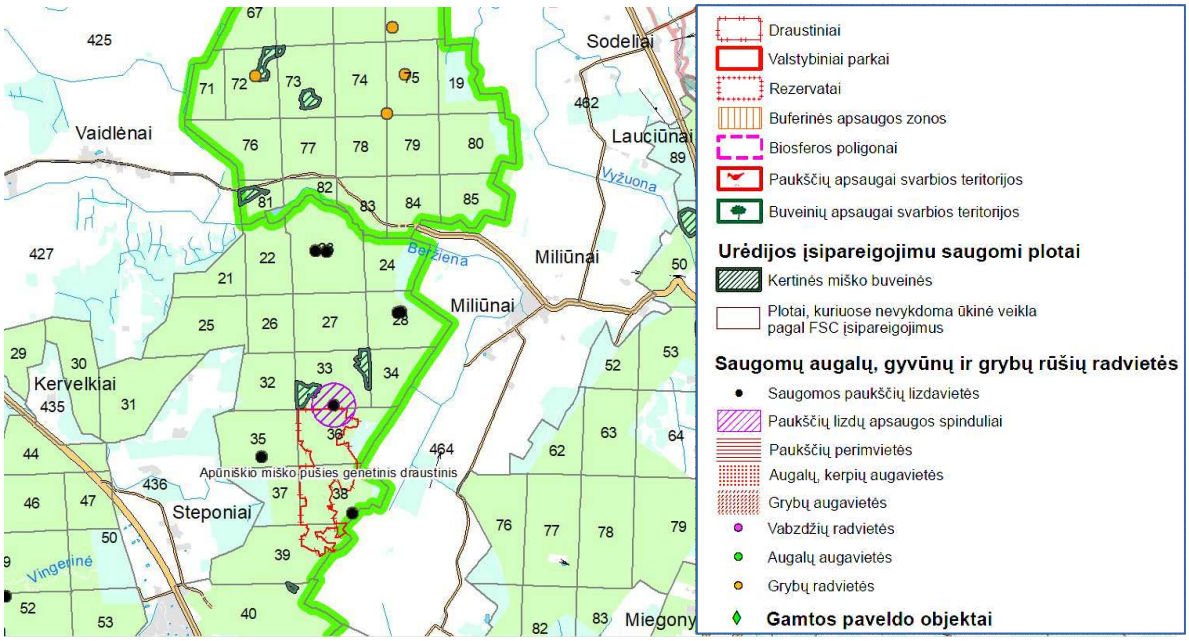

1 pav. **Gamtosauginio žemėlapio (M 1:50 000) fragmentas**

3. VALSTYBĖS SAUGOMOS TERITORIJOS IR OBJEKTAI

Visos saugomos teritorijos yra Lietuvos gamtinio karkaso dalis. Gamtinio karkaso teritorijose saugoma kraštovaizdžio erdvinė teritorinė struktūra ir gamtinis pobūdis, ekologinis stabilumas, kraštovaizdžio estetinė vertė. Gamtinio karkaso teritorijos turi būti tvarkomos vadovaujantis darnios plėtros principais. Teritorijose, turinčiose istorinę, kultūrinę vertę, svarbiose estetiniu atžvilgiu, gamtinio karkaso teritorijos, tvarkomos atsižvelgiant ir derinant tarpusavyje ekologinius, kultūrinius bei estetinius kraštovaizdžio formavimo reikalavimus.

3.1. Nacionalinių saugomų teritorijų bendra apžvalga

Lietuvoje saugomos teritorijos steigiamos norint išsaugoti gamtos ir paveldo teritorinius kompleksus bei objektus, kraštovaizdžio ir biologinę įvairovę. Saugomose teritorijose palaikoma kraštovaizdžio ekologinė pusiausvyra, gamtos išteklių subalansuotas naudojimas ir atkūrimas, sudaromos sąlygos pažintiniam turizmui, moksliniams tyrimams ir aplinkos būklės stebėjimams. Šalies saugomų gamtinių teritorijų apskaitą, apsaugą bei tvarkymą reglamentuoja Lietuvos respublikos Saugomų teritorijų įstatymas (1993 m. lapkričio 9 d. Nr. I-301). Veiklą saugomose teritorijose reglamentuoja:

1) Saugomų teritorijų įstatymas, Aplinkos apsaugos, Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos, Saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių, Laukinės gyvūnijos, Laukinės augalijos, Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo, Miškų, Teritorijų planavimo, Statybos bei kiti įstatymai;
2) saugomų teritorijų nuostatai;
3) saugomų teritorijų planavimo dokumentai;
4) saugomų teritorijų tipiniai apsaugos reglamentai;
5) apsaugos sutartys, kurias Vyriausybės įgaliotos institucijos jos nustatyta tvarka sudaro su žemės savininkais ir valdytojais ir įregistruoja Nekilnojamojo turto registre, kai su žemės savininkais ir valdytojais individualiai susitariama dėl kraštovaizdžio, gamtos vertybių papildomų apsaugos ir naudojimo priemonių nustatymo arba tvarkymo priemonių įgyvendinimo jų valdomoje žemėje.

Pagal saugomų vertybių pobūdį regioninio padalinio teritorijoje esantys draustiniai skirstomi į gamtinius (botaniniai-zoologiniai, botaniniai, ichtiologiniai, telmologiniai, hidrografiniai, geomorfologiniai), kompleksinius (kraštovaizdžio) ir genetinius draustinius.

Bendras regioninio padalinio administruojamų miškų plotas yra 23404,6 ha **(teritorijos miškingumas – 23,1%).** ***Regioninio padalinio administruojamuose miškuose***

valstybės saugomos teritorijos iš viso užima 2681,5 ha arba 11,5% bendro regioninio padalinio administruojamų miškų ploto (1 lentelė, 1 priedas).

1 lentelė. *Valstybės saugomų teritorijų pasiskirstymas girininkijų miškuose*

Girininkija	*Regioninio padalinio administruojami miškai*		
	bendras miškų plotas, ha	*saugomų teritorijų plotas, ha*	*bendro miškų ploto %*
Juodupės	3984,1	162,9	4,1
Kamajų	4063,0	1172,7	28,9
Obelių	4688,1	366,8	7,8
Pandėlio	4382,7	931,4	21,3
Rokiškio	3599,6	47,7	1,3
Sėlynės	2687,1	0	0
Iš viso:	**23404,6**	**2681,5**	**11,5**

Valstybės saugomų teritorijų miškų regioninio padalinio administruojamuose miškuose daugiausiai yra Kamajų (1172,7 ha ir tai sudaro 28,9% bendro girininkijos miškų ploto) ir Pandėlio (931,4 ha ir tai sudaro 21,3% bendro girininkijos miškų ploto) girininkijose.

Gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų (BAST) ir paukščių apsaugai svarbių teritorijų (PAST) plotai į bendrą regioninio padalinio valstybės saugomų teritorijų plotą nesumuojami, kadangi didžiąja ploto dalimi jie apima valstybės saugomas teritorijas.

3.1.1. Valstybiniai parkai

Sartų regioninis parkas – įsteigtas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos – Atkuriamojo Seimo 1992 m. rugsėjo 24 d. nutarimu Nr. I–2913 „Dėl regioninių parkų ir draustinių įsteigimo“, siekiant išsaugoti unikalioje dubaklonių sankirtoje susiformavusį Sartų ežero kraštovaizdį, jo gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes, jas tvarkyti ir racionaliai naudoti.

Sartų regioninio parko apsaugos režimą užtikrina ir regioninio parko steigimo tikslų įgyvendinimą koordinuoja Sartų ir Gražutės RPD. Sartų regioninio parko plotas – 12 121 ha (2 lentelė).

Sartų regioninio parko paskirtis, nustatyta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. 490 „Dėl regioninių parkų nuostatų patvirtinimo“, yra išsaugoti ypač vertingą dubaklonių sankirtoje susiformavusią Sartų, Rašų ir gretimų ežerų sistemą, vertingas Dusetų girios ir Antazavės šilo biocenozes; išsaugoti kultūros paveldo vertybes: Dusetų urbanistinį kompleksą, esamus piliakalnius ir parkus.

Sartų regioninio parko tvarkymo planas patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. liepos 3 d. įsakymu Nr. D1-385 „Dėl Sartų regioninio parko tvarkymo plano patvirtinimo“.

Sartų regioninio parko tvarkymo plano tikslai yra – nustatyti:

1. kraštovaizdžio tvarkymo zonas ir jų reglamentus;
2. gamtos, kultūros paveldo bei kraštovaizdžio apsaugos kryptis ir priemones;
3. rekreacinio naudojimo plėtros kryptis ir priemones;
4. gyvenviečių ir infrastruktūros vystymo kryptis.

Sartų regioninio parko tvarkymo plane numatoma:

- mažinti vandenų taršą modernizuojant inžinerinius (nuotekų, šildymo, vandentiekio) tinklus;
- skatinti atkurti nusausintų teritorijų hidrologinį režimą, renatūralizuojant sureguliuotas vandentėkmes;
- įveisti mišką prioritetiniuose plotuose ir nuskurdintose agrarinėse teritorijose, išskyrus atvejus, kai tai gali pakenkti saugomoms vertybėms ar jų aplinkai;
- stiprinti miškų ekologines funkcijas plėtojant ekologinį ūkininkavimą ir artimos natūraliai medžių rūšinės sudėties palaikymą;
- skatinti transformuoti kultūrines pievas, ganyklas ir ariamą žemę į natūralias ekstensyvaus naudojimo pievas;
- išsaugoti bei atkurti tradicinę mozaikišką kraštovaizdžio struktūrą regioninio parko agrarinėse ir miškingose-agrarinėse teritorijose;
- likviduoti apleistus gamybinius objektus ir sąvartynus bei renatūralizuoti jų teritorijas;
- renatūralizuoti ir rekultivuoti išeksploatuoto Minkūnų durpyno teritoriją ir Margėnų žvyro karjerą.

Siekiant išsaugoti ir eksponuoti gamtos vertybes, numatoma:

- inicijuoti Marimanto pušies ir Pakerių kadagio paskelbimą gamtos paveldo objektais;
- pritaikyti lankymui gamtos paveldo vertybes, sutvarkant aplinką, įrengiant lankymui ir eksponavimui būtiną infrastruktūrą (priėjimus, privažiavimus, automobilių stovėjimo aikšteles, atokvėpio vietas, informacinius stendus, kt.);
- atverti gamtos ir kultūros paveldo objektus bei reginius kraštovaizdžio formavimo kirtimais.

Siekiant išsaugoti ir atkurti regioninio parko biologinę įvairovę, numatoma:

- atlikti biologinės įvairovės tyrimus bei detalų Europos Bendrijos svarbos buveinių kartografavimą ir būklės įvertinimą visoje regioninio parko teritorijoje ir, esant

poreikiui, parengti šioms teritorijoms gamtotvarkos planus bei nustatyti būtinas apsaugos bei tvarkymo priemones;

- palaikyti natūralias pievas, atviras pelkes, miško aikšteles ir laukymes, šalinant sumedėjusią augaliją bei ekstensyviai naudojant (ganant ir šienaujant).

Veiklą Sartų regioninio parko funkcinio prioriteto zonose reglamentuoja Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. rugpjūčio 10 d. patvirtintas įsakymas Nr.429 „Dėl Sartų regioninio parko apsaugos reglamento patvirtinimo“. Sartų regioninio parko apsauga ir tvarkymas, veiklos reglamentavimas siejamas su teritorijos funkcinio prioriteto zonomis (2 lentelė).

2 lentelė. *Sartų regioninio parko funkcinio prioriteto zonos*

Regioninio parko funkcinio prioriteto zonos	ha	%
Konservacinio prioriteto zonos:	8019	66,1
Rezervatai	198	1,6
Draustiniai	7821	64,5
Ekologinės apsaugos prioriteto zonos	3229	26,7
Rekreacinio prioriteto zonos	631	5,2
Gyvenamosios zonos	242	2,0
Iš viso:	**12 121**	**100**
Regioninio parko buferinės apsaugos zona	*699*	

**Šaltinis: Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba (www.vstt.lt)*

Pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. gegužės 13 d. nutarimą Nr. 438 „Dėl Sartų regioninio parko ir jo zonų bei buferinės apsaugos zonos ribų plano patvirtinimo“, šio parko konservacinio prioriteto zoną sudaro: *Vosynos gamtinis rezervatas, Antazavės šilo kraštovaizdžio draustinis, Dusetų girios botaninis-zoologinis draustinis, Mielėnų geomorfologinis draustinis, Salinio, Sartų ir Rašų hidrografiniai draustiniai*, kurių tikslai yra šie:

1. ***Vosynos gamtinio rezervato tikslas*** – išsaugoti pirmykščių šiaurės rytų Lietuvos paežerių miškų bruožus išlaikiusią Dusetų girios gamtinio komplekso dalį, kaip Sėlių aukštumos didžiųjų dubaklonių miškų etaloną su mokslui vertingais augalijos ir gyvūnijos kompleksais;
2. ***Antazavės šilo kraštovaizdžio draustinio tikslas*** – išsaugoti Antazavės šilo centrinės dalies stipriai suskaidytą ežeringą miškingą kraštovaizdį su saugomomis buveinėmis, augalų ir gyvūnų rūšimis, Pakačinės piliakalniu ir Marimanto dvarviete;
3. ***Dusetų girios botaninio-zoologinio draustinio tikslas*** – išsaugoti Dusetų girios mišrių miškų ir pelkių kompleksą su saugomomis buveinėmis, augalų ir gyvūnų rūšimis;

4. ***Mielėnų geomorfologinio draustinio tikslas*** – išsaugoti būdingą Sėlių aukštumos mažai miškingos šiaurinės dalies kalvotą, daubotą, raguvotą, ežeringą reljefą, Mielėnų ir Mičiūnų piliakalnius;
5. ***Rašų hidrografinio draustinio tikslas*** – išsaugoti protakinį vingiuotos kranto linijos Rašų ežerą, užpelkėjusias jo pakrantes ir Šventosios upės ištakas;
6. ***Salinio hidrografinio draustinio tikslas*** – išsaugoti būdingus Sėlių aukštumos vakarinei nuolaidumai pratakius Salinio, Tautesnio, Ilgelio ežerus su salomis;
7. ***Sartų hidrografinio draustinio tikslas*** – išsaugoti dubaklonių sankirtoje susiformavusį sudėtingos konfigūracijos, vieną ilgiausių Lietuvoje Sartų ežerą su giliomis įlankomis, pusiasaliais, salomis ir protakomis, vertinga ežero ir apyežerio augalija ir gyvūnija, gausiais kultūros paveldo objektais.

Bendras regioninio padalinio administruojamų miškų plotas Sartų regioniniame parke yra 1394,2 ha *(1 priedas).*

Valstybės įsteigtų saugomų teritorijų, neturinčių direkcijų, ir Europos ekologinio tinklo „NATURA 2000“ teritorijų, nepatenkančių į valstybinius parkus, rezervatus ar biosferos rezervatą, priskyrimo saugomų teritorijų direkcijoms sąrašas pateikiamas 3 priede.

3.1.2. Valstybiniai draustiniai

Regioninio padalinio teritorijoje įsteigta 10 valstybinių draustinių: 1 geomorfologinis, 1 hidrografinis, 5 telmologiniai ir 3 genetiniai draustiniai.

Pagal LR saugomų teritorijų įstatymo nuostatas draustinių steigimo tikslai yra:

1) išsaugoti gamtos ir kultūros paveldo teritorinius kompleksus (vertybes), vietoves;
2) užtikrinti kraštovaizdžio ir biologinę įvairovę bei ekologinę pusiausvyrą;
3) išsaugoti laukinių augalų, gyvūnų bei grybų buveines ir rūšis, genetiniu požiūriu vertingas jų populiacijas;
4) sudaryti sąlygas moksliniams tyrimams;
5) sudaryti sąlygas pažintiniam turizmui;
6) propaguoti gamtos ir kultūros paveldo teritorinius kompleksus (vertybes), vietoves.

Regioninio padalinio teritorijoje įsteigti šie valstybiniai draustiniai:

1) ***Junkūnų geomorfologinis draustinis;***
2) ***Kampuolio hidrografinis draustinis;***
3) ***Gaidžiabalės samanynės telmologinis draustinis;***
4) ***Konstantinavos telmologinis draustinis;***
5) ***Notigalės telmologinis draustinis;***

6) ***Petriošiškio telmologinis draustinis;***

7) ***Suvainiškio telmologinis draustinis;***

8) ***Apūniškio miško pušies valstybinis genetinis draustinis;***

9) ***Kukių miško drebulės valstybinis genetinis draustinis;***

10) ***Salagirio miško beržo valstybinis genetinis draustinis.***

Bendras regioninio padalinio administruojamų miškų plotas valstybiniuose draustiniuose yra 1287,3 ha (3 lentelė, 1 priedas).

3 lentelė. *Valstybiniai draustiniai*

Draustinio pavadinimas	*Bendras plotas, ha	Girininkija	Regioninio padalinio administruojami maiškai, ha		Adresas	Kada ir kieno įsteigta	Steigimo tikslas
			bendras	*iš jo miško žemė*			
Junkūnų geomorfologinis draustinis	595,5	Obelių	39,7	38,1	Rokiškio raj. savivaldybė	LTSR Ministrų Tarybos 1988-02-29 nutarimas Nr. 57	Išsaugoti dubaklonių suskaidytą raiškų moreninį masyvą Sėlių aukštumoje
Kampuolio hidrografinis draustinis	464,8	Obelių	22,9	22,9	Rokiškio raj. ir Zarasų raj. savivaldybės	LR AT 1992-09-24 nutarimas Nr. I-2913	Išsaugoti raiškios konfigūracijos Kampuolio bei Ilgio ežerų kompleksą
Gaidžiabalės samanynės telmologinis draustinis	171,9	Juodupės	161,0	160,8	Panevėžio apskritis, Rokiškio rajono savivaldybė, Juodupės seniūnija	LRV 2010 m. sausio 12 d. nutarimas Nr. 5	Išsaugoti teritorijoje randamas saugomų augalų, gyvūnų, grybų rūšis ir jų buveines, ypač Europos Bendrijos svarbos natūralią buveinę – *7110 Aktyvios aukštapelkės*
Konstantinavos telmologinis draustinis	82,4	Pandėlio	69,9	68,4	Panevėžio apskritis, Rokiškio rajono savivaldybė, Kazliškio, Pandėlio seniūnijos	LRV 2010-01-12 nutarimas Nr. 5	Išsaugoti teritorijoje randamas saugomų augalų, gyvūnų, grybų rūšis ir jų buveines, ypač Europos Bendrijos svarbos gyvūnų ir augalų rūšis ir natūralią buveinę – *7120 Degradavusios aukštapelkės*
Notigalės telmologinis draustinis	1391,0	Pandėlio	0,4	0,4	Kupiškio raj. ir Rokiškio raj. savivaldybės	LTSR Ministrų Tarybos 1974-05-16 nutarimas Nr. 195	Išsaugoti stambų pelkėtų masyvų kompleksą Vidurio Lietuvos žemumoje
Petriošiškio telmologinis draustinis	139,9	Kamajų	70,9	36,1	Rokiškio raj. savivaldybė	LTSR Ministrų Tarybos 1974-05-16 nutarimas Nr. 195	Išsaugoti natūralią Petriošiškio pelkę su Petriošiškio ežeru
Suvainiškio telmologinis draustinis	1192,7	Pandėlio	861,1	799,7	Rokiškio raj. savivaldybė	LTSR Ministrų Tarybos 1988-02-29 nutarimas Nr. 57	Išsaugoti Nemunėlio moreninėms lygumoms būdingas aukštapelkes su miškingu apypelkiu
Apūniškio miško pušies valstybinis genetinis draustinis	47,3	Rokiškio	47,7	47,7	Panevėžio apskritis, Rokiškio raj. savivaldybė	LRV 2014 m. lapkričio 12 d. nutarimas Nr. 1246	Išsaugoti Apūniškio miško paprastosios pušies (*Pinus sylvestris* L.) populiacijos genetinę įvairovę kintančios aplinkos sąlygomis ir užtikrinti šios populiacijos atsikūrimą arba atkūrimą jos dauginamąja medžiaga

Draustinio pavadinimas	*Bendras plotas, ha	Girininkija	Regioninio padalinio administruojami maiškai, ha		Adresas	Kada ir kieno įsteigta	Steigimo tikslas
			bendras	*iš jo miško žemė*			
Kukių miško drebulės valstybinis genetinis draustinis	1,9	Juodupės	1,9	1,9	Panevėžio apskritis, Rokiškio raj. savivaldybė	LRV 2014 m. lapkričio 12 d. nutarimas Nr. 1246	Išsaugoti Kukių miško drebulės (*Populus tremula* L.) populiacijos genetinę įvairovę kintančios aplinkos sąlygomis ir užtikrinti šios populiacijos atsikūrimą arba atkūrimą jos dauginamąja medžiaga
Salagirio miško beržo valstybinis genetinis draustinis	11,7	Kamajų	11,8	11,8	Panevėžio apskritis, Rokiškio raj. savivaldybė	LRV 2014 m. lapkričio 12 d. nutarimas Nr. 1246	Išsaugoti Salagirio miško karpotojo beržo (*Betula pendula* Roth.) populiacijos genetinę įvairovę kintančios aplinkos sąlygomis ir užtikrinti šios populiacijos atsikūrimą arba atkūrimą jos dauginamąja medžiaga
Iš viso:			**1287,3**	**1187,8**			

**Plotas, remiantis Saugomų teritorijų valstybės kadastro duomenimis*

SANTRUMPŲ IR SUTARTINIŲ ŽENKLŲ REIKŠMĖS:

LTSR – Lietuvos Tarybų Socialistinė Respublika;

LRV – Lietuvos Respublikos Vyriausybė;

LR AT – Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba - Atkuriamasis Seimas.

3.2. Europos ekologinio tinklo „NATURA 2000“ teritorijos

Ekologinis tinklas yra gamtinio karkaso dalis. Biologinės įvairovės apsaugai gamtinio karkaso teritorijoje išskiriamas ekologinis tinklas, jungiantis didžiausią bioekologinę svarbą turinčias buveines, jų aplinką, gyvūnų ir augalų migracijos koridorius.

Europos ekologinis tinklas „NATURA 2000“ – bendras Europos bendrijos svarbos saugomų teritorijų tinklas, skirtas išsaugoti, palaikyti ir prireikus atkurti iki tinkamos apsaugos būklės natūralius buveinių tipus, gyvūnų ir augalų rūšis natūraliame areale. Tinklą sudaro buveinių apsaugai svarbios teritorijos (toliau – BAST) ir paukščių apsaugai svarbios teritorijos (toliau – PAST). Šiose teritorijose draudžiama arba ribojama veikla, galinti daryti neigiamą poveikį saugomoms augalų ir gyvūnų rūšims. Veikla gali būti vykdoma tik atsižvelgiant į konkrečius buveinių tipus ar rūšis, vadovaujantis teritorijų planavimo dokumentais ir (ar) gamtotvarkos planais. Dauguma nacionalinių saugomų teritorijų dėl jų gamtinės vertės ir atitikties nustatytiems atrankos kriterijams paskelbtos „NATURA 2000“ teritorijomis.

Regioninio padalinio teritorijoje įsteigta visa eilė Europos ekologinio tinklo „NATURA 2000“ teritorijų. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 24 straipsniu, saugomoms teritorijoms arba jų dalims, kuriose yra tarptautinės svarbos buveinių, augalų ir gyvūnų rūšių ar jų bendrijų bei populiacijų, suteikiamas tarptautinės svarbos saugomos teritorijos statusas. „NATURA 2000“ tinklo sudarymą ir „Natura 2000“ tinklo teritorijų apsaugą relamentuoja minėto įstatymo 24^1 straipsnis.

3.2.1. Paukščių apsaugai svarbios teritorijos (PAST)

Regioninio padalinio teritorijoje išskirtos 3 paukščių apsaugai svarbios teritorijos (PAST): ***Sartų regioninis parkas, Šaltojos ir Vyžuonos upių slėniai*** ir ***Nemunėlio upės slėnis.***

Sartų regioninis parkas PAST yra Rokiškio raj. ir Zarasų raj. savivaldybėse (Kamajų ir Obelių girininkijose), ribos sutampa su Sartų regioninio parko ribomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. gegužės 13 d. nutarimu Nr. 438 „Dėl Sartų regioninio parko ir jo zonų bei buferinės apsaugos zonos ribų plano patvirtinimo“.

Sartų regioniniame parke paukščių apsaugai svarbi teritorija užima 92,5% regioninio parko ploto. *Steigimo tikslas* – vapsvaėdžio (*Pernis apivorus*), plovinės vištelės (*Porzana parva*), tripirščio genio (*Picoides tridactylus*) bei žvirblinės pelėdos (*Glaucidium passerinum*) (2 pav.) apsaugai.

Bendras regioninio padalinio administruojamų miškų plotas Sartų regioninio parko PAST yra 1256,3 ha (2 priedas).

2 pav. **Žvirblinė pelėda (*Glaucidium passerinum*)**

Šaltojos ir Vyžuonos upių slėniai PAST yra Rokiškio raj. savivaldybėje (Juodupės, Rokiškio ir Pandėlio girininkijose), ribos nustatomos pagal planą (LR aplinkos ministro 2014 m. kovo 14 d. įsakymo Nr. D1-284, 24 priedas). *Steigimo tikslas* – griežlės (*Crex crex*) apsaugai.

Bendras regioninio padalinio administruojamų miškų plotas Šaltojos ir Vyžuonos upių slėniai PAST yra 18,0 ha (2 priedas).

Nemunėlio upės slėnis PAST yra Biržų raj, ir Rokiškio raj. savivaldybėse (Pandėlio girininkija), ribos nustatomos pagal planą (LR aplinkos ministro 2014 m. kovo 14 d. įsakymo Nr. D1-284, 15 priedas). *Steigimo tikslas* – griežlės (*Crex crex*) apsaugai.

Bendras regioninio padalinio administruojamų miškų plotas Nemunėlio upės slėnis PAST yra 8,1 ha (2 priedas).

Bendras regioninio padalinio PAST administruojamų miškų plotas – 1282,4 ha (2 priedas).

3.2.2. Buveinių apsaugai svarbios teritorijos (BAST)

Regioninio padalinio teritorijoje yra 10 buveinių apsaugai svarbių teritorijų (BAST):

1. ***Ažukriaunio miškas;***
2. ***Dusetų giria;***
3. ***Gaidžiabalės samanynė;***
4. ***Konstantinavos pelkė;***
5. ***Minkūnų durpynas;***
6. ***Notigalės pelkė;***
7. ***Petriošiškio pelkė;***
8. ***Sacharos pelkė;***
9. ***Suvainiškio miškas;***
10. ***Zalvės upės slėnis.***

Bendras regioninio padalinio BAST administruojamų miškų plotas – 2328 ha (4 lentelė, 2 priedas).

4 lentelė. *Buveinių apsaugai svarbios teritorijos (BAST)*

BAST pavadinimas (ES kodas)	*Bendras plotas, ha	Girininkija	Regioninio padalinio administruojami miškai, ha		Adresas	Kada ir kieno nutarimu nustatyta	Gamtinės vertybės	Pastabos
			bendras	*iš jo miško žemė*				
Ažukriaunio miškas (LTROK0020)	254,4	Obelių	158,3	157,3	Rokiškio raj. savivaldybė	LR aplinkos ministro 2018-12-21 įsakymas Nr. D1-1100 (TAR, 2018-12-28, Nr. 21547)	91E0, Aliuviniai miškai; 9180, Griovų ir šlaitų miškai; 9080, Pelkėti lapuočių miškai; 9050, Žolių turtingi eglynai; 9020 Plačialapių ir mišrūs miškai; 9010, Vakarų taiga; 6210, Stepinės pievos; 6270 Rūšių gausios ganyklos ir ganomos pievos; 6430, Eutrofiniai aukštieji žolynai; 6450 Aliuvinės pievos; 6530 Miškapievės; 7140 Tarpinės pelkės ir liūnai; 7160 Nekalkingi šaltiniai ir šaltiniuotos pelkės; Pelkinė uolaskėlė (*Saxifraga hirculus*); Dvilapis purvuolis (*Liparis loeselii*); Žvilgančioji riestūnė (*Hamatocaulis vernicosus*); Stačioji dirvuolė (*Agrimonia pilosa*)	Pradėjusi natūralėti kultūrinė pieva su stepinėmis rūšimis. Tvarkant galima atkurti 6210 Stepinės pievos buveinę. Potenciali buveinė stačiajai dirvuolei (*Agrimonia pilosa*).
Dusetų giria (LTROK0007)	650,5	Kamajų	877,3	829,1	Rokiškio raj. savivaldybė	LR aplinkos ministro 2009-04-22 įsakymas Nr. D1-210	7140, Tarpinės pelkės ir liūnai; 7220, Šaltiniai su besiformuojančiais tufais; 9020, Plačialapių ir mišrūs miškai; 9080, Pelkėti lapuočių miškai; 91D0, Pelkiniai miškai; Didysis auksinukas (*Lycaena dispar*); Dvilapis purvuolis (*Liparis loeselii*); Raudonpilvė kūmutė (*Bombina bombina*)	Patenka į Sartų regioninį parką (Vosynos gamtinis rezervatas ir dalis Dusetų girios botaninio-zoologinio draustinio)
Gaidžiabalės samanynė (LTROK0003)	171,9	Juodupės	157,2	157,2	Rokiškio raj. savivaldybė	LR aplinkos ministro 2018-12-21 įsakymas Nr. D1-1100	7110, Aktyvios aukštapelkės; 91D0, Pelkiniai miškai	Aukštapelkinis raistas. Kiminų danga ištisinė

BAST pavadinimas (ES kodas)	*Bendras plotas, ha	Girininkija	Regioninio padalinio administruojami miškai, ha		Adresas	Kada ir kieno nutarimu nustatyta	Gamtinės vertybės	Pastabos
			bendras	*iš jo miško žemė*				
Konstantinavos pelkė (LTROK0004)	82,4	Pandėlio	67,9	67,9	Rokiškio raj. savivaldybė	LR aplinkos ministro 2009-04-22 įsakymas Nr. D1-210	7120, Degradavusios aukštapelkės	
Minkūnų durpynas (LTROK0019)	94,3	Kamajų	83,5	62,7	Rokiškio raj. savivaldybė	LR aplinkos ministro 2009-11-03 įsakymas Nr. D1-654	Raudonpilvė kūmutė (*Bombina bombina*)	Patenka į Sartų regioninio parko ekologinės apsaugos prioriteto zoną
Notigalės pelkė (LTKUP0003)	1391,0	Pandėlio	0,4	0,4	Kupiškio raj., Rokiškio raj. savivaldybės	LR Vyriausybės 2009-03-04 nutarimas Nr. 192	3160 Natūralūs distrofiniai ežerai; 7110 Aktyvios aukštapelkės; 7140 Tarpinės pelkės ir liūnai; 9010 Vakarų taiga; 91D0 Pelkiniai miškai; Ūdra (*Lutra lutra*)	Ribos sutampa su Notigalės valstybinio telmologinio draustinio ribomis.
Petriošiškio pelkė (LTROK0001)	139,9	Kamajų	70,1	35,4	Rokiškio raj. savivaldybė	LR Vyriausybės 2009-03-04 nutarimas Nr. 192	3150, Natūralūs eutrofiniai ežerai su plūdžių arba aštrių bendrijomis; 7110, Aktyvios aukštapelkės; 7140, Tarpinės pelkės ir liūnai; 9080, Pelkėti lapuočių miškai; 91D0, Pelkiniai miškai	Ribos sutampa su Petriošiškio valstybinio telmologinio draustinio ribomis.
Sacharos pelkė (LTROK0021)	88,1	Sėlynės	79,7	77,5	Rokiškio raj. savivaldybė	LR aplinkos ministro 2018-04-19 įsakymas Nr. D1-318	7120 Degradavusios aukštapelkės; 7140 Tarpinės pelkės ir liūnai; 91D0 Pelkiniai miškai	
Suvainiškio miškas (LTROK0015)	1033,3	Pandėlio	828,4	771,2	Rokiškio raj. savivaldybė	LR aplinkos ministro 2018-12-21 įsakymas Nr. D1-1100	7110, Aktyvios aukštapelkės; 9010, Vakarų taiga; 9050, Žolių turtingi eglynai; 9080, Pelkėti lapuočių miškai; 91D0, Pelkiniai miškai; 7120, Degradavusios aukštapelkės; 91E0, Aliuviniai miškai; 7140 Tarpinės pelkės ir liūnai	Ribos sutampa su Suvainiškio valstybinio telmologinio draustinio ribomis

BAST pavadinimas (ES kodas)	*Bendras plotas, ha	Girininkija	Regioninio padalinio administruojami miškai, ha		Adresas	Kada ir kieno nutarimu nustatyta	Gamtinės vertybės	Pastabos
			bendras	*iš jo miško žemė*				
Zalvės upės slėnis (LTZAR0028)	6,5	Obelių	5,2	5,2	Rokiškio raj., Zarasų raj. savivaldybės	LR aplinkos ministro 2009-04-22 įsakymas Nr. D1-210	6210, Stepinės pievos; Didysis auksinukas (*Lycaena dispar*); Ovalioji geldutė (*Unio crassus*)	Patenka į Sartų regioninį parką (dalis regioninio parko rekreacinės ir ekologinės apsaugos zonų)
Iš viso:			**2328**					

**Plotas, remiantis Saugomų teritorijų valstybės kadastro duomenimis*

SANTRUMPŲ IR SUTARTINIŲ ŽENKLŲ REIKŠMĖS:

LR – Lietuvos Respublika.

3.2.2.1. EB svarbos gamtinių buveinių tipų, esančių valstybinės reikšmės miškuose, trumpa charakteristika

Europos Sąjungos šalys 1991 metais, priimdamos Buveinių direktyvą 92/EEB, nusprendė sukurti ekologinį tinklą, kuris apjungtų natūralias ir pusiau natūralias buveines ir nykstančių gyvūnų bei augalų paplitimo vietas į bendrą saugomų teritorijų tinklą – „NATURA 2000“. „NATURA 2000“ – tai vieningas specialių saugomų teritorijų Europos ekologinis tinklas, sudarytas iš teritorijų, kuriose yra į Buveinių direktyvos 92/4EEB I priedą įrašyti natūralių buveinių tipai ir į II priedą įrašytų rūšių buveinės, sudaro galimybę palaikyti, o kur reikia ir atstatyti iki geros apsaugos būklės natūralių buveinių tipus ir rūšių buveines jų natūraliame paplitimo areale.

„NATURA 2000“ teritorijose turi būti garantuojama, kad ekologinė vertė, dėl kurios jos buvo įjungtos į „NATURA 2000“ tinklą, nebus pabloginta. Teritorijos naudojimas žemės ūkio, miškų ūkio, žuvininkystės ar kitais tikslais išlaikomas ankstesnių apimčių, jeigu jis nedaro neigiamo ilgalaikio poveikio natūralioms buveinėms ir rūšims. Ūkinių veiklų nesiekiama apriboti, jeigu jos vykdomos pagal teisės aktų reikalavimus, o nauji planai ir projektai rengiami bei įgyvendinami atlikus tinkamą išankstinį įvertinimą. Yra tokių pusiau natūralių buveinių (pvz. pievos ir ganyklos), kurių išlikimas yra tiesiogiai priklausomas nuo jas suformavusios ekstensyvios žemės ūkio veiklos (ganymo ir šienavimo) tęstinumo.

Lietuva – pirmoji Baltijos regiono valstybė, atlikusi Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių inventorizaciją. Buveinių inventorizacijos metu buvo surinkti tikslūs jų plotų lokalizacijos duomenys, nurodantys apsaugos būklę ne tik Europos ekologinio tinklo „NATURA 2000“ teritorijose, bet ir už jų ribų.

Šalies teritorija plyti pereinamojoje spygliuočių miškų ir plačialapių miškų zonoje, kurioje esama pietinės taigos ir nemoralinių miškų augalijos elementų. Dėl šių priežasčių Lietuvoje yra susiformavusi didelė miškų buveinių įvairovė, buveinių vidinė struktūra sudėtinga, dažnai netipiška (Rašomavičius, 2012). Natūralių gamtos sistemų įtraukimas į ekologinius tinklus ir saugomų teritorijų valdymas, taip pat turi reikšmę biologinės įvairovės išsaugojimui. Europinė biologinės ir kraštovaizdžio įvairovės strategija buvo priimta su tikslu sustabdyti ir išsaugoti intensyvų natūralių buveinių nykimą, palaikyti rūšių išsaugojimą (EUCC, 2000).

Remiantis BIOMON duomenų bazės duomenimis regioninio padalinio BAST valstybinės reikšmės miškuose aptinkami šie EB svarbos gamtinių buveinių tipai: *3150 Natūralūs eutrofiniai ežerai su plūdžių arba aštrių bendrijomis, 6210 Stepinės pievos, 6270 *Rūšių turtingi smilgynai,6430 Eutrofiniai aukštieji žolynai, 6450 Aliuvinės pievos, 6510 Šienaujamos mezofitų pievos, 7110 *Aktyvios aukštapelkės, 7120 Degradavusios aukštapelkės,*

*7140 Tarpinės pelkės ir liūnai, 7160 Nekalkingi šaltiniai ir šaltiniuotos pelkės, 9020 *Plačialapių ir mišrūs miškai, 9050 Žolių turtingi eglynai, 9010 *Vakarų taiga, 9080 *Pelkėti lapuočių miškai, 91D0 *Pelkiniai miškai, 91E0 *Aliuviniai miškai (prioritetinės Europos Bendrijos svarbos gamtinės buveinės pažymėtos – „*“)* (7 lentelė, 12 priedas).

Pagal Gamtos tyrimų centro parengtas ataskaitas *„EB svarbos natūralių buveinių tipų, sutinkamų Lietuvoje (išskyrus paplitusias jūros aplinkoje) inventorizavimo moteodikų parengimas“* pateikiami regioninio padalinio BAST valstybinės reikšmės miškuose esančių EB svarbos buveinių tipų trumpi aprašymai bei iliustracijos:

3150 Natūralūs eutrofiniai ežerai su plūdžių arba aštrių bendrijomis (3 pav.) – natūraliai turtingi maisto medžiagų, pilkšvi, melsvai žali, labiau ar mažiau drumsti ežerai ar kiti stovinčio vandens telkiniai, kurių vandenyje daug ištirpusių bazių (pH >7). Šių ežerų seklumose susiformuoja plūduriuojančių augalų (plūdenų, aštrių, vandenplūkių), o gilesniuose atviruose plotuose – stambiųjų plūdžių bendrijos.

Būdinga augalija (tipinės rūšys): *Batrachium circinatum, Ceratophyllum demersum, Elodea canadensis, Hippuris vulgaris, Hydrocharis morsus-ranae, Hydrilla verticillata, Lemna minor, Lemna trisulca, Myriophyllum spicatum, Myriophyllum verticillatum, Nuphar luteum, Nymphaea alba, Nymphaea candida, Utricularia vulgaris, Potamogeton lucens, Potamogeton perfoliatus, Potamogeton praelongus, Potamogeton x angustifolius, Potamogeton x salicifolius, Spirodela polyrhiza, Stratiotes aloides.*

3 pav. **Natūralūs eutrofiniai ežerai su plūdžių arba aštrių bendrijomis**

6450 Aliuvinės pievos (4 pav.) **–** pievos, kurios formuojasi upių slėnių salpose ir yra užliejamos sezoninių potvynių metu. Topografinė padėtis (atstumas nuo upės vagos, lygmens aukštis), lemia augimviečių apsėmimo trukmę, jose susiklostančio aliuvio kiekį bei mechaninę sudėtį ir nusėdančių maisto medžiagų (ypač azotinių) kiekį. Dėl minėtų veiksnių, taip pat gruntinio vandens lygio augalų vegetacijos metu įvairiose salpos vietose formuojasi gana skirtingos augalų bendrijos. Aliuvinėms pievoms būdingi pašiaušėlynai, dryžutynai,

šluotsmilgynai, eraičinynai, didieji viksvynai, vingiorykštynai. Tai aukštaūgių žolių buveinės, dažnai monodominantinės, vienaukštės, visiškai susivėrusios bendrijos. Pažeminiame aukšte sugeba augti tik keletas pavėsį pakenčiančių augalų rūšių, beveik nėra samanų sinuzijos. Aliuvinės pievos yra labai produktyvios, tačiau intensyviai nenaudojamos. Antropogeniniai veiksniai formuojantys buveinę – *reguliarus šienavimas.*

Būdinga augalija (tipinės rūšys): *Alopecurus pratensis, Calamagrostis canescens, Carex acuta, Carex appropinquata, Carex elata, Carex disticha, Equisetum fluviatile, Festuca pratensis, Filipendula ulmaria, Phalaroides arundinacea, Lysimachia vulgaris.*

4 pav. **Aliuviniai viksvynai (1). Aliuvinės pievos (2)**

6510 Šienaujamos mezofitų pievos (5 pav.)**.** Šienaujamų mezofilinių pievų tipui priklauso žemyninės vidutinio drėgnumo trąšios *Arrhenatherion elatioris* sąjungos pievos. Galimi sausesni ir drėgnesni šių floristiškai labai turtingų pievų variantai. Čia taip pat priskirti neaukšti *Calthion* žolynai, kurie vystosi santykinai sausesnėse augimvietėse ir turi pereinamus mezofitų bei higrofitų derinius. Mezofilinės pievos ypač būdingos moreniniam kalvotam reljefui, kur pagal topografines, edafines ir drėgmės sąlygas įvairūs jų variantai kaitaliojasi. Didelių masyvų nesudaro. Šios pievos mažai tręšiamos, šienaujamos pagrindiniams varpiniams augalams pražydus, atolas kartais taip pat nupjaunamas arba nuganomas. Buveines sudaro vidutinio aukščio žolės, žolynas tankus. Žymi dalis skrotelinių augalų. Intensyvus ganymas gali skatinti mezofitų pievų sausėjimą ir transformaciją į buveinę *6270 Rūšių turtingos ganyklos ir ganomos pievos.*

Antropogeniniai veiksniai formuojantys buveinę – šienaujamos pagrindiniams varpiniams augalams pražydus, atolas kartais taip pat nupjaunamas arba nuganomas.

Būdinga augalija (tipinės rūšys): *Alopecurus pratensis, Arrhenatherum elatius, Campanula patula, Cardamine pratensis, Centaurea jacea, Daucus carota, Festuca pratensis, Geranium pratense, Lathyrus pratensis, Leucanthemum vulgare, Lychnis flos-cuculi, Pastinaca sativa, Poa pratensis, Prunella vulgaris, Rhinanthus serotinus, Rumex acetosa, Rumex thyrsiflorus, Sanguisorba officinalis, Tragopogon pratensis, Trisetum flavescens, Vicia cracca.*

5 pav. **Nušienautos pievos (1). Šienaujamų pievų drėgnas variantas (2). Mezofitų turtingos šienaujamos pievos (3). Pievinis katilėlis (4)**

6210 Stepinės pievos (6 pav.) – sausų, bazinių, labai karbonatingų dirvožemių, šiltų ir atvirų augaviečių pievos, priklausančios *Festuco-Brometea* ir *Trifolio-Geranietea* klasėms. Šio tipo buveinės formuojasi sausų kalvų šlaituose, upių slėnių sausose terasose ir šlaituose, saulėtose pamiškėse. Žolių danga labai turtinga rūšių, ypač gausu spalvingų ankštinių ir įvairiažolių. Buveinės dėl nepalankaus reljefo nepaliestos intensyvios ūkinės veiklos (nėra tręšiamos, ariamos) ir išlaikiusios vertingų pietinio paplitimo augalų ir gyvūnų (ypač vabzdžių) rūšių derinius. Šiam buveinių tipui taip pat priklauso aliuvinių salpų aukštų lygmenų karbonatinguose dirvožemiuose įsikuriančios bendrijos iš *Mesobromion* sąjungos, turinčios pereinamųjų į mezofitų pievas bruožų. Priskiriami ir neutralios reakcijos, labai mažo karbonatingumo smėlių susivėrę žolynai su *Armeria vulgaris, Centaurea rhenana, Helichrysum arenarium, Festuca brevipila.*

Prioritetiniam buveinės tipui (žymima „*“) priklauso stepinės pievos, kurios yra gegužraibinių šeimos augalų, dažniausiai *Platanthera chlorantha, Orchis mascula, Orchis militaris, Orchis ustulata, Herminium monorchis,* augimvietės. Vertinant pievas kaip svarbias gegužraibinių šeimos augalų buveines, būtina atsižvelgti į bet kurį iš šių kriterijų: buveinėje auga daug įvairių gegužraibinių šeimos augalų; buveinėje įsikūrusi šalies mastu svarbi bent vienos rūšies augalų populiacija, buveinėse aptinkama *Herminium monorchis, Orchis militaris* arba *Orchis ustulata* augalų. Pagrindinis buveinės formavimąsi lemiantys antropogeninis veiksnys – ekstensyvus ganymas ir/arba šienavimas.

Būdingos augalų rūšys (tipinės rūšys):

- **Festuca-Brometea:** *Brachypodium pinnatum, Campanula bononiensis, Dianthus borbassii, Filipendula vulgaris, Polygala comosa, Poterium sanguisorba, Primula veris, Scabiosa ochroleuca, Thalictrum minus, Veronica spicata, Veronica teucrium*;
- **Trifolio-Geranietea:** *Agrimonia eupatoria, Anemone sylvestris, Fragaria viridis, Geranium sanguineum, Libanotis montana, Origanum vulgare, Phleum phleoides, Silene nutans, Trifolium alpestre, Trifolium medium, Trifolium montanum.*

6 pav. **Sausų šlaitų pievos (1). Stepinės pievos su pieviniu šalaviju (2)**

6270 *Rūšių turtingi smilgynai (7 pav.) – tai sausų ir vidutinio drėgnumo, skurdžių maisto medžiagų, paprastai rūgščių dirvožemių augimvietėse susidarę žemaūgiai žolynai. Pagrindinis naudojimo būdas – ilgalaikis ganymas, kuris kartais gali būti derinamas su pirmos žolės arba likusių nenuėstų kuokštų šienavimu. Pastovioms ganykloms būdinga augalijos struktūros mozaika: žemažolių vejos, kurias sudaro skroteliniai ir besidriekiančiais stiebais augalai, derinasi su nenoriai ėdamų (dygių, šiurkščių, nuodingų), peraugusių augalų didesniais kuokštais. Buveinės turtingos rūšių, kurių įvairovė priklauso nuo augavietės drėkinimo ypatumų ir naudojimo režimo. Pasitaiko ruderalinių ir segetalinių piktžolių.

Būdinga augalija (tipinės rūšys): *Agrostis capillaris, Agrostis stolonifera, Anthoxanthum odoratum, Briza media, Carum carvi, Cynosurus cristatus, Deschampsia caespitosa, Hypochoeris maculata, Leontodon autumnalis, Leontodon hispidus, Trifolium repens.*

7 pav. **Sausos terasos ganyklos (1). Geros būklės ganykla (2). Smilginė smiltpievė (3)**

6430 Eutrofiniai aukštieji žolynai (8 pav.)**.** Skiriami du aukštųjų žolynų formavimosi atvejai:

a) nitrofilinės vandens telkinių pakrančių bendrijos (*Senecion fluviatilis* sąjunga), kurias sudaro aukštos bei vijoklinės žolės ir nedideli krūmai. Paprastai jos siauromis juostomis nutįsta pagal tekančius vandenis, nors retkarčiais gali supti ir stovinčio vandens telkinius. Į šiuos žolynus neretai įeina aukštaūgiai augalai iš šlapių *Calthion* pievų (*Filipendula ulmaria, Valeriana officinalis, Angelica archangelica*). Būdinga augalija

(tipinės rūšys): *Angelica archangelica, Calystegia sepium, Cuscuta europaea, Eupatorium cannabinum, Lythrum salicaria, Myosoton aquaticum, Senecio fluviatilis*

b) Natūralios ir beveik natūralios pamiškių bendrijos (*Aegopodion podagrariae* sąjunga). Formuojasi azoto turtingose, drėgno ir puraus dirvožemio augimvietėse. Bendrijas paprastai sudaro daugiamečiai augalai, prisitaikę augti pavėsyje. Retai šienaujamos (pamiškių bendrijos). Būdinga augalija (tipinės rūšys): *Aegopodium podagraria, Alliaria petiolata, Chaerophyllum aromaticum, Galium aparine, Glechoma hederacea, Silene dioica.*

Buveinės struktūra. Buveinių žolyną sudaro vešlūs aukštaūgiai augalai (aukštesni nei 1 m). Pakrantinėse buveinėse paprastai būna pavienių medžių. Išskirtinis jų požymis – žolinių lianų įvairovė ir gausa.

8 pav. **Upės salpos aukštažolynas (1). Aukštažolynas prie ežero (2)**

7110 *Aktyvios aukštapelkės (9 pav.) –nepažeistos arba labai mažai pažeistos, labai rūgščios, neturtingos mineralinių medžiagų, ombrotrofinės (maitinamos lietaus vandens) aukštapelkės, kurios vis dar užima didelius plotus ir kuriose kaupiasi durpės. Priskiriamos ir tos, kuriose aktyvus durpių formavimasis laikinai nutrūkęs, pvz., dėl sausros arba po gaisro. Vandens lygis jose dažniausiai aukštesnis negu aplinkinėse teritorijose, gali būti ežerokšnių. Augalija daugiametė, vyrauja kiminai, kartu auga acidofiliniai *Cyperaceae* šeimos augalai, *Ericaceae* šeimos krūmokšniai, pavienės žemaūgės pušys. Antropogeniniai veiksniai formuojantys buveinę – vandens telkinių eutrofizacija.

Augalų bendrijos*:* *Sphagnion magellanici* (*Sphagnetum magellanici, Eriophoro-Trchophoretum cespitosi*), *Rhynchosporion albae* p.p. (> 0,1 ha užimantys klampynių ir liūnų plotai), *Ledo-Pinetum sylvestris* p.p. (pelkės šlaite esančios bendrijos arba aukštapelkės plynėje esantys < 0,3 ha plotai), *Sphagno-Utricularion* p. p.

Buveinės struktūra. Pelkę juosia šlapiausia pelkėje oligomezotrofinė pakraštinė juosta – lagas; už lago būna labiau ar menkiau ryškūs pelkės priešlaitis ir šlaitas (aukščio skirtumas nuo keliasdešimties cm iki kelių m), apaugęs pelkinių ekologinių formų pušimis; aukštapelkės plynė arba plynraistis su kimsų ir duburių kompleksais bei ežerokšniais.

Išsiskiria vertikalūs mikroreljefo ir augalijos komponentai. Aukštapelkės centrinės dalies mikroreljefui būdingi iki 0,5 m aukščio pakilimai – kimsai – ir tarp jų esantys pažemėjimai – duburiai. Smarkiai išgaubtų aukštapelkių periferinėje plynės dalyje izohipsių kryptimi išsidėstę pailgi mikroreljefo pakilimai – rumbės, o tarp jų išsidėstę pažemėjimai – praplaišos, sudarantys rumbių ir praplaišų kompleksą. Aplink medžius susiformavę kupstai.

Vertikalioje augalijos struktūroje išsiskiria 4 aukštai: medžių, krūmokšnių, žolių, samanų ir kerpių. Centrinė pelkės dalis be medžių arba su negausiais pelkinių ekologinių formų paprastosios pušies (*Pnus sylvestris*) sąžalynais (projekcinis padengimas 0 – 60%). Tankesni jie tik pelkės šlaite. Krūmokšnių aukštas centrinėje dalyje nesusivėręs, jame vyrauja *Oxycoccus palustris* ir *Andromeda polifolia,* pasitaiko daugiau ar mažiau *Calluna vilgaris* augalų. *Ledum palustre* augalai tik pavieniai, žemaūgiai. Pelkės šlaite krūmokšnių aukštas labiau išsivystęs (projekcinis padengimas 30 – 70%), jame vyrauja *Ledum palustre*. Žolių aukšte vyrauja *Cyperaceae* šeimos augalai. Samanų danga ištisinė (išskyrus dujų bei šalčio pažeistas vietas ar antrinius vandens telkinius), joje vyrauja kiminai.

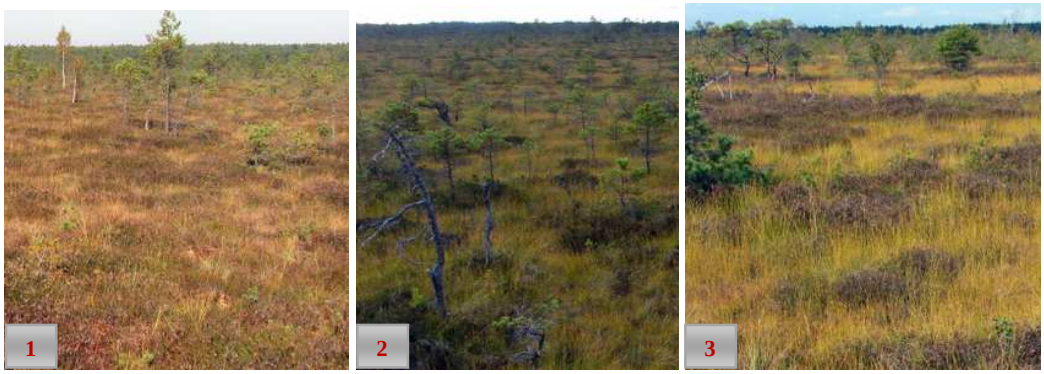

9 pav. **Aktyvios aukštapelkės bendras vaizdas (1-3)**

7120 Degradavusios aukštapelkės (10 pav.) – tai aukštapelkės, kuriose dėl antropogeninio poveikio pažeistas natūralus hidrologinis režimas. Dėl to pelkės paviršius išdžiūsta, pakinta rūšių sudėtis arba jos išnyksta. Šių pelkių augalų bendrijas paprastai sudaro aktyvioms aukštapelkėms būdingų rūšių augalai, tačiau pakinta santykinis jų gausumas. Dažniausiai tokie plotai apauga krūmokšniais (*Calluna vulgaris, Ledum palustre*), medžiais (*Betula pendula, Betula pubescens, Pinus sylvestris*), kiminų danga degraduoja, bet durpių klodas išlieka. Galinčiais natūraliai regeneruoti pelkių plotais laikomos teritorijos, kuriose, atkūrus hidrologinį režimą, per 30 metų atsikurs durpes formuojanti augalija.

Buveinės struktūra. Medžių aukšto projekcinis padengimas įvairus (1 – 80%), priklausomai nuo pažaidų pobūdžio ir poveikio laiko. Ypatingai suvešėjęs krūmokšnių aukštas,

kur augalai ne tik gausūs, bet ir aukšti (iki 0,7 m aukščio). Žolių aukštas itin retas, augalai menkai išsivystę, sumažėjusi jų rūšinė įvairovė. Samanų danga nevienoda: kur hidrologinės sąlygos itin sutrikdytos, gali būti atvirų durpių plotelių, kurie ilgainiui, mineralizuojantis durpėms, pradeda apauginėti miškams būdingų rūšių samanomis ir kerpėmis. Menkiau pažeistuose plotuose atvirų durpių lopinėlių mažiau, bet čia higrofilinės samanas pakeičia prie žemesnio vandens ir didesnio trofinio lygių prisitaikiusios kiminų ir žaliųjų samanų rūšys.

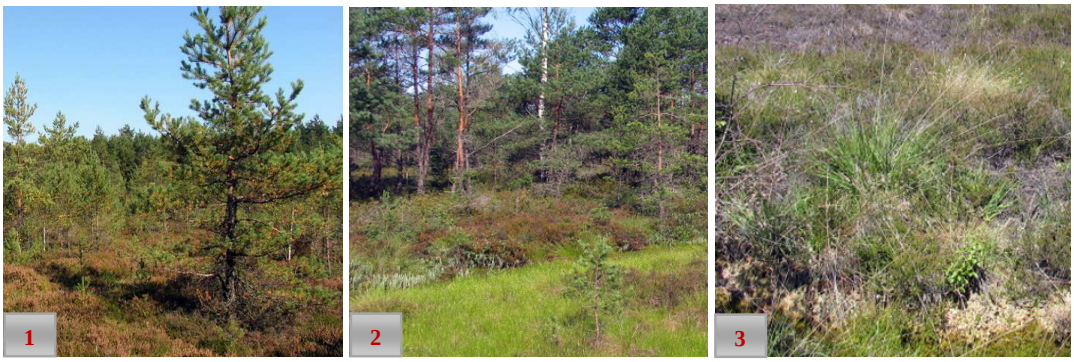

10 pav. **Degradavusios aukštapelkės (1-2). Degradavusios aukštapelkės viržynai (3)**

7140 Tarpinės pelkės ir liūnai (11 pav.) – tai buveinės, kuriose vyrauja pelkių augalų bendrijos, susiformavusios oligotrofinių ar mezotrofinių vandenų, dažniausiai labai pakilusių aukščiau substrato, paviršiuje. Šios buveinės turi lietaus ir gruntinių bei apypelkio vandenų maitinamų pelkių požymių. Joms atstovauja labai įvairios augalų bendrijos. Dideliuose pelkių plotuose šios buveinės išsiskiria kaip linguojančios vejos, plaukiojančios kinys ar klampūs liūnai, sudaryti iš mažų ar vidutinio aukščio viksvų bendrijų su kiminais arba žaliosiomis samanomis. Neretos šiose buveinėse vandens ir būdmainių augalų bendrijos. Šiam buveinių tipui taip pat priskiriamos mineralotrofinės žemapelkės, nepriklausančios stambiems pelkių kompleksams, atviri liūnai ir mažos žemapelkės, susiformavusios paupiuose ir paežerėse (pereinamojoje zonoje tarp vandens telkinių ir mineralinio pakraščio).

Augalų bendrijos: *Caricion lasiocarpae, Rhynchosporion albae, Caricion nigrae* p.p. (plūduriuojančios vejos), *Caricetum rostratae* p.p. (su kiminais ir žaliosiomis samanomis).

Buveinės struktūra. Augalijoje išsiskiria 2–5 aukštai. Pavienių *Betula pubescens, Pinus sylvestris,* rečiau *Picea abies* medžių pasitaiko mezotrofinėse ir mineralotrofinėse pelkėse. Krūmų (aptinkamos *Salix* genties rūšys, pasitaiko *Frangula alnus, Betula humilis)* taip pat pasitaiko ne visada, jie būna pavieniai. Medžių ir krūmų pagausėjimas sietinas su antropogenine įtaka (etrofizacija ir/ar hidrologinių sąlygų sutrikdymas, gaisrai), rečiau su natūraliais gaisrais ir sausringaisiais periodais. Mikroreljefas gali būti nelygus, su neaukštais kimsais. Kimsuotose mezotrofinėse pelkėse pasitaiko krūmokšnių (*Andromeda polifolia,*

Oxycoccus palustris), bet jie paprastai būna negausūs.

Žolių aukštas ne visada vienodai išreikštas. Mezotrofinėse ir mineralotrofinėse pelkėse žolinių augalų daugiau (projekcinis padengimas iki 70%), vyrauja aukštosios viksvos. Oligotrofinių ir distrofinių ežerų liūnuose bei aukštapelkių klampynėse žolių aukštas menkiau išreikštas ir sudarytas daugiausiai iš smulkiųjų *Cyperaceae* šeimos atstovų. Samanų danga dažniausiai ištisinė, bet plotuose su aukštu vandens lygiu gali būti atviro vandens ar durpių lopinėlių. Ji gali būti sudaryta tik iš kiminų arba iš žaliųjų samanų, arba jų mozaikos.

Komponentų amžius: nepažeistose buveinėse *Betula pubescens* ir *Picea abies* medžiai paprastai būna neilgaamžiai. Ilgiau išsilaiko *Pinus sylvestris*, įgydama pelkėms būdingas ekologines formas.

11 pav. **Tarpinės pelkės plynė (1). Snapuojojo viksvyno pelkė (2). Paežerės švylinis kimininis liūnas (3)**

7160 Nekalkingi šaltiniai ir šaltiniuotos pelkės (12 pav.) – tai nekalkingi arba mažai kalkingi, rūgštūs arba neutralios reakcijos šaltiniai su jiems būdinga arba dėl jų poveikio susiformuojančia pelkine augalija. Specifines šaltinių bendrijas sudaro samanos ir kerpsamanės su žiediniais augalais. Jų rūšių sudėtis įvairuoja pagal šaltinių atsivėrimo vietą. Miško šaltiniuose auga *Cardamine amara, Chrysosplenium alternifolium, Carex remota, Poa palustris, Poa remota, Stellaria nemorum*, atvirose vietose vyrauja viksvos ir aukštaūgės žolės (*Carex paniculata, Carex appropinquata, Epilobium parviflorum, Epilobium hirsutum*).

Šaltiniuotose pelkėse susiformuoja *Caricetalia nigrae* augalų bendrijos. Šiam buveinių tipui taip pat priskiriamos mineralinių medžiagų turtingos šaltiniuotos pelkės su *Saxifraga hirculus, Hamatocaulis vernicosus* ir *Paludella squarrosa*.

Augalų bendrijos: *Cardamino-Montion, Caricion nigrae, Caricion remotae, Magnocaricion* p.p. (*Caricetum paniculatae*).

Buveinės struktūra. Šaltinio versmė, vandens tėkmės vieta ir šaltinio vandens maitinama žemapelkė labai skiriasi fizionomiškai, bet sudaro vieną buveinę. Aplink versmę ir

vandens tėkmės vietoje gausiai auga lapsamanės ir kerpsamanės su žiediniais augalais. Samanų danga neištisinė. Miško šaltinių ištakose šalia palyginti aukštų miglinių ir viksvuolinių šeimų atstovų pažeme driekiasi žemaūgiai augalai (*Cardamine amara, Chrysosplenium alternifolium*). Versmes dažniausiai supa *Alnus glutinosa, Betula pubescens* ir *Picea abies* medžiai, *Salix* spp ir *Frangula alnus* krūmai. Atvirose vietose dažnai auga aukštaūgiai augalai (aukštosios viksvos, *Epilobium* spp.). Šaltinių vandens maitinamose žemapelkėse ištisinė samanų danga. Žolių danga palyginti reta (< 60%), joje vyrauja žemaūgiai augalai.

12 pav. **Šaltinis su vyraujančiomis kartenėmis**

9010 *Vakarų taiga (13 pav.) – natūralūs seni spygliuočių ir mišrūs miškai, taip pat gaisravietėse besiformuojantys pakaitiniai spygliuočių ir lapuočių medžių jaunuolynai. Natūralūs seni miškai atitinka klimaksines arba vėlyvųjų sukcesijos stadijų bendrijas, kuriose antropogeninis poveikis mažas arba jo visai nėra (bet kokia antropogeninė veikla, išskyrus atkuriamąsias gamtotvarkos priemones, neigiamai veikia buveinės formavimąsį ir raidą). Šie miškai dažniausiai įsikuria maisto medžiagų neturtinguose sausuose ir vidutinio drėkinimo jauriniuose smėlio dirvožemiuose. Geros būklės buveinėse medynų struktūra sudėtinga ir netolygi. Netolygus medyno susivėrimas (su aikštelėmis), mozaikiškas išsidėstymas pagal rūšinę ir amžinę sudėtį, ardus. Vakarų taigos medynuose vyrauja pušys, eglės, įsiterpia karpotųjų beržų ir drebulių, rečiau kitų rūšių lapuočių medžių. Dauguma vakarų taigos buveinių išsiskiria rūšių neturtinga žoline augalija ir gausia samanų danga. Krūmų, žolių ir samanų ardai įvairaus išsivystymo, priklausomai nuo augimvietės ir sukcesinės stadijos. Didelė įvairovė samanų, grybų ir bestuburių gyvūnų, kuriems reikalinga yranti ar apdegusi stambi mediena.

Pagal vyraujančias medžių rūšis ir augaviečių pobūdį išskiriami šie buveinių potipiai:

- Natūralūs seni eglynai – ūksmingi miškai su neturtinga rūšių žolių danga (*Vaccinio-Piceion abietis*: *Linnaeo-Piceetum abietis, Sphagno girgensohnii-Piceetum* p.p.).
- Natūralūs seni pušynai – sausi ir vidutinio drėgnumo, kai kada drėgnoki miškai ant neturtingų, dažnai rūgščių smėlio dirvožemių. Medynuose, be vyraujančių *Pinus*

sylvestris, dažnai gana gausiai įsiterpia *Picea abies*. Sintaksonai: *Dicrano-Pinion* (*Peucedano-Pinetum, Leucobryo-Pinetum, Molinio-Pinetum*).

- Natūralūs seni mišrūs miškai – miškai, kuriuose dažniausiai vyrauja spygliuočiai medžiai, tačiau nuolat įvairiu santykiu įsiterpia lapuočių (*Betula pendula, Populus tremula, Quercus robur*).
- Miško gaisravietės – priskiriami tiek visiškai gaisro sunaikinti vakarų taigos plotai, tiek iš dalies ugnies pažeisti medynai su išlikusiais gyvais medžiais.
- Jaunuolynai, besiformuojantys išdegusiuose miško plotuose – miškai ir krūmynai, natūraliai atsikuriantys po gaisrų skurdžiose smėlingose augimvietėse. Juose vyrauja pionieriniai lapuočiai medžiai (*Betula pendula, Populus tremula*), dažnai su įvairaus gausumo spygliuočių medžių ir krūmų priemaiša bei išlikusiais ankstesnių kartų medžiais.

Būdinga augalija (tipinės rūšys):

- Medžiai ir krūmai: *Alnus spp.* (tik žuvusių taiginių eglynų vietoje), *Betula pendula, Betula pubescens, Frangula alnus, Juniperus communis, Picea abies, Pinus sylvestris, Populus tremula, Sorbus aucuparia.*
- Žolės: *Arctostaphyllos uva-ursi, Astragalus arenarius, Carex globularis, Chimaphila umbellata, Diphasiastrum clavatum, Diphasiastrum complanatum, Goodyera repens, Huperzia selago, Linnaea borealis, Listera cordata, Lycopodium clavatum, Moneses uniflora, Phegopteris connectilis, Pulsatilla patens, Pyrola media.*
- Samanos: *Anastrophyllum hellerianum, Barbilophozia attenuata, Bazzania trilobata, Dicranum majus, Dicranum spurium, Funaria hygrometrica, Leucobrym glaucum* (išskyrus Vakarų Lietuvos pušynus su *Deschampsia flexuosa*), *Novellia curvifolia, Odontoschizma denudatum, Plagiothecium undulatum.*
- Kerpės: *Arthonia leucopellea, Bryoria nadvornikiana, Lecanactis abietina, Ramalina thrausta.*

13 pav. **Brukninis pušynas (1). Nepažeista gaisravietė (2). Žemupio sengirė (3)**

9020 *Plačialapių ir mišrūs miškai. Priskiriami plačialapių ir mišrūs miškai derlingose vidutinio ar laikinai perteklingo drėkinimo, bet neužmirkusiose augavietėse. Pagal vyraujančius medžius tai dažniausiai būna ąžuolynai (14 pav.) ar liepynai, tačiau su didele *Picea abies, Acer platanoides, Fraxinus excelsior, Ulmus glabra,* kartais *Alnius incana* priemaiša. Regeneracijos stadijų medynuose auga ir *Betula pendula, Betula pubescens, Populus tremula.* Šių buveinių medynuose neaptinkama *Carpinus betulus.* Krūmų aukštas menkai ar vidutiniškai išsivystęs. Žolyną sudaro nemoralinės žolės.

Buveinę formuojantys antropogeniniai veiksniai:

- praeityje specialiais kirtimais, deginimais ir ganymu buvo trukdoma miškuose isivyrauti spygliuočiams, taip suformuojant ar palaikant 9020 buveines.
- Pastaraisiais dešimtmečiais antropogeninė įtaka dažniausiai neigiama, nes pašalinami seni plačialapiai medžiai, o mažo skalsumo medynuose įveisiamos eglių polajinės kultūros, kurios ilgainiui sunaikina tipiškus buveinės bruožus.
- Dėl kultūrinių tradicijų dalis buveinių yra susiformavusios senuose dvarų parkuose, archeologinėse ir mitologinėse vietose.

Būdinga augalija (tipinės rūšys):

- Medžiai ir krūmai: *Daphne mezereum, Euonymus verrucosa.*
- Žolės: *Allium ursinum, Bromopsis benekenii, Cardamine bulbifera, Corydalis cava, Cypripedium calceolus, Epipactis helleborine, Festuca altissima, Galium odoratum, Lilium martagon, Neottia nidus-avis, Polygonatum verticillatum, Ranunculus cassubicus, Ranunculus lanuginosus, Sanicula europaea, Scrophularia nodosa, Trollius europaeus.*
- Samanos: *Anomodon attenuatus, Anomodon viticulosus, Frullania dilatata, Lejeunea cavifolia, Metzgeria furcata, Neckera complanata, Neckera pennata, Porella platyphylla.*
- Kerpės: *Arthonia byssacea, Lobaria pulmonaria, Thelotrema lepadinum.*

Buveinės struktūra. Geros būklės buveinėse medynų struktūra gana sudėtinga ir netolygi. Netolygus medyno susivėrimas (su aikštelėmis), nevienoda rūšinė ir amžinė sudėtis, būdingi seni ir mirštantys medžiai. Medynai paprastai dviardžiai. Viršutiniame aukšte dominuoja *Quercus robur, Fraxinus excelsior, Acer platanoides, Tilia cordata,* galima spygliuočių priemaiša. Prastesnės būklės medynuose gali būti didesnis kiekis beržų ar drebulių. Antrame arde auga tų pačių rūšių jaunesni medžiai, gali būti guobinių, baltalksnių. Krūmų ardas dažniausiai vešlus; jame dominuoja lazdynai, rečiau kitos rūšys. Žolių danga ištisinė, dažnai vešli, o samanų paprastai negausu. Pasižymi didele epifitinių samanų ir kerpių įvairove. Geros būklės buveinėms būdingas didelis negyvos medienos kiekis (stovintys nudžiūvę medžiai, virtuoliai, stuobriai).

14 pav. **Ažuolynas**

9050 Žolių turtingi eglynai (15 pav.) – tai įvairiaamžiai, dažniausiai dviardžiai mišrūs miškai, kurių medynuose vyrauja eglės, dažnai su gausia plačialapių medžių, ypač ąžuolo, priemaiša. Nesenuose medynuose eglės vyrauja tik antrame arde. Krūmų ardas paprastai vešlus, dominuoja *Corylus avellana*. Buveinės susiformuoja reljefo pažemėjimuose, griovose ir šlaituose su lengvos mechaninės sudėties, vidutinio drėgnumo ir apydrėgniais velėniniais jauriniais dirvožemiais, praturtintais švelniuoju humusu. Buveinėms būdingi ryškūs rūšių turtingi krūmų bei žolių ardai. Čia įsikuria daug plačialapių miškams būdingų augalų, veši aukštos žolės ir paparčiai, tuo pat metu buveinėms būdingi ir spygliuočių miškų elementai. Ypač vešli žolių danga susiformuoja augimvietėse, kur aukštas judraus gruntinio vandens lygis.

Būdinga augalija (paryškintos – tipinės rūšys): *Daphne mezereum, Picea abies.*

15 pav. **Žolių turtingas eglynas (1). Žolinis aliuvinis eglynas (2). Žolinis eglynas (3)**

9080 *Plačialapių ir mišrūs miškai (16 pav.) **–** tai perteklinio drėkinimo plačialapių medžių miškai ant nerūgščios ir rūgščios durpės (šiam tipui priklauso šlapi ąžuolynai ir juodalksnynai). Šio tipo buveinės formuojasi mažai nuotakiuose reljefo pažemėjimuose, paežerėse, apypelkiuose. Pelkėtus lapuočių miškus nuolat veikia paviršiuje telkšantis vanduo ir kasmet užlieja polaidžio vandenys. Medynai vienaardžiai arba dviardžiai; vyrauja *Alnus glutinosa* ir *Betula pubescens*, galima ir kitų medžių priemaiša. Aplink medžių kamienus

formuojasi daugiau ar mažiau išreikšti kupstai. Krūmų ardas dažniausiai negausus. Ant kupstų dažniausiai auga plačialapių ir spygliuočių miškams būdingos žolės bei samanos, o tarpkupstėse – įvairios aukštosios viksvos ir kiti šlapynėms būdingi augalai. Labai užmirkusiose vietose su storu durpių sluoksniu formuojasi žemaūgių juodalksnių, beržiukų ir krūmų (*Salix spp., Frangula alnus, Betula humilis, Myrica gale*) bendrijos.

Būdinga augalija: *Alnus glutinosa, Betula pubescens, Frangula alnus, Fraxinus excelsior, Picea abies, Quercus robur, Pinus sylvestris, Ribes nigrum, Salix cinerea.*

16 pav. **Oligomezotrofinis raistas (1). Plynraistis (2). Viksvinis plynraistis (3). Viksvinis raistas (4)**

91D0 *Pelkiniai miškai (17 pav.) – tai spygliuočių bei mišrūs miškai drėgnuose ir šlapiuose durpiniuose dirvožemiuose, kurių gruntinio vandens lygis nuolat aukštas. Medžių ardus sudaro *Picea abies, Pinus sylvestris,* kai kur gana gausu *Betula pubescens,* retkarčiais pasitaiko *Alnus glutinosa.* Šiam buveinių tipui priklauso visi aukštapelkių raistai (pasižymi ištisine samanų danga), buveinės įeina į apypelkio miškų kompleksus ir formuojasi rūgščios durpes prisipildžiusiuose lokaliuose reljefo pažemėjimuose.

Būdinga augalija: *Alnus glutinosa, Betula pubescens, Betula humilis, Frangula alnus, Picea abies, Pinus sylvestris, Salix cinerea.*

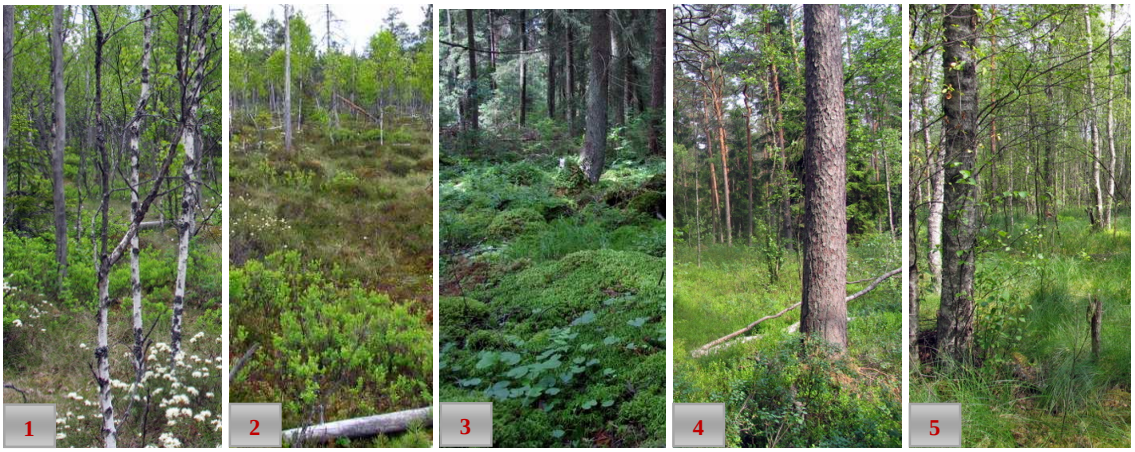

17 pav. **Gailinis beržynas (1). Gailinio pušyno sena gaisravietė (2). Pelkinis eglynas (3). Vaivorinis pušynas (4). Oligomezotrofinis raistas (5)**

91E0 *Aliuviniai miškai (18 pav.) – tai upių salpose, šaltiniuotose vietose, taip pat moreninio reljefo karbonatinguose periodiškai užmirkstančiuose pažemėjimuose įsikūrę plačialapių, dažniausiai uosių ir juodalksnių, miškai, užliejami kasmetinių pavasario potvynių, tačiau besiformuojantys laidžiuose vandeniui ir geros aeracijos dirvožemiuose. Tokie miškai neišsilaiko nuolat vandens apsemtose teritorijose. Medžių ardus sudaro *Alnus glutinosa* ir *Fraxinus excelsior*, tačiau vietomis pasitaiko *Ulmus glabra, Alnus incana, Salix fragilis.* Sausinant pelkinius lapuočių miškus dalis jų gali tapti aliuvinių miškų buveinėmis.

Būdinga augalija (tipinės rūšys): *Daphne mezereum, Fraxinus excelsior, Rhamnus catharctica, Ribes spicatum.*

18 pav. **Aliuvinis juodalksnynas (1). Aliuvinis miškas (2). Aliuvinis raistas (3). Aliuvinis gluosnynas (4)**

3.2.2.2. EB svarbos gamtinių buveinių tipų pasiskirstymas girininkijų miškuose

Lietuvoje saugomos jūros, pajūrio, gėlųjų vandenų, pievų, pelkių, atodangų, miškų ir saugomų gyvūnų ir augalų rūšių buveinės. Jos nustatomos atliekant mokslinius tyrimus, inventorizuojant saugomas buveines, kurios išskiriamos vadovaujantis Europos Komisijos parengtu Europos Sąjungos Buveinių interpretavimo vadovu, kaupiant ir analizuojant duomenis apie saugomų rūšių populiacijas. Sudarytas buveinių apsaugai svarbių teritorijų sąrašas, patvirtintas LR aplinkos ministro 2018 m. balandžio 19 d. įsakymu Nr. D1-317 „Dėl buveinių apsaugai svarbių teritorijų nustatymo“. Pagal šį sąrašą patvirtintose buveinių apsaugai svarbiose teritorijose (BAST) inventorizuotų EB svarbos gamtinių buveinių plotas regioninio padalinio valstybinės reikšmės miškuose pasiskirsto taip (7 lentelė):

- *BAST Suvainiškio miškas* EB svarbos gamtinės buveinės užima 529,3 ha (Pandėlio girininkija);
- *BAST Konstantinavos pelkė* EB svarbos gamtinės buveinės užima 21,1 ha (Pandėlio girininkija);
- *BAST Gaidžiabalės samanynė* EB svarbos gamtinės buveinės užima 89,2 ha (Juodupės girininkija);
- *BAST Ažukriaunio miškas* EB svarbos gamtinės buveinės užima 51,8 ha (Obelių girininkija);

- *BAST Petriošiškio pelkė* EB svarbos gamtinės buveinės užima 50,1 ha (Kamajų girininkija);
- *BAST Dusetų giria* EB svarbos gamtinės buveinės užima 468,7 ha (Kamajų girininkija).

Šiose teritorijose esančių EB svarbos gamtinių buveinių ribų lokalizacija regioninio padalinio valstybinės reikšmės miškuose pateikiama 12 priede. Europos Bendrijos svarbos gamtinių buveinių užimamas plotas (pagal buveinės tipą) regioninio padalinio valstybinės reikšmės miškuose, buveinių būklė bei apsaugos tikslai pateikiami 7 lentelėje.

Taip pat sudarytas vietovių, atitinkančių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, sąrašas patvirtintas aplinkos ministro 2009 m. balandžio 22 d. įsakymu Nr. D1-210 „Dėl vietovių, atitinkančių gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, sąrašo, skirto pateikti Europos Komisijai, patvirtinimo“. Paskutinis pakeitimas priimtas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2019 m. rugsėjo 5 d. įsakymu Nr. D1-515. Pagal šį sąrašą regioninio padalinio valstybinės reikšmės miškuose patvirtinta Sacharos pelkė BAST (*EB svarbos gamtinės buveinės išsidėstę Sėlynės girininkijoje ir užima 75,9 ha plotą*). Šiose teritorijose esančių Europos Bendrijos svarbos gamtinių buveinių ribų lokalizacija regioninio padalinio valstybinės reikšmės miškuose pateikiama 12 priede, o buveinių užimamas plotas (pagal buveinės tipą) regioninio padalinio valstybinės reikšmės miškuose, buveinių būklė bei apsaugos tikslai pateikiami 7 lentelėje.

Bendras EB svarbos gamtinių buveinių plotas regioninio padalinio valstybinės reikšmės miškuose – **1224,1 ha** (7 lentelė). Didžiausią plotą užima miško buveinės – *91D0 *Pelkiniai miškai* (477,8 ha) ir *9080 *Pelkėti lapuočių miškai* (260 ha). Iš pelkių buveinių didžiausią plotą užima *7120 Degradavusios aukštapelkės* (97,1 ha), o iš pievų buveinių – *6210 Stepinės pievos* (1,7 ha). Kitų tipų gamtinės buveinės regioninio padalinio BAST valstybinės reikšmės miškų teritorijoje išsidėsčiusios fragmentiškai ir užima mažesnius plotus (7 lentelė; 12 priedas).

Europos Bendrijos svarbos natūralios gamtinės buveinės didžiausią plotą užima Pandėlio girininkijoje – 550,4 ha (numatyti apsaugos tikslai: 411,1 ha atkurti palankią buveinės būklę, 83,6 ha – siekti buveinės susiformavimo, 55,4 ha – išsaugoti palankią buveinės būklę). Regioninio padalinio BAST valstybinės reikšmės miškuose išskirtų EB svarbos gamtinių buveinių bendras plotas, kuriame numatoma (5, 7 lentelės):

- atkurti palankią buvenės apsaugos būklę – 630 ha;
- siekti buveinės susiformavimo – 147 ha;
- išsaugoti palankią buveinės apsaugos būklę – 370,9 ha;
- apsaugos tikslai nenustatyti – 76,2 ha.

5 lentelė. *EB svarbos gamtinių buveinių pasiskirstymas girininkijų miškuose (pagal apsaugos tikslus)*

Eil. Nr.	Girininkija	EB svarbos gamtinių buveinių plotas, ha (pagal apsaugos tikslus)				
		atkurti palankią būklę (ha)	*siekti buveinės susiformavimo (ha)*	*išsaugoti palankią būklę (ha)*	*Apsaugos tikslai nenustatyti*	*bendras plotas (ha)*
1.	*Juodupės*	28,8	-	60,4	-	89,2
2.	*Kamajų*	178,5	56,5	233,7	-	468,7
3.	*Obelių*	11,6	6,9	21,4	-	39,9
4.	*Pandėlio*	411,1	83,6	55,4	0,3	550,4
5.	*Sėlynės*	-	-	-	75,9	75,9
	Iš viso:	**630,0**	**147,0**	**370,9**	**76,2**	**1224,1**

Gamtos tyrimų centro botanikos institutas pradėjo teikti į *Lietuvos erdvinės informacijos portalą* Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių erdvinius duomenis, kuriuos yra galimybė peržiūrėti žemėlapių naršyklėje *www.geoportal.lt/map*. Remiantis šiais duomenimis regioninio padalinio BAST (Notigalės pelkė BAST ir Zalvės upės slėnis BAST) valstybinės reikšmės miškuose esančių EB svarbos natūralių gamtinių buveinių užimamas plotas (išskiriamas pagal buveinės tipą) pateikiamas 6 lentelėje, o gamtinių buveinių ribų lokalizacija pateikiama 14 priede.

6 lentelė. *Europos Bendrijos svarbos gamtinių buveinių pasiskirstymas regioninio padalinio valstybinės reikšmės miškuose (remiantis www.geoportal.lt/map duomenimis)*

Eil. Nr.	Kv. Nr.	Skl. Nr.	EB svarbos buveinės tipas	EB svarbos buveinės pavadinimas	EB svarbos buveinės plotas, ha	BAST pavadinimas (kodas)
Obelių girininkija						
1.	173	33d.	6210	Stepinės pievos	2,2	Zalvės upės slėnis (LTZAR0028)
2.	173	40d.	91E0	*Aliuviniai miškai	0,6	
				Iš viso:	***2,8***	
Pandėlio girininkija						
1.	388	1	7140	Tarpinės pelkės ir liūnai	0,4	Notigalės pelkė (LTKUP0003)
				Iš viso:	***0,4***	
				IŠ VISO:	***3,2***	

3.2.2.3. EB svarbos gamtinių buveinių, saugomų augalų ir gyvūnų rūšių apsauga ir tvarkymas

Skatinama arba ribojama ūkinė veikla nustatoma atsižvelgiant į buveinės tipą ir saugomų rūšių poreikius, juos reglamentuoja LR saugomų teritorijų įstatymas ir Bendrieji buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatai patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 15 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl bendrųjų buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatų patvirtinimo“ (paskutinė redakcija – 2011 m. gegužės 25 d. nutarimas Nr. 614). Šie nuostatai reglamentuoja buveinių ir paukščių apsaugai svarbių teritorijų ir būtinų jų apsaugos priemonių nustatymą, taip pat EB svarbos natūralių buveinių ir rūšių buveinių, kurių apsaugai nustatytos buveinių ir paukščių apsaugai svarbios teritorijos, blogėjimo ir rūšių reikšmingo trikdymo prevenciją. Pagal šį nutarimą:

1) Sartų regioninio parko PAST siekiant užtikrinti perinčių paukščių apsaugai svarbių vietų apsaugą ir tvarkymą:

- **Žvirblinės pelėdos (*Glaucidium passerinum*)** apsaugai svarbiose teritorijose:

1. negali būti vykdomi plyni pagrindiniai miško kirtimai (a);
2. negali būti vykdomi miško kirtimai ir medienos ruoša vasario–gegužės mėnesiais (a);
3. kertant mišką plynai, 1 ha plote negali būti paliekama mažiau kaip 15 buvusio pirmojo ardo sėklinių ir biologinei įvairovei palaikyti skirtų medžių (paliekamus medžius rekomenduojama išdėstyti biogrupėmis) (b);
4. skatinama reguliuoti kiaunių gausą;
5. skatinama iškelti inkilus, jeigu tai numatyta saugomų teritorijų planavimo dokumentuose;
6. skatinama formuoti medynų amžiaus struktūrą, kad brandžių medynų plotas sudarytų ne mažiau kaip 10 procentų, iš kurių eglynai sudarytų ne mažiau kaip 20 procentų;
7. skatinama riboti transporto eismą vasario–gegužės mėnesiais (a).

Pastabos:

(a) – veisimosi, taip pat tinkamiausios perėti ir jauniklių auginimo vietos – kompaktiški 1–3 ha tinkamų perėti medynų fragmentai. Kiekvienai žvirblinių pelėdų porai, perinčiai jų apsaugai svarbioje teritorijoje, skiriama po 2 veisimosi vietas.

(b) – maitinimosi vietos, gretimos veisimosi vietos 300–500 m spinduliu apie veisimosi vietą.

- **Tripirščio genio (*Picoides tridactylus*)** apsaugai svarbiose teritorijose:

1. negali būti vykdomi pagrindiniai, einamieji miško kirtimai balandžio–birželio mėn.;
2. negali būti kertami pavieniai brandūs ir perbrendę ąžuolai, jeigu po kirtimo 1 ha jų liktų mažiau kaip 15 (tik vidutiniams geniams svarbiose teritorijose);

3. paprastųjų ąžuolų medynų plotas negali būti mažinamas (tik vidutiniams geniams svarbiose teritorijose);
4. kertant mišką plynai, 1 ha plote negali būti paliekama mažiau kaip 20 buvusio pirmojo ardo sėklinių ir biologinei įvairovei palaikyti skirtų medžių ar stuobrių (paliekamus medžius rekomenduojama išdėstyti biogrupėmis);
5. ribojami sanitariniai kirtimai;
6. skatinama reguliuoti kiaunių gausą ir globoti skruzdėlynus;
7. skatinama formuoti medynų amžiaus struktūrą, kad brandžių medynų plotas paukščių apsaugai svarbioje teritorijoje sudarytų ne mažiau kaip 20%, o medynų, kuriuose pagrindiniai kirtimai apskritai nenumatomi, bendras plotas – ne mažiau kaip 2% viso ploto;
8. skatinama pagrindinius kirtimus vykdyti atrankiniais kirtimais ir formuoti įvairiaamžius mišrius su ąžuolais (tripirščių genių apsaugai svarbiose teritorijose – su eglėmis) medynus.

- **Plovinių vištelių (*Porzana parva*)** apsaugai svarbiose teritorijose:

1. negali būti kertamos nendrės;
2. negali būti keičiamas hidrologinis režimas, jeigu dėl to sumažėtų maitinimuisi tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė;
3. negali būti įveisiamas miškas;
4. skatinama reguliuoti mangutų, kanadinių audinių ir pilkųjų varnų gausą.

- **Vapsvaėdžių (*Pernis apivorus*)** apsaugai svarbiose teritorijose:

1. negali būti vykdomi pagrindiniai miško kirtimai (a);
2. negali būti vykdomi miško kirtimai ir medienos ruoša balandžio–rugpjūčio mėn. (a), (b);
3. miško žemė negali būti paverčiama kitomis naudmenomis (a), (b);
4. skatinama reguliuoti kiaunių ir kranklių gausą;
5. skatinama įrengti dirbtinius lizdus, jeigu tai numatyta saugomų teritorijų planavimo dokumentuose;
6. skatinama įgyvendinti priemones, gausinančias vapsvų ir kamanių;
7. skatinama nenaudoti pesticidų;
8. skatinama riboti transporto eismą balandžio–rugpjūčio mėn. (a), (b).

Pastabos:

(a) – veisimosi vietos, teritorija 100 m spinduliu apie užimtą vapsvaėdžių arba juodųjų peslių lizdą. Šiai teritorijai priskiriami ir kiti kompaktiški ~ 3–5 ha medynai, tinkamiausi lizdams sukti. Kiekvienai vapsvaėdžių arba juodųjų peslių porai, perinčiai jų apsaugai svarbioje teritorijoje, skiriama po 2 veisimosi vietas, įskaitant veisimosi vietą su užimtu lizdu.

(b) – 100 m pločio teritorijos juosta apie veisimosi vietą.

2) Šaltojos ir Vyžuonos upių slėniai PAST ir Nemunėlio upės slėnis PAST siekiant užtikrinti globaliai nykstančių paukščių rūšių apsaugai svarbių teritorijų apsaugą ir tvarkymą:

- **Griežlių (*Crex crex*)** apsaugai svarbiose teritorijose:

1. pievos ir ganyklos negali būti paverčiamos ariama žeme;
2. negali būti keičiamas hidrologinis režimas, jeigu dėl to sumažėtų maitinimuisi tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė;
3. negali būti įveisiamas miškas;
4. skatinama atkurti nusausintų biotopų hidrologinį režimą;
5. skatinama ekologiškai ūkininkauti;
6. skatinama taikyti ekologiškas šienavimo technologijas (šienavimas nuo lauko vidurio linijos, baidytuvų naudojimas);
7. skatinama reguliuoti lapių, mangutų, šernų, kranklių, pilkųjų varnų gausą;
8. skatinama šalinti sumedėjusią augaliją ir nendres;
9. skatinama nenaudoti pesticidų;
10. skatinama ekstensyviai ganyti gyvulius (1 ha plote 1 sutartinis gyvulys (toliau – SG/ha) ir šienauti rankiniu būdu;
11. skatinama pradėti šienauti tik po liepos 1 d.;
12. skatinama pradėti ganyti gyvulius ne anksčiau kaip birželio 15 d.

3) siekiant užtikrinti <u>gėlųjų vandenų buveinių apsaugą ir tvarkymą</u>: *3150 Natūralių eutrofinių ežerų su plūdžių ir aštrių bendrijomis buveinėse:* negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones; vandens telkinio pakrantės apsaugos juostoje negali būti įrengiamos kultūrinės pievos, tręšiamos natūralios pievos; negali būti įveisiamos nevietinės, invazinės žuvys; negali būti vykdoma verslinė žvejyba, išskyrus žvejybą statomaisiais tinklais nuo spalio 15 d. iki gegužės 15 d.; negali būti plaukiojama motorinėmis plaukiojimo priemonėmis gegužės–rugsėjo mėn.; į ežerą negali būti nuleidžiami nutekamieji ar drenažo vandenys.

4) siekiant užtikrinti <u>pievų buveinių apsaugą ir tvarkymą</u>:

- *6210 Stepinių pievų, 6270 *****Rūšių turtingų smilgynų, 6430 Eutrofinių aukštųjų žolynų, 6450 Aliuvinių pievų buveinėse:* negali būti eksploatuojamos naudingosios iškasenos; negali būti įveisiamas miškas ar sodinami pavieniai medžiai ir krūmai, keičiamos natūralios pievos, įsėjamos kultūrinės žolės, tręšiama, nupjaunami kupstai, suariami ar kitaip keičiami žolynai;

negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinamos upelių vagos, įrengiami tvenkiniai, dambos, polderiai; skatinama šienauti, ganyti gyvulius saugomų teritorijų planavimo dokumentuose nustatytu intensyvumu.

- *6510 Šienaujamų mezofitų pievų buveinėse*: negali būti įveisiamas miškas, sausinamos, suariamos pievos, įsėjamos kultūrinės žolės, tręšiama, kalkinamas dirvožemis ar kitaip keičiamos natūralios pievos; skatinama šienauti, ganyti gyvulius, reguliuoti savaiminį medžių ir krūmų plitimą.

5) siekiant užtikrinti <u>pelkių buveinių apsaugą ir tvarkymą</u>:

- *7110 *Aktyvių aukštapelkių, 7120 Degradavusių aukštapelkių, 7140 Tarpinių pelkių ir liūnų buveinėse:* negali būti eksploatuojamos naudingosios iškasenos, sausinamas apypelkis, vykdoma kita veikla, kuri pažeistų durpių klodą, terštų pelkę ir jos aplinką, pakeistų hidrologinį režimą, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones; 100 m atstumu nuo pelkės negali būti plynai kertamas apypelkio miškas neįšalus gruntui; į pelkę negali būti išleidžiami nutekamieji ar drenažo vandenys.
- *7160 Nekalkingų šaltinių ir šaltiniuotų pelkių buveinėse:* negali būti intensyviai naudojami pelkę maitinančių šaltinių ir požeminiai vandenys; negali būti keičiamas pelkės ir su ja susijusių vandens telkinių hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones; negali būti statomi statiniai, nesusiję su buveinės išsaugojimo darbais; negali būti tręšiama ir naudojami pesticidai teritorijose, hidrologiniais ryšiais susijusiose su saugoma buveine; į pelkę ar su ja susijusius vandens telkinius negali būti nuleidžiami nutekamieji ar drenažo vandenys.

6) siekiant užtikrinti <u>miškų buveinių apsaugą ir tvarkymą</u>:

- *9010 *Vakarų taigos, 9020 *Plačialapių ir mišriųjų miškų, 9050 Žolių turtingų eglynų, 9080 *Pelkėtų lapuočių miškų, 9160 Skroblynų, 9180 *Griovų ir šlaitų miškų, 91D0 *Pelkinių miškų, 91E0 *Aliuvinių miškų, 91T0 Kerpinių pušynų buveinėse:* negali būti ardoma miško paklotė, žolių, samanų, kerpių ar krūmokšnių danga, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytus atvejus (reikalavimas netaikomas, jeigu miško paklotės suardymo neįmanoma išvengti vykdant leistiną medienos ruošą);
- negali būti eksploatuojamos naudingosios iškasenos; negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones; negali būti tręšiama; skatinama nenaudoti pesticidų; skatinamos priemonės, skirtos būdingai medynų rūšinei sudėčiai ir medynų vertikaliajai struktūrai palaikyti.

- *9010 *Vakarų taigos buveinėse* negali būti šalinama buveinėse susidaranti negyva mediena, vykdomi miško kirtimai, išskyrus specialiuosius kirtimus, siekiant sukurti įvairiaamžį, būdingos rūšinės sudėties ir vertikaliosios struktūros medyną.
- *9010 *Vakarų taigos ir 91T0 Kerpinių pušynų buveinėse* negali būti sodinamas miškas išdegusiose arba gaisrų pažeistose vietose, mechaniškai ruošiamas kirtaviečių ir gaisraviečių dirvožemis.
- *9160 Skroblynuose* galima iškirsti dalį eglių, augančių pirmajame arde.
- *9020 *Plačialapių ir mišriųjų miškų buveinėse* negali būti vykdomi miško kirtimai, išskyrus specialiuosius kirtimus, siekiant formuoti ir palaikyti įvairiaamžį, būdingos rūšinės sudėties ir vertikaliosios struktūros medyną bei sanitarinius kirtimus, jeigu kyla masinio ligų ir kenkėjų išplitimo grėsmė. Taip pat negali būti kertami brandūs plačialapių rūšių medžiai, šalinama buveinėse susidaranti negyva (stambesnė kaip 30 cm skersmens) mediena.
- *9050 Žolių turtingų eglynų, 9080 *Pelkėtų lapuočių miškų, 9160 Skroblynų, 9180 *Griovų ir šlaitų miškų, 91D0 *Pelkinių miškų, 91E0 *Aliuvinių miškų buveinėse, 91T0 Kerpinių pušynų buveinėse* negali būti vykdomi miško kirtimai, išskyrus atrankinius kirtimus, specialiuosius kirtimus, siekiant formuoti ir palaikyti būdingos rūšinės sudėties ir vertikaliosios struktūros medyną bei sanitarinius kirtimus, jeigu kyla masinio ligų ir kenkėjų išplitimo grėsmė.
- *9070 Medžiais apaugusių ganyklų ir 6530 *Miškapievių buveinėse:* negali būti suariamos ir sausinamos pievos bei ganyklos; negali būti iškertami pavieniai medžiai ir krūmai, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones, taip pat negali būti šalinama buveinėse susidaranti negyva (stambesnė kaip 30 cm skersmens plačialapių medžių) mediena; negali būti įveisiamas miškas; negali būti keičiamos natūralios pievos, įsėjamos kultūrinės žolės, tręšiama; skatinama šienauti, ganyti gyvulius, reguliuoti savaiminį medžių ir krūmų plitimą.

7) Siekiant užtikrinti <u>augalų buveinių apsaugą ir tvarkymą</u>:

- *Dvilapio purvuolio (Liparis loeselii) ir pelkinės uolaskėlės* (*Saxifraga hirculus*) *buveinėse:* negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones; negali būti eksploatuojamos naudingosios iškasenos; skatinama šalinti savaime plintančią sumedėjusią augaliją. <u>*Ažukriaunio miškas BAST*</u> valstybinės reikšmės miškuose identifikuotos dvilapio purvuolio ir pelkinės uolaskėlės buveinės. Dvilapio purvuolio buveinė nustatyta Obelių girininkijos 104 kv. 4 (dalis) skl. ir užima 0,2 ha plotą (nustatytas apsaugos tikslas – išsaugoti palankią buveinės būklę). Pelkinės uolaskėlės buveinė nustatyta Obelių

girininkijos 102 kv. 23 (dalis) skl. ir 104 kv. 4 (dalis) skl. ir užima 0,5 ha plotą (nustatytas apsaugos tikslas – išsaugoti palankią buveinės būklę) (8 lentelė; 13 priedas).

Dvilapio purvuolio buveinė taip pat nustyta *Dustetų giria BAST* valstybinės reikšmės miškuose (Kamajų girininkija, 205 kv. 13 (dalis) skl., 206 kv. 16 (dalis) skl. ir 215 kv. 1 (dalis) skl.; bendras plotas – 2,2 ha; apsaugos tikslas – atkurti palankią būklę) (8 lentelė; 13 priedas).

- *Stačiosios dirvuolės (Agrimonia pilosa) buveinėse:* negali būti įveisiamas miškas miško aikštėse, suariama dirva, tręšiama, negali būti vykdomi miško kirtimai ir medienos ruoša neįšalus gruntui; skatinama įgyvendinti saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones, skirtas būdingai gretimų medynų rūšinei sudėčiai ir vertikaliajai struktūrai palaikyti; skatinama šalinti savaime plintančią sumedėjusią augaliją esamose retmėse, smėlynuose, miško aikštėse.

  Ažukriaunio miškas BAST valstybinės reikšmės miškuose nustatyta stačiosios dirvuolės buveinės (Obelių girininkija, 101 kv. 31, 36 (dalis) skl., 102 kv. 20 (dalis), 21 (dalis) skl.), kurių bendras plotas – 1,7 ha. Nustatytas apsaugos tikslas – atkurti palankią buveinės būklę (8 lentelė; 13 priedas).
- *Žvilgančiosios riestūnės (Hamatocaulis vernicosus) buveinėse:* negali būti keičiamas hidrologinis režimas; negali būti eksploatuojamos naudingosios iškasenos.

  Ažukriaunio miškas BAST valstybinės reikšmės miškuose identifikuota žvilgančiosios riestūnės buveinė (Obelių girininkija, 104 kv. 4 (dalis); plotas – 0,6 ha). Nustatytas apsaugos tikslas – išsaugoti palankią buveinės būklę (8 lentelė; 13 priedas).

8) Siekiant užtikrinti roplių ir varliagyvių buveinių apsaugą ir tvarkymą:

- *Raudonpilvės kūmutės (Bombina bombina) buveinėse:* negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones; negali būti gilinami vandens telkiniai; negali būti naudojamos trąšos ir pesticidai; skatinama išsaugoti perspektyvias bebravietes ir šalinti dalį sumedėjusios augalijos vandens telkinių pakrantėse; skatinama įrengti pralaidas, apsauginės tvoreles ir kitas apsaugos priemones automobilių keliuose, kur pastebėtos raudonpilvių kūmučių migracijos vietos.

  Dusetų giria BAST valstybinės reikšmės miškuose išskirti du raudonpilvės kūmutės veisimosi ir maitinimosi plotai, užimantys bendrą 230,7 ha plotą (8 lentelė; 13 priedas):

  - Kamajų girininkijos 205 kv. 11 (dalis), 12, 13 skl.; 206 kv. 16-18 skl.; 210 kv. 5, 6 (dalis), 8-13, 15-18, 19 (dalis), 21 skl.; 211 kv. 2, 3, 4 (dalis), 5-16 skl.; 212 kv. 14 skl.; 213 kv. 1 (dalis), 3-7, 10 (dalis), 11, 12 (dalis), 13 (dalis) skl.; 214 kv. 1-12, 14-16, 21-23, 25-27 skl.; 215 kv. 1-3, 6-7, 8 (dalis), 13-16, 22-25, 32-34, 37, 41,

42 skl.; 216 kv. 7-9, 17, 19, 20, 22, 23 (dalis), 28 (dalis), 29, 30, 33-39, 41 skl.; 217 kv. 10, 16, 19, 22 skl.; 218 kv. 15 (dalis), 17 (dalis) skl.; 219 kv. 20 (dalis), 23, 24 (dalis), 25 skl.; 223 kv. 7 skl.; 224 kv. 1, 3-5, 7-10, 16, 20 (dalis) skl.; 225 kv. 2 (dalis), 3, 6, 7, 11, 15-17, 21-24, 32 skl.; 226 kv. 3 (dalis), 5 (dalis), 6-8, 10 (dalis), 16, 17 (dalis), 18, 27 skl.; bendras plotas – 186,4 ha. Nustatytas apsaugos tikslas – išsaugoti palankią būklę.

- Kamajų girininkijos 212 kv. 5 (dalis), 6 skl.; 213 kv. 14 (dalis), 15 (dalis) skl.; 214 kv. 30, 34 (dalis), 36 (dalis), 38, 39 (dalis) skl.; 218 kv. 13 (dalis) skl.; 222 kv. 5-8, 14, 15 (dalis), 21, 22 (dalis), 26 skl.; 223 kv. 14, 20 (dalis) skl.; 224 kv. 23, 27, 28 skl.; 225 kv. 31 (dalis) skl.; 227 kv. 6 skl.; 228 kv. 4 (dalis), 11 (dalis) skl.; 229 kv. 2 (dalis), 5, 8 (dalis), 10, 11, 13 (dalis), 16, 21 (dalis), 22 (dalis) skl.; 230 kv. 10 (dalis), 13, 14, 19 (dalis), 20, 21 (dalis), 22 skl.; bendras plotas – 44,3 ha. Nustatytas apsaugos tikslas – išsaugoti palankią būklę.

9) Siekiant užtikrinti <u>bestuburių gyvūnų buveinių apsaugą ir tvarkymą</u>:

- *Didžiojo auksinuko (Lycaena dispar) buveinėse:* negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones; negali būti naudojamos trąšos ir pesticidai arčiau kaip 150–200 m iki buveinės; skatinama šienauti ir šalinti savaime plintančius medžius ir krūmus paupių pievose.

  <u>*Dusetų giria BAST*</u> valstybinės reikšmės miškuose išskirtas didžiojo auksinuko veisimosi ir maitinimosi plotas (Kamajų girininkija, 215 kv. 35 (dalis) skl. ir 216 kv. 26 (dalis) skl.; plotas – 0,2 ha). Nustatytas apsaugos tikslas – išsaugoti palankią būklę (8 lentelė; 13 priedas).
- *Ovaliųjų geldučių (Unio crassus) buveinėse*: negali būti patvenkiamos upės; skatinama reguliuoti bebrų gausą; ribojamas vandens turizmas, stovyklaviečių įrengimas greta buveinių. <u>*Zalvės upės slėnis BAST*</u> valstybinės reikšmės miškuose išskirtas ovaliosios geldutės veisimosi ir maitinimosi plotas (Obelių girininkija, 173 kv. 40 (dalis) skl.; plotas – 0,2 ha) (8 lentelė; 13 priedas).

Regioninio padalinio BAST valstybinės reikšmės miškuose esančių saugomų augalų rūšių plotų bei gyvūnų veisimosi ir/ar maitinimosi plotų lokalizacija pateikiama 13 priede.

7 lentelė. *EB svarbos gamtinės buveinės regioninio padalinio BAST valstybinės reikšmės miškuose, remiantis BIOMON duomenų bazės duomenimis*

Eil. Nr.	Kv. Nr.	Skl. Nr.	EB svarbos buveinės tipas	EB svarbos buveinės pavadinimas	EB svarbos buveinės plotas, ha	EB svarbos buveinės būklė	Apsaugos tikslai	BAST pavadinimas (kodas)
Pandėlio girininkija								
1.	215	20	9080	*Pelkėti lapuočių miškai	34,1	Potenciali	Siekti buveinės susiformavimo	Suvainiškio miškas (LTROK0015)
	221	5, 6d., 8						
	222	3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10d.						
2.	215	12d., 16			0,9	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
3.	214	17, 25 d.			19,5	Bloga	Atkurti palankią būklę	
4.	221	1d.,10d., 11d., 12d.						
5.	231	15d., 20d., 23d., 26			7,1	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
6.	232	2, 6d., 9, 13d.						
7.	223	6d., 12d.			1,5	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
8.	232	4d.						
9.	232	21			0,9	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
10.	233	3d.			0,7	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
11.	233	10d.			0,9	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
12.	231	21d., 29d., 32d.			26,8	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
13.	240	1d., 3d., 4, 5, 15, 16						
14.	249	1, 2, 8, 9, 36d.						
15.	249	13			1,5	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
16.	249	12			1,0	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
17.	249	14d., 23, 24			4,1	Patenkinama	Atkurti palankią būklę	
18.	249	25d., 27, 28			2,0	Potenciali	Siekti buveinės susiformavimo	
19.	249	1, 3, 4d., 7d., 8, 10, 11, 12, 15d., 16, 17, 18, 19, 26, 28, 36d.			20,2	Bloga	Atkurti palankią buveinės būklę	
20.	240	7d.			3,4	Patenkinama	Atkurti palankią būklę	

Eil. Nr.	Kv. Nr.	Skl. Nr.	EB svarbos buveinės tipas	EB svarbos buveinės pavadinimas	EB svarbos buveinės plotas, ha	EB svarbos buveinės būklė	Apsaugos tikslai	BAST pavadinimas (kodas)
21.	241	7, 9d.						Suvainiškio miškas (LTROK0015)
				Iš viso:	***124,6***			
22.	215	12d., 14, 15	91D0	*Pelkiniai miškai	5,1	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
23.	248	8, 10, 11			6,7	Potenciali	Siekti buveinės susiformavimo	
24.	249	25						
25.	229	3, 4, 6, 7, 11			25,5	Bloga	Atkurti palankią būklę	
26.	230	1, 15, 16, 22, 23d.						
27.	240	10d., 11d., 13d., 14			1,5	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
28.	241	15d.						
29.	220	3d., 5, 6, 8, 9, 10, 11d., 12d., 13			297,2	Patenkinama	Atkurti palankią būklę	
30.	221	1d., 9d., 10d.						
31.	228	1, 2, 3d.						
32.	229	1, 2, 5d., 6, 9, 12d.						
33.	230	13d., 14d., 21d., 23d., 24, 25d., 26						
34.	231	32d.						
35.	237	1d., 2d.						
36.	238	1, 2d., 3, 5, 6						
37.	239	1, 2d., 3, 4						
38.	240	1, 2, 3d.						
39.	247	2d., 3d., 4, 5, 6, 7d., 13d.						
40.	248	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 16d., 17d.						
41.	249	9d., 15						

Eil. Nr.	Kv. Nr.	Skl. Nr.	EB svarbos buveinės tipas	EB svarbos buveinės pavadinimas	EB svarbos buveinės plotas, ha	EB svarbos buveinės būklė	Apsaugos tikslai	BAST pavadinimas (kodas)
				Iš viso:	***336,0***			Suvainiškio miškas (LTROK0015)
42.	228	2d., 3d.	7120	Degradavusios aukštapelkės	21,0	Patenkinama	Atkurti palankią būklę	
43.	229	5d., 8, 9d.						
44.	237	1d.						
45.	238	2d						
46.	238	2d., 6d.			10,7	Patenkinama	Atkurti palankią būklę	
47.	238	2d.			5,2	Patenkinama	Atkurti palankią būklę	
	239	2d.						
				Iš viso:	***36,9***			
48.	237	1d.	7140	Tarpinės pelkės ir liūnai	0,3	Bloga	Apsaugos tikslai nenustatyti	
49.	228	3d.			0,8	Patenkinama	Atkurti palankią būklę	
				Iš viso:	***1,1***			
50.	230	22d., 23	9010	*Vakarų taiga	2,6	Potenciali	Siekti buveinės susiformavimo	
51.	222	10			1,8	Patenkinama	Atkurti palankią būklę	
52.	231	1d.						
53.	231	19			2,1	Potenciali	Siekti buveinės susiformavimo	
54.	231	20d.			2,9	Potenciali	Siekti buveinės susiformavimo	
55.	231	28			1,4	Bloga	Atkurti palankią būklę	
56.	232	4d.			2,6	Potenciali	Siekti buveinės susiformavimo	
57.	232	20			2,7	Potenciali	Siekti buveinės susiformavimo	
58.	233	3d.						
59.	232	23			1,1	Potenciali	Siekti buveinės susiformavimo	
60.	232	26d.			0,8	Potenciali	Siekti buveinės susiformavimo	
61.	233	4d.			0,9	Potenciali	Siekti buveinės susiformavimo	

Eil. Nr.	Kv. Nr.	Skl. Nr.	EB svarbos buveinės tipas	EB svarbos buveinės pavadinimas	EB svarbos buveinės plotas, ha	EB svarbos buveinės būklė	Apsaugos tikslai	BAST pavadinimas (kodas)
62.	248	6d., 7	9010	*Vakarų taiga	2,0	Potenciali	Siekti buveinės susiformavimo	Suvainiškio miškas (LTROK0015)
				Iš viso:	***20,9***			
63.	232	9d., 10, 13d.	9050	Žolių turtingi eglynai	5,1	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
64.	232	17d., 26d.			2,4	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
65.	241	4						
				Iš viso:	***7,5***			
66.	232	9d.	91E0	*Aliuviniai miškai	0,3	Bloga	Atkurti palankią būklę	
67.	233	1, 2			2,0	Potenciali	Siekti buveinės susiformavimo	
				Iš viso:	***2,3***			
68.	117	2d.,	7120	Degradavusios aukštapelkės	0,7	Bloga	Siekti buveinės susiformavimo	Konstantinavos pelkė (LTROK0004)
69.	117	5d.			1,6	Bloga	Siekti buveinės susiformavimo	
70.	117	5d., 6d., 15d.			13,0	Patenkinama	Siekti buveinės susiformavimo	
71.	117	12d.			5,8	Bloga	Siekti buveinės susiformavimo	
				Iš viso:	***21,1***			
				IŠ VISO:	***550,4***			
Juodupės girininkija								
1.	5	5, 9d., 10	91D0	*Pelkiniai miškai	10,9	Bloga	Atkurti palankią būklę	Gaidžiabalės samanynė (LTROK0003)
2.	5	9d.			4,4	Patenkinama	Atkurti palankią būklę	
3.	6	23			0,5	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
4.	6	16, 25			13,5	Bloga	Atkurti palankią būklę	
5.	7	5						
6.	8	6, 8						
7.	9	9						
8.	10	2						
9.	11	1d.						
10.	6	17			42,9	Gera	Išsaugoti palankią būklę	

Eil. Nr.	Kv. Nr.	Skl. Nr.	EB svarbos buveinės tipas	EB svarbos buveinės pavadinimas	EB svarbos buveinės plotas, ha	EB svarbos buveinės būklė	Apsaugos tikslai	BAST pavadinimas (kodas)
11.	7	6, 7d.	91D0	*Pelkiniai miškai				Gaidžiabalės samanynė (LTROK0003)
12.	8	4d., 5, 7						
13.	9	10						
14.	10	1, 2d.						
15.	11	1d.						
				Iš viso:	***72,2***			
16.	7	6d., 7d.	7110	*Aktyvios aukštapelkės	17,0	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
17.	8	4d., 5d.						
18.	10	1d.						
				Iš viso:	***17,0***			
				IŠ VISO:	***89,2***			
Obelių girininkija								
1.	101	33d.	91D0	*Pelkiniai miškai	0,5	Potenciali	Siekti buveinės susiformavimo	Ažukriaunio miškas (LTROK0020)
				Iš viso:	***0,5***			
2.	101	3	9080	*Pelkėti lapuočių miškai	0,6	Potenciali	Siekti buveinės susiformavimo	
3.	101	6, 11		*Pelkėti lapuočių miškai	1,0	Patenkinama	Atkurti palankią būklę	
4.	101	15, 34		*Pelkėti lapuočių miškai	0,6	Potenciali	Siekti buveinės susiformavimo	
5.	101	27		*Pelkėti lapuočių miškai	0,3	Patenkinama	Atkurti palankią būklę	
6.	104	37		*Pelkėti lapuočių miškai	0,4	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
				Iš viso:	***2,9***			
7.	101	8, 12	9020	*Plačialapių ir mišrūs miškai	4,5	Patenkinama	Atkurti palankią būklę	
8.	104	25, 33d., 34, 35, 36, 50		*Plačialapių ir mišrūs miškai	3,7	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
9.	559	48d.		*Plačialapių ir mišrūs miškai	1,1	Gera	Išsaugoti palankią būklę	

Eil. Nr.	Kv. Nr.	Skl. Nr.	EB svarbos buveinės tipas	EB svarbos buveinės pavadinimas	EB svarbos buveinės plotas, ha	EB svarbos buveinės būklė	Apsaugos tikslai	BAST pavadinimas (kodas)
10.	559	53d.	9020	*Plačialapių ir mišrūs miškai	0,4	Gera	Išsaugoti palankią būklę	Ažukriaunio miškas (LTROK0020)
				Iš viso:	***9,7***			
11.	102	23d., 24d.	7160	Nekalkingi šaltiniai ir šaltiniuotos pelkės	2,1	Bloga	Atkurti palankią būklę	
12.	104	4d., 5d., 10d., 24d.						
13.	104	4d.,			1,0	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
14.	104	4						
15.	104	26			0,4	Bloga	Atkurti palankią būklę	
				Iš viso:	***3,5***			
16.	104	42d.	6450	Aliuvinės pievos	0,1	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
17.	104	49d.		Aliuvinės pievos	0,1			
				Iš viso:	***0,2***			
18.	101	31, 36d.	6210	Stepinės pievos	1,6	Potenciali	Atkurti palankią būklę	
19.	102	20d., 21d.						
20.	102	21d.			0,1	Patenkinama	Atkurti palankią būklę	
				Iš viso:	***1,7***			
21.	102	3, 14, 19, 22d.	91E0	*Aliuviniai miškai	7,1	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
22.	104	3d., 9, 12d., 23, 24d., 32, 33d., 45d.						
23.	104	14, 15		*Aliuviniai miškai	2,2	Potenciali	Siekti buveinės susiformavimo	
				Iš viso:	***9,3***			
24.	102	22d., 23d.	7140	Tarpinės pelkės ir liūnai	0,3	Bloga	Atkurti palankią būklę	
25.	104	4d.						
				Iš viso:	***0,3***			
26.	104	38d., 39d., 49d.	6430	Eutrofiniai aukštieji žolynai	0,3	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
27.	104	42d.		Eutrofiniai aukštieji žolynai	0,1			
				Iš viso:	***0,4***			

Eil. Nr.	Kv. Nr.	Skl. Nr.	EB svarbos buveinės tipas	EB svarbos buveinės pavadinimas	EB svarbos buveinės plotas, ha	EB svarbos buveinės būklė	Apsaugos tikslai	BAST pavadinimas (kodas)
28.	101	17	9050	Žolių turtingi eglynai	3,0	Potenciali	Siekti buveinės susiformavimo	Ažukriaunio miškas (LTROK0020)
29.	104	44			0,4	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
30.	104	11			0,5	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
31.	103	1d.			0,9	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
32.	103	12			0,7	Patenkinama	Atkurti palankią būklę	
33.	559	47			0,6	Patenkinama	Atkurti palankią būklę	
34.	559	48d., 51, 55			5,3	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
				Iš viso:	***11,4***			
				IŠ VISO:	***39,9***			
Sėlynės girininkija								
1.	3	14d., 17d., 18d.	7120	Degradavusios aukštapelkės	9,2	Patenkinama	Apsaugos tikslai nenustatyti	Sacharos pelkė (LTROK0021)
2.	5	5, 13d.						
3.	3	21d.			29,9	Patenkinama		
4.	5	16, 17, 18d.						
				Iš viso:	***39,1***			
5.	3	5d., 19	91D0	*Pelkiniai miškai	24,3	Patenkinama	Apsaugos tikslai nenustatyti	
6.	5	6d., 13d., 7, 15d., 22d., 23d., 25d.						
				Iš viso:	***24,3***			
7.	3	20	7140	Tarpinės pelkės ir liūnai	12,5	Patenkinama	Apsaugos tikslai nenustatyti	
8.	5	14						
				Iš viso:	***12,5***			
				IŠ VISO:	***75,9***			
Kamajų girininkija								
1.	114	4d., 5d.	9080	*Pelkėti lapuočių miškai	1,1	Gera	Išsaugoti palankią būklę	Petriošiškio pelkė (LTROK0001)
2.	114	1, 2d.			1,7	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
3.	114	6d., 10d., 11d., 15d., 17d.			12,4	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
4.	115	1d., 2d., 3d.						
				Iš viso:	***15,2***			

Eil. Nr.	Kv. Nr.	Skl. Nr.	EB svarbos buveinės tipas	EB svarbos buveinės pavadinimas	EB svarbos buveinės plotas, ha	EB svarbos buveinės būklė	Apsaugos tikslai	BAST pavadinimas (kodas)
5.	114	9d.	7140	Tarpinės pelkės ir liūnai	4,0	Gera	Išsaugoti palankią būklę	Petriošiškio pelkė (LTROK0001)
6.	115	1d.						
7.	115	1d.			0,7	Bloga	Atkurti palankią būklę	
				Iš viso:	***4,7***			
8.	114	7d., 9d.	7110	*Aktyvios aukštapelkės	4,7	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
				Iš viso:	***4,7***			
9.	114	2d., 6d., 7, 8, 9d., 10d., 11d.	91D0	*Pelkiniai miškai	25,5	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
10.	115	1d., 2d.						
11.	116	1						
				Iš viso:	***25,5***			
12.	115	2d., 3d., 4d.	3150	Natūralūs eutrofiniai ežerai su plūdžių arba aštrių bendrijomis	0,03	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
				Iš viso:	***0,03***			
				IŠ VISO:	***50,1***			
Kamajų girininkija								
13.	205	13	7140	Tarpinės pelkės ir liūnai	23,5	Patenkinama	Atkurti palankią būklę	Dusetų giria (LTROK0007)
14.	206	16						
15.	211	2						
16.	214	3						
17.	215	1d., 2						
18.	216	6d., 7d.						
				Iš viso:	***23,5***			
19.	211	10d., 16d.	91D0	*Pelkiniai miškai	7,8	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
20.	213	4d., 5d.						
21.	214	10d., 11, 14, 21, 25d.						
22.	213	4d., 5						
23.	213	9			0,9	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
24.	223	14d.			0,2	Patenkinama	Atkurti palankią būklę	

Eil. Nr.	Kv. Nr.	Skl. Nr.	EB svarbos buveinės tipas	EB svarbos buveinės pavadinimas	EB svarbos buveinės plotas, ha	EB svarbos buveinės būklė	Apsaugos tikslai	BAST pavadinimas (kodas)
25.	223	18d.	91D0	*Pelkiniai miškai	1,0	Gera	Išsaugoti palankią būklę	Dusetų giria (LTROK0007)
26.	225	19			0,9	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
27.	226	13						
28.	216	23, 25			2,0	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
29.	222	6, 14			3,9	Potenciali	Siekti buveinės susiformavimo	
30.	222	12, 18, 20			2,6	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
				Iš viso:	***19,3***			
31.	205	11	9080	*Pelkėti lapuočių miškai	4,8	Patenkinama	Atkurti palankią būklę	
32.	206	17, 18d.						
33.	215	3, 4						
34.	206	9			0,4	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
35.	210	5, 6d., 11, 12, 13			2,8	Bloga	Atkurti palankią būklę	
36.	210	8			0,1	Bloga	Atkurti palankią būklę	
37.	215	32			1,6	Bloga	Atkurti palankią būklę	
38.	216	17, 22, 29			3,8	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
39.	216	20			1,1	Bloga	Atkurti palankią būklę	
40.	216	30, 35d.			3,7	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
41.	217	10, 11d., 16, 19						
42.	212	6			0,2	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
43.	213	7			0,8	Bloga	Atkurti palankią būklę	
44.	214	34d.			0,8	Patenkinama	Atkurti palankią būklę	
45.	214	29d., 30, 36d., 37, 38			3,9	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
46.	219	23d., 24d.			1,0	Bloga	Atkurti palankią būklę	
47.	222	5			1,2	Bloga	Atkurti palankią būklę	
48.	222	21, 22, 26			1,9	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
49.	223	14d.			0,7	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
50.	223	10, 11			1,1	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
51.	223	19d., 20, 21			2,1	Patenkinama	Atkurti palankią būklę	
52.	224	11d.						
53.	225	12			0,6	Gera	Išsaugoti palankią būklę	

Eil. Nr.	Kv. Nr.	Skl. Nr.	EB svarbos buveinės tipas	EB svarbos buveinės pavadinimas	EB svarbos buveinės plotas, ha	EB svarbos buveinės būklė	Apsaugos tikslai	BAST pavadinimas (kodas)
54.	225	18	9080	*Pelkėti lapuočių miškai	0,5	Gera	Išsaugoti palankią būklę	Dusetų giria (LTROK0007)
55.	227	6			0,8	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
56.	229	2d.			2,2	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
57.	229	10, 11			0,9	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
58.	229	16, 21d., 22d.			1,3	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
59.	224	27, 28			0,7	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
60.	225	2, 3, 11			2,1	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
61.	230	10d., 13d.			1,3	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
62.	205	12			50,4	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
63.	211	2d., 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10d., 13, 14, 15, 16						
64.	213	3, 4, 10d., 11, 13d.						
65.	214	1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10d., 15, 16, 25d., 26						
66.	215	6, 7, 13d., 14						
67.	216	39			13,5	Bloga	Atkurti palankią būklę	
68.	224	7, 9d., 16d.						
69.	225	7, 16, 17, 21, 23						
70.	226	7, 16, 17d., 18, 21						
71.	215	34, 37, 42			11,0	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
72.	216	37, 38						
73.	223	7						
74.	224	1d., 3d., 4, 5d., 10d.						
				Iš viso:	***117,3***			
75.	206	22	9020	*Plačialapių ir mišrūs miškai	5,7	Bloga	Atkurti palankią būklę	
76.	215	5						
77.	216	1, 10, 18, 24d.						
78.	215	40d.			6,6	Bloga	Atkurti palankią būklę	

Eil. Nr.	Kv. Nr.	Skl. Nr.	EB svarbos buveinės tipas	EB svarbos buveinės pavadinimas	EB svarbos buveinės plotas, ha	EB svarbos buveinės būklė	Apsaugos tikslai	BAST pavadinimas (kodas)
79.	223	3, 4d., 5d., 6, 8	9020	*Plačialapių ir mišrūs miškai				Dusetų giria (LTROK0007)
80.	214	39			0,7	Patenkinama	Atkurti palankią būklę	
81.	214	13, 19, 20			7,2	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
82.	215	9, 19, 20						
83.	216	2			0,2	Potenciali	Siekti buveinės susiformavimo	
84.	216	5			1,7	Bloga	Atkurti palankią būklę	
85.	217	1, 10d.			2,3	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
86.	226	19, 26d.			1,7	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
87.	230	4						
88.	224	15, 17			1,3	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
89.	224	21			1,0	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
90.	224	24			1,4	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
91.	225	2d., 8, 9, 10			4,2	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
92.	226	11d.			1,5	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
93.	226	22d.			0,5	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
94.	226	5d.			0,3	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
95.	217	20			0,4	Bloga	Atkurti palankią būklę	
96.	217	3, 4, 5, 6, 8, 12, 14			21,8	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
97.	218	1d.						
98.	218	1d., 2d.			6,6	Bloga	Siekti buveinės susiformavimo	
99.	218	3			2,9	Potenciali	Siekti buveinės susiformavimo	
100.	218	15d., 16			1,1	Patenkinama	Atkurti palankią būklę	
101.	219	16			3,7	Potenciali	Atkurti palankią būklę	
102.	219	20d.			0,1	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
103.	202	13, 26			1,7	Bloga	Atkurti palankią būklę	
104.	203	10, 20			6,8	Potenciali	Siekti buveinės susiformavimo	
105.	203	5d.			2,2	Potenciali	Siekti buveinės susiformavimo	

Eil. Nr.	Kv. Nr.	Skl. Nr.	EB svarbos buveinės tipas	EB svarbos buveinės pavadinimas	EB svarbos buveinės plotas, ha	EB svarbos buveinės būklė	Apsaugos tikslai	BAST pavadinimas (kodas)
106.	204	10, 12d.	9020	*Plačialapių ir mišrūs miškai	11,0	Potenciali	Siekti buveinės susiformavimo	Dusetų giria (LTROK0007)
107.	208	4, 5, 6						
108.	207	4			5,3	Potenciali	Siekti buveinės susiformavimo	
109.	207	9			2,4	Bloga	Atkurti palankią būklę	
110.	208	2, 8, 11, 15, 16, 20			16,2	Bloga	Atkurti palankią būklę	
111.	209	2, 4, 5, 6, 7, 8						
				Iš viso:	***118,5***			
112.	215	36d.	6270	*Rūšių turtingi smilgynai	0,2	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
113.	216	31d.						
				Iš viso:	***0,2***			
114.	215	35d.	6510	Šienaujamos mezofitų pievos	1,6	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
115.	216	26d., 27d.						
				Iš viso:	***1,6***			
116.	211	17	9010	*Vakarų taiga	0,5	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
117.	212	3, 5			4,4	Bloga	Atkurti palankią būklę	
118.	212	9			1,6	Bloga	Atkurti palankią būklę	
119.	214	24, 27d., 28, 29d., 31d., 32d., 36d.			5,4	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
120.	223	19d., 32			2,7	Bloga	Atkurti palankią būklę	
121.	223	17			3,8	Potenciali	Siekti buveinės susiformavimo	
122.	223	1, 2, 9, 12, 15, 16, 23, 25, 27			14,6	Bloga	Atkurti palankią būklę	
123.	227	3, 8, 9						
124.	224	19			1,1	Potenciali	Siekti buveinės susiformavimo	
125.	230	9, 11			1,8	Bloga	Atkurti palankią būklę	
126.	228	7, 8, 9, 10, 12			25,1	Patenkinama	Atkurti palankią būklę	
127.	229	2d., 3, 8, 9, 12,						

Eil. Nr.	Kv. Nr.	Skl. Nr.	EB svarbos buveinės tipas	EB svarbos buveinės pavadinimas	EB svarbos buveinės plotas, ha	EB svarbos buveinės būklė	Apsaugos tikslai	BAST pavadinimas (kodas)
		13, 14d., 15	9010	*Vakarų taiga				Dusetų giria (LTROK0007)
128.	230	6						
129.	217	24			5,4	Bloga	Atkurti palankią būklę	
130.	225	5						
131.	226	3d.						
132.	226	24			2,4	Patenkinama	Atkurti palankią būklę	
133.	230	2						
134.	217	17, 18			11,9	Potenciali	Siekti buveinės susiformavimo	
135.	218	10, 12, 13d., 14, 15d.						
136.	226	3d., 9d., 15			6,8	Patenkinama	Atkurti palankią būklę	
137.	225	14d.			5,7	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
138.	226	10d., 11d., 12, 14						
139.	225	20			2,0	Patenkinama	Atkurti palankią būklę	
				Iš viso:	***95,2***			
140.	210	9, 15, 16	9050	*Aliuviniai miškai	4,7	Patenkinama	Atkurti palankią būklę	
141.	210	18			0,8	Potenciali	Siekti buveinės susiformavimo	
142.	214	12			2,1	Patenkinama	Atkurti palankią būklę	
143.	214	22, 27d.			2,5	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
144.	215	22, 23			0,9	Patenkinama	Atkurti palankią būklę	
145.	219	20d.			0,4	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
146.	225	31d.			1,1	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
147.	229	5						
148.	224	13			0,5	Bloga	Atkurti palankią būklę	
149.	224	23			1,2	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
150.	216	24d.			0,6	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
151.	217	15			2,2	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
152.	218	13d.			2,5	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
153.	218	15d., 17d.			2,1	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
154.	226	3d., 10d.						

Eil. Nr.	Kv. Nr.	Skl. Nr.	EB svarbos buveinės tipas	EB svarbos buveinės pavadinimas	EB svarbos buveinės plotas, ha	EB svarbos buveinės būklė	Apsaugos tikslai	BAST pavadinimas (kodas)
155.	226	5d., 6d.	91E0	*Aliuviniai miškai	0,9	Gera	Išsaugoti palankią būklę	Dusetų giria (LTROK0007)
156.	215	41			4,2	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
157.	223	7d.						
158.	224	1d., 3d., 5d., 16d., 20d.						
159.	225	24						
160.	228	13			0,3	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
				Iš viso:	***27,0***			
161.	210	14	9050	Žolių turtingi eglynai	1,8	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
162.	212	1						
163.	211	4			3,1	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
164.	206	12, 14			3,0	Patenkinama	Atkurti palankią būklę	
165.	216	40			0,6	Patenkinama	Atkurti palankią būklę	
166.	226	22d.			2,5	Patenkinama	Atkurti palankią būklę	
167.	225	25d., 26d., 30d.			0,7	Patenkinama	Atkurti palankią būklę	
168.	215	40d.			0,8	Patenkinama	Atkurti palankią būklę	
169.	223	4d., 5d.						
170.	215	28, 29			2,0	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
171.	203	5d.			1,5	Patenkinama	Atkurti palankią būklę	
				Iš viso:	***16,0***			
				IŠ VISO:	***418,6***			
				BENDRAS PLOTAS:	***1224,1***			
				*Iš viso 91D0 *Pelkiniai miškai:*	*477,8*			
				*Iš viso 9080 *Pelkėti lapuočių miškai:*	*260,0*			
				*Iš viso 9020 *Plačialapių ir mišrūs miškai:*	*128,2*			
				*Iš viso 9010 *Vakarų taiga:*	*116,1*			
				*Iš viso 91E0 *Aliuviniai miškai:*	*38,6*			
				Iš viso 9050 Žolių turtingi eglynai:	*34,9*			
				*Iš viso 6270 *Rūšių turtingi smilgynai:*	*0,2*			
				Iš viso 6430 Eutrofiniai aukštieji žolynai:	*0,4*			
				Iš viso 6210 Stepinės pievos:	*1,7*			
				Iš viso 6510 Šienaujamos mezofitų pievos:	*1,6*			

Eil. Nr.	Kv. Nr.	Skl. Nr.	EB svarbos buveinės tipas	EB svarbos buveinės pavadinimas	EB svarbos buveinės plotas, ha	EB svarbos buveinės būklė	Apsaugos tikslai	BAST pavadinimas (kodas)
Iš viso 6450 Aliuvinės pievos:					*0,2*			
Iš viso 7120 Degradavusios aukštapelkės:					*97,1*			
Iš viso 7140 Tarpinės pelkės ir liūnai:					*42,1*			
*Iš viso 7110 *Aktyvios aukštapelkės:*					*21,7*			
Iš viso 7160 Nekalkingi šaltiniai ir šaltiniuotos pelkės:					*3,5*			
Iš viso 3150 Natūralūs eutrofiniai ežerai su plūdžių arba aštrių bendrijomis:					*0,03*			

d – taksacinio miško sklypo ploto dalis

8 lentelė. *BAST valstybinės reikšmės miškuose identifikuotos saugomos augalų ir gyvūnų rūšys, remiantis BIOMON duomenų bazės duomenimis*

Eil. Nr.	Kv. Nr.	Skl. Nr.	Saugomos rūšies pavadinimas	Paskirtis	Plotas, ha	Tinkamumas	Apsaugos tikslai	BAST pavadinimas (kodas)
Obelių girininkija								
1.	101	31, 36d.	Stačioji dirvuolė (*Agrimonia pilosa*)	Buveinė	1,6	Potenciali	Atkurti palankią būklę	Ažukriaunio miškas (LTROK0020)
2.	102	20d., 21d.						
3.	102	21d.			0,1	Patenkinama	Atkurti palankią būklę	
				Iš viso:	***1,7***			
4.	102	23d.	Pelkinė uolaskėlė (*Saxifraga hirculus*)	Buveinė	0,5	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
5.	104	4d.						
				Iš viso:	***0,5***			
6.	104	4d.	Dvilapis purvuolis (*Liparis loeselii*)	Buveinė	0,2	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
				Iš viso:	***0,2***			
7.	104	4d.	Žvilgančioji riestūnė (*Hamatocaulis vernicosus*)	Buveinė	0,6	Gera	Išsaugoti palankią būklę	
				Iš viso:	***0,6***			
8.	173	40d.	Ovalioji geldutė	Veisimosi ir matinimosi	0,2	Gera	Apsaugos tikslai	Zalvės upės slėnis

Eil. Nr.	Kv. Nr.	Skl. Nr.	Saugomos rūšies pavadinimas	Paskirtis	Plotas, ha	Tinkamumas	Apsaugos tikslai	BAST pavadinimas (kodas)
			(*Unio crassus*)	plotas			nenustatyti	(LTZAR0028)
				Iš viso:	***0,2***			
Kamajų girininkija								
1.	205	11d., 12, 13	Raudonpilvė kūmutė (*Bombina bombina*)	Veisimosi ir maitinimosi plotas	186,4	Patenkinama	Išsaugoti palankią būklę	Dusetų giria (LTROK0007)
2.	206	16-18						
3.	210	5, 6d., 8-13, 15-18, 19d., 21						
4.	211	2, 3, 4d., 5-16						
5.	212	14						
6.	213	1d., 3-7, 10d., 11, 12d., 13d.						
7.	214	1-12, 14-16, 21-23, 25-27						
8.	215	1-3, 6-7, 8d., 13-16, 22-25, 32-34, 37, 41, 42						
9.	216	7-9, 17, 19, 20, 22, 23d., 28d., 29, 30, 33-39, 41						
10.	217	10, 16, 19, 22						
11.	218	15d., 17d.						
12.	219	20d., 23, 24d., 25						
13.	223	7						
14.	224	1, 3-5, 7-10, 16, 20d.						
15.	225	2d., 3, 6, 7, 11, 15-17, 21-24, 32						
16.	226	3d., 5d., 6, 7, 8, 10d., 16, 17d., 18, 27						
				Iš viso:	***186,4***			
17.	212	5d., 6	Raudonpilvė kūmutė (*Bombina bombina*)	Veisimosi ir maitinimosi plotas	0,5	Patenkinama	Išsaugoti palankią būklę	
18.	213	14d., 15d.			1,5			
19.	214	34d.						
20.	214	30, 36d., 38, 39d.			12,0			
21.	222	5-8, 14, 15d.						
22.	223	14						
23.	218	13d.			2,2			

Eil. Nr.	Kv. Nr.	Skl. Nr.	Saugomos rūšies pavadinimas	Paskirtis	Plotas, ha	Tinkamumas	Apsaugos tikslai	BAST pavadinimas (kodas)
24.	222	21, 22d., 26			1,6			Dusetų giria (LTROK0007)
25.	223	20d.			1,4			
26.	224	23, 27, 28			2,0			
27.	225	31d.			1,2			
28.	229	5						
29.	227	6			0,9			
30.	228	4d., 11d.			6,3			
31.	229	2d., 8d., 10, 11, 13d., 16, 21d., 22d.						
32.	230	10d., 13, 14, 19d., 20, 21d., 22			14,7			
				Iš viso:	***44,3***			
33.	215	35d.	Didysis auksinukas (*Lycaena dispar*)	Veisimosi ir maitinimosi plotas	0,2	Patenkinama	Išsaugoti palankią būklę	
34.	216	26d.						
				Iš viso:	***0,2***			
35.	205	13d.	Dvilapis purvuolis (*Liparis loeselii*)	Buveinė	2,2	Patenkinama	Atkurti palankią būklę	
36.	206	16d.						
37.	215	1d.						
				Iš viso:	***2,2***			
				Iš viso raudonpilvės kūmutės veisimosi ir maitinimosi plotas:	*230,7*			
				Iš viso ovaliosios geldutės veisimosi ir maitinimosi plotas:	*0,2*			
				Iš viso didžiojo auksinuko veisimosi ir maitinimosi plotas:	*0,2*			
				Iš viso dvilapio purvuolio buveinės plotas:	*2,4*			
				Iš viso stačiosios dirvuolės buveinės plotas:	*1,7*			
				Iš viso žvilgančiosios riestūnės buveinės plotas:	*0,6*			
				Iš viso pelkinės uolaskėlės buveinės plotas:	*0,5*			

d – taksacinio miško sklypo ploto dalis

3.3. Valstybės saugomi objektai

Švari ir sveika aplinka, neužteršta gamta, augalų, gyvūnų, gamtos paminklų ir kitų saugomų objektų rūšių įvairovė – tai pats didžiausias žmonijos turtas, būtina sąlyga žmonijai išlikti ir egzistuoti. Nuo to kaip mes saugome gamtą, naudojamės jos teikiamomis gėrybėmis, priklauso mūsų visų ateitis. Todėl gamtinės aplinkos saugojimas nuo fizinio, cheminio, biologinio ir kitokio neigiamo poveikio ar pasekmių, atsirandančių įgyvendinant planus ir programas, vykdant ūkinę veiklą ar naudojant gamtos išteklius, yra mūsų Lietuvos aplinkos apsaugos esminis tikslas ir uždavinys. Lietuvos Respublikos Konstitucijoje yra įtvirtinta nuostata, kad valstybės ir kiekvieno Lietuvos Respublikos teritorijoje esančio subjekto pareiga – saugoti aplinką.

3.3.1. Gamtos paveldo objektai

Gamtos paveldo objektai skelbiami saugomais vadovaujantis gamtos paveldo objektų vertinimo ir reikšmingumo nustatymo kriterijų aprašu, patvirtintu 2009 m. liepos 8 d. aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-393 „Dėl gamtos paveldo objektų vertinimo ir reikšmingumo nustatymo kriterijų aprašo patvirtinimo“. Gamtos paveldo objektų apsaugos ir tvarkymo ypatumus nustato saugomų teritorijų įstatymas ir gamtos paveldo objektų nuostatai.

Regioninio padalinio administruojamuose miškuose (Obelių girininkijoje, 70 kv. 23 sklype) yra **1 geologinis** *(rieduliai)* valstybės saugomas gamtos paveldo objektas – ***„Ožakmenis“*** (9 lentelė). Gamtos paveldo objekto vieta pažymėta regioninio padalinio ir Obelių girininkijos gamtosauginiuose žemėlapiuose.

9 lentelė. *Valstybės saugomi gamtos paveldo objektai*

Eil. Nr.	Pavadinimas (*rūšis*)	Girininkija	Miško kvartalas	Taksacinis miško sklypas
Geologiniai objektai				
1.	„Ožakmenis“	Obelių	70	23

3.3.2. Lietuvos Respublikos saugomos gyvūnų, augalų ir grybų rūšys

Lietuvos Respublikos saugomomis gyvūnų, augalų, kerpių, samanų ir grybų rūšimis skelbiamos nykstančios, pažeidžiamos, retos arba endeminės rūšys, kurios tokiomis pripažįstamos vadovaujantis mokslinių tyrimų duomenimis apie jų natūralius arealus, rūšių buveines, populiacijų dydžius ir jų kaitos tendencijas. Iš saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašo yra išskiriamos griežtai saugomos rūšys, kurių išlikimo tendencijos yra nepalankiausios ir šių rūšių radaviečių ar augaviečių išsaugojimo poreikis yra didžiausias. Lietuvos raudonosios knygos komisijos siūlymu sudaromą Lietuvos Respublikos griežtai saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašą tvirtina Lietuvos Aplinkos ministerija.

Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų, kerpių ir grybų rūšių, įrašytų į Lietuvos raudonąją knygą, radaviečių pasiskirstymas regioninio padalinio girininkijų teritorijose pateikiamas 10 lentelėje. Apibendrinti duomenys apie saugomus objektus gauti iš Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos saugomų rūšių informacinės sistemos (SRIS) bei Sartų ir Gražutės RPD.

Informacija apie Lietuvos Respublikos saugomas gyvūnų, augalų, kerpių, samanų ir grybų rūšių radavietes daugiau atspindi jų ištirtumo lygį, o ne faktinę šių objektų padėtį. Detalūs tyrimai atlikti ne visose girininkijų teritorijose.

10 lentelė. *Saugomų gyvūnų, augalų, samanų, kerpių ir grybų rūšių radaviečių (vnt.) pasiskirstymas regioninio padalinio administruojamuose valstybinės reikšmės miškuose*

Girininkija	**Augalai** (*samanos*)	**Grybai ir kerpės**	**Gyvūnai**				**Iš viso:**
			paukščių lizdavietės	*paukščių perimvietės*	*vabzdžiai*	*žinduoliai*	
Juodupės	13 (1)	-	6	52	-	17	**88**
Kamajų	17 (8)	68	28	22	7	3	**145**
Obelių	2	3	22	4	-	4	**35**
Pandėlio	1 (1)	-	8	64	29	2	**104**
Rokiškio	4	-	16	-	-	3	**23**
Sėlynės	3	-	13	-	2	-	**18**
Iš viso:	**40 (10)**	**71**	**93**	**142**	**38**	**29**	**413**

Remiantis 10 lentelės duomenimis, matome, kad iš viso regioninio padalinio administruojamuose miškuose užfiksuotos **413 saugomų rūšių radavietės**, kurios lokalizuotos iki taksacinių miško sklypų ribų. Sklypų su radavietėmis daugiausia nustatyta ***Kamajų (145 vnt.)*** ir ***Pandėlio (104 vnt.)*** girininkijose. Visų šių objektų išsidėstymas pagal girininkijas pateiktas gamtosauginių priemonių plano 4 priede, girininkijų aiškinamuosiuose raštuose ir žemėlapiuose. Dauguma Lietuvos raudonosios knygos gyvūnų ir augalų radaviečių yra valstybinės reikšmės miškuose, o už jų apsaugą yra atsakingas regioninis padalinys ir valstybinių parkų direkcijos.

3.3.3. Vaistinių augalų genetiniai sklypai

Vaistiniai augalai – tai biologiškai veiklias medžiagas kaupiantys ir gydomosiomis savybėmis pasižymintys augalai. Augalai, sintetinantys eterinius aliejus ir kitas kvapias medžiagas, vadinami aromatiniais. Šie augalai pagerina maisto kvapą ir skonį, žadina apetitą, dauguma yra dekoratyvūs, medingi, vaistiniai, o jų eteriniai aliejai vartojami parfumerijos, kosmetikos, konditerijos, farmacijos pramonėje. Vaistinių ir aromatinių augalų genetinių išteklių išsaugojimui išskiriami genetiniai sklypai (Baliuckienė ir kt., 2009).

Gamtos tyrimų centras 2019 m. spalio 21 d. raštu Nr. SR-629 „Dėl vaistinių augalų genetinių sklypų inventorizavimo miškotvarkos darbų metu“ informavo Aplinkos ministeriją, kad atliko tyrimus ir įvertino tinkamais ilgalaikiam saugojimui 28 vaistinių augalų genetinius sklypus, kuriuos aplinkos ministras patvirtino 2019 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. D1-388 „Dėl augalų nacionalinių genetinių išteklių sąrašų patvirtinimo“. Į Aplinkos ministro patvirtintų vaistinių augalų genetinių sklypų sąrašą patenka *Bradesių pievos vaistinių augalų genetinis sklypas* (Obelių girininkija, 173 kv. 33 skl.; užimamas plotas – 3,9 ha) (11 lentelė; 15 priedas).

11 lentelė. *Augalų nacionaliniams genetiniams ištekliams priskirtų vaistinių ir aromatinių augalų sėklinių (genetinių) sklypų sąrašas regioninio padalinio administruojamuose miškuose*

Eil. Nr.	Pavadinimas	Augalų rūšių pavadinimai	Kv. Nr.	Skl. Nr.	Sklypo plotas, ha	Vieta
Obelių girininkija						
1.	Bradesių pievos vaistinių augalų genetinis sklypas	Keturbriaunis čiobrelis, vaistinė dirvuolė, paprastoji trūkažolė, šlaitinė žemuogė, geltonoji žiognagė, smėlyninis šlamutis, paprastoji jonažolė, vienagraižė kudlė, siauralapis gyslotis, pavasarinė raktažolė, valgomoji rūgštynė, skėstažiedė rūgštynė, paprastoji rykštenė, raudonasis dobilas, paprastoji kraujažolė, paprastoji raskila, laukinis česnakas	173	33	3,9	Kriaunių sen., Rokiškio r., Sartų regioninis parkas

4. REGIONINIO PADALINIO ĮSIPAREIGOJIMU SAUGOMI PLOTAI

4.1. Kertinės miško buveinės

Miško vystymosi ypatumai ir kitos priežastys lemia tai, kad ypač svarbios biologinės įvairovės vertybės telkiasi fragmentiškuose, daugeliu atvejų labai nedideliuose miško plotuose, vadinamuosiuose „karštuose taškuose“. Šiuose plotuose (arba buveinėse) biologinė įvairovė yra nepaprastai didelė. Specialaus tarptautinio Lietuvos ir Švedijos vykdyto projekto metu buvo inventorizuotos tokios buveinės, Lietuvoje pavadintos kertinėmis miško buveinėmis (toliau – KMB), kurios užima tik nedidelę visų miškų dalį, tačiau jose telkiasi palyginti daug kraštovaizdyje aptinkamų biologinės įvairovės elementų, ypač retų ar nykstančių organizmų rūšių. Potencialios kertinės miško buveinės (toliau – PKMB) tai buveinės, kurios per artimiausius kelis dešimtmečius taps KMB, jei per tą laiką bus tvarkomos arba saugomos pagal bendrąsias KMB nuostatų rekomendacijas (6 priedas). Žinant, kur yra tokios buveinės, galima didelių išlaidų nereikalaujančiais metodais išsaugoti didelę biologinės įvairovės dalį.

Po pakartotinės KMB inventorizacijos, kurią 2013 m. atliko Aleksandro Stulginskio universiteto specialistai, regioninio padalinio administruojamuose valstybinės reikšmės miškuose buvo išskirta ir su regioniniu padaliniu suderinta ***124 KMB (iš jų – 114 KMB (335,4 ha) ir 10 PKMB (15,2 ha)), kurių bendras užimamas plotas – 350,6 ha*** (12 lentelė, 5 priedas). Po pakartotinės inventorizacijos buvo aktualizuotas KMB ir PKMB sąrašas bei patikslintos jų ribos, atsižvelgiant į atnaujintų taksacinių miško sklypų ribas.

12 lentelė. *Kertinės miško buveinės regioninio padalinio valstybinės reikšmės miškuose*

Eil. Nr.	Girininkija	KMB plotas, ha		PKMB plotas, ha		Bendras KMB ir PKM	
		skaičius, vnt.	*plotas, ha*	*skaičius, vnt.*	*plotas, ha*	*skaičius, vnt.*	*plotas, ha*
1.	***Juodupės***	24	58,4	2	3,3	*26*	*61,7*
2.	***Kamajų***	29	90,6	4	8,0	*33*	*98,6*
3.	***Obelių***	20	51,5	1	1,1	*21*	*52,6*
4.	***Pandėlio***	19	83,6	-	-	*19*	*83,6*
5.	***Rokiškio***	18	38,8	3	2,8	*21*	*41,6*
6.	***Sėlynės***	4	12,5	-	-	*4*	*12,5*
Iš viso:		**114**	**335,4**	**10**	**15,2**	***124***	***350,6***

Iš viso KMB: 114 vnt. (bendras blotas – 335,4 ha);

Iš viso PKMB: 10 vnt. (bendras plotas – 15,2 ha);

Iš viso KMB ir PKMB: 124 vnt. (bendras plotas – 350,6 ha)

4.2. Miško plotai saugomi pagal miškų sertifikavimo reikalavimus

Nepriklausomas miškų ūkio sertifikavimas – sistema, pasauliniu mastu užtikrinanti miškų išsaugojimą ir sveikų bei vientisų ekosistemų atkūrimą. Tarptautinis miškų tvarkymo sertifikatas – dokumentas, įrodantis, jog miškų valdytojas miškuose ūkininkauja atsakingai pagal tvaraus ir subalansuoto miškų ūkio principus, derindamas socialines, aplinkosaugines ir ekonomines miškų funkcijas.

Vykdydamas miškų sertifikavimo (FSC) keliamus reikalavimus, regioninis padalinys identifikuoja ir palieka natūraliai miško sukcesijai pavyzdinius ekosistemų plotus jų natūralioje būklėje. Natūraliai miško sukcesijai paliekamų ekosistemų plotas turi sudaryti ne mažiau 5% bendro miškų ploto.

*Miškų ūkinė veikla nevykdoma regioninio padalinio saugomose **124 KMB**, kurių bendras užimamas plotas yra **350,6 ha**. Jokia ūkinė veikla taip pat nevykdoma ekologiniu požiūriu reikšmingose medynuose, kurie bus saugomi, paliekant juos natūraliai raidai ir biologinei įvairovei. Šių medynų užimamas bendras vastybinės reikšmės miškų plotas (be KMB ploto) yra **862,6 ha*** (13 lentelė).

13 lentelė. *Natūraliai miško sukcesijai paliekamų ekosistemų plotas*

Eil. Nr.	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Plotas, ha
Kamajų girininkija			
1.	114	1-15, 17-20	41,2
2.	115	1-4, 9, 13, 25	26,9
3.	116	1, 2, 3	2,1
4.	117	7	0,3
5.	217*	1-8, 11, 12, 16, 17, 23	29,9
6.	217	9, 10, 13, 14, 15, 18-22, 24	10,5
7.	218	1-15, 17, 18	42,9
8.	218*	16	1,2
9.	224	1-15, 18, 20, 22, 25-27, 29	28,4
10.	224*	16, 17, 19, 21, 23, 24, 28	6,6
11.	225*	2	0,5
12.	225*	8, 12	4,3
13.	225	1, 3-7, 9-11, 13-31	32,1
14.	226	1-4, 7-10, 12-18, 20-25	35,3
15.	226*	5, 6	1,2
16.	226*	11	2,0
17.	226*	19, 26	1,4
		Iš viso:	***266,8***
		Iš jų KMB:	***47,1***
		Plotas be KMB:	***219,7***
Pandėlio girininkija			
1.	117	1-15	67,9
2.	220	1-13	36,6
3.	221	1-13	47,3
4.	228	1, 2, 3	23,8
5.	229*	2, 12	4,8
6.	229	1, 3, 4-11	44,1
7.	237	1, 2	8,5
8.	238	1-8	55,9
9.	239	1-3	51,5
10.	239*	4	2,7
11.	247	2-14	40,9

Eil. Nr.	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Plotas, ha
12.	248	1-17	49,5
13.	277	36	5,8
14.	278	1-10	39,0
15.	279	1-5	45,1
16.	280	1-3	47,6
17.	282	1, 2	10,8
18.	283	1, 2	30,5
19.	284	1-6	38,1
		Iš viso:	***650,4***
		Iš jų KMB:	***7,5***
		Plotas be KMB:	***642,9***
		IŠ VISO EPP (be KMB):	***862,6***
		IŠ VISO KMB:	***350,6***
		VISO SAUGOMŲ PLOTŲ	***1213,2***
		% BENDRO REGIONINIO PADALINIO ADMINISTRUOJAMŲ MIŠKŲ PLOTO	***5,2%***

**- pažymėtos kertinės miško buveinės*

Iš viso regioninio padalinio teritorijoje natūraliai miško sukcesijai paliekamas 1213,2 ha miškų teritorijos plotas, kuris sudaro 5,2% bendro regioninio padalinio administruojamų miškų ploto (pagal FSC reikalavimus turi būti ne mažiau 5%).

5. EKOLOGIŠKAI VERTINGI MIŠKO PLOTAI

Vykdant miškotvarkos suprojektuotas ūkines priemones, didelis dėmesys skiriamas teritorijoms, kuriose siekiama palaikyti, gausinti bei išsaugoti biologinę įvairovę. Ekologiškai vertingiems miško sklypams šiame darbe buvo priskirti naujai nustatyti miškuose esantys žemės plotai, turintys didelę vertę biologinės įvairovės išsaugojimui, pagausinimui ir praturtinimui – tai miško slypai su pavieniais ekologiškai vertingais medžiais (senmedžiais) ir saugotinos nuo apaugimo medžiais ir krūmais miško laukymės. Miško laukymės ypač svarbios didesniuose miško masyvuose, nes jose kaip salelėse prieglobstį randa atvirų vietų augalai ir juos apdulkinantys vabzdžiai, kiti gyvūnai, kurie vengia tankių miško sklypų.

5.1. Miško laukymės saugotinos nuo apaugimo medžiais ir krūmais

Miško laukymės – natūralios miško pievos, buvusios šienaujamos pievos ir ganyklos, upių, upelių ir ežerų pakrančių pievos (19 pav.). Miško laukymes, kurios sparčiai apželia medžiais ir krūmais, tikslinga reguliariai valyti bei šienauti, norint išsaugoti ir palaikyti atvirus vertingus biotopus ir juose įsikūrusias retai aptinkamas rūšis.

Sartų ir Gražutės RPD siūlymu Mielėnų geomorfologiniame draustinyje Minkūnų durpynas BAST administruojamuose miškuose (Obelių girininkijos 163 kv. 7 skl.; plotas – 42,6 ha), taip pat Obelių girininkijos 173 kv. 32 skl. (plotas – 0,2 ha) numatoma palaikyti atvirą kraštovaizdį (suprojektuota priemonė – šienavimas) (žr. žiniaraštį – 7 priedas).

Sartų ir Gražutės RPD siūlymu, remiantis nustatytais BAST apsaugos tikslais (patvirtintais LR aplinkos ministro 2018 m. balandžio 19 d. įsakyme Nr. D1-317 „Dėl buveinių apsaugai svarbių teritorijų nustatymo“), numatoma palaikyti atviras pievų ir pelkių buveines (jas šienaujant) **87,6 ha** plote (14 lentelė; 17 priedas).

14 lentelė. *Regioninio padalinio administruojamų miškų teritorijoje saugotinos nuo apaugimo sumedėjusia augalija miško laukymės (pagal Sartų ir Gražutės RPD pateiktus siūlymus)*

Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Saugomos vertybės	Plotas, ha	BAST
Obelių girininkija				
101	31d., 36d.	6210 Stepinės pievos	1,7	Ažukriaunio miškas
102	20d., 21d.			
104	42d.	6430 Eutrofiniai aukštieji žolynai, 6450 Aliuvinės pievos	0,2	
104	49d.	6450 Aliuvinės pievos	0,1	
104	38d., 39d.	6430 Eutrofiniai aukštieji žolynai	0,3	
Iš viso:			***2,3***	
Kamajų girininkija				
205	13d.	7140 Tarpinės pelkės	0,6	Dusetų giria

Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Saugomos vertybės	Plotas, ha	BAST
206	16d.	ir liūnai; dvilapis purvuolis	1,1	Dusetų giria
215	1d.		0,5*	
211	2		3,4	
214	3	7140 Tarpinės pelkės ir liūnai	0,4	
215	1d., 2	7140 Tarpinės pelkės ir liūnai; dvilapis purvuolis; lieknasis švylys; siauralapė gegūnė	6,3*	
215	36d.	6270 *Rūšių gausios ganyklos ir ganomos pievos	0,3	
216	31d.			
215	35d.	6510 Šienaujamos mezofitų pievos	1,6	
216	26d.			
Iš viso:			***13,7***	
731	30, 39, 40d., 41, 42, 46-48, 53-56, 57d., 58, 59, 64, 66, 73	Raudonpilvė kūmutė	71,6	Minkūnų durpynas
Iš viso:			***71,6***	
IŠ VISO:			**87,6**	

d – taksacinio miško sklypo ploto dalis

Regioninio padalinio miškų teritorijoje iš viso nustatyta 150,3 ha saugotinų nuo apaugimo medžiais ir krūmais miško laukymių, kurios sudaro 0,6% bendro regioninio padalinio administruojamų miškų ploto. *Miško laukymių, saugotinų nuo apaugimo medžiais ir krūmais, daugiausia nustatyta Kamajų (95,4 ha arba 2,3% bendro miškų ploto) girininkijoje* (14 lentelė, 7 priedas).

Ekologiškai vertingose teritorijose (miško laukymėse) esančių EB svarbos pievų ir pelkių buveinių lokalizacija, kuriose numatoma palaikyti atvirą kraštovaizdį (jas šienaujant), regioninio padalinio administruojamuose miškuose pateikiama 8 ir 17 prieduose.

Regioninio padalinio administruojamuose miškuose numatytos gamtotvarkos priemonės atvirų pievų ir pelkių buveinių palaikymui įgyvendinamos tik gavus numatytų tvarkymo priemonių vykdymui reikalingą finansavimą.

15 lentelė. *Miško laukymių, saugotinų nuo apaugimo sumedėjusia augalija, pasiskirstymas regioninio padalinio administruojamuose miškuose*

Eil. Nr.	Girininkija	Regioninio padalinio administruojami miškai, ha	Miško laukymės, saugotinos nuo apaugimo sumedėjusia augalija, iš viso	
			plotas, ha	*% bendro miškų ploto*
1	***Juodupės***	3984,1	-	-
2	***Kamajų***	4063,0	95,4	2,3
3	***Obelių***	4688,1	54,9	1,2
4	***Pandėlio***	4382,7	-	-
5	***Rokiškio***	3599,6	-	-
6	***Sėlynės***	2687,1	-	-
Iš viso:		**23404,6**	**150,3**	**0,6**

19 pav. **Natūrali miško laukymė**

Miško laukymių tvarkymas ir išsaugojimas:

Natūralios miško laukymės, apaugdamos sumedėjusia augalija, praranda savo išskirtinę reikšmę bei tinkamumą atviras miško erdves besirenkančioms augalijos ir gyvūnijos rūšims. Išlikusios atviros miško laukymės, kaip ir miško pievos, padidina miškų masyvų mozaikiškumą ir jų dėka kompaktiškuose miškų masyvuose padaugėja vietų, pasižyminčių pamiškės efektu. Šiose pamiškių vietose medžių struktūra yra ypatinga, pamiškės ekotonas ryškesnis, jose kuriasi specifinės, retos rūšys. Panašų vaidmenį atlieka ir atviros miško pelkės, kuriose miško mozaikiškumas didėja dėl specifinių pelkinių augaviečių.

Svarbu palaikyti atvirą plotą, neįrengti pašarinių aikštelių. Miško laukymių ir pelkių apaugimas suintensyvėjo paskutiniais dešimtmečiais, kada didelė dalis buvusių žemės ūkio naudmenų liko dirvonuoti, pievos, o vietomis ir pelkės tapo nebešienaujamos, nebeganomos. Kad buvusios atviros pelkės, pievos, miško laukymės ir toliau išliktų atviros, neužaugtų medžiais ir krūmais bei nesuvešėtų tankia žoline augalija, užtenka vieną kartą per sezoną nušienauti žolę, nendres, išpjauti krūmų ir medžių atžalas. Geriausia tai daryti antroje vasaros pusėje – rugpjūčio mėn., kada jau būna pabaigę žydėti reti žoliniai augalai ir kada nupjautos medžių bei krūmų atžalos turi mažiausiai potencialo ataugti ir atlaikyti žiemos šalčius.

Netikslinga ir nerekomenduotina keisti šių ekologiškai vertingų teritorijų natūralų hidrologinį režimą arba užsodinti jas mišku. Sumedėjusia augalija apaugančiose miško laukymėse gali būti vykdomos specialios gamtosauginės priemonės (reguliarus šienavimas, ganymas siekiant palaikyti atviras buveines) įgyvendinant suderintuose ir patvirtintuose gamtotvarkos planuose numatytas veiklas.

Saugomose teritorijose ir Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijose esančios miško laukymės arba pelkės turi būti valomos, įgyvendinant gamtotvarkos planuose numatytas priemones bei vykdant įvairias kitas programas.

5.2. Miško sklypai su pavieniais ekologiškai vertingais medžiais (senmedžiais)

Bioįvairovei ypač svarbūs yra plynose kirtavietėse paliekami pavieniai medžiai bei išlikę seni antros ar net trečios kartos medžiai. Dažniausiai tai ąžuolai, uosiai ir kiti medžiai, kurie yra labai vertingi daugeliui su jais susijusių retųjų augalų ir gyvūnų rūšių egzistavimui. Tokie ekologiškai vertingi pavieniai medžiai yra visose regioninio padalinio girininkijose. Bioįvairovei svarbūs yra seni – antros, trečios kartos miško medžiai, kurių kiekvienas gali būti atskira buveine daugumai retųjų augalų ir gyvūnų rūšių. Šiame skyriuje tokie medžiai pavadinti senmedžiais ir duomenys apie juos pateikiami pagal girininkijas, nurodant tik sklypus, kuriuose jie surasti.

Regioninio padalinio miškuose seniausieji miško medžiai (senmedžiai) ar jų grupės, išlikę nuo buvusių sengirių laikų, buvo inventorizuoti kaip kertinės miško buveinės, priskiriant jas KMB tipams: pavienis medis milžinas ir medžių milžinų grupė. Jei senmedžiai dėl įvairių priežasčių nebuvo aptikti ir nepateko į KMB, jie gali būti išsaugomi miško kirtimų metu. Svarbu išsaugoti ne tik senmedį, bet ir jam būdingą aplinką. Jei senmedis pasižymi plačia, neaukštai nuo žemės išsišakojusia laja ir auga vietoje, kuri anksčiau buvo atvira, reikalinga palaipsniui atidengti tokį medį, nepaliekant kitų augančių medžių nei po laja, nei lajoje, nei kelių metrų (iki 5 m) spinduliu apie lają. Miške augusio senmedžio, turinčio aukštutinę lają, negalima atidengti pilnai – apie jį turi būti palikta nenukirsta apsauginė miško juosta, kurią sudaro bent du tokių medžių aukščiai.

Svarbiausias biologinei įvairovei yra paprastasis ąžuolas (20 pav.), su kuriuo yra susijusios 284 bestuburių, 324 kerpių bei daugelis paukščių ir žinduolių rūšių. Ąžuolai natūraliai gali sulaukti 600 ir daugiau metų, todėl svarbu palikti seniausius šiuos medžius nenukirstus. Su paprastąją pušimi susiję apie 90 rūšių bestuburių ir 130 kerpių rūšių. Pušys gali sulaukti iki 400 metų. Su beržu susijusios 229 bestuburių ir 126 kerpių rūšys. Beržai gali sulaukti virš 100 metų, juodalksniai – virš 200 metų amžiaus. Spygliuočių medynuose biologinei įvairovei ypatingai svarbios yra drebulės. Su drebule susijusios 97 bestuburių rūšys, dalis miško paukščių ir žinduolių. Pavienės drebulės gali sulaukti 150 ir daugiau metų.

Medynuose augantys senmedžiai turi likti nenukirsti ir neišgabenti iki visiško savo nudžiūvimo ir nuvirtimo bei natūralaus sunykimo, nes visose irimo stadijose šių senųjų medžių mediena būna labai svarbi vis kitoms retosioms organizmų rūšims.

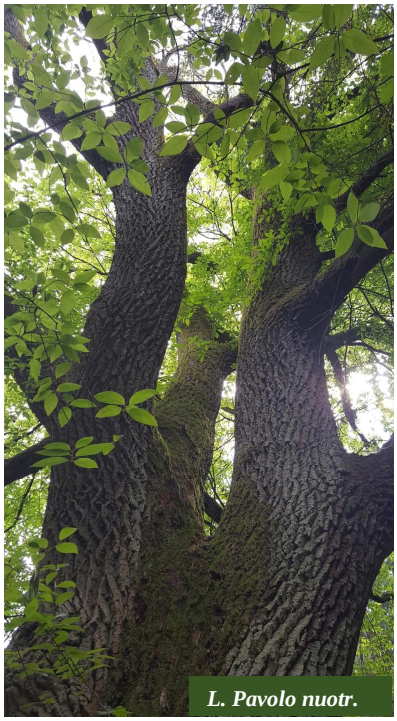

20 pav. **Vertingas pavienis senmedis – paprastasis ąžuolas *(Quercus robur)***

Svarba biologinei įvairovei. Svarba biologinei įvairovei gali būti nustatoma įvairiai, tačiau rekomenduojama naudoti paprasčiausią skalę – vertę nustatyti pagal vertingus medžio elementus (Read H., 2000, 21 pav):

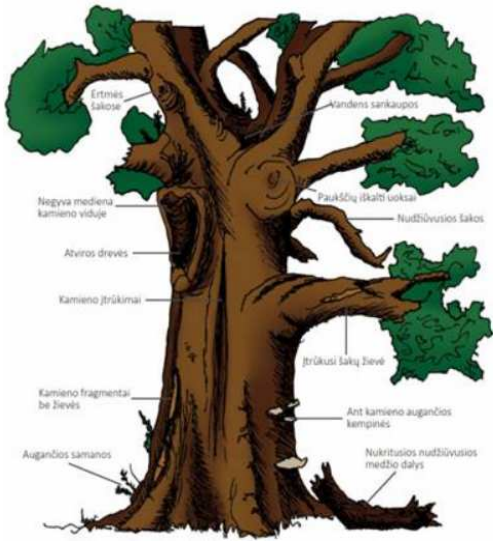

- Ertmės šakose,
- Negyva mediena kamieno viduje,
- Nudžiuvusios šakos,
- Nukritusios nudžiūvusios medžio dalys,
- Drevės,
- Paukščių iškalti uoksai,
- Kamieno įtrūkimai,
- Žievės įtrūkimai ant šakų,
- Bežievės kamieno dalys,
- Vandens sankaupos,
- Samanos ir kempinės ant kamieno

21 pav. **Bioįvairovei svarbūs medžio elementai (Read H., 2000)**

Nustačius bent 4 elementus galima teigti, kad medis yra vertingas biologinės įvairovės požiūriu, o kuo daugiau elementų nustatoma – tuo vertingesnis medis yra.

Regioninio padalinio teritorijoje surasti biologinės įvairovės požiūriu vertingų 317 sklypų su pavieniais senmedžiais (16 lentelė, 9 priedas).

16 lentelė. *Miško sklypai su pavieniais senmedžiais*

Eil. Nr.	Girininkija	Regioninio padalinio administruojami miškai, ha	Sklypų su senmedžiais skaičius, vnt.
1.	***Juodupės***	3984,1	8
2.	***Kamajų***	4063,0	72
3.	***Obelių***	4688,1	22
4.	***Pandėlio***	4382,7	1
5.	***Rokiškio***	3599,6	20
6.	***Sėlynės***	2687,1	10
	Iš viso:	**23404,6**	**133**

Daugiausia pavienių ekologiškai vertingų medžių (senmedžių) yra Kamajų (72 sklypai) ir Obelių (22 sklypai) girininkijose. Pagal senmedžių rūšis taksacinių sklypų skaičius pasiskirsto taip: sklypai su ąžuolu – 37; sklypai su juodalksniu – 24; sklypai su klevu – 22; sklypai su egle – 18; sklypai su liepa – 18; sklypai su uosiu – 14; sklypai su pušimi – 9; sklypai su guoba – 4; sklypai su maumedžiu – 3.

Atskirai nepateikiami plotiniai duomenys apie miško sklypus su pavieniais bioįvairovės medžiais ir saugotinais senmedžiais, taip pat nenurodomas vertingų medžių tikslus skaičius. Siūloma saugoti bioįvairovės medžius ir senmedžius, o duomenys apie tokius sklypus neįtraukiami į bendrą ekologiškai vertingų teritorijų sąrašą.

6. MIŠKŲ ŪKINIS REŽIMAS

Miškų ūkinis režimas miško žemėse apibūdinamas miškus suskirstant į miškų grupes. Regioninio padalinio administruojami miškai didesne dalimi priskirti IVA miškų grupei (normalaus kirtimo ūkiniai miškai – **20402,3 ha**), kuri sudaro **87,1%** visų regioninio padalinio administruojamų miškų ploto. Specialios paskirties miškai (II miškų grupės miškai – **1946,1 ha**) sudaro **8,3%** bendro regioninio padalinio administruojamų miškų ploto: ekosistemų apsaugos (IIA grupės) miškai užima **1767,7 ha** ir tai sudaro **7,5%** ir rekreaciniai miškai (IIB grupės) – **178,4 ha** ir tai sudaro **0,8%** bendro regioninio padalinio administruojamų miškų ploto. Apsauginiai (III grupės) miškai užima **854,6 ha** ir tai sudaro **3,7%** bendro miškų teritorijos ploto. Regioninio padalinio teritorijoje gamtinių rezervatų (I miškų grupės) miškai užima **201,6 ha** plotą ir tai sudaro **0,9%** bendro administruojamų miškų ploto.

Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių radavietėms atskiros miškų grupės ar pogrupiai neišskiriami, o miško sklypai su saugomais objektais lieka priskirti toms miškų grupėms, kuriose jie buvo aptikti. Tokiems nedideliems objektams gali būti nustatomas specialus apsaugos režimas, kurio reikalavimai yra griežtesni, nei aplink esančios miškų grupės. Tokiais gali būti nekertamo miško spinduliai aplink retųjų paukščių lizdus, kuriuose draudžiami pagrindinio naudojimo miško kirtimai, retųjų augalų augaviečių sklypai, kuriuose nerekomenduojami pagrindinio naudojimo arba kiti miško kirtimai.

Jei toje pačioje saugomoje teritorijoje nustatyti skirtingi ūkinio režimo reikalavimai, galioja to vienodo lygmens teisinio akto reikalavimai, kuriame nurodyti griežtesni apribojimai.

Regioninio padalinio įsipareigojimu saugomose kertinėse miško buveinėse ūkinio režimo reikalavimai turėtų būti tokie, kokie taikomi I arba II grupių miškams. Šie reikalavimai kiekvienai KMB skiriasi ir yra nurodyti KMB kortelėse, valstybinės miškų tarnybos (VMT) duomenų bazėje bei KMB sąrašuose. Taikytino ūkinio režimo skirtumai nėra esminiai: KMB apsaugai dažniausiai rekomenduotinas rezervatinis režimas (arba I miškų grupė), siekiant kad paliekami medynai ir senieji medžiai natūraliai suirtų. Net ir tuomet, kai senmedžiai lūžta ar išvirsta, jie turi likti gulėti, nešalinant negyvos medienos iš KMB. Nustatyta, kad išvirtęs beržas suyra per 20 metų, o ąžuolas – per 50 metų ir daugiau. Atskirais atvejais kertinėse miško buveinėse reikalingi trako ir pomiškio kirtimai, kai reikia iškirsti menkavertes medžių ir krūmų rūšis arba kirtimai apie pavienius senmedžius, siekiant pašalinti medžius, augančius po šių senmedžių lajomis ir šalia jų. KMB apsaugai ir palaikymui reikalingos gamtosauginės priemonės ir rekomendacijos pagal atskirus KMB tipus pateiktos 6 priede.

7. GAMTOSAUGINĖS ŪKINĖS PRIEMONĖS MIŠKUOSE

7.1. Miško kirtimų ribojimas prie saugomų paukščių lizdaviečių

Saugomų paukščių rūšių lizdų duomenų aktualizacija regioninio padalinio teritorijoje vykdyta kartu su miškotvarkos lauko darbais. Visa informacija apie naujai aptiktus lizdus įtraukiama į SRIS duomenų bazę ir perduodama valstybinei miškų tarnybai. Visiems nustatytiems saugomų paukščių lizdams pritaikomi nekertamo miško apie juos spinduliai, remiantis miško kirtimų taisyklėmis patvirtintomis 2010 m. sausio 27 d. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-79 „Dėl miško kirtimų taisyklių patvirtinimo“ (17 lentelė).

Norint užtikrinti geresnę saugomų paukščių lizdaviečių apsaugą, reikia kasmet vykdyti žinomų šių paukščių lizdų apžiūrą, nustatant lizdų užimtumą ir juose perinčių paukščių rūšis. Lizdai turi būti tikrinami vieną kartą pavasarį – balandžio, gegužės mėn. ir vieną kartą vasarą – birželio, liepos mėn. Pirmą kartą patikrinus, galima nustatyti, ar lizdas užimtas, antrą kartą patikrinus galima nustatyti kokios rūšies paukštis perėjo ir ar užaugo jaunikliai. Apžiūrėti reikėtų ne tik žinomus lizdus, bet ir biržių atvedimo metu aptiktus naujus lizdus. Jei neaiški perinčio paukščio rūšis arba reikia patikslinti naujų lizdų apsaugos spindulį bei kitas apsaugos priemones, galima kreiptis į vietos nacionalinio parko arba regioninio parko specialistus, ornitologus. Atlikus lizdų vertinimą natūroje, patikslinama kokios paukščių rūšys peri naujai rastuose lizduose ir kokios reikalingos jų apsaugos priemonės.

Labai svarbu prieš atrėžiant biržes įvertinti ar nėra numatytose kirtavietėse ir jų aplinkoje retųjų paukščių lizdų ar veisimosi vietų. Norint sumažinti galimą trikdymą prie lizdų, reikia vasarą numatytas kirsti biržes rinktis kiek didesniu atstumu nei numatyta pagrindinių miško kirtimų taisyklėse – nuo žinomų saugomų plėšriųjų paukščių ir juodųjų gandrų lizdų bent 300 metrų atstumu. Miško sodinimo darbų pavasario metu nevykdyti kirtavietėse, esančiose šalia lizdų apsauginių spindulių ribos, jas užsodinant rudenį.

17 lentelė. *Miško kirtimų apribojimai aplink retųjų paukščių lizdavietes*

Spindulys nuo lizdavietės, m	Saugomos paukščių lizdavietės
200	Kilniojo ir jūrinio erelių, žuvininko, juodojo gandro, didžiojo apuoko
150	Gyvatėdžio, didžiojo erelio rėksnio, sakalo keleivio, žalvarnio
100	Juodojo ir rudojo peslio, vapsvaėdžio, vištvanagio, uralinės pelėdos, mažojo erelio rėksnio
50	Startsakalio, pelėsakalio, sketsakalio, lututės

** Šaltinis: Miško kirtimų taisyklės, 2015*

Miško sklypuose, kuriuose naujai randamos retųjų pelėdų lizdavietės, reikalinga riboti miško kirtimo darbus vasario – gegužės mėnesiais.

7.2. Rekomenduojamos retųjų augalų apsaugos priemonės

Saugomų augalų ir grybų rūšių konkrečios apsaugos priemonės nėra numatytos miško kirtimų taisyklėse. Minėtų grupių augavietėse pagal galimybes turi būti taikomos jų apsaugos priemonės vadovaujantis Raudonojoje knygoje pateiktomis rekomendacijomis. Viena iš pasirinktų apsaugos priemonių yra retųjų rūšių augaviečių lokalizavimas nurodytuose miško sklypuose pagal galimybes neprojektuojant miško kirtimo ir atkūrimo darbų, nepažeidžiant nei šių augaviečių nei pačių augalų. Miško sklypuose su augalijos rūšių, kurioms optimalus medyno skalsumas yra 0,5, gali būti vykdomi miško retinimo darbai, atliekant juos žiemos metu, įšalus gruntui. Prie tokių rūšių priskiriamas meškinis česnakas, rūteniai ir k.t., kartais gali būti paliekami ir seni pavieniai medžiai, formuojamos tokių paliekamų medžių biogrupės su ant jų augančiais retų rūšių individais (pvz., plunksninė pliusnė).

Regioninio padalinio girininkijų miškų teritorijose nustatytų retų augalijos rūšių radaviečių ir jų apsaugos priemonių detalūs žiniaraščiai pateikiami 4 priede ir atskiruose raštuose pagal girininkijas.

7.3. Paliekamų bioįvairovės medžių atranka ir išdėstymas

Remiantis miško kirtimų taisyklių nuostatomis, plynose ir kitose kirtavietėse turi būti paliekami pavieniai medžiai (22 pav.), ypatingai svarbūs bioįvairovės apsaugai. Tai gali būti įvairūs stuobriai, uoksiniai medžiai, potencialūs plėšriųjų paukščių lizdiniai medžiai su patogia lizdui krauti laja bei medžiai iš buvusio medyno pagrindinio ardo. Mišriuose spygliuočių-lapuočių medynuose labai svarbūs yra lapuočiai medžiai, kuriuos pirmiausia reikia palikti. Bioįvairovei svarbūs yra ąžuolai, klevai, uosiai, liepos, guobiniai medžiai.

22 pav. **Pavienis bioįvairovės medis (paprastoji drebulė) plynoje kirtavietėje**

Rėžiant biržes atrenkami paliekami bioįvairovės medžiai, turi atitikti šiuos kriterijus:

1. Sengirių biologinei įvairovei svarbūs medžiai – augantys su natūraliomis drevėmis ir paukščių iškaltais uoksais, medžiai milžinai, nudžiūvę medžiai ir jų liekanos (stuobriai; 23 pav.);

2. Būsimų sengirių biologinei įvairovei vertingi medžiai – augantys vidutinio ir brandaus amžiaus, ilgaamžiai ir lėtai bręstantys medžiai (pušis, ąžuolas, uosis), vidutinio amžiaus ir senesni trumpaamžiai greitai bręstantys medžiai (beržas, drebulė, liepa, juodalksnis, baltalksnis);

3. Biologinės įvairovės didinimui vertingi medžiai: eglė, klevas, guobiniai medžiai, taip pat šermukšnis ir kiti.

23 pav. **Paprastojo buko (*Fagus sylvatica*) stuobrys (mokomoji praktika; Vokietija)**

Vadovaujantis miško kirtimų taisyklėmis, regioninio padalinio administruojamuose ūkiniuose III ir IV miškų grupės miškuose kertant mišką plynai, 1 ha turi būti paliekama ne mažiau 7-10 buvusio pagrindinio ardo sėklinių ir biologinės įvairovės palaikymui skirtų medžių, jei miškų sertifikavimo standartas nenurodo kitaip.

Bioįvairovės medžiai įprastai paliekami, stengiantis juos tolygiai išdėstyti kirtavietėse (24 pav.). Bioįvairovės medžiai turėtų būti paliekami tiek pavieniui, tiek ir biogrupėmis – po kelis ar net keliolika medžių (25 pav.). Vienoje didesnėje biogrupėje gali būti palikti visi toje biržėje esantys nekertami medžiai. Biogrupėse turėtų būti palikti ne tik pagrindinio ardo medžiai, bet ir senesni medžiai bei jauni plačialapiai medžiai, o taip pat ir trakas bei žolinė augalija. Grupėmis paliktus medžius mažiau verčia vėjas, jie auga gyvybingesni ir galės sudaryti ateities medyno seniausiųjų medžių pagrindą. Suformuotoje biogrupėje gali perėti paprastasis suopis, kranklys ir sketsakalis, jei medžiai su šių paukščių lizdais po plyno kirtimo bus palikti kartu su kitais biržėje paliekamais bioįvairovės medžiais. Perėjimui tokias vietas rinksis ir uoksiniai paukščiai – įvairūs geniai, meletos bei smulkieji paukščiai. Tokiose miško salelėse telksis ir žinduoliai.

24 pav. **Tolygus bioįvairovės medžių (paprastosios pušies) išdėstymas kirtavietėje**

25 pav. **Bioįvairovės medžiai palikti biogrupėje**

Paliekamų bioįvairovės medžių negalima nužievinti, nes tada jie greitai nudžiūsta ir nebetinka nei uoksiniams, nei kitiems miško paukščiams ar gyvūnams.

7.4. Kertinių miško buveinių tvarkymas ir apsauga

Regioninio padalinio administruojamoje teritorijoje saugomos kertinės miško buveinės turėtų būti tvarkomos, remiantis „Bendraisiais kertinių miško buveinių nuostatais“, parengtais pagal „KMB inventorizavimo metodiką“ (6 priedas). Kiekvienai KMB tipų grupei ir atskirai kiekvienam KMB tipui yra numatytos skirtingos priemonės, kurių reikia laikytis, norint kuo ilgiau išsaugoti šias kertines miško buveines nepakitusias. Esant reikalui, specifinės apsaugos ir galimo tvarkymo priemonės gali būti pateikiamos iš Valstybinės miškų tarnybos duomenų bazės atskirai kiekvienai KMB.

Kertinės miško buveinės gali būti saugomos tiesiogiai, nevykdant jose jokių ūkinių priemonių arba vykdant numatytas specialias ūkines priemones. KMB gali būti saugomos, nustatant jose I arba II miškų grupę, KMB koncentracijų vietose įsteigiant draustinius arba “NATURA 2000” teritorijas, skirtas buveinių apsaugai, bet tai jau ne vidinės miškotvarkos projekto kompetencija.

7.5. Biotechninės priemonės

Inkilų gamyba, kėlimas ir priežiūra. Įvairių tipų inkilai yra labai svarbi biotechninė priemonė. Inkilus reikia kelti vietose, kur trūksta uoksinių medžių – jaunuolynuose bei pusamžiuose medynuose. Tradiciškai nemažai inkilų keliama smulkiesiems uoksiniams paukščiams: zylėms, musinukėms, taip pritraukiant juos į pageidaujamas perėti vietas. Dalį inkilų reikėtų iškelti ir pelėdoms – retosioms žvirblinėms pelėdoms, lututėms bei įprastoms mūsų miškuose naminėms pelėdoms. Į pelėdoms keliamų inkilų vidų svarbu įberti stambių lapuočių medžių pjuvenų, nes kitaip pelėdos neperės. Pelėdų pritraukimas yra biologinė kovos priemonė su peliniais graužikais, ypatingai naujai pasodintose miško želdiniuose ir jau augančiuose jaunuolynuose. Keliant inkilus, ypač stambesniems paukščiams, svarbu taikyti apsaugos priemones nuo kiaunių (arba paties inkilo viduje, arba apie medį, kuriame iškeltas inkilas).

Paukščių inkilus užima retieji žinduoliai – miegapelės, įvairių rūšių šikšnosparniai ir vabzdžiai – širšės, vapsvos, kamanės. Šie gyvūnai yra ne tik naudingi miškui, bet daugelis jų yra reti ir saugomi.

Tikslinga kiekvienoje girininkijoje kasmet iškelti vidutiniškai bent po 20 – 30 inkilų smulkiesiems uoksiniams paukščiams ir iki 5 inkilų pelėdoms. Prieš inkilų kėlimą labai svarbu surasti, atrinkti ir pažymėti natūralius uoksinius medžius bei medžius su drevėmis. Tokių medžių su paukščių natūraliais uoksais ir drevėmis atrinkimas labai svarbus išsaugant natūralią šių paukščių ir kitų gyvūnų gyvenamąją aplinką.

Dar iki paukščių perėjimo sezono pradžios reikia apžiūrėti ir išvalyti bei suremontuoti anksčiau iškeltus inkilus.

Tupėjimo vietų plėšriesiems paukščiams ir pelėdoms įrengimas. Tai svarbi biotechninė priemonė, pritraukianti daugumą plėšriųjų paukščių, ypatingai paprastuosius suopius bei didžiąsias pelėdas. Specialios tupėjimo vietos turėtų būti įrengiamos pamiškėse, šalia laukymių ir naujai iškirstose plynose kirtavietėse. Įrengta tupėjimo vieta yra "T" formos dviguba kartis, kurios vienas galas įkasamas į žemę, kad būtų nuo 1,5 iki 3 m aukščio. Tokių tupėjimo vietų įrengimas labai nesudėtingas, tačiau labai efektyvus, nes iš karto pritraukia paukščius, kurie medžioja pelinius graužikus. Tokiu būdu tupėjimo vietos kartu su netoliese iškeltais inkilais veikia kaip biologinių kovos priemonių su peliniais graužikais kompleksas. Tikslinga įrengti tokias tupyklas daugelyje plynų kirtaviečių, o sklypuose netoli jų iškelti inkilų pelėdoms. Jei kirtavietėse bus įrengtos tupyklos, didesnė tikimybė, kad greta jų perės suopiai ir kiti plėšrieji paukščiai.

Kiekvienoje plynoje kirtavietėje, jei joje trūksta natūralių tupyklų, reikia įrengti bent po 2-3 tokias tupėjimo vietas.

Kiaunių, mangutų, lapių, kanadinių audinių ir varninių paukščių sezoninis skaičiaus reguliavimas. Sugriežtintos šių plėšrūnų medžioklės regioninio padalinio teritorijoje nenumatytos. Kranklių medžioklės Lietuvoje yra uždraustos, tačiau jų gausos reguliavimas ne veisimosi metu galimas, gavus Aplinkos apsaugos agentūros išduotą leidimą.

Skruzdėlynų aptvėrimas. Biotechninė priemonė, skirta biologinei kovai su miško kultūras, jaunuolynus ir kitus medynus puolančių vabzdžių rūšių invazijomis. Skruzdėlynai gali būti tveriami nuo šernų (26 pav.). Toks sprendimas priklauso nuo teritorijoje esamų skruzdėlynų kiekio, medynų struktūros, metų sezono bei invazinių vabzdžių rūšių aktyvumo.

26 pav. **Biotechninė priemonė – skruzdėlynų aptvėrimas**

Regioninio padalinio administruojamuose miškuose įgyvendintos biotechninės priemonės (laikotarpyje nuo 2014 m. iki 2018 m.) pateikiamos 18 lentelėje.

18 lentelė. *Įgyvendintos biotechninės priemonės regioninio padalinio administruojamuose miškuose (2014–2018 m.)*

Eil. Nr.	Biotechninės priemonės pavadinimas	Metai	Kiekis (Vnt.)
1.	Pagaminta ir iškabinta inkilų, vnt.	2014	130
		2015	141
		2016	140
		2017	140
		2018	150
		Iš viso:	***701***
2.	Išvalyta, suremontuota inkilų, vnt.	2014	120
		2015	100
		2016	120
		2017	140
		2018	150
		Iš viso:	***630***
3.	Aptverta skruzdėlynų, vnt.	2014	50
		2015	135
		2016	135
		2017	126
		2018	80
		Iš viso:	***526***
4.	Atrinkta ir paženklinta uoksinių medžių miške, vnt.	2014	151
		2015	115
		2016	105
		2017	95
		2018	85
		Iš viso:	***551***

Remiantis 18 lentelėje pateiktais duomenimis, matome, kad regioninio padalinio administruojamuose miškuose (laikotarpyje nuo 2014 m. iki 2018 m.) *pagaminta ir iškabinta 701 vnt. inkilų, išvalyta ir suremontuota 630 vnt. inkilų, aptverta 526 vnt. skruzdėlynų, atrinkta ir paženklinta 551 vnt. uoksinių medžių miške.*

Pastaruoju metu atrėžiant pagrindinių miško kirtimų biržes ypač didelis dėmesys skiriamas senų, storų, plačiašakių (pirmenybė teikiama plačiašakiams kietiesiems lapuočiams ar pušims) lizdams krauti tinkamų medžių bei uoksinių medžių atrinkimui ir išsaugojimui miško masyvuose.

8. PROJEKTUOJAMOS GAMTOSAUGINĖS TVARKYMO PRIEMONĖS VALSTYBINĖS REIKŠMĖS MIŠKUOSE

Gamtotvarkos planai rengiami, siekiant išsaugoti retas, nykstančias augalų bei gyvūnų rūšis, augalų bendrijas, natūralias tipiškas buveines. Nutrūkus tradicinei žmogaus veiklai (ganymui, šienavimui) kinta natūralių pievų augalija, atviri plotai apželia medžiais bei krūmais, dėl melioracijos džiūva pelkės, todėl būtina numatyti priemones, galinčias padėti atkurti saugomų rūšių populiacijas, gerinti buveinių būklę. Gamtotvarkos darbus (kur yra suplanuoti gamtotvarkos plotai, kokios priemonės numatytos, kokie darbai atlikti) galima stebėti viešai interaktyviame *https://biomon.lt/* žemėlapyje.

Gamtotvarkos planas – strateginio planavimo dokumentas, kuriame įvertinta ir apibūdinta saugomos teritorijos arba jos dalies ekologinė būklė, kraštovaizdžio apsaugos ir tvarkymo problemos ir galimybės, saugomos nykstančių gyvūnų, augalų ir grybų rūšys, jų buveinės ir natūralios buveinės, nustatyti teritorijos tvarkymo tikslai, tvarkymo ir apsaugos priemonės, joms įgyvendinti reikalingos lėšos ir vykdytojai.

Regioninio padalinio valstybinės reikšmės miškuose numatytos gamtotvarkos priemonės vykdomos, kai gamtotvarkos planą patvirtina Lietuvos Respublikos aplinkos ministras ir gavus numatytų tvarkymo priemonių vykdymui reikalingą finansavimą.

Regioninio padalinio administruojamų miškų teritorijai yra parengtas ***Sacharos pelkės gamtotvarkos planas***, kuris patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2018 m. sausio 5 d. įsakymu Nr. D1-1039 „Dėl Sacharos pelkės gamtotvarkos plano patvirtinimo“. Pagal *Sacharos pelkės gamtotvarkos planą* suprojektuoti kiti specialieji miško kirtimai (medžių ir krūmų kirtimas), siekiant iškirsti 5 m pločio technologinį koridorių, skirtą tvenkimo technikai pravažiuoti (**bendras plotas – 2,1 ha; bendras iškertamas tūris – 238 m^3**), o ties užtvankų statymo vietomis – 15 metrų diametro apimties taškinius kirtimus (**bendras plotas – 1,5 ha; bendras iškertamas tūris – 186 m^3**). Bendras plotas, kuriame suprojektuoti kiti specialijei miško kirtimai – **3,6 ha (bendras iškertamas tūris – 424 m^3**). Specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai (sumedėjusios augalijos šalinimas) suprojektuoti *7120 Degradavusios aukštapelkės* buveinėje, siekiant atkurti aktyvios aukštapelkės ir pelkinių miškų buveines (**bendras plotas – 29,9 ha; bendras iškertamas tūris – 1648 m^3**) (žr. 8.1 skyrelį).

Sartų ir Gražutės RPD siūlymu regioninio padalinio administruojamuose Minkūnų durpyno BAST valstybinės reikšmės miškuose, siekiant palaikyti atviras buveines (saugomoms paukščių rūšims), suprojektuoti specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai (sumedėjusios augalijos kirtimas), apimantys **7,6 ha plotą (bendras iškertamas tūris – 620 m^3**).

Bendras plotas, kuriame numatoma palaikyti atviras pievų buveines (priemonė – tvarkymo plotų šienavimas) – **7,6 ha** (žr. 8.2 skyrelį).

Sartų ir Gražutės RPD siūlymu regioninio padalinio administruojamuose miškuose siekiant pašalinti svetimžemę medžių rūšį – baltažiedę robiniją – suprojektuoti specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai (sumedėjusios augalijos kirtimas), kurie apima **3,9 ha** plotą (iškertamas tūris – **1 m^3**) (žr. 8.2 skyrelį).

Pagal Dusetų giria BAST tvarkymo programą bendras plotas, kuriame suprojektuotos gamtotvarkinės priemonės – **26,3 ha** (iš jų **1,7 ha** plote, siekiant išnaikinti svetimžemes medžių rūšis, suprojektuoti specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai (bendras iškertamas tūris – **21 m^3**), **24,6 ha** plote numatoma palaikyti atviras pelkių ir pievų buveines (atžalų kirtimas, šienavimas)) (žr. 8.3 skyrelį).

Bendras plotas, kuriame suprojektuoti specialieji miško kirtimai – 46,7 ha, bendras iškertamas tūris – 2714 m^3 (iš jų kiti specialieji miško kirtimai – 3,6 ha (bendras iškertamas tūris – 424 m^3) ir specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai – 43,1 ha (bendras iškertamas tūris – 2290 m^3)). Bendras plotas, kuriame numatoma palaikyti atviras pelkių ir pievų buveines, jas šienaujant, – 32,2 ha.

8.1. Sacharos pelkės gamtotvarkos plane numatytų gamtosauginių priemonių projektavimas

Sacharos pelkės gamtotvarkos planas patvirtintas 2018 m. sausio 5 d. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-1039 „Dėl Sacharos pelkės gamtotvarkos plano patvirtinimo“. Gamtotvarkos planas parengtas vietovei, atitinkančiai gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus – Sacharos pelkė (kodas LTROK0021). Teritorija yra Lietuvos šiaurės rytinėje dalyje, Rokiškio rajono savivaldybėje (Sėlynės girininkija). Bendras teritorijos užimamas plotas – 88,0 ha. „Sacharos pelkė“ BAST ribos patvirtintos 2018 m. balandžio 19d. Lietuvos Respublikos Aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-318 „Dėl vietovių, atitinkančių gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, sąrašo, skirto pateikti Europos komisijai, patvirtinimo“ pakeitimo. Beveik visą teritoriją užima miškai (99%), likusią dalį – vandens telkiniai (1%). Visa žemė yra valstybės nuosavybė. Visi teritorijos miškai priskirti IV miškų grupei (ūkiniai miškai).

„*VĮ Rokiškio miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projekto keitimas*“ vykdytas 2018 – 2019 m. siekiant suprojektuoti gamtosaugines priemones pagal Sacharos pelkės gamtotvarkos planą (biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai ir hidrologinio režimo atkūrimas (pelkės renatūralizacija)). Gamtotvarkos plano priemones, bendradarbiaudamas su Sartų ir Gražutės RPD ir Rokiškio regioniniu padaliniu, įgyvendina *Lietuvos Gamtos Fondas*, naudodamas ES LIFE programos ir Lietuvos Respublikos bendrojo finansavimo lėšas, paskirtas

projektui LIFE15 CCM/DE/000138 "CO_2 emisijos sumažinimas atstatant degradavusius durpynus Šiaurės Europos žemumoje".

Sacharos pelkė BAST valstybinės reikšmės miškuose aptinkmi 3 Europos Bendrijos svarbos gamtinių buveinių tipai: *7120 Degradavusios aukštapelkės, 7140 Tarpinės pelkės ir liūnai, 91D0 *Pelkiniai miškai,* kurių bendras užimamas plotas – **75,9 ha** (19 lentelė). Teritorijoje didžiausią plotą užima *7120 Degradavusios aukštapelkės* (39,1 ha) *ir 91D0 *Pelkiniai miškai* (24,3 ha), kiek mažesnį plotą (12,5 ha) užima *7140 Tarpinių pelkių ir liūnų buveinė*. Teritorijoje išskirti EB svarbos buveinių plotai pateikiami 19 lentelėje. Dusetų giria BAST valstybinės reikšmės miškuose esančių EB svarbos natūralių buveinių lokalizacija pateikiama 11 priede.

19 lentelė. *Europos Bendrijos svarbos gamtinės buveinės Sacharos pelkė BAST valstybinės reikšmės miškuose*

Eil. Nr.	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Buveinės kodas, tipas	Buveinės plotas, ha	Būklė
Sėlynės girininkija					
1.	3	14d., 17d., 18d., 21d.	*7120 Degradavusios aukštapelkės*	39,1	Nestabili, toliau degraduojanti buveinė
2.	5	5, 13d., 16, 17, 18d.			
3.	3	20	*7140 Tarpinės pelkės ir liūnai*	12,5	Patenkinama
4.	5	14			
5.	3	4d., 5d., 19, 21d.	*91D0 *Pelkiniai miškai*	24,3	Bloga
6.	5	6d., 7, 13d., 15d., 22d., 23d., 25d.			
			IŠ VISO:	**75,9**	

** – Europos Bendrijos svarbos prioritetiniai buveinių tipai;*
d – taksacinio miško sklypo dalis

Teritorijos apsaugos nuostatos apibrėžtos Bendruosiuose buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatuose (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. gegužės 25 d. nutarimu Nr. 614 „Dėl bendrųjų buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatų patvirtinimo"). Pagal šį nutarimą:

- *7120 Degradavusių aukštapelkių, 7140 Tarpinių pelkių ir liūnų buveinėse*: negali būti eksploatuojamos naudingosios iškasenos, sausinamas apypelkis, vykdoma kita veikla, kuri pažeistų durpių klodą, terštų pelkę ir jos aplinką, pakeistų hidrologinį režimą, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones; 100 metrų atstumu nuo pelkės negali į pelkę negali būti išleidžiami nutekamieji ar drenažo vandenys.
- *91D0 *Pelkinių miškų buveinėse*: negali būti ardoma miško paklotė, žolių, samanų, kerpių ar krūmokšnių danga, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytus atvejus (reikalavimas netaikomas, jeigu miško paklotės suardymo neįmanoma išvengti vykdant leistiną medienos ruošą); negali būti vykdomi miško kirtimai, išskyrus atrankinius kirtimus, specialiuosius kirtimus, siekiant formuoti ir palaikyti būdingos rūšinės sudėties ir vertikaliosios struktūros medyną bei sanitarinius kirtimus, jeigu kyla masinio ligų ir kenkėjų išplitimo grėsmė.

Sacharos pelkė BAST nustatyti šie Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių tipai:

7120 Degradavusių aukštapelkių buveinės užima 39,1 ha plotą (19 lentelė; 11 priedas). Sausinimo įtaka itin akivaizdi pelkės pakraščiuose, todėl pelkę beveik ištisai juosia degradavusios aukštapelkės. Buveinė neaptinkama tik tose pelkės vietose, kur dėl užakusios melioracinės sistemos pastaraisiais dešimtmečiais pakilo vandens lygis arba priešingai – vietose, kurių hidrologinė būklė itin bloga ir dėl paviršinės vėjo ir vandens erozijos niekaip nesusidaro ištisinė augalų danga. Buveinės būklė vertinama, kaip nepalanki, toliau degraduojanti buveinė (27–28 pav.).

27 pav. ***7120 Degradavusi aukštapelkė*** **Sacharos pelkėje**

28 pav. ***7120 Degradavusi aukštapelkė*** **Sacharos pelkėje**

7140 Tarpinės pelkės ir liūnai užimama 12,5 ha plotą (19 lentelė; 11 priedas). Buveinės fragmentai aptinkami centrinėje pelkės dalyje ir vakariniame pakraštyje esančiuose reljefo

pažemėjimuose, kuriose pastaraisiais dešimtmečiais pradėjo kauptis vandens perteklius. Nepaisant to, jog pagal rūšių sudėtį buveinė atitinka minimalius tarpinėms pelkėms ir liūnams keliamus reikalavimus, jos apsaugos būklė vis dar laikytina nepalanki. Senoji sausinamųjų ir surenkamųjų griovių sistema neužtikrina palankaus hidrologinio režimo. Esant palankioms hidrologinėms sąlygoms atkūrus hidrologinį režimą, tikėtina, kad buveinės plotas padidės (29–30 pav.).

29 pav. **7140 Tarpinės pelkės ir liūnai Sacharos pelkėje**

30 pav. **7140 Tarpinės pelkės ir liūnai Sacharos pelkėje**

91D0 *Pelkinių miškų buveinės užimamas plotas – 24,3 ha (19 lentelė; 11 priedas). Buveinės susikoncentravę centrinėje ir vakarinėje pelkės dalyse. Buveinės apsaugos būklė nepalanki dėl veikiančios melioracinės sistemos ir reljefo pažaidų.

Sacharos pelkė BAST valstybinės reikšmės miškuose esančių EB svarbos natūralių buveinių lokalizacija pateikiama 11 priede.

Sacharos pelkė BAST – svarbi gamtinė teritorija vietiniu ir regioniniu požiūriu. Tai vienas didesnių atsikuriančių pelkinių kompleksų regione. Teritorijoje aptikta 13 saugomų gyvūnų rūšių. Iš jų 4 rūšys įrašytos į Buveinių direktyvos II ir (ar) IV priedus, 5 rūšys įrašytos į Paukščių direktyvos I priedą ir 7 rūšys įrašytos į „*Saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašą*“, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. spalio13 d. įsakymu Nr. 504. Aptiktų saugomų rūšių suvestinė pateikiama 20 lentelėje.

20 lentelė. *Sacharos pelkė BAST saugomų gyvūnų rūšių sąrašas ir jų būklė*

Rūšies pavadinimas		Apsaugos statusas*	Lokalizacija	Gausumas	Būklė
Lietuviškas	**Lotyniškas**				
Vabzdžiai					
Šarvuotoji skėtė	*Leucorrhinia pectoralis*	LRK 4 (I), BD (II ir IV)	Centrinė teritorijos dalis	10 suaugusių individų	Palanki
Mažoji nehalenija	*Nehalennia speciosa*	LRK 4(I)	Centrinė teritorijos dalis	10 suaugusių individų	Palanki
Žieduotoji strėliukė	*Sympecma paedisca*	LRK 3(R), BD (IV)	Centrinė teritorijos dalis	5 suaugę individai	Palanki
Varliagyviai					
Smailiasnukė varlė	*Ranna arvalis*	BD (IV)	Sausinamieji grioviai ir tarpinio tipo pelkė	Nežinomas	Nežinoma
Ropliai					
Vikrusis driežas	*Lacerta agilis*	BD (IV)	Aptinkamas beveik visoje teritorijoje	Nežinomas	Palanki
Paukščiai					
Tetervinas	*Tetrao tetrix*	LRK 3(R), PD I	Atviros pelkinės buveinės ir pelkę juosiantys miškai	Tuoktuvių metu stebima iki 4 patinų	Palanki
Pilkoji gervė	*Grus grus*	PD I	Pelkės pakraščiai	Reguliariai peri 1 pora	Palanki
Jerubė	*Bonasia bonasia*	PD I	Pelkės pakraščiai	Peri 1–2 poros	Palanki
Žalioji meleta	*Picus viridis*	LRK 3(R)	Retai užklysta į teritoriją maitintis	Nežinomas	Nežinoma
Juodoji meleta	*Dryocopus martius*	PD I	Dažnai užklysta į teritoriją maitintis	Nežinomas	Nežinoma
Lygutė	*Lullula arborea*	PD I	Aplinkiniuose laukuose	Nežinomas	Nežinoma
Lėlys	*Caprimulgus europaeus*	PD I	Pelkės pakraščiai	Nežinomas	Nežinoma
Žinduoliai					
Europinis bebras	*Castor fiber*	BD (II)	Pelkę juosiančiuose melioracijos grioviuose	Nežinomas	Nežinoma
Grybai					
Tikroji raudonpintė	*Pycnoporus cinnabarinus*	LRK 3(R)	Vakarinė dalis pelkės pakraštyje	5 vaisiakūniai ant žuvusio beržo	Nepatenkina-ma

Gamtosauginės problemos. Pagrindinės Sacharos pelkė BAST gamtosauginės problemos susijusios su pažeistu pelkės hidrologiniu režimu bei vykstančia durpių mineralizacija, kuri skatina bendrijų sukcesiją (vertingos EB pelkinio tipo buveinės transformuojasi į mišriuosius miškus) blogindama ekologines pelkės funkcijas – saugomų rūšių veisimosi buveinės praranda joms būdingą struktūrą dėl užaugimo medžiais ir krūmais.

Gamtotvarkos plano tikslas – atkurti pelkių buveines, įskaitant Europos Bendrijos svarbos prioritetines buveines: *7110* Aktyvias aukštapelkes* ir *91D0* Pelkinius miškus*, ir jų ekologines funkcijas, užtikrinti palankią Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių apsaugos būklę: *91DO *Pelkinių miškų, 7140 Tarpinių pelkių ir liūnų* su joms būdinga struktūra bei rūšine sudėtimi.*Gamtotvarkos plano tikslams pasiekti numatomi uždaviniai:*

1. atkurti Sacharos pelkės hidrologinį režimą (ne mažesniame nei 82 ha plote);
2. sudaryti sąlygas *7120 Degradavusių aukštapelkių* buveinėms (ne mažesniame kaip 30 ha plote) formuotis į *7110 *Aktyvias aukštapelkių* ir (arba) *91D0 *Pelkinių miškų buveines*;
3. informuoti visuomenę apie teritorijos gamtines vertybes.

Sacharos pelkės gamtotvarkos plano priemonių įgyvendinimui suprojektuoti specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai, remiantis Miško kirtimų taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. D1-79. Biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai skirti miškuose augančių uogienojų ir vaistinių augalų apšvietimo sąlygų reguliavimui, saugomų rūšių ir (arba) Europos bendrijos svarbos gyvūnų ir augalų rūšių ir jų buveinių sąlygų pagerinimui, Europos bendrijos svarbos buveinių atkūrimui arba joms būdingos miško struktūros palaikymui, medžiojamųjų gyvūnų mitybos sąlygų pagerinimui, vandens telkinių pakrančių apaugimo reguliavimui, pelkių, smėlynų ir kitų plotų saugojimui nuo apaugimo sumedėjusia augalija ir kitoms gamtotvarkos priemonėms, numatytoms gamtotvarkos, saugomų teritorijų tvarkymo, saugomų rūšių apsaugos, invazinių rūšių gausos reguliavimo veiksmų planuose, projektuose ar medžioklėtvarkos projektuose ir integruotoms į vidinės miškotvarkos projektus.

Biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai projektuojami vadovaujantis žemiau pateiktomis Sacharos pelkės gamtotvarkos plano uždavinių tvarkymo priemonėmis. Formuojant pelkių buveines nevykdomas miško atkūrimas/atsikūrimas iškirstuose plotuose.

1 uždavinys. Atkurti Sacharos pelkės hidrologinį režimą (ne mažesniame kaip 82 ha plote). Siekiant įgyvendinti šį uždavinį suprojektuotos gamtosauginės priemonės:

1.1. Numatoma parengti Sacharos pelkė BAST hidrologinio režimo atkūrimo supaprastintą techninį projektą ir įgyvendinti hidrologinio režimo atkūrimo Sacharos pelkėje priemones pagal parengtą techninį projektą (tvarkymo plotas Nr. 1). Šį uždavinį turės atlikti hidrotechnikos specialistai.

1.2. Suprojektuoti kiti specialieji miško kirtimai, siekiant iškirsti 5 m pločio technologinį koridorių, skirtą tvenkimo technikai pravažiuoti (21 lentelė; 10 priedas), o ties užtvankų statymo vietomis – 15 metrų diametro apimties taškinius kirtimus (22 lentelė; 10 priedas). Technologinis koridorius reikalingas supaprastinto hidrotechninio projekto įgyvendinimui. Suformuotu koridoriumi judės speciali užtvankų statymo technika ir į pelkę įvežamos tvenkimui reikalingos

priemonės ir medžiagos. Technologiniuose koridoriuose turi būti iškertami medžiai ir krūmai. Kertama rankiniu būdu, kai kirtimui naudojami motoriniai pjūklai arba specializuota technika.

Bendras plotas, kuriame suprojektuoti kiti specialieji miško kirtimai, siekiant suformuoti 5 m pločio technologinį koridorių tvenkimo technikai pravažiuoti – **2,1 ha plote** (bendras iškertamas tūris – 238 m^3) (21 lentelė). Užtvankų statymo vietose suprojektuoti 15 metrų spindulio taškiniai kirtimai iš viso apima **1,5 ha** (bendras iškertamas tūris – 186 m3) (22 lentelė).

Iš viso kiti specialieji miško kirtimai apima 3,6 ha plotą, o bendras iškertamas tūris – 424 m^3. Kitų specialiųjų miško kirtimų išsidėstymas Sacharos pelkės BAST valstybinės reikšmės miškuose pateikiamas 10 priede.

2 uždavinys. Sudaryti sąlygas 7120 Degradavusių aukštapelkių buveinėms formuotis į 7110 *Aktyvias aukštapelkių ir (arba) 91D0 *Pelkinių miškų natūralias buveines.

Pagal šį uždavinį buvo inicijuotas VĮ Valstybinių miškų urėdijos Rokiškio padalinio vidinės miškotvarkos projekto keitimas, atsižvelgiant į EB svarbos tikslinių buveinių lokalizaciją ir apsaugos poreikius, o taip pat numatant tikslinių pelkinių buveinių atkūrimui reikalingus kirtimus ir prielaidas natūraliam jų vystymuisi.

Suprojektuoti specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai: 7120 Degradavusios aukštapelkės buveinėje (tvarkymo plotai Nr. 2, 3, 4, 5, 6, 7) numatyta šalinti sumedėjusią augaliją, siekiant atkurti aktyvios aukštapelkės ir pelkinių miškų buveines, kaip aprašyta žemiau pateiktose 2.1. ir 2.2 priemonėse.

2.1. Degradavusios aukštapelkės buveinėse iškirsti sumedėjusią augaliją. Tvarkymo plotuose Nr. 2 ,3 ,4, 5, 6, 7 (29,65 ha) kirsti medžius ir krūmus (23 lentelė; 10 priedas). Priemonę numatyta įgyvendinti pirmaisiais gamtotvarkos plano metais. Medžių iškirtimas svarbi ne tik kaip atvirų aukštapelkės erdvių padidinimo, bet ir kaip pelkės hidrologinio režimo atkūrimo priemonė. Vien tik sausinamųjų griovių blokavimas pelkėje neužtikrins palankaus hidrologinio režimo, nes sumedėjusi augalija, o ypač beržai, pasižymintys didele transpiracija, blogina hidrologines sąlygas (31–32 pav.).

31 pav. ***7120 Degradavusi aukštapelkė*** **Sacharos pelkėje**

Biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai. Kirsti sumedėjusią augaliją (beržus, ir pušis), paliekant paprastosios pušies pelkinės formos medelius. Kirtimo darbus atlikti rankiniu būdu arba mechanizuotai su specialia technika laikantis aplinkosauginių reikalavimų (nepažeidžiant pelkės dangos, kelmus pjauti arčiau grunto). Iškirstą biomasę sukrauti į sausinamuosius griovius, tokiu būdu sudarant sąlygas nors iš dalies natūralizuotis griovių pažeistam mikroreljefui. Šakas ir viršūnes nugenėti ir/ar susmulkinti (tokiu būdu sumažinant biomasės užimamą tūrį) ir po to sukrauti į sausinamuosius griovius ir/arba valksmas. Visuose tvarkymo plotuose (pagal parengtą hidrologinio režimo atkūrimo techninį projektą) būtina palikti laisvas griovių blokavimui numatytas atkarpas (jas paženklinti prieš medžių ir krūmų kirtimo darbus). Durpinėms užtvankoms reikalinga palikti ne mažiau kaip 10-12 m laisvas griovių atkarpas, plastikinėms – 4-5 m. Įgyvendinant kirtimo darbus tvarkymo plotuose vykdyti biologinės įvairovės miško kirtimus paliekant tik pelkines paprastosios pušies formos medelius. Darbų atlikimo laikas – nuo rugpjūčio 1 d. iki kovo 15 d.

Formuojant pelkių buveines nevykdomas miško atkūrimas/atsikūrimas iškirstuose plotuose, remiantis Sacharos pelkės BAST gamtotvarkos plane pateikta infomacija.

32 pav. ***7120 Degradavusi aukštapelkė*** **Sacharos pelkėje**

2.2. Gamtotvarkos plano įgyvendinimo laikotarpiu iškirstuose plotuose pagal poreikį šalinti sumedėjusios augalijos atžalas. Įgyvendinus 2.1. priemonę, tam, kad būtų užtikrintos palankios hidrologinės sąlygos, tvarkymo plotuose **Nr. 2, 3, 4, 5, 6, 7** (bendras tvarkomas plotas – ***29,9 ha)*** turi būti kertamos sumedėjusių augalų atžalos (23 lentelė; 10 priedas). Atžalos turi būti kertamos pagal poreikį, t.y. kai pasiekia daugiau kaip 30 cm aukštį, iki dviejų kartų per metus sumedėjusių augalų vegetacijos sezono metu (pirmą kartą atžalos šalinamos po liepos 1 d., antrą kartą – po rugsėjo 1 d.). Likusių gyvų kelmų atžalos kertamos tuo pačiu metu (teritorijoje turėtų būti apmirę apie 90% kelmų). Atžalos kertamos grunte arba kaip galima arčiau grunto, iškirsta augalija paliekama vietoje.

3 uždavinys. Pagerinti gamtosauginio švietimo sąlygas.

Siekiant įgyvendinti šį uždavinį numatomos šios gamtosauginės priemonės:

3.1. Pastatyti informacinį stendą apie Sacahros pelkė BAST atkūrimo darbus ir gamtos vertybes. Siekiant informuoti teritorijos lankytojus apie Sacharos pelkės BAST gamtines vertybes bei įvairiais laikotarpiais įgyvendintus pelkės atkūrimo darbus, rekomenduojama pastatyti vieną informacinį stendą šalia kelio prieš patenkant į teritoriją (Sėlynės girininkijos 8/5 kvartalų kampe). Informacinio stendo pastatymo vieta pažymėta tvarkymo priemonių brėžinyje (žr. 10 priedą).

3.2 Parengti informaciją apie Sacharos pelkė BAST atkūrimą ir gamtos vertybes, informaciją patalpinti VĮ Valstybinių miškų urėdijos interneto svetainėje. Gamtotvarkos plano įgyvendinimo metais tikslinga parengti informaciją apie atkuriamos „Sacharos pelkės“ gamtos vertybes ir įgyvendintas gamtotvarkos priemones atkuriant pelkę. Parengtą informaciją numatoma patalpinti į VĮ Valstybinių miškų urėdijos Rokiškio regioninio padalinio interneto svetainę.

Gamtotvarkos plano priemonių įgyvendinimą teritorijoje koordinuoja Sartų ir Gražutės RPD. Ji atsakinga už teritorijoje nustatytų Europos Bendrijos svarbos rūšių ir natūralių buveinių palankios

apsaugos būklės užtikrinimą ir kitų saugomų gamtos vertybių priežiūrą. Už teritorijoje numatytų gamtotvarkos priemonių įgyvendinimą atsakinga Direkcija.

VĮ Valstybinių miškų urėdija, kuri vykdo kompleksinę miškų ūkio veiklą teritorijos valstybinės reikšmės miškuose, bendradarbiaudama kartu su Direkcija, organizuoja gamtotvarkos plano 1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 3.1 ir 3.2 priemonių įgyvendinimą. Direkcija kartu su VĮ Valstybinių miškų urėdija imasi veiksmų, kad Gamtotvarkos plano 1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 3.1 ir 3.2 priemonės būtų integruotos į Rokiškio regioninio padalinio vidinės miškotvarkos projektą.

Pagrindiniai Gamtotvarkos plano priemonių finansavimo šaltiniai yra Europos Sąjungos LIFE programos finansuojamo projekto *LIFE PEAT restore LIFE15 CCM/DE/000138 „CO2 emisijų sumažinimas atkuriant nusausintus ir degraduojančius durpynus Šiaurės Europos lygumose“*, VĮ Valstybinių miškų urėdijos privalomiesiems miško apsaugos ir tvarkymo darbams skiriamos lėšos (priemonėms (2.2., 2.3), Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto, taip pat teisės aktų nustatyta tvarka gautos kitos lėšos. Gamtotvarkos plano priemonių (1.1, 1.2, 2.1, 3.1) kaštus pirmaisiais–trečiaisiais gamtotvarkos plano įgyvendinimo metais, bendradarbiaudamas su Sartų ir Gražutės RPD ir Rokiškio regioniniu padaliniu, įgyvendina Lietuvos gamtos fondas.

21 lentelė. *Projektuojami kiti specialieji miško kirtimai (5 m pločio technologinio koridoriaus iškirtimas) pagal Sacharos pelkės gamtotvarkos planą (1 uždavinys)*

Kv. Nr.	Skl. Nr.	Sklypo plotas, ha	Kirtimo plotas sklype, ha	Medyno rūšinė sudėtis (amžius)	Skals.	Tūris sklype, m^3	Augavietė	Iškertamas tūris, m^3		Kirtimo pobūdis
								iš 1 ha	sklypo dalyje	
Sėlynės girininkija										
3	5d.	1,7	0,2	10B (35) Pom.: 7E3P(20), 4 m, 1000/ha	0,8	255	Pb^n	150	30	**Medžių ir krūmų kirtimas**, siekiant suformuoti 5 m pločio technologinius koridorius tvenkimo technikai pravažiuoti.
3	21d.	9,7	0,2	6B4P(25)	0,5	291	Pa^n	30	6	
5	6d.	0,6	0,04	10B(25) Pom.: 8E2P(25), 6m, 1000/ha	0,7	48	Pb^n	80	3	
5	13d.	9,4	0,2	8B2P(30)	0,5	235	Pa	25	5	
5	15d.	1,6	0,06	9B1P(30) Pom.: 8P2E(20), 4m, 1000/ha	0,7	128	Pb^n	80	5	
5	16d.	13,1	0,3	6B4P(30)	0,6	524	Pa^n	40	12	
5	17d.	4,4	0,1	7P3B(25)	0,4	44	Pa	10	1	
5	18d.	5,3	0,2	I 10B(35) II 10E(35) Trakas: Št, Kr, Lz, retas	0,8 0,1	1060	Pb^n	200	40	
5	22d.	9,3	0,4	7B3P(30)	0,7	651	Pb^n	70	28	
5	23d.	1,6	0,1	10B(25) Pom.: 10E(25), 4m, 1000/ha	0,9	224	Pb^n	140	14	
5	24d.	3,2	0,01	I 7B3E(55) II 10E(45) Trakas: Št, retas	0,7 0,2	704	Pb^n	220	2	
5	25d.	2,2	0,08	I 10B(50) II 10E(40) Trakas: Št, Lz, retas	0,7 0,2	572	Pb^n	260	21	

Kv. Nr.	Skl. Nr.	Sklypo plotas, ha	Kirtimo plotas sklype, ha	Medyno rūšinė sudėtis (amžius)	Skals.	Tūris sklype, m^3	Augavietė	Iškertamas tūris, m^3		Kirtimo pobūdis
								iš 1 ha	sklypo dalyje	
5	27d.	4,6	0,1	I 9B(55) 1P(65) II 10E(45) Trakas: Št, retas	0,9 0,1	1449	Pb^n	315	32	
5	30d.	1,6	0,09	I 8B1D1E(60) II 10E(45) Trakas: Lz, Št, retas	0,7 0,3	560	Pc^n	350	32	
5	32d.	2,8	0,03	8Bt(30) 1B(35) 1J(35) Trakas: Št, Kr, Lz, retas	0,8	644	Ldp	230	7	
		Iš viso:	**~ 2,1**						**238**	
Bendras plotas, kuriame suprojektuoti kiti specialieji miško kirtimai: 2,1 ha (bendras iškertamas tūris – 238 m^3)										

d – taksacinio miško sklypo ploto dalis

22 lentelė. *Projektuojami kiti specialieji miško kirtimai (15 m skersmens apimties taškiniai kirtimai) pagal Sacharos pelkės gamtotvarkos planą (1 uždavinys)*

Kv. Nr.	Skl. Nr.	Sklypo plotas, ha	Kirtimo plotas sklype, ha	Medyno rūšinė sudėtis (amžius)	Skals.	Tūris sklype, m^3	Augavietė	Iškertamas tūris, m^3		Kirtimo pobūdis
								iš 1 ha	sklypo dalyje	
Sėlynės girininkija										
3	21d.	9,7	0,36	6B4P(25)	0,5	291	Pa^n	30	11	Užtvankų statymo vietose 15 m spinduliu kirsti medžius ir krūmus.
5	13d.	9,4	0,02	8B2P(30)	0,5	235	Pa	25	1	
5	14d.	10,4	0,06	6P4B(30)	0,3	312	Pa	30	2	
5	15d.	1,6	0,04	9B1P (30) Pom.: 8P2E(20), 4m, 1000/ha	0,7	128	Pb^n	80	3	
5	16d.	13,1	0,14	6B4P(30)	0,6	524	Pa	40	6	
5	18d.	5,3	0,09	I 10B(35) II 10E(35) Trakas: Št, Kr, Lz, retas	0,8 0,1	1060	Pb^n	200	18	
5	22d.	9,3	0,25	7B3P(30) Pom.: 10P (20), 3m, 1000/ha	0,7	651	Pb^n	70	18	
5	23d.	1,6	0,05	10B(25) Pom.: 10E(25), 4m, 1000/ha	0,9	224	Pbn	140	7	
5	25d.	2,2	0,46	I 10B(50) II 10E (40) Trakas: Št, Lz, retas	0,7 0,2	572	Pb^n	260	120	
		Iš viso:	**~ 1,5**						**186**	
Bendras plotas, kuriame suprojektuoti kiti specialieji miško kirtimai: 1,5 ha (bendras iškertamas tūris – 186 m^3)										

d – taksacinio miško sklypo ploto dalis

23 lentelė. *Projektuojami specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai pagal Sacharos pelkės gamtotvarkos planą (2 uždavinys)*

Tvarkymo ploto Nr.	Tvarkymo ploto užimamas plotas (ha)	Kv. Nr.	Skl. Nr.	Sklypo plotas, ha	Kirtimo plotas sklype, ha	Medyno rūšinė sudėtis (amžius)	Skals.	Tūris sklype m3	Auga-vietė	Iškertamas tūris, m^3		Kirtimo pobūdis
										iš 1 ha	sklype/sklypo dalyje	
Sėlynės girininkija												
Nr. 2	2,0	5	22d.	9,3	1,6	8B2P (30) Pom.: 10P(20), 3 m, 1000/ha	0,7	651	Pb^n	70	112	Kirsti sumedėjusią augaliją (beržus ir ne pelkinės formos pušis). Darbų atlikimo laikas – nuo rugpjūčio 1 d. iki kovo 15 d. Iškirstuose plotuose pagal poreikį iki 2 kartų per metus šalinti sumedėjusios augalijos atžalas vegetacijos sezono metu: pirmą kartą – po liepos 1 d., antrą kartą – po rugsėjo 1 d.
		5	23d.	1,6	0,4	10B (25)	0,9	224	Pb^n	140	56	
Nr. 3	4,6	5	13d.	9,4	4,4	8B2P (30)	0,5	235	Pa	25	110	
		5	22d.	9,3	0,2	7B3P(30) Pom.: 10P (20), 3m, 1000/ha	0,7	651	Pb^n	70	14	
Nr. 4	3,6	3	18d.	3,5	1,2	8B2P (30)	0,5	52	Pa	15	18	
		5	13d.	9,4	2,4	8B2P (30)	0,5	235	Pa	25	60	
Nr. 5	11,8	3	21d.	9,7	1,3	6B4P (25)	0,5	291	Pa^n	30	39	
		5	17	4,4	4,4	7P3B (25)	0,4	44	Pa	10	44	
		5	16d.	13,1	6,1	8B2P (30)	0,6	524	Pa^n	40	244	
Nr. 6	4,9	5	16d.	13,1	4,9	8B2P (30)	0,6	524	Pa^n	40	196	
Nr. 7	3,0	3	4	2,1	2,1	I 10B(60) II 10E (50) Trakas: Št, Kt, retas	0,8 0,1	620	Pb^n	295	620	
		3	5d.	1,7	0,9	10B (35) Pom.: 7E3P(20), 4 m, 1000/ha	0,8	255	Pb^n	150	135	
Iš viso:	**29,9**										**1648**	
Bendras plotas, kuriame suprojektuoti biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai: 29,9 ha (bendras iškertamas tūris –1648 m^3)												

d – taksacinio miško sklypo ploto dalis

Specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai (sumedėjusios augalijos šalinimas) suprojektuoti *7120 Degradavusios aukštapelkės* buveinėje (***tvarkymo plotai Nr. 2, 3, 4, 5, 6, 7***) siekiant atkurti aktyvios aukštapelkės ir pelkinių miškų buveines. Iš viso specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai suprojektuoti **29,9 ha plote** (bendras iškertamas tūris iš tvarkymo plotų – **1648 m^3**) (23 lentelė).

Regioninis padalinys sutinka įgyvendinti numatytas gamtosaugines priemones, siekiant palaikyti atviras pelkių buveines, atsižvelgdamas į turimų lėšų kiekį bei darbų prioritetus. Gamtotvarkinių priemonių įgyvendinimas „NATURA 2000“ teritorijose turi būti finansuojamos iš tarptautinių fondų ar kitų Lietuvos biudžeto lėšų.

Sacharos pelkės gamtotvarkos plane numatytų EB savarbos buveinių, saugomų rūšių lokalizacijos schema bei suprojektuotos gamtosauginės priemonės (specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai, informacinio stendo įrengimas) regioninio padalinio valstybinės reikšmės miškuose pateikiamos:

- gamtotvarkos plane numatytų tvarkymo plotų (specialiųjų miško kirtimų) lokalizacijos schema – 10 priede;
- EB svarbos gamtinių buveinių išsidėstymas valstybinės reikšmės miškuose – 11 priede.

8.2. Sartų ir Gražutės RPD siūlymu suprojektuotos gamtotvarkinės priemonės valstybinės reikšmės miškuose

Sartų ir Gražutės RPD siūlymu regioninio padalinio valstybinės reikšmės miškuose, siekiant pašalinti svetimžemes medžių rūšis, suprojektuoti *specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai:* numatoma kirsti baltažiedes robinijas (*Obelių girininkija, 168 kv. 26 skl.; plotas – 3,9 ha*) (žr. 24 lentelė; 10 priedas).

Poreikis šalinti svetimžemes medžių rūšis yra dėl jų galimo plitimo į buveinių apsaugai svarbiose teritorijose saugomas Europos Bendrijos svarbos natūralias gamtines buveines. Pagal Sartų regioninio parko tvarkymo plano gamtos apsaugos kryptis ir tvarkymo priemones, stiprinant ekosistemų funkcijas miškuose, numatyta palaikyti būdingą medynų rūšinę sudėtį.

24 lentelė. *Biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai (svetimžemių medžių rūšių kirtimas) valstybinės reikšmės miškuose (pagal Sartų ir Gražutės RPD pateiktus siūlymus)*

Kv.	Skl.	Sklypo plotas, ha	Medyno rūšinė sudėtis	Amžius	Skalsumas	Augavietė	Projektuojamos tvarkymo priemonės pavadinimas (*trumpas tvarkymo priemonės aprašymas*)	Iškertamas tūris sklype, m^3	Tūris m^3, 1 ha
Obelių girininkija									
168	26	3,9	6E4B Trakas: Št, Šm, Kr, retas	16	0,9	Ncp	**Biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai.** *Kirsti baltažiedes robinijas įveistas paplentėje.*	1	160
Iš viso:		***3,9***					*Vėliau turi būti kasmet kertamos atžalos.*	***1***	
Bendras plotas, kuriame suprojektuoti specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai (svetimžemių medžių rūšių kirtimas) – 3,9 ha (bendras iškertamas tūris – 1 m^3).									

Po pirmųjų gamtotvarkos darbų Minkūno durpyne labai pagausėjo specifinių paukščių rūšių, įsikuria ir naujos saugomos rūšys. Joms reikalingas atviras erdves suskaido teritorijoje augantys medynai. Teritorijoje numatoma atstatyti hidrologinį režimą, todėl ūkininkauti tokiuose medynuose ateityje nebus ekonomiškai naudinga. *Sartų ir Gražutės RPD siūlymu* regioninio padalinio administruojamuose Minkūnų durpyno BAST valstybinės reikšmės miškuose, siekiant palaikyti atviras buveines (saugomoms paukščių rūšims), ***suprojektuoti specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai, kuriais numatoma Kamajų girininkijos 731 kv. 41, 47, 54, 55 ir 56 skl. (bendras plotas – 7,6 ha) kirsti sumedėjusią augaliją*** (25 lentelė; 10 priedas). ***Šiuose taksaciniuose miško sklypuose vėliau turi būti vykdomi palaikomieji gamtotvarkos darbai – šienavimas (atvirų buveinių plotų palaikymas saugomoms paukščių rūšims).***

25 lentelė. *Specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai Minkūnų durpyno BAST valstybinės reikšmės miškuose (pagal Sartų ir Gražutės RPD pateiktus siūlymus)*

Kv.	Skl.	Sklypo plotas, ha	Kirtimo plotas sklype, ha	Medyno rūšinė sudėtis	Amžius	Skalsumas	Augavietė	Projektuojamos tvarkymo priemonės pavadinimas (*trumpas tvarkymo priemonės aprašymas*)	Paliekamas po kirtimo skalsumas	Kirtimo intensyvumas, %	Iškertamas tūris, m^3		Tūris m^3, 1 ha
											Iš 1 ha	sklype	
Kamajų girininkija													
731	41	4,7	4,7	9B 1B Trakas: Št, Kr, retas	30 10	0,7	Pc^n	**Biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai (medžių ir krūmų kirtimas).** *Pirmais metais kirsti sumedėjusią augaliją. Vėliau turi būti vykdomi palaikomieji gamtotvarkos darbai – šienavimas.*	0	100	70	329	70
731	47	0,9	0,9	9B 1B Trakas: Št, Kr, retas	30 50	0,7	Pc^n		0	100	90	81	90
731	54	0,5	0,5	8B 2B Trakas: Št, Sr, retas	30 50	0,7	Pd^n		0	100	140	70	140
731	55	0,5	0,5	10B Trakas: Kr, Št, vid. tankumo	30	0,7	Pc^n		0	100	60	30	60
731	56	1,0	1,0	8B 2B Trakas: Št, Kr, vid. tankumo	30 50	0,7	Pc^n		0	100	110	110	110
Iš viso:			**7,6**								**470**	**620**	
Bendras plotas, kuriame suprojektuoti specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai – 7,6 ha (iškertamas tūris – 620 m^3). ***Bendras plotas, kuriame numatoma palaikyti atviras pelkių buveines (priemonė – šienavimas) – 7,6 ha.***													

8.3. Projektuojamos gamtosauginės tvarkymo priemonės pagal „Buveinių apsaugai svarbios teritorijos – Dusetų girios (LTROK0007) tvarkymo programą“

„Buveinių apsaugai svarbios teritorijos – Dusetų girios (LTROK0007) tvarkymo programa“ patvirtinta VSTT direktoriaus 2019 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. V-160 „Dėl „NATURA 2000“ teritorijų (buveinių apsaugai svarbių teritorijų) ar jų dalių tvarkymo programų patvirtinimo“. Teritorija, kuriai parengta ši tvarkymo programa – buveinių apsaugai svarbi teritorija pavadinimu Dusetų giria (LTROK0007) (toliau – BAST), yra Panevėžio apskrities, Rokiškio rajono savivaldybės, Jūžintų seniūnijoje (Kamajų girininkija). Dusetų girios BAST yra Sartų regioniniame parke ir apima Vosynos gamtinį rezervatą, Dusetų girios botaninį-zoologinio draustinį bei dalį ekologinio prioriteto zonos.

Pagrindinis tvarkymo programos tikslas – išsaugoti Dusetų girios BAST saugomų Europos Bendrijos svarbos gamtines buveines, atkurti palankią apsaugos būklę saugomų augalų rūšių buveinėms: dvilapio purvuolio, siauralapės gegūnės, lieknojo švylio.

Tvarkymo programos uždaviniai:

1. Išsaugoti gerą EB svarbos pievų buveinių – *6270 Rūšių turtingų smilgynų* (0,2 ha plote) ir *6510 Šienaujamų mezofitų pievų* (1,6 ha plote) – būklę;
2. Pagerinti ir išsaugoti *7140 Tarpinių pelkių ir liūnų buveinės* (23 ha plote), bei saugomų rūšių populiacijų: *dvilapio purvuolio* (2,2 ha plote), *siauralapės gegūnės* (4,9 ha plote), *lieknojo švylio* (4,9 ha plote), populiacijų gerą būklę;
3. Užkirsti kelią svetimžemių medžių rūšių plitimui, saugomose miškų buveinėse, bei visoje Dusetų girios BAST.
4. Dusetų giria BAST saugomose EB svarbos miško buveinėse vengti pagrindinių, ugdomųjų ir sanitarinių kirtimų.

Numatomi gamtotvarkos darbai (priemonės):

<u>*1 priemonė.*</u> Kasmet *6270 Rūšių turtingų smilgynų* ir *6510 Šienaujamų mezofitų pievų* buveinėse stabdyti *gausialapio lubino* plitimą – neleisti subrandinti sėklų, silpninti jo sąžalynus šienaujant ne rečiau kaip 2 kartus per vegetacijos sezoną (26 lentelė). Pirmasis šienavimas vykdomas gausialapių lubinų žydėjimo pradžioje (gegužės 15–31 d.). Šienaujama rankiniu būdu, nupjaunant pradedančius žydėti lubinų kerus. Nupjauta biomasė gali būti paliekama vietoje, kad nebūtų mindžiojama ar išvažinėjama likusi pievų augalija. Nuo birželio 15 d. iki liepos 15 d. turi būti nušienaujamas visas *6270 Rūšių turtingų smilgynų* ir *6510 Šienaujamų mezofitų pievų* buveinių plotas kartu su atželiančiais gausialapiais lubinais. Nušienautą biomasę pašalinti iš tvarkomų pievų buveinių. Šienavimui ir biomasės pašalinimui gali būti naudojami traktoriai. Darbai atliekami

tvarkymo plotuose Nr. 1 ir Nr. 2 (žr. 26 lentelę; 16 priedą). Darbus būtina vykdyti kasmet. Regioninis padalinys atsakingas už šios priemonės – pievų buveinių šienavimą – įgyvendinimą.

2 priemonė. Kasmet arba ne rečiau kaip kas 2 metus turi būti iškertamos sumedėjusios augalijos atžalos *7140 Tarpinių pelkių ir liūnų* buveinėje. Nekertami gali būti tik buveinei būdingi pelkiniai karklai (*Salix rosmarinifolia*). Iš buveinės teritorijos turi būti pašalinamos didesnės kaip 1 m aukščio atžalos. Atžalos kertamos kuo arčiau dirvožemio paviršiaus, po kirtimo likę kelmeliai negali būti aukštesni kaip 5 cm. Darbų atlikimo terminas – nuo rugpjūčio 15 d. iki lapkričio 30 d. Darbai atliekami **tvarkymo plote Nr. 3** (žr. 26 lentelę; 16 priedą).

3 priemonė. Dvilapio purvuolio, liekonojo švylio ir siauralapės gegūnės augavietėje kasmet turi būti iškertamos sumedėjusios augalijos atžalos, šienaujama žolinė augalija, o visa išpjauta biomasė pašalinama. Atžalos kertamos kuo arčiau dirvožemio paviršiaus, po kirtimo likę kelmeliai negali būti aukštesni kaip 5 cm. Šienaujama kuo arčiau dirvožemio paviršiaus, tačiau neturi būti pažeidžiama samanų danga. Darbų atlikimo terminas – nuo rugpjūčio 15 d. iki lapkričio 30 d. Darbai atliekami **tvarkymo plote Nr. 4** (žr. 26 lentelę; 16 priedą).

4 priemonė. Siekiant išnaikinti svetimžemes medžių rūšis Dusetų giria BAST regioninio padalinio administruojamuose miškuose (Kamajų girininkijoje), suprojektuoti specialieji biologinės įvairovės palaikymo kirtimai. Tai raudonųjų ąžuolų 212 kv. 7 skl., trakinių klevų 221 kv. 12 skl., europinių maumedžių 229 kv. 17 skl, Zyboldo obelų 216 kv. dalis 27 skl ir dalis 28 skl. kirtimas, bei jų savaiminukų šalinimas (žr. 30 lentelę; 16 priedą). Svetimžemius medžius reikalinga iškirsti, vėliau kasmet kol bus, bent du kartus per sezoną kirsti jų atžalas, o savaiminukus išrauti. Zyboldo obelies atžalos vieną kartą gali būti šienaujamos kartu su šalia esančiomis *6270 Rūšių turtingų smilgynų* ir *6510 Šienaujamų mezofitų pievų* buveinėmis. Raudonųjų ąžuolų vietoje, jei reikalinga, gali būti projektuojamas kitų vietinių medžių rūšių įvesimas. Minėtų rūšių savaiminiukai gali būti išraunami arba nupjaunami. Jie naikinami ir aplinkiniuose sklypuose: raudonųjų ąžuolų 212 kv. 2, 3, 8, 9 skl., trakiniai klevai 213 kv., 12 skl. Zyboldo obelys gana gausiai želia šaknų atžalomis, todėl jas geriausia šienauti 2 kartus į sezoną. Pirmąjį kartą šienaujama gegužės 15-31 d., antrąjį kartą – nuo birželio 15 d. iki liepos 15 d. Kadangi Zyboldo obelų augavietė yra šalia saugomų pievų buveinių, patogu tvarkymo laiką derinti prie pievų buveinėse atliekamų gamtotvarkos darbų. Svetimžemių rūšių šalinimo priemonė apima **tvarkymo plotus Nr. 5-8** (žr. 26 lentelę; 16 priedą).

Taip pat būtina visame Dusetų giria BAST saugomų miško buveinių plote, kiek leidžia teisės aktai, vengti pagrindinių, ugdomųjų ir sanitarinių kirtimų.

Už tvarkymo priemonių programos įgyvendinimą atsakinga Sartų ir Gražutės RPD.

Rokiškio regioninis padalinys savo lėšomis (arba esant finansavimo šaltiniui) įgyvendina svetimžemių medžių rūšių: raudonojo ąžuolo, trakinio klevo ir europinio

maumedžio šalinimo priemonę. Šių medžių atžalas ir savaiminukus, taip pat uosialapius klevus šalina Sartų ir Gražutės RPD.

Gamtotvarkos darbų pievų buveinėse (*1 priemonė*) šienaujant buveines vieną kartą per sezoną įgyvendina Rokiškio regioninis padalinys, pasinaudodamas Kaimo plėtros programos teikiama parama. Gausialapio lubino papildomą šienavimą stabdant jo plitimą (*1 priemonė*) atlieka Sartų ir Gražutės RPD savo lėšomis.

Rokiškio regioninis padalinys savo lėšomis įgyvendina svetimžemių medžių rūšių – raudonojo ąžuolo, trakinio klevo ir europinio maumedžio – šalinimo priemonę (esant finansavimo šaltiniui). Uosialapius klevus šalina Sartų ir Gražutės RPD.

VĮ Valstybinių miškų urėdijos Rokiškio regioninis padalinys taip pat yra atsakingas už pagrindinių, ugdomųjų ir sanitarinių kirtimų nevykdymą pagal galiojančius teisės aktus, saugomų miškų buveinių plote.

Pagal tvarkymo programą suprojektuotų tvarkymo priemonių lokalizacija Dusetų giria BAST regioninio padalinio administruojamuose miškuose pateikiama 16 priede.

26 lentelė. *Suprojektuotos tvarkymo priemonės regioninio padalinio administruojamuose Dusetų giria BAST miškuose (pagal Dusetų girios BAST tvarkymo programą)*

Kv.	Skl.	Sklypo plotas, ha	Kirtimo plotas sklype, ha	Medyno rūšinė sudėtis	Amžius	Skalsumas	Augavietė	Projektuojamos tvarkymo priemonės aprašymas	Iškertamas tūris sklype, m^3	Tūris m^3, 1 ha
Kamajų girininkija										
Tvarkymo plotas Nr. 1										
215	35	0,2	0,2	Miško laukymė			Ndp	Naikinti ***gausialapius lubinus***, kasmet šienaujant jo sąžalynus ne rečiau kaip 2 kartus per vegetacijos sezoną. Pirmasis šienavimas vykdomas gegužės 15 – 31 d., antrasis – nuo birželio 15 d. iki liepos 15 d.	0	0
216	26d.	1,7	1,5	Miško laukymė Pavieniai medžiai: 7B(60) 3L(40)			Nds		0	5
Iš viso:			***1,7***						***0***	
Tvarkymo plotas Nr. 2										
215	36	0,4	04	Miško laukymė			Ndp	Naikinti ***gausialapius lubinus***, kasmet šienaujant jo sąžalynus ne rečiau kaip 2 kartus per vegetacijos sezoną. Pirmasis šienavimas vykdomas gegužės 15 – 31 d., antrasis – nuo birželio 15 d. iki liepos 15 d.	0	0
216	31	0,3	0,3	Miško laukymė			Ndp		0	0
Iš viso:			***0,7***						***0***	
Tvarkymo plotas Nr. 3										
205	13d.	9,9	9,0	Pelkė apaugusi menkmiškiu 10J(5) 0,2 sk.; Trakas: Kr, retas			Pc	Kasmet arba ne rečiau kaip kas 2 metus kirsti sumedėjusių augalų atžalas (paliekami gali būti tik pelkiniai karklai). Darbus atlikti nuo rugpjūčio 15 d. iki lapkričio 30 d.	0	0
206	16d.	3,2	1,8	Pelkė apaugusi menkmiškiu 7J3B(5) 0,5 sk.; Trakas: Št, Kr, retas			Pc		0	0
211	2	3,4	3,4	Pelkė Trakas:Kr, retas			Pc		0	0
215	1d.	6,7	3,3	Pelkė Trakas: Kr, retas			Pc		0	0
Iš viso:			***17,5***						***0***	

Kv.	Skl.	Sklypo plotas, ha	Kirtimo plotas sklype, ha	Medyno rūšinė sudėtis	Amžius	Skalsumas	Augavietė	Projektuojamos tvarkymo priemonės aprašymas	Iškertamas tūris sklype, m^3	Tūris m^3, 1 ha
Tvarkymo plotas Nr. 4										
205	13d.	9,9	0,6	Pelkė apaugusi menkmiškiu 10J(5) 0,2 sk.; Trakas: Kr, retas			Pc	Kasmet kirsti sumedėjusių augalų atžalas, šienauti žolinę augaliją. Darbų atlikimo terminas – nuo rugpjūčio 15 d. iki lapkričio 30 d.	0	0
206	16d.	3,2	1,3	Pelkė apaugusi menkmiškiu 7J3B(5) 0,5 sk.; Trakas: Št, Kr, retas			Pc		0	0
215	1d.	6,7	2,1	Pelkė Trakas: Kr, retas			Pc		0	0
215	2	0,7	0,7	Pelkė Trakas: Kr, retas			Pc		0	0
Iš viso:			***4,7***						***0***	
Tvarkymo plotas Nr. 5										
216	27d.	0,3	0,06	Miško laukymė Pavieniai medžiai: 8J2B(40)			Nds	***Specialieji biologinės įvairovės palaikymo kirtimai***, siekiant išnaikiti svetimžemes medžių rūšis ***(Zyboldo obelį).*** Kirsti Zyboldo obelis, vėliau – kasmet bent du kartus per sezoną šienauti jų atžalas. Pirmąjį kartą šienauti gegužės 15–31 d., antrąjį kartą – nuo birželio 15 d. iki liepos 15 d.	1	3
216	28d.	0,2	0,04	Miško pelkė			Pc		0	0
Iš viso:			***0,1***						***1***	
Tvarkymo plotas Nr. 6										
212	7	1,1	1,1	3Ą 2Ą 2Kk 2B 1E Polaj. želd.: 10Ą Pavieniai medžiai: 8B2E(90) Trakas: Lz, Št, retas	25 45 45 20 45 16	0,9 0,2	Ldp	***Specialieji biologinės įvairovės palaikymo kirtimai***, siekiant išnaikiti svetimžemes medžių rūšis ***(raudonąjį ąžuolą).*** Kirsti raudonuosius ąžuolus, vėliau – kasmet bent du kartus per sezoną kirsti jų atžalas, o savaiminukus išrauti.	9	145
Iš viso:			***1,1***						***9***	

Kv.	Skl.	Sklypo plotas, ha	Kirtimo plotas sklype, ha	Medyno rūšinė sudėtis	Amžius	Skalsumas	Augavietė	Projektuojamos tvarkymo priemonės aprašymas	Iškertamas tūris sklype, m^3	Tūris m^3, 1 ha
Tvarkymo plotas Nr. 7										
221	12	0,2	0,2	9E1E Trakas: Št, retas	55 75	0,8	Lcl	***Specialieji biologinės įvairovės palaikymo kirtimai***, siekiant išnaikiti svetimžemes medžių rūšis ***(trakinį klevą).*** Kirsti trakinius klevus, vėliau – kasmet bent du kartus per sezoną kirsti jų atžalas, o savaiminukus išrauti.	5	370
Iš viso:			***0,2***						***5***	
Tvarkymo plotas Nr. 8										
229	17	0,3	0,3	10E	50	0,7	Nbl	***Specialieji biologinės įvairovės palaikymo kirtimai***, siekiant išnaikiti svetimžemes medžių rūšis ***(europinį maumedį).*** Kirsti europinius maumedžius, vėliau – kasmet bent du kartus per sezoną kirsti jų atžalas, o savaiminukus išrauti.	6	280
Iš viso:			***0,3***						***6***	
IŠ VISO:			***26,3***						***21***	

Bendras plotas, kuriame suprojektuotos gamtotvarkinės priemonės – 26,3 ha.
Bendras plotas, kuriame suprojektuoti specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai, siekiant išnaikinti svetimžemes medžių rūšis – 1,7 ha (iškertamas tūris – 21 m^3).
Bendras plotas, kuriame numatoma palaikyti atviras pelkių ir pievų buveines (atžalų kirtimas, šienavimas) – 24,6 ha.

LITERATŪROS SĄRAŠAS

1. Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba. Saugomų teritorijų sistema. Dėl nacionalinių saugomų teritorijų „NATURA 2000“ tinklo teritorijų priskyrimo saugomų teritorijų direkcijoms (2016 m. spalio 26 d. įsakymo Nr. V-180 priedas). [interaktyvus]. [žiūrėta 2019-08-05]. Prieiga per internetą: *http://www.vstt.lt/VI/index.php#a/143*
2. Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba (2017). Apie Lietuvos gamtos paveldo objektus [interaktyvus]. [žiūrėta 2019-08-05]. Prieiga per internetą: *http://www.vstt.lt/VI/index.php#r/159*
3. Valstybės saugomų gamtos paveldo objektų sąrašas (2017). Patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. gruodžio mėn. 20d. įsakymu Nr. 652 [interaktyvus]. [žiūrėta 2019-08-05]. Prieiga per internetą: *https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.8D1886F9EC8B/zflUHinFrH*
4. Dėl gamtos paveldo objektų nuostatų patvirtinimo (2005). Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. balandžio 19 d. įsakymas Nr. D1-214. [interaktyvus]. [žiūrėta 2019-08-06]. Prieiga per internetą: *https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.255354*
5. Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba. Draustiniai (2017). [interaktyvus]. [žiūrėta 2019-08-06]. Prieiga per internetą: *http://www.vstt.lt/VI/index.php#r/10*
6. Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba. Buveinių apsaugai svarbios teritorijos (BAST) (2011). [interaktyvus]. [žiūrėta 2019-08-06]. Prieiga per internetą: *http://www.vstt.lt/VI/index.php#r/55*
7. Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba. Buveinių apsaugai svarbios teritorijos (BAST) (2011). Vietovių, atitinkančių gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, sąrašas skirtas pateikti Europos Komisijai. [interaktyvus]. [žiūrėta 2019-08-06]. Prieiga per internetą: *http://www.vstt.lt/VI/index.php#r/55*
8. Dėl paukščių apsaugai svarbių teritorijų nustatymo (2015 suvestinė redakcija). Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. kovo 14 d. patvirtintas įsakymas Nr. D1-281. [interaktyvus]. [žiūrėta 2019-08-06]. Prieiga per internetą: *https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/b7b0bdd0e59811e39ea8c7e1dfdc4b5c/gOzcpDdvxz*
9. Dėl regioninių parkų ir draustinių įsteigimo (1992). Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos – Atkuriamojo Seimo 1992 m. rugsėjo 24 d. nutarimas Nr. I–2913 (Žin., 1992, Nr. 30–913). [interaktyvus]. [žiūrėta 2019-08-06]. Prieiga per internetą: *https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.521C168AE507*
10. Dėl regioninių parkų nuostatų patvirtinimo (1999). Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. balandžio 29 d. nutarimas Nr. 490. [interaktyvus]. [žiūrėta 2019-08-06]. Prieiga per internetą*:* *https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.47E403AE007A*
11. Dėl Sartų regioninio parko tvarkymo plano patvirtinimo (2009). Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. liepos 3 d. patvirtintas įsakymas Nr. D1-385. [interaktyvus].

[žiūrėta 2019-08-05]. Prieiga per internetą: *https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.59DAA081C36E*

12. Dėl Sartų regioninio parko apsaugos reglamento patvirtinimo (2002). Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. rugpjūčio 10 d. įsakymas Nr. 429 [interaktyvus]. [žiūrėta 2019-08-05]. Prieiga per internetą: *https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.AB522D025EA7*
13. Dėl Sartų regioninio parko ir jo zonų bei buferinės apsaugos zonos ribų plano patvirtinimo (2009). Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. gegužės 13 d. nutarimas Nr. 438 [interaktyvus]. [žiūrėta 2019-08-05]. Prieiga per internetą: *https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.344087703491*
14. Dėl miško kirtimų taisyklių patvirtinimo (2010). Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. sausio 27 d. įsakymas Nr. D1 – 79. [interaktyvus]. [žiūrėta 2019-08-05]. Prieiga per internetą: *https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/9903de00674511e58e1ab2c84776483b*
15. Saugomų teritorijų įstatymas (1993). Lietuvos Respublikos Prezidento 1993 m. lapkričio 9 d. nutarimas Nr. I – 301. [interaktyvus]. [žiūrėta 2019-08-05]. Prieiga per internetą: *https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.FF1083B528B7*
16. Dėl gamtinio karkaso nuostatų patvirtinimo (2007). Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. vasario 14 d. įsakymas Nr. D1-96. [interaktyvus]. [žiūrėta 2019-08-06]. Prieiga per internetą*: https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.06D8BEFFEE32*
17. Dėl regioninių parkų ir draustinių įsteigimo (1992). Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos 1992 m. rugsėjo 24 d. nutarimas Nr. I-2913. [interaktyvus]. [žiūrėta 2019-08-06]. Prieiga:*https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.521C168AE507*
18. Dėl regioninių parkų nuostatų patvirtinimo (1999). Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. balandžio 29 d. nutarimas Nr. 490. [interaktyvus]. [žiūrėta 2019-08-05]. Prieiga per internetą: *https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.47E403AE007A*
19. „NATURA 2000“ teritorijų apsaugos tikslai. [interaktyvus]. [žiūrėta 2019-10-23]. Prieiga per internetą:*https://biomon.lt/maps/index.php/view/map/?repository=apsaugtikslwfs&project=apsaugos_tikslai_wfs*
20. Lietuvos erdvinės informacijos portalas. [interaktyvus]. [žiūrėta 2019-10-23]. Prieiga per internetą: *https://www.geoportal.lt/geoportal/*
21. Lietuvos augalų nacionaliniai ištekliai (*in situ*) (2009). [žiūrėta 2019-11-18]. Prieiga per internetą: http://www.agb.lt/leidiniai/in%20situ/In%20situ.pdf

PRIEDAI

1 PRIEDAS

Nacionalinių saugomų teritorijų žiniaraštis

Nacionalinių saugomų teritorijų žiniaraštis
(regioninio padalinio administruojami miškai)

Pavadinimas ir lokalizacija kvartalo numeris (sklypų numeriai)	Bendras plotas, ha	Miško žemės plotas, ha	Miško žemės pasiskirstymas pagal miškų grupes				
			I	II		III	IV
				apsauginiai	rekreaciniai		
078 Junkūnų geomorfologinis draustinis							
Rokiškio regioninis padalinys							
05 Obelių girininkija							
154, 155, 587, 591	39,7	38,1				38,1	
078 Junkūnų geomorfologinis draustinis iš viso:	**39,7**	**38,1**				**38,1**	
123 Kampuolio hidrografinis draustinis							
Rokiškio regioninis padalinys							
05 Obelių girininkija							
166	22,9	22,9				22,9	
123 Kampuolio hidrografinis draustinis iš viso:	**22,9**	**22,9**				**22,9**	
168 Notigalės telmologinis draustinis							
Rokiškio regioninis padalinys							
06 Pandėlio girininkija							
388(1)	0,4	0,4		0,4			
168 Notigalės telmologinis draustinis iš viso:	**0,4**	**0,4**		**0,4**			
173 Petriošiškio telmologinis draustinis							
Rokiškio regioninis padalinys							
04 Kamajų girininkija							
114(1-15, 17-20), 115(1-4, 25), 116(1-3), 636(3-5, 8)	70,9	36,1		36,1			
173 Petriošiškio telmologinis draustinis iš viso:	**70,9**	**36,1**		**36,1**			
179 Suvainiškio telmologinis draustinis							
Rokiškio regioninis padalinys							
06 Pandėlio girininkija							
220-223, 228-233, 237-243, 247-252, 256	861,1	799,7		799,7			
179 Suvainiškio telmologinis draustinis iš viso:	**861,1**	**799,7**		**799,7**			
296 Sartų regioninis parkas							
01-Vosynos gamtinis rezervatas							
Rokiškio regioninis padalinys							
04 Kamajų girininkija							

Nacionalinių saugomų teritorijų žiniaraštis
(regioninio padalinio administruojami miškai)

Pavadinimas ir lokalizacija kvartalo numeris (sklypų numeriai)	Bendras plotas, ha	Miško žemės plotas, ha	Miško žemės pasiskirstymas pagal miškų grupes				
			I	II		III	IV
				apsau-giniai	rekrea-ciniai		
217, 218, 224-226	201,6	194,7	194,7				
01-Vosynos gamtinis rezervatas iš viso:	201,6	194,7	194,7				
06-Mielėnų geomorfologinis draustinis							
Rokiškio regioninis padalinys							
05 Obelių girininkija							
163	50	44,8				44,8	
06-Mielėnų geomorfologinis draustinis iš viso:	50	44,8				44,8	
07-Rašų hidrografinis draustinis							
Rokiškio regioninis padalinys							
04 Kamajų girininkija							
731(14-17, 27-29, 31, 43-45, 49-51, 59-61, 71)	17,2	9		7,4		1,6	
07-Rašų hidrografinis draustinis iš viso:	17,2	9		7,4		1,6	
09-Sartų hidrografinis draustinis							
Rokiškio regioninis padalinys							
04 Kamajų girininkija							
219	29,1	27,1				27,1	
05 Obelių girininkija							
167(8, 9, 29-33), 168(5-16), 724(1-7), 725	82,1	81,8				81,8	
09-Sartų hidrografinis draustinis iš viso:	111,2	108,9				108,9	
10-Dusetų girios botaninis-zoologinis draustinis							
Rokiškio regioninis padalinys							
04 Kamajų girininkija							
205, 206, 210-216, 221(1-8, 11, 12), 222(1-25), 223(1-25, 27-33), 227(3-9, 13), 228(1-15), 229(1-24), 230(1-16, 18-22, 24-26)	496,2	455,6		455,6			
10-Dusetų girios botaninis-zoologinis draustinis iš viso:	496,2	455,6		455,6			
12-Ekologinės apsaugos zona							
Rokiškio regioninis padalinys							
04 Kamajų girininkija							
201-204, 207-209, 731(1-13, 18-26, 30, 32-42, 46-48, 52-58, 62-70, 72, 73)	325,7	296		2,8		293,2	
05 Obelių girininkija							
167(2-7, 10-28), 168(17-26), 724(8)	54,3	54,3				54,3	

Nacionalinių saugomų teritorijų žiniaraštis
(regioninio padalinio administruojami miškai)

Pavadinimas ir lokalizacija kvartalo numeris (sklypų numeriai)	Bendras plotas, ha	Miško žemės plotas, ha	Miško žemės pasiskirstymas pagal miškų grupes				
			I	II		III	IV
				apsau-giniai	rekrea-ciniai		
12-Ekologinės apsaugos zona iš viso:	380	350,3		2,8		347,5	
13-Rekreacinė zona							
Rokiškio regioninis padalinys							
04 Kamajų girininkija							
221(9, 10), 222(26-30), 223(26), 227(1, 2, 10-12, 14-17), 228(16-21), 229(25-29), 230(17, 23, 27)	20,2	18,8			18,8		
05 Obelių girininkija							
172, 173(4-9, 14-17, 22-24, 32), 727	88,8	87,3			87,3		
13-Rekreacinė zona iš viso:	109	106,1			106,1		
17-Antazavės šilo kraštovaizdžio draustinis							
Rokiškio regioninis padalinys							
05 Obelių girininkija							
173(10-13, 18-21, 25-31, 33-40)	29	29		29			
17-Antazavės šilo kraštovaizdžio draustinis iš viso:	29	29		29			
296 Sartų regioninis parkas iš viso:	**1394,2**	**1298,4**	**194,7**	**494,8**	**106,1**	**502,8**	
624 Apūniškio miško pušies valstybinis genetinis draustinis							
Rokiškio regioninis padalinys							
07 Rokiškio girininkija							
36(1-5, 9, 14, 18-20), 38(1-3, 5, 9, 11), 39(10, 11, 13)	47,7	47,7		47,4			0,3
624 Apūniškio miško pušies valstybinis genetinis draustinis iš viso:	**47,7**	**47,7**		**47,4**			**0,3**
662 Kukių miško drebulės valstybinis genetinis draustinis							
Rokiškio regioninis padalinys							
02 Juodupės girininkija							
11(17, 26, 27)	1,9	1,9		1,9			
662 Kukių miško drebulės valstybinis genetinis draustinis iš viso:	**1,9**	**1,9**		**1,9**			
697 Salagirio miško beržo valstybinis genetinis draustinis							
Rokiškio regioninis padalinys							
04 Kamajų girininkija							
21(23)	11,8	11,8		11,8			

Nacionalinių saugomų teritorijų žiniaraštis
(regioninio padalinio administruojami miškai)

Pavadinimas ir lokalizacija kvartalo numeris (sklypų numeriai)	Bendras plotas, ha	Miško žemės plotas, ha	Miško žemės pasiskirstymas pagal miškų grupes				
			I	II		III	IV
				apsau-giniai	rekrea-ciniai		
697 Salagirio miško beržo valstybinis genetinis draustinis iš viso:	**11,8**	**11,8**		**11,8**			
735 Gaidžiabalės samanynės telmologinis draustinis							
Rokiškio regioninis padalinys							
02 Juodupės girininkija							
5, 6(4-9, 11-25), 7, 8, 9(6-10), 10(1-4), 11(1-4, 6, 8)	161	160,8		160,8			
735 Gaidžiabalės samanynės telmologinis draustinis iš viso:	**161**	**160,8**		**160,8**			
736 Konstantinavos telmologinis draustinis							
Rokiškio regioninis padalinys							
06 Pandėlio girininkija							
117	69,9	68,4		68,4			
736 Konstantinavos telmologinis draustinis iš viso:	**69,9**	**68,4**		**68,4**			
Iš viso regioniniuose parkuose:	**1394,2**	**1298,4**	**194,7**	**494,8**	**106,1**	**502,8**	
Iš jų:							
gamtinis rezervatas	251,6	239,5	194,7			44,8	
hidrografinis draustinis	128,4	117,9		7,4		110,5	
botaninis-zoologinis draustinis	496,2	455,6		455,6			
apsaugos zona	380	350,3		2,8		347,5	
rekreacinė zona	109	106,1			106,1		
kraštovaizdžio draustinis	29	29		29			
Iš viso valstybiniuose draustiniuose:	**1287,3**	**1187,8**		**1126,5**		**61**	**0,3**
Iš jų:							
geomorfologinis draustinis	39,7	38,1				38,1	
hidrografinis draustinis	22,9	22,9				22,9	
telmologinis draustinis	1163,3	1065,4		1065,4			
valstybinis genetinis draustinis	61,4	61,4		61,1			0,3
Iš viso saugomose teritorijose:	**2681,5**	**2486,2**	**194,7**	**1621,3**	**106,1**	**563,8**	**0,3**

2 PRIEDAS

Europos ekologinio tinklo „NATURA 2000“ teritorijų žiniaraštis

„NATURA 2000“ teritorijų žiniaraštis
(regioninio padalinio administruojami miškai)

Pavadinimas (saugomos teritorijos, savivaldybės, girininkijos, kvartalų, jų dalių)	Kodas duomenų bazėje	Inventorizuotas plotas	iš jo		Valstybinės reikšmės miškų plotai	kiti (ne VRM) plotai	Pagal miškų grupes				
			miško žemė	medynai			I	IIA	IIB	III	IV
PAST											
Nemunėlio upės slėnis, Rokiškio r. sav., Rokiškio regioninis padalinys, Pandėlio girininkija, 443d,459											
	40	8,1	8,1	6,2	8,1						8,1
Iš viso Nemunėlio upės slėnis: 8,1		**8,1**	**8,1**	**6,2**	**8,1**						**8,1**
Šaltojos ir Vyžuonos upių slėniai, Rokiškio r. sav., Rokiškio regioninis padalinys, Obelių girininkija, 459											
	65	0,1	0,1	0,1		0,1					0,1
Šaltojos ir Vyžuonos upių slėniai, Rokiškio r. sav., Rokiškio regioninis padalinys, Rokiškio girininkija, 145d,154d,155d											
	65	17,9	17,7	15,6	17,9						17,9
Iš viso Šaltojos ir Vyžuonos upių slėniai: 18		**17,8**	**15,7**	**17,9**	**0,1**						**18**
Sartų regioninis parkas, Rokiškio r. sav., Rokiškio regioninis padalinys, Kamajų girininkija, 201d,202d,203d,204d,205d,206d,207d,208d,209d,210d,211d,212d,213d,214d,215d,216d,217d,218d,219d,221d,222d,223d,224d,225d,226d,227d,228d,229d,230d,731d											
	80	1043,8	959,4	854,5	1042,3	1,5	197,3	503		343,2	0,3
Sartų regioninis parkas, Rokiškio r. sav., Rokiškio regioninis padalinys, Obelių girininkija, 163d,167d,168d,173d,724d,725d											
	80	212,5	207,5	149,7	209,3	3,2		28,4		184,1	
Iš viso Sartų regioninis parkas: 1256,3		**1166,9**	**1004,2**	**1251,6**	**4,7**	**197,3**	**531,4**		**527,3**	**0,3**	
Iš viso grupėje PAST: 1282,4											
BAST											
Dusetų giria, Rokiškio r. sav., Rokiškio regioninis padalinys, Kamajų girininkija, 202d,203d,204d,205d,206d,207d,208d,209d,210d,211d,212d,213d,214d,215d,216d,217d,218d,219d,221d,222d,223d,224d,225d,226d,227d,228d,229d,230d											
	50	877,3	829,1	806,9	877,3		197,3	488,2	0,2	191,6	
Iš viso Dusetų giria: 877,3		**829,1**	**806,9**	**877,3**		**197,3**	**488,2**	**0,2**	**191,6**		
Gaidžiabalės samanynė, Rokiškio r. sav., Rokiškio regioninis padalinys, Juodupės girininkija, 5d,6d,7d,8d,9d,10d,11d											

„NATURA 2000“ teritorijų žiniaraštis
(regioninio padalinio administruojami miškai)

Pavadinimas (saugomos teritorijos, savivaldybės, girininkijos, kvartalų, jų dalių)	Kodas duomenų bazėje	Inventorizuotas plotas	iš jo		Valstybinės reikšmės miškų plotai	kiti (ne VRM) plotai	Pagal miškų grupes				
			miško žemė	medynai			I	IIA	IIB	III	IV
	53	157,2	157,2	157,1	157,2			157,2			
	Iš viso Gaidžiabalės samanynė: 157,2		**157,2**	**157,1**	**157,2**			**157,2**			
Konstantinavos pelkė, Rokiškio r. sav., Rokiškio regioninis padalinys, Pandėlio girininkija, 117d,388											
	95	67,9	67,9	66,5	67,9			67,9			
	Iš viso Konstantinavos pelkė: 67,9		**67,9**	**66,5**	**67,9**			**67,9**			
Notigalės pelkė, Rokiškio r. sav., Rokiškio regioninis padalinys, Pandėlio girininkija, 388d,114											
	143	0,4	0,4		0,4			0,4			
	Iš viso Notigalės pelkė: 0,4		**0,4**		**0,4**			**0,4**			
Petriošiškio pelkė, Rokiškio r. sav., Rokiškio regioninis padalinys, Kamajų girininkija, 114d,115d,116d,636d											
	159	70,1	35,4	34,3	70,1			70,1			
	Iš viso Petriošiškio pelkė: 70,1		**35,4**	**34,3**	**70,1**			**70,1**			
Zalvės upės slėnis, Rokiškio r. sav., Rokiškio regioninis padalinys, Obelių girininkija, 173d,731											
	258	5,2	5,2	1,4	5,2			5,2			
	Iš viso Zalvės upės slėnis: 5,2		**5,2**	**1,4**	**5,2**			**5,2**			
Minkūnų durpynas, Rokiškio r. sav., Rokiškio regioninis padalinys, Kamajų girininkija, 731d,213											
	351	83,5	62,7	12,9	83,5					83,5	
	Iš viso Minkūnų durpynas: 83,5		**62,7**	**12,9**	**83,5**					**83,5**	
Suvainiškio miškas, Rokiškio r. sav., Rokiškio regioninis padalinys, Pandėlio girininkija,											

„NATURA 2000“ teritorijų žiniaraštis
(regioninio padalinio administruojami miškai)

Pavadinimas (saugomos teritorijos, savivaldybės, girininkijos, kvartalų, jų dalių)	Kodas duomenų bazėje	Inventorizuotas plotas	iš jo		Valstybinės reikšmės miškų plotai	kiti (ne VRM) plotai	Pagal miškų grupes				
			miško žemė	medynai			I	IIA	IIB	III	IV
213d,214d,215d,220d,221d,222d,223d,228d,229d,230d,231d,232d,233d,237d,238d,239d,240d,241d,247d,248d,249d,250d											
	385	828,4	771,2	763	827,9	0,5		761,7			66,7
Iš viso Suvainiškio miškas: 828,4			**771,2**	**763**	**827,9**	**0,5**		**761,7**			**66,7**
Ažukriaunio miškas, Rokiškio r. sav., Rokiškio regioninis padalinys, Obelių girininkija, 101d,102d,103d,104d,559d											
	539	158,3	157,3	142	158,3					3	155,3
Iš viso Ažukriaunio miškas: 158,3			**157,3**	**142**	**158,3**					**3**	**155,3**
Sacharos pelkė, Rokiškio r. sav., Rokiškio regioninis padalinys, Sėlynės girininkija, 3d,5d											
	547	79,7	77,5	77,5	79,7						79,7
Iš viso Sacharos pelkė: 79,7			**77,5**	**77,5**	**79,7**						**79,7**
Iš viso grupėje BAST: 2328											

3 PRIEDAS

Nacionalinių saugomų teritorijų ir „NATURA 2000“ tinklo teritorijų priskyrimo saugomų teritorijų direkcijoms sąrašas

PATVIRTINTA
Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos
prie Aplinkos ministerijos direktoriaus
2019 m. sausio21 d. įsakymo Nr. V-9
(2019 m. birželio 14 d. įsakymo Nr. V-81 redakcija)

Valstybės įsteigtų saugomų teritorijų, neturinčių direkcijų, ir Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijų, nepatenkančių į valstybinius parkus, rezervatus ar biosferos rezervatą, priskirtų saugomų teritorijų direkcijoms, sąrašas

Eil. Nr.	Atsakinga institucija	Saugomos teritorijos pavadinimas	PAST / BAST pavadinimas ir kodas
1.	Sartų ir Gražutės RPD	Čedaso ornitologinis draustinis	Čedaso ežeras ir jo apyežerės PAST, LTROKB001
2.	Sartų ir Gražutės RPD	Gaidžiabalės samanynės telmologinis draustinis	Gaidžiabalės samanynė BAST, LTROK0003
3.	Sartų ir Gražutės RPD	Junkūnų geomorfologinis draustinis	
4.	Sartų ir Gražutės RPD	Kampuolio hidrografinis draustinis	
5.	Sartų ir Gražutės RPD	Petriošiškio telmologinis draustinis	Petriošiškio pelkė BAST, LTROK0001
6.	Biržų RPD	Konstantinavos telmologinis draustinis	Konstantinavos pelkė BAST, LTROK0004
7.	Biržų RPD	Notigalės telmologinis draustinis	Notigalės pelkė BAST, LTKUP0003
8.	Biržų RPD	Suvainiškio telmologinis draustinis	Suvainiškio miškas BAST, LTROK0015
9.	Sartų ir Gražutės RPD	Sartų regioninis parkas	Sartų regioninis parkas PAST, LTZARB005
10.	Biržų RPD		Nemunėlio upės slėnis PAST, LTBIRB002
11.	Sartų ir Gražutės RPD		Šaltojos ir Vyžuonos upių slėniai PAST, LTROKB004
12.	Sartų ir Gražutės RPD		Ažukriaunio miškas BAST, LTROK0020
13.	Sartų ir Gražutės RPD	Sartų regioninis parkas	Baršėnų pelkė BAST, LTROK0006
14.	Sartų ir Gražutės RPD	Sartų regioninis parkas	Bradėsių kadagynas BAST, LTROK0002
15.	Sartų ir Gražutės RPD	Sartų regioninis parkas	Dusetų giria BAST, LTROK0007
16.	Sartų ir Gražutės RPD	Sartų regioninis parkas	Minkūnų durpynas BAST, LTROK0019
17.	Sartų ir Gražutės RPD		Sacharos pelkės BAST, LTROK0021
18.	Sartų ir Gražutės RPD		Šaltojos upės slėnis BAST, LTROK0009
19.	Sartų ir Gražutės RPD	Sartų regioninis parkas	Zalvės upės slėnis BAST, LTZAR0028

SANTRUPŲ IR SUTARTINIŲ ŽENKLŲ REIKŠMĖS:

BAST – Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorija, svarbi buveinių apsaugai;
PAST – Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorija, svarbi paukščių apsaugai;
RPD – regioninio parko direkcija.

4 PRIEDAS

Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių radaviečių žiniaraščiai

Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių radaviečių žiniaraščiai

Saugomos paukščių lizdavietės

Eil. Nr.	Rūšies pavadinimas	SRIS radavietės kodas	SRIS objekto stebėjimo data	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Nekertamo miško spindulys (m), apsaugos priemonės	Pastabos
Juodupės girininkija							
1.	Sketsakalis (*Falco subbuteo*)	RAD-FALSUB086330	2016.06.24	6	15	50	
2.	Sketsakalis (*Falco subbuteo*)	RAD-FALSUB086329	2016.06.24	21	6	50	
3.	Juodasis gandras (*Ciconia nigra*)			64	6	200	
4.	Mažasis erelis rėksnys (*Aquila pomarina*)			66	13	100	
5.	Jūrinis erelis (*Heliaetus albicilla*)			111	4	200	
6.	Paprastasis suopis (*Buteo buteo*)	RAD-BUTBUT083280	2016.06.20	129	2	Medžių grupė su lizdu	
Kamajų girininkija							
1.	Paprastasis suopis (*Buteo buteo*)	RAD-BUTBUT083281	2016.06.01	26	2	Medžių grupė su lizdu	
2.	Paprastasis suopis (*Buteo buteo*)	RAD-BUTBUT083283	2016.06.01	108	9	Medžių grupė su lizdu	
3.	Paprastasis suopis (*Buteo buteo*)	RAD-BUTBUT060820	2015.07.12	132	10	Medžių grupė su lizdu	
4.	Paprastasis suopis (*Buteo buteo*)	RAD-BUTBUT060645	2015.07.12	132	11	Medžių grupė su lizdu	
5.	Paprastasis suopis (*Buteo buteo*)	RAD-BUTBUT083290	2016.09.01	140	2	Medžių grupė su lizdu	
6.	Paprastasis suopis (*Buteo buteo*)			113	39	Medžių grupė su lizdu	
7.	Paprastasis suopis (*Buteo buteo*)			116	21	Medžių grupė su lizdu	
8.	Paprastasis suopis (*Buteo buteo*)			217	6	Medžių grupė su lizdu	I miško grupė

Eil. Nr.	Rūšies pavadinimas	SRIS radavietės kodas	SRIS objekto stebėjimo data	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Nekertamo miško spindulys (m), apsaugos priemonės	Pastabos
9.	Mažasis erelis rėksnys (*Aquila pomarina*)	RAD-AQUPOM060641	2015.07.12	128	5	100	
10.	Mažasis erelis rėksnys (*Aquila pomarina*)			202	6	100	Dirbtinis lizdo pagrindas
11.	Mažasis erelis rėksnys (*Aquila pomarina*)	RAD-AQUPOM083061	2016.07.27	203	5	100	
12.	Mažasis erelis rėksnys (*Aquila pomarina*)			210	15	100	
13.	Mažasis erelis rėksnys (*Aquila pomarina*)	RAD-AQUPOM060481	2013.09.10	242	25	100	
14.	Mažasis erelis rėksnys (*Aquila pomarina*)	RAD-AQUPOM060479	2013.09.10	245	5	100	
15.	Mažasis erelis rėksnys (*Aquila pomarina*)			113	29	100	
16.	Mažasis erelis rėksnys (*Aquila pomarina*)			132	10	100	
17..	Mažasis erelis rėksnys (*Aquila pomarina*)			138	16	100	
18.	Jūrinis erelis (*Heliaetus albicilla*)			117	5	200	
19.	Jūrinis erelis (*Heliaetus albicilla*)	RAD-HELALB094540	2015.06.01	211	4	200	
20.	Jūrinis erelis (*Heliaetus albicilla*)			226	11	200	I miško grupė
21.	Jūrinis erelis (*Heliaetus albicilla*)			226	12	200	I miško grupė
22.	Jūrinis erelis (*Heliaetus albicilla*)	RAD-HELALB094539	2015.06.01	226	14	200	I miško grupė
23.	Juodasis gandras (*Ciconia nigra*)	RAD-CICNIG003653	2010.02.03	146	7	200	
24.	Vapsvaėdis (*Pernis apivorus*)	RAD-PERAPI003645	2010.05.15	34	3	100	
25.	Vištvanagis (*Accipiter gentilis*)	RAD-ACCGEN003644	2009.09.01	204	11	100	

Eil. Nr.	Rūšies pavadinimas	SRIS radavietės kodas	SRIS objekto stebėjimo data	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Nekertamo miško spindulys (m), apsaugos priemonės	Pastabos
25.	Vištvanagis (*Accipiter gentilis*)			36	6	100	
26.	Vapsvaėdis (*Pernis apivorus*)			223	9	100	
27.	Paprastasis suopis (*Buteo buteo*)			228	9	Medžių grupė su lizdu	
Obelių girininkija							
1.	Juodasis gandras (*Ciconia nigra*)	RAD-CICNIG070844	2015.06.25	116	10	200	
2.	Juodasis gandras (*Ciconia nigra*)			165	27	200	Dirbtinis lizdas
3.	Jūrinis erelis (*Heliaetus albicilla*)	RAD-HELALB097695	2017.05.29	166	15	200	
4.	Jūrinis erelis (*Heliaetus albicilla*)			142	17	200	
5.	Mažasis erelis rėksnys (*Aquila pomarina*)	RAD-AQUPOM003713	2009.06.11	28	12	100	
6.	Mažasis erelis rėksnys (*Aquila pomarina*)	RAD-AQUPOM060903	2015.07.15	117	5	100	
7.	Mažasis erelis rėksnys (*Aquila pomarina*)	RAD-AQUPOM002716	2013.04.19	153	17	100	
8.	Mažasis erelis rėksnys (*Aquila pomarina*)			2	5	100	
9.	Mažasis erelis rėksnys (*Aquila pomarina*)			2	5	100	
10.	Mažasis erelis rėksnys (*Aquila pomarina*)			57	7	100	
11.	Mažasis erelis rėksnys (*Aquila pomarina*)			142	5	100	
12.	Mažasis erelis rėksnys (*Aquila pomarina*)			149	15	100	
13.	Mažasis erelis rėksnys (*Aquila pomarina*)	RAD-AQUPOM003656	2014.06.11	158	23	100	

Eil. Nr.	Rūšies pavadinimas	SRIS radavietės kodas	SRIS objekto stebėjimo data	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Nekertamo miško spindulys (m), apsaugos priemonės	Pastabos
14.	Paprastasis suopis (*Buteo buteo*)	RAD-BUTBUT003712	2012.08.15	24	21	Medžių grupė su lizdu	
15.	Paprastasis suopis (*Buteo buteo*)	RAD-BUTBUT083292	2016.06.05	31	13	Medžių grupė su lizdu	
16.	Paprastasis suopis (*Buteo buteo*)	RAD-BUTBUT003714	2010.07.13	60	11	Medžių grupė su lizdu	
17.	Paprastasis suopis (*Buteo buteo*)	RAD-BUTBUT003659	2013.07.17	134	27	Medžių grupė su lizdu	
18.	Paprastasis suopis (*Buteo buteo*)			4	13	Medžių grupė su lizdu	
19.	Paprastasis suopis (*Buteo buteo*)			22	16	Medžių grupė su lizdu	
20.	Paprastasis suopis (*Buteo buteo*)			114	27	Medžių grupė su lizdu	
21.	Paprastasis suopis (*Buteo buteo*)			140	27	Medžių grupė su lizdu	
22.	Rūšis nenustatyta			7	1	Medžių grupė su lizdu	
Pandėlio girininkija							
1.	Juodasis gandras (*Ciconia nigra*)	RAD-CICNIG091270	2015.04.10	247	3	200	
2.	Juodasis gandras (*Ciconia nigra*)	RAD-CICNIG098705	2018.05.28	284	10	200	
3.	Juodasis gandras (*Ciconia nigra*)	RAD-CICNIG099227	2018.10.30	286	4	200	
4.	Mažasis erelis rėksnys (*Aquila pomarina*)	RAD-AQUPOM098140	2018.05.02	281	3	100	
5.	Paprastasis suopis (*Buteo buteo*)	RAD-BUTBUT083291	2016.06.28	288	12	Medžių grupė su lizdu	
6.	Paprastasis suopis (*Buteo buteo*)			206	7	Medžių grupė su lizdu	
7.	Paprastasis suopis (*Buteo buteo*)			232	9	Medžių grupė su lizdu	
8.	Sketsakalis (*Falco subbuteo*)	RAD-FALSUB086331	2015.06.29	260	11	50	

Eil. Nr.	Rūšies pavadinimas	SRIS radavietės kodas	SRIS objekto stebėjimo data	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Nekertamo miško spindulys (m), apsaugos priemonės	Pastabos
Rokiškio girininkija							
1.	Juodasis gandras (*Ciconia nigra*)	RAD-CICNIG098596	2018.06.01	33	27	200	
2.	Paprastasis suopis (*Buteo buteo*)	RAD-BUTBUT083286	2016.06.06	23	13	Medžių grupė su lizdu	
3.	Paprastasis suopis (*Buteo buteo*)	RAD-BUTBUT083287	2014.06.21	23	14	Medžių grupė su lizdu	
4.	Paprastasis suopis (*Buteo buteo*)	RAD-BUTBUT083285	2016.06.13	35	22	Medžių grupė su lizdu	
5.	Paprastasis suopis (*Buteo buteo*)	RAD-BUTBUT003711	2010.05.05	38	15	Medžių grupė su lizdu	
6.	Paprastasis suopis (*Buteo buteo*)	RAD-BUTBUT003766	2013.06.11	54	2	Medžių grupė su lizdu	
7.	Paprastasis suopis (*Buteo buteo*)			6	14	Medžių grupė su lizdu	
8.	Paprastasis suopis (*Buteo buteo*)			19	8	Medžių grupė su lizdu	
9.	Paprastasis suopis (*Buteo buteo*)			28	4	Medžių grupė su lizdu	
10.	Paprastasis suopis (*Buteo buteo*)			28	4	Medžių grupė su lizdu	
11.	Paprastasis suopis (*Buteo buteo*)			52	4	Medžių grupė su lizdu	
12.	Paprastasis suopis (*Buteo buteo*)			144	16	Medžių grupė su lizdu	
13.	Paprastasis suopis (*Buteo buteo*)			168	26	Medžių grupė su lizdu	
14.	Paprastasis suopis (*Buteo buteo*)			178	10	Medžių grupė su lizdu	
15.	Paprastasis suopis (*Buteo buteo*)			179	3	Medžių grupė su lizdu	
16.	Paprastasis suopis (*Buteo buteo*)			419	6	Medžių grupė su lizdu	

Eil. Nr.	Rūšies pavadinimas	SRIS radavietės kodas	SRIS objekto stebėjimo data	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Nekertamo miško spindulys (m), apsaugos priemonės	Pastabos
Sėlynės girininkija							
1.	Juodasis gandras (*Ciconia nigra*)	RAD-CICNIG003720	2014.06.13	34	8	200	
2.	Juodasis gandras (*Ciconia nigra*)	RAD-CICNIG003403	2010.06.30	55	6	200	dirbtinis
3.	Juodasis gandras (*Ciconia nigra*)	RAD-CICNIG085495	2015.06.15	55	3	200	dirbtinis
4.	Juodasis gandras (*Ciconia nigra*)			44	7	200	dirbtinis
5.	Juodasis gandras (*Ciconia nigra*)			44	16	200	dirbtinis
6.	Juodasis gandras (*Ciconia nigra*)			59	4	200	dirbtinis
7.	Vištvanagis (*Accipiter gentilis*)			5	9	100	
8.	Paprastasis suopis (*Buteo buteo*)			6	6	Medžių grupė su lizdu	
9.	Paprastasis suopis (*Buteo buteo*)			11	3	Medžių grupė su lizdu	
10.	Paprastasis suopis (*Buteo buteo*)			46	14	Medžių grupė su lizdu	
11.	Paprastasis suopis (*Buteo buteo*)			55	8	Medžių grupė su lizdu	
12.	Paprastasis suopis (*Buteo buteo*)			90	10	Medžių grupė su lizdu	
13.	Paprastasis suopis (*Buteo buteo*)			164	25	Medžių grupė su lizdu	

Saugomų paukščių rūšių perimviečių žiniaraštis

Eil. Nr.	Rūšies pavadinimas	SRIS radavietės kodas	SRIS objekto stebėjimo data	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Nekertamo miško spindulys (m), apsaugos priemonės
Juodupės girininkija						
1.	Didysis baublys *(Botaurus stellaris)*	RAD-BOTSTE062730	2012.04.29	17	29	Nenaikinti nendrynų
2.		RAD-BOTSTE084212	2016.05.01	17	29	
3.		RAD-BOTSTE062731	2010.05.02	17	29	
4.		RAD-BOTSTE095071	2017.04.25	17	29	
5.		RAD-BOTSTE062729	2013.04.28	17	59	
6.		RAD-BOTSTE062728	2014.05.03	17	59	
7.		RAD-BOTSTE084213	2016.05.01	17	59	
8.		RAD-BOTSTE061020	2015.05.08	17	59	
9.	Pievinė lingė *(Circus pygargus)*	RAD-CIRPYG063400	2015.06.24	16	61	Neleisti apaugti medžiais ir krūmais
10.		RAD-CIRPYG063397	2011.06.30	17	36	
11.		RAD-CIRPYG086120	2016.06.02	17	65	
12.		RAD-CIRPYG063402	2015.06.24	17	65	
13.	Pilkoji meleta *(Picus canus)*	RAD-PICCAN094102	2017.03.27	11	15	Nekirsti sanitarinių kirtimų, palikti stuobrius
14.		RAD-PICCAN095061	2017.04.25	16	66	
15.		RAD-PICCAN062745	2010.05.28	16	70	
16.		RAD-PICCAN094101	2017.03.27	16	84	
17.		RAD-PICCAN086122	2016.04.24	17	9	
18.		RAD-PICCAN062746	2010.05.29	17	47	
19.		RAD-PICCAN095062	2017.04.25	17	48	
20.		RAD-PICCAN062747	2014.05.31	17	71	
21.		RAD-PICCAN095100	2017.04.17	27	22	
22.		RAD-PICCAN094099	2017.03.27	32	10	
23.		RAD-PICCAN095099	2017.04.17	43	9	
24.		RAD-PICCAN094100	2017.03.27	53	1	
25.		RAD-PICCAN092949	2017.03.13	111	5	
26.		RAD-PICCAN062748	2015.05.22	256	4	
27.	*Tetervinas (Tetrao tetrix)*	RAD-TETTET094106	2017.03.27	6	17	Pavasarį nevykdyti kirtimų
28.		RAD-TETTET085921	2016.04.22	7	7	
29.		RAD-TETTET085935	2015.04.13	26	11	
30.		RAD-TETTET085934	2015.04.13	33	13	
31.		RAD-TETTET095037	2017.04.25	33	13	

Eil. Nr.	Rūšies pavadinimas	SRIS radavietės kodas	SRIS objekto stebėjimo data	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Nekertamo miško spindulys (m), apsaugos priemonės
32.	*Tetervinas (Tetrao tetrix)*	RAD-TETTET094105	2017.03.27	33	13	Pavasarį nevykdyti kirtimų
33.		RAD-TETTET085940	2011.04.15	33	13	
34.		RAD-TETTET085939	2014.04.16	33	13	
35.		RAD-TETTET085941	2009.04.21	33	13	
36.		RAD-TETTET085943	2013.04.18	33	13	
37.		RAD-TETTET085936	2016.04.20	33	13	
38.		RAD-TETTET074181	2011.04.20	6	15-17; 24; 25	
39.		RAD-TETTET074181	2011.04.20	7	3-7	
40.		RAD-TETTET074181	2011.04.20	8	1; 4; 5; 7; 8	
41.		RAD-TETTET074181	2011.04.20	9	8; 9; 10	
42.		RAD-TETTET074181	2011.04.20	10	1-4	
43.		RAD-TETTET074181	2011.04.20	11	1-3; 6; 7	
44.		RAD-TETTET074179	2011.04.20	255	1; 3; 4; 5; 7-14; 16	
45.	Uralinė pelėda *(Strix uralensis)*	RAD-STRURA085347	2016.03.21	20	7	100 m apsaugos spindulys
46.		RAD-STRURA070325	2014.02.27	27	14	
47.		RAD-STRURA085346	2016.03.21	90	16	
48.	Žvirblinė pelėda *(Glaucidium paserinum)*	RAD-GLAPAS085341	2016.03.21	27	9	Nekirsti sanitarinių kirtimų
49.		RAD-GLAPAS085342	2016.03.21	42	6	
50.		RAD-GLAPAS085343	2016.03.21	53	1	
51.		RAD-GLAPAS095098	2017.04.17	53	1	
52.		RAD-GLAPAS085339	2016.03.21	95	3	
Kamajų girininkija						
1.	Tetervinas *(Tetrao tetrix)*			114	6-8; 10; 11	Pavasarį nevykdyti kirtimų
2.	Žvirblinė pelėda *(Glaucidium paserinum)*			19	15, 16, 17	Nekirsti sanitarinių kirtimų; palikti stuobrius; išsaugoti buveines, uoksus
3.				208	2, 3, 8, 10-16, 20	
4.				215	4, 5, 15, 40	
5.				216	1, 8, 9, 10, 18	
6.				217	2, 3, 5, 6, 12, 13, 15, 17	
7.				223	1-6, 8-13, 15-18, 23, 27	
8.	Žvirblinė pelėda *(Glaucidium paserinum)*, Pilkoji meleta *(Picus canus)*			214	13, 19, 20, 24, 27-30, 32, 33, 36-39	Nekirsti sanitarinių kirtimų; palikti stuobrius; išsaugoti buveines, uoksus

Eil. Nr.	Rūšies pavadinimas	SRIS radavietės kodas	SRIS objekto stebėjimo data	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Nekertamo miško spindulys (m), apsaugos priemonės
9.				215	9, 19, 20, 28, 29	
10.	Žvirblinė pelėda *(Glaucidium paserinum)*, Tripirštis genys *(Picoides tridactylus)*			224	14, 15, 17, 20	Nekirsti sanitarinių kirtimų; palikti stuobrius; išsaugoti buveines, uoksus
11.				225	25, 26, 30, 31	
12.				226	22, 23	
13.				229	4-7	
14.				230	1	
15.	Baltnugaris genys *(Dendrocopos leucotos)*, Tripirštis genys *(Picoides tridactylus)*			227	5, 6, 8, 11	Nekirsti sanitarinių kirtimų; palikti stuobrius; išsaugoti buveines, uoksus; palikti džiūstančius ir nudžiūvusius medžius, senus eglynus
16.	Pilkoji meleta *(Picus canus)*			205	3, 10	Nekirsti sanitarinių kirtimų; palikti stuobrius; išsaugoti buveines, uoksus; palikti džiūstančius ir nudžiūvusius medžius. Prižiūrėti skruzdėlynus
17.				206	19	
18.				212	1-5	
19.	Tripirštis genys *(Picoides tridactylus)*			214	30	Nekirsti sanitarinių kirtimų; palikti stuobrius; išsaugoti buveines, uoksus; palikti džiūstančius ir nudžiūvusius medžius, senus eglynus
20.				218	15	
21.				224	29	
22.				225	2	
Obelių girininkija						
1.	Didysis baublys *(Botaurus stellaris)*	RAD-BOTSTE084266	2009.05.08	15	15	Nenaikinti nendrynų
2.		RAD-BOTSTE084595	2016.05.06	55	1	
3.		RAD-BOTSTE070209	2015.05.03	60	16	
4.		RAD-BOTSTE070206	2012.05.17	60	16	
Pandėlio girininkija						
1.	Balinė pelėda *(Asio flammeus)*	RAD-ASIFLA053154	2010.04.03	258	7	Reguliuoti plėšrūnų populiacijos gausą veisimosi vietoje
2.	Baltnugaris genys *(Dendrocopos leucotos)*	RAD-DENLEU079469	2015.04.10	240	7	Nekirsti sanitarinių kirtimų
3.		RAD-DENLEU079472	2015.04.10	240	7	
4.	Kurtinys *(Tetrao urogalus)*	RAD-TETURO092946	2017.01.18	278	2	Kurtinių tuokvietėse draudžiami pagrindiniai ir kraštovaizdžio formavimo miško kirtimai. Kurtinių tuokvietėse ir jų apsaugos zonose nuo sausio 1d. iki rugsėjo 1 d. draudžiami visi miško kirtimai ir medienos ištraukimas.
5.		RAD-TETURO086323	2017.01.07	278	5	
6.		RAD-TETURO083204	2016.08.23	279	2	
7.		RAD-TETURO083203	2016.08.23	279	3	
8.		RAD-TETURO083201	2016.04.13	280	1	
9.		RAD-TETURO083200	2016.04.14	280	1	
10.		RAD-TETURO083202	2016.04.13	280	1	
11.		RAD-TETURO083205	2016.08.23	283	1	

Eil. Nr.	Rūšies pavadinimas	SRIS radavietės kodas	SRIS objekto stebėjimo data	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Nekertamo miško spindulys (m), apsaugos priemonės
12.	Lututė *(Aegolius funereus)*	RAD-AEGFUN070038	2015.03.24	247	3	50 m apsaugos spindulys
13.	Pilkoji meleta *(Picus canus)*	RAD-PICCAN083213	2016.08.23	277	14	Nekirsti sanitarinių kirtimų, palikti stuobrius
14.		RAD-PICCAN094097	2017.03.27	277	17	
15.		RAD-PICCAN092948	2017.03.13	277	21	
16.		RAD-PICCAN086000	2011.04.14	284	7	
17.		RAD-PICCAN094098	2017.03.27	284	7	
18.		RAD-PICCAN083214	2016.08.23	284	7	
19.		RAD-PICCAN085999	2009.04.23	285	7	
20.	Tetervinas *(Tetrao tetrix)*	RAD-TETTET085913	2013.04.19	205	5	Pavasarį nevykdyti kirtimų
21.		RAD-TETTET085909	2009.04.22	205	5	
22.		RAD-TETTET085915	2014.04.18	205	5	
23.		RAD-TETTET085917	2015.04.14	205	6	
24.		RAD-TETTET085914	2014.04.18	229	8	
25.		RAD-TETTET095035	2017.04.25	229	8	
26.		RAD-TETTET085912	2013.04.19	238	1	
27.		RAD-TETTET085910	2009.04.22	238	1	
28.		RAD-TETTET085911	2011.04.16	238	1	
29.		RAD-TETTET085916	2015.04.14	238	2	
30.		RAD-TETTET085918	2016.04.19	238	2	
31.		RAD-TETTET094104	2017.03.27	278	9	
32.		RAD-TETTET083208	2016.04.13	278	9	
33.		RAD-TETTET083209	2016.04.13	279	5	
34.		RAD-TETTET085821	2009.04.23	279	5	
35.		RAD-TETTET085820	2016.04.21	279	5	
36.		RAD-TETTET085824	2014.04.17	279	5	
37.		RAD-TETTET085823	2013.04.20	279	5	
38.		RAD-TETTET085851	2011.04.14	279	5	
39.		RAD-TETTET085825	2015.04.15	279	5	
40.		RAD-TETTET085822	2011.04.14	279	5	
41.		RAD-TETTET095034	2017.04.25	279	5	
42.		RAD-TETTET083207	2016.04.13	279	5	
43.		RAD-TETTET083206	2016.04.13	280	1	
44.		RAD-TETTET083210	2016.08.23	284	4	
45.		RAD-TETTET083212	2016.08.23	284	4	

Eil. Nr.	Rūšies pavadinimas	SRIS radavietės kodas	SRIS objekto stebėjimo data	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Nekertamo miško spindulys (m), apsaugos priemonės
46.	Tetervinas *(Tetrao tetrix)*	RAD-TETTET083211	2016.08.23	284	4	Pavasarį nevykdyti kirtimų
47.		RAD-TETTET099935	2018.05.08	277	14; 36	
48.		RAD-TETTET099935	2018.05.08	278	1-10	
49.		RAD-TETTET099935	2018.05.08	279	1-5	
50.		RAD-TETTET099935	2018.05.08	280	1-3	
51.		RAD-TETTET099935	2018.05.08	282	1; 2	
52.		RAD-TETTET099935	2018.05.08	283	1; 2	
53.		RAD-TETTET099935	2018.05.08	284	1-5	
54.	Tripirštis genys *(Picoides tridactylus)*	RAD-PICTRI079478	2015.04.10	249	23	Nekirsti sanitarinių kirtimų; palikti stuobrius; išsaugoti buveines, uoksus; palikti džiūstančius ir nudžiūvusius medžius, senus eglynus
55.	Uralinė pelėda *(Strix uralensis)*	RAD-STRURA070320	2014.02.27	240	9	100 m apsaugos spindulys
56.		RAD-STRURA070322	2009.04.10	268	4	
57.	Žvirblinė pelėda *(Glaucidium paserinum)*	RAD-GLAPAS095094	2017.04.17	213	1	Nekirsti sanitarinių kirtimų
58.		RAD-GLAPAS085335	2016.03.20	214	10	
59.		RAD-GLAPAS070234	2015.02.28	214	10	
60.		RAD-GLAPAS070235	2015.02.28	241	10	
61.		RAD-GLAPAS070043	2015.03.24	249	6	
62.		RAD-GLAPAS095096	2017.04.17	259	22	
63.		RAD-GLAPAS085337	2016.03.20	261	3	
64.		RAD-GLAPAS069897	2015.08.29	286	3	

Saugomų žinduolių rūšių radaviečių žiniaraštis

Eil. Nr.	Rūšies pavadinimas	SRIS radavietės kodas	SRIS objekto stebėjimo data	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Apsaugos priemonės
Juodupės girininkija						
1.	Baltasis kiškis (*Lepus timidus*)	RAD-LEPTIM092877	2017.03.13	27	7	Nesausinti pelkių
2.	Lūšis (*Lynx lynx*)	RAD-LYNLYN095020	2017.04.25	27	12	Svarbiausiose lūšių gyvenamose vietose būtina riboti miško kirtimus, medžioklę su varovais, lankymąsi; reguliuoti vilkų populiaciją
3.		RAD-LYNLYN086062	2016.01.08	28	3	
4.		RAD-LYNLYN092870	2017.01.18	33	10	
5.		RAD-LYNLYN092871	2017.03.13	43	7	
6.		RAD-LYNLYN086059	2009.01.16	44	2	
7.		RAD-LYNLYN086061	2015.12.30	54	12	
8.		RAD-LYNLYN086066	2016.01.08	70	29	
9.		RAD-LYNLYN086067	2017.01.08	72	4	
10.		RAD-LYNLYN086065	2011.12.30	75	7	
11.		RAD-LYNLYN092872	2017.01.18	75	9	
12.		RAD-LYNLYN086071	2009.12.30	99	1	
13.		RAD-LYNLYN092869	2017.01.18	115	7	
14.		RAD-LYNLYN092868	2017.03.13	116	7	
15.		RAD-LYNLYN086079	2014.02.10	120	6	
16.		RAD-LYNLYN086055	2016.03.13	132	1	
17.		RAD-LYNLYN086078	2011.01.25	132	10	
Kamajų girininkija						
1.	Kūdrinis pelėausis *(Myotis dasycneme)*	RAD-MYODAS003350	2010.06.30	216	26	Nekirsti drevėtų medžių; plėšrūnų (kiaunių) gausos reguliavimas; rekomenduojama įrengti naujų slėptuvių prie didelių vandens telkinių
2.	Baltasis kiškis (*Lepus timidus*)			223	9	Nesausinti pelkių
3.	Lūšis *(Lynx lynx)*	RAD-LYNLYN046230	2015.01.25	12	7	Svarbiausiose lūšių gyvenamose vietose būtina riboti miško kirtimus, medžioklę su varovais, lankymąsi; reguliuoti vilkų populiaciją
Obelių girininkija						
1.	Lūšis *(Lynx lynx)*	RAD-LYNLYN046449	2015.01.26	5	5	Svarbiausiose lūšių gyvenamose vietose būtina riboti miško kirtimus, medžioklę su varovais, lankymąsi; reguliuoti vilkų populiaciją
2.		RAD-LYNLYN046451	2015.01.26	7	9	
3.		RAD-LYNLYN046462	2015.01.26	16	21	

Eil. Nr.	Rūšies pavadinimas	SRIS radavietės kodas	SRIS objekto stebėjimo data	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Apsaugos priemonės
4.	Lūšis *(Lynx lynx)*	RAD-LYNLYN046459	2015.01.26	28	20	Svarbiausiose lūšių gyvenamose vietose būtina riboti miško kirtimus, medžioklę su varovais, lankymąsi; reguliuoti vilkų populiaciją
Pandėlio girininkija						
1.	Baltasis kiškis (*Lepus timidus*)	RAD-LEPTIM086333	2016.03.21	260	22	Nesausinti pelkių
2.		RAD-LEPTIM086047	2009.12.29	277	14	
Rokiškio girininkija						
1.	Baltasis kiškis (*Lepus timidus*)	RAD-LEPTIM086332	2016.03.21	167	11	Nesausinti pelkių
2.	Lūšis *(Lynx lynx)*	RAD-LYNLYN086073	2014.02.10	160	6	Svarbiausiose lūšių gyvenamose vietose būtina riboti miško kirtimus, medžioklę su varovais, lankymąsi; reguliuoti vilkų populiaciją
3.		RAD-LYNLYN092874	2017.01.18	177	2	

Saugomų vabzdžių rūšių radaviečių žiniaraštis

Eil. Nr.	Rūšies pavadinimas	SRIS radavietės kodas	SRIS objekto stebėjimo data	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Apsaugos priemonės
Kamajų girininkija						
1.	Grakščioji skėtė *(Leucorrhina caudalis)*	RAD-LEUCAU098617	2018.05.15	115	1	Nekeisti hidrologinio režimo
2.	Akiuotasis satyras (*Lopinga achine*)			225	2	Nekirsti plynai, išsaugoti brandžius lapuočių ir mišrius miškus
3.				230	3	
4.	Didysis skydvabalis (*Peltis grossa*)			217	12	Palikti senas egles ir negyvas egles bei eglynus
5.	Rudaakis satyriukas (*Coenonympha hero*)			216	32	Neužsodinti ir neleisti užaugti krūmais, medžiais
6.	Pievinis satyriukas (*Coenonympha tullia*)			224	7	Neužsodinti ir neleisti užaugti krūmais, medžiais
7.	Machaonas (*Papilio machaon*)			215	42	Neleisti apaugti krūmais ir medžiais
Pandėlio girininkija						
1.	Ąžuolinis skaptukas *(Xestobium rufovillosum)*	RAD-XESRUF038479	2013.10.07	25	3	Nešalinti senų nudžiūvusių ąžuolų

Eil. Nr.	Rūšies pavadinimas	SRIS radavietės kodas	SRIS objekto stebėjimo data	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Apsaugos priemonės
2.	Pelkinis satyras *(Oeneis jutta)*	RAD-OENJUT098604	2018.05.15	283	2	Nekeisti hidrologinio režimo
3.		RAD-OENJUT098653	2018.05.15	283	2	
4.		RAD-OENJUT098606	2018.05.15	283	2	
5.		RAD-OENJUT098605	2018.05.15	283	2	
6.		RAD-OENJUT098433	2018.05.24	283	2	
7.		RAD-OENJUT098434	2018.05.24	283	2	
8.		RAD-OENJUT098435	2018.05.24	284	4	
9.		RAD-OENJUT098607	2018.05.15	284	4	
10.		RAD-OENJUT098609	2018.05.15	284	4	
11.		RAD-OENJUT098612	2018.05.15	284	4	
12.		RAD-OENJUT098436	2018.05.24	283	2	
13.		RAD-OENJUT098611	2018.05.15	284	4	
14.		RAD-OENJUT098610	2018.05.15	284	4	
15.		RAD-OENJUT098437	2018.05.24	284	4	
16.		RAD-OENJUT098613	2018.05.15	284	3	
17.		RAD-OENJUT098438	2018.05.24	284	3	
18.		RAD-OENJUT098608	2018.05.15	284	4	
19.		RAD-OENJUT098424	2018.05.15	284	3	
20.		RAD-OENJUT039084	2011.06.03	284	5	
21.		RAD-OENJUT098425	2018.05.15	283	1	
22.		RAD-OENJUT098426	2018.05.15	284	3	
23.		RAD-OENJUT098427	2018.05.15	280	1	
24.		RAD-OENJUT098428	2018.05.15	280	1	
25.		RAD-OENJUT098429	2018.05.15	279	5	
26.		RAD-OENJUT098432	2018.05.15	279	1	
27.		RAD-OENJUT098431	2018.05.15	279	1	
28.		RAD-OENJUT002944	2010.07.01	204	3-5; 7; 8; 10-12	
				205	3-6; 9	
29.	Rudmargė hesperija *(Carterocephalus palaemon)*	RAD-CARPAL018515	2010.05.21	219	14	Nekeisti hidrologinio režimo; nekirsti plynai
Sėlynės girininkija						
1.	Mažoji nehalenija (*Nehalennia speciosa*)	RAD-NEHSPE098487	2017.06.23	5	14	Nekeisti hidrologinių sąlygų, nesausinti pelkių ir šlapžemių

Eil. Nr.	Rūšies pavadinimas	SRIS radavietės kodas	SRIS objekto stebėjimo data	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Apsaugos priemonės
2.	Šarvuotoji skėtė *(Leucorrhinia pectoralis)*	RAD-LEUPEC098488	2017.06.23	5	14	Nekeisti hidrologinio režimo

Saugomų augalų rūšių radaviečių žiniaraštis

Eil. Nr.	Rūšies pavadinimas	SRIS radavietės kodas	SRIS objekto stebėjimo vieta	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Nekertamo miško spindulys (m), apsaugos priemonės
Juodupės girininkija						
1.	Beržas keružis *(Betula nana)*	AUG-BETNAN083215	2016.08.24	32	21	Nesausinti pelkių
2.	Dvilapis purvuolis *(Liparis loeselii)*	AUG-LIPLOE027863	2012.08.12	16	7	Nesausinti, neleisti apaugti krūmais ir medžiais
3.		AUG-LIPLOE027866	2012.08.12	16	26	
4.		AUG-LIPLOE027875	2012.08.12	16	64	
5.		AUG-LIPLOE027864	2012.08.12	16	73	
6.		AUG-LIPLOE027869	2012.08.10	17	20	
7.		AUG-LIPLOE027868	2012.08.10	17	20	
8.		AUG-LIPLOE027874	2012.08.10	17	82	
9.		AUG-LIPLOE027873	2012.08.09	17	82	
10.		AUG-LIPLOE027871	2012.08.09	17	82	
11.	Lieknoji barzdenė *(Barbilophozia attenuata)*	AUG-BARATT010886	2013.07.23	119	4	Neretinti medynų, nešalinti išdžiūvusių medžių
12.	Mėlynasis palemonas *(Polemonium caeruleum)*	AUG-POLCAE025856	2012.08.09	17	36	Nesausinti; retinti krūmus ir medžius. Nearti, šienauti, ganyti
13.		AUG-POLCAE025858	2012.08.11	17	52	
Kamajų girininkija						
1.	Gelsvoji gegūnė *(Dactylorhiza ochroleuca)*	AUG-DACOCH017425	2014.05.19	206	16	Neleisti užželti sumedėjusia augalija, šienauti
2.		AUG-DACOCH077862	2015.07.07	206	16	
3.	Laplandinis karklas *(Salix lapponum)*	AUG-SALLAP026764	2014.06.11	114	9	Nekeisti hidrologinio režimo
4.	Lieknasis švylys *(Eriophorum gracile)*	AUG-ERIGRA077880	2015.07.07	206	16	Nesausinti pelkių . Naudingas samanų dangos praardymas. Vengti eutrofikacijos

Eil. Nr.	Rūšies pavadinimas	SRIS radavietės kodas	SRIS objekto stebėjimo vieta	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Nekertamo miško spindulys (m), apsaugos priemonės
5.	Liekninis beržas *(Betula humilis)*	AUG-BETHUM023008	2014.06.11	114	9	Nekeisti hidrologinio režimo; nesausinti pelkių
6.	Siauralapė gegūnė *(Dactylorhiza traunsteineri)*	AUG-DACTRA055521	2015.07.12	214	8	Nesausinti pelkių, neleisti užželti medžiais ir krūmais
7.	Tuščiaviduris rūtenis *(Corydalis cava)*	AUG-CORCAV023888	2014.05.17	216	24	Nekirsti plynai, nepažeisti dirvožemio; išvežti šakų krūvas
8.	Tridantė bazanija (*Bazzania trilobata*)			214	36	Neprojektuoti plynų kirtimų
9.				225	2	Specialių apsaugos priemonių nereikia (I miškų grupė)
10.				225	3	
11.	Tuščiaviduris rūtenis *(Corydalis cava)*			216	10	Nekirsti plynai, nepažeisti dirvožemio; išvežti šakų krūvas
12.				216	24	
13.	Paprastoji plojenė (*Lejeunea cavifolia*)			215	20	Nekirsti medynų, saugoti substratą
14.				217	5	
15.				217	12	
16.				223	5	
17.				225	8	
Obelių girininkija						
1.	Dvilapis purvuolis *(Liparis loeselii)*	AUG-LIPLOE027859	2013.08.14	67	6	Nesausinti, neleisti apaugti medžiais ir krūmais
2.	Pelkinė uolaskėlė *(Saxifraga hirculus)*	AUG-SAXHIR097042	2017.08.29	104	4	Nesausinti, neleisti apaugti medžiais ir krūmais
Rokiškio girininkija						
1.	Vėjalandė šilagėlė *(Pulsatilla patens)*	AUG-PULPAT095029	2017.04.25	167	5	Neleisti sutankėti medynui, šalinti pomiškį, naikinti invazinius augalus (sausakrūmius, lubinus)
2.		AUG-PULPAT074388	2015.05.01	158	9; 10; 15; 16	
3.		AUG-PULPAT074388	2015.05.01	165	6	
4.		AUG-PULPAT074388	2015.05.01	166	1; 2; 5; 7	
Pandėlio girininkija						
1.	Pūkuotoji apuokė *(Trichocolea tomentella)*	AUG-TRITOM022322	2012.08.15	191	15; 27; 29; 30	Nevykdyti kirtimų (apšvietimo pokyčiams jautri), nesausinti

Eil. Nr.	Rūšies pavadinimas	SRIS radavietės kodas	SRIS objekto stebėjimo vieta	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Nekertamo miško spindulys (m), apsaugos priemonės
Sėlynės girininkija						
1.	Liekninis beržas *(Betula humilis)*	AUG-BETHUM023046	2012.08.13	57	12	Nekeisti hidrologinio režimo; nesausinti pelkių
2.		AUG-BETHUM023044	2012.08.13	57	16	
3.	Pelkinė laksva *(Hammarbya paludosa)*	AUG-HAMPAL025382	2012.08.13	57	12	Nesausinti; vengti eutrofikacijos

Saugomų grybų ir kerpių rūšių radaviečių žiniaraštis

Eil. Nr.	Rūšies pavadinimas	SRIS radavietės kodas	SRIS objekto stebėjimo data	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Nekertamo miško spindulys (m), apsaugos priemonės
Kamajų girininkija						
1.	Krokinis minkštenis *(Hapalopilus croceus)*	AUG-HAPCRO097726	2017.09.07	228	7	Nekirsti ąžuolynų; nešalinti negyvos medienos
2.	Kuokštinė grifolė *(Grifola frondosa)*	AUG-GRIFRO001744	2009.11.03	230	3	Nekirsti ąžuolynų; nešalinti negyvos medienos
3.	Plačioji platužė *(Lobaria pulmonaria)*	AUG-LOBPUL024591	2011.06.02	223	22	Neskaidyti senų miškų plotų, palikti džiūstančius ir nudžiūvusius medžius
4.		AUG-LOBPUL022645	2014.01.22	242	22	
5.		AUG-LOBPUL022650	2014.01.22	242	26	
6.	Dantytoji telotrema (*Thelotrema lepadinum*)			218	7	Specialių apsaugos priemonių nereikia (Vosynos gamtinis rezervatas – I miškų grupė)
7.				224	11, 23, 28	
8.	Dantytoji telotrema (*Thelotrema lepadinum*)			223	11	Neprojektuoti plynų kirtimų, palikti senmedžius
9.	Dantytoji telotrema (*Thelotrema lepadinum*)			217	4	Specialių apsaugos priemonių nereikia (Vosynos gamtinis rezervatas – I miškų grupė)
10.				218	16	
11.				226	11	
12.	Dantytoji telotrema (*Thelotrema lepadinum*)			223	13	Neprojektuoti plynų kirtimų, palikti senmedžius
13.	Dantytoji telotrema (*Thelotrema lepadinum*), Žalsvoji kežytė (*Cetrelia olivetorum*),			217	12	Specialių apsaugos priemonių nereikia (Vosynos gamtinis rezervatas – I miškų grupė)

Eil. Nr.	Rūšies pavadinimas	SRIS radavietės kodas	SRIS objekto stebėjimo data	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Nekertamo miško spindulys (m), apsaugos priemonės
	Piengrybis jautakis (*Lactarius volemus*), Geltonasis piengrybis (*Lactarius scrobiculatus*)					Specialių apsaugos priemonių nereikia (Vosynos gamtinis rezervatas – I miškų grupė)
14.	Dantytoji telotrema (*Thelotrema lepadinum*), Plačioji platužė (*Lobaria pulmonaria*), Kurapkinis storplutis (*Xylobolus frustulatus*)			224	21, 22	Specialių apsaugos priemonių nereikia (I miškų grupė)
15.	Krokinis minkštenis (*Hapalopilus croceus*), Kurapkinis storplutis (*Xylobolus frustulatus*), Ąžuolinė kepena (*Fistulina hepatica*)			226	26	Specialių apsaugos priemonių nereikia (I miškų grupė)
16.	Kurapkinis storplutis (*Xylobolus frustulatus*), Krokinis minkštenis (*Hapalopilus croceus*), Dantytoji telotrema (*Thelotrema lepadinum*), Korališkasis trapiadyglis (*Hericium coralloides*)			225	8, 10	Specialių apsaugos priemonių nereikia (I miškų grupė)
17.	Dantytoji telotrema (*Thelotrema lepadinum*), Melsvoji žiovenė (*Chaenotheca cinerea*), Apskritasporis bobausis (*Gyromitra sphaerospora*)			216	10, 18	Specialių apsaugos priemonių nereikia (KMB)
18.	Krokinis minkštenis (*Hapalopilus croceus*), Kurapkinis storplutis (*Xylobolus frustulatus*), Žalsvoji kežytė (*Cetrelia olivetorum*)			226	5, 6	Specialių apsaugos priemonių nereikia (I miškų grupė)

Eil. Nr.	Rūšies pavadinimas	SRIS radavietės kodas	SRIS objekto stebėjimo data	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Nekertamo miško spindulys (m), apsaugos priemonės
19.	Krokinis minkštenis (*Hapalopilus croceus*), Kurapkinis storplutis (*Xylobolus frustulatus*)			228	7, 8	Nešalinti negyvos medienos, išsaugoti ąžuolus
20.	Korališkasis trapiadyglis (*Hericium coralloides*)			215	5	Nešalinti stambių lapuočių medienos nuokritų iš lapuočių ir mišrių miškų; nesausinti dirvožemio
21.	Dantytoji telotrema (*Thelotrema lepadinum*), Melsvoji žiovenė (*Chaenotheca cinerea*)			217	6	Specialių apsaugos priemonių nereikia (I miškų grupė)
22.	Dantytoji telotrema (*Thelotrema lepadinum*), Kurapkinis storplutis (*Xylobolus frustulatus*)			226	3	Specialių apsaugos priemonių nereikia (I miškų grupė)
23.	Baltakraštė artonija (*Arthonia leucopellaea*)			225; 226	1; 12	Specialių apsaugos priemonių nereikia (I miškų grupė)
24.	Baltakraštė artonija (*Arthonia leucopellaea*), Dantytoji telotrema (*Thelotrema lepadinum*)			225	2	Specialių apsaugos priemonių nereikia (I miškų grupė)
25.	Žalsvoji kežytė (*Cetrelia olivetorum*), Skylėtoji menegacija (*Menegazzia telebrata*), Alksninė hipotrachina (*Hypotrachyna revoluta*)			219	20	Specialių apsaugos priemonių nereikia (I miškų grupė)
26.	Dantytoji telotrema (*Thelotrema lepadinum*)			216	24	Specialių apsaugos priemonių nereikia (KMB)
27.	Alksninė hipotrachina (*Hypotrachyna revoluta*)			226	7	Specialių apsaugos priemonių nereikia (I miškų grupė)
28.	Alksninė hipotrachina (*Hypotrachyna revoluta*)			230	3, 4	Nekirsti Ą, J (ypač džiūstančių ir nudžiūvusių medžių)
29.	Plačioji platužė *(Lobaria pulmonaria)*			215	9	Specialių apsaugos priemonių nereikia (KMB)

Eil. Nr.	Rūšies pavadinimas	SRIS radavietės kodas	SRIS objekto stebėjimo data	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Nekertamo miško spindulys (m), apsaugos priemonės
30.	Plačioji platužė *(Lobaria pulmonaria)*			214	39	Specialių apsaugos priemonių nereikia (KMB)
31.				223	1-4	
32.				223	6	Neskaidyti senų miškų plotų, palikti džiūstančius ir nudžiūvusius medžius
33.	Plačioji platužė *(Lobaria pulmonaria)*, Kurapkinis storplutis (*Xylobolus frustulatus*)			215	20	Specialių apsaugos priemonių nereikia (KMB)
34.	Plačioji platužė *(Lobaria pulmonaria)*			229	5	Specialių apsaugos priemonių nereikia (KMB)
35.	Alksninė hipotrachina (*Hypotrachyna revoluta*)			219	20	Nekirsti Ą, J (ypač džiūstančių ir nudžiūvusių medžių)
36.				226	26	
37.	Dantytoji telotrema (*Thelotrema lepadinum*)			216	10	Neprojektuoti plynų kirtimų, palikti senmedžius
38.				217	6	
39.				217	8	
40.				218	16	
41.				224	19	
42.				224	21	
43.				224	24	
44.				225	2	
45.				226	11	
46.	Korališkasis trapiadyglis (*Hericium coralloides*)			215	5	Nešalinti stambių lapuočių medienos nuokritų iš lapuočių ir mišrių miškų; nesausinti dirvožemio
47.				225	2	
48.	Kuokštinė grifolė *(Grifola frondosa)*			230	3	Nekirsti ąžuolynų; nešalinti negyvos medienos
49.	Krokinis minkštenis (*Hapalopilus croceus*)			228	7	Nešalinti negyvos medienos; palikti brandžius, sveikus ir pažeistus ąžuolus bei virtuolius, stuobrius
50.	Kurapkinis storplutis (*Xylobolus frustulatus*)			223	8	Nešalinti negyvos medienos, išsaugoti ąžuolus
51.				225	1	
52.				226	6	

Eil. Nr.	Rūšies pavadinimas	SRIS radavietės kodas	SRIS objekto stebėjimo data	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Nekertamo miško spindulys (m), apsaugos priemonės
53.	Melsvoji žiovenė (*Chaenotheca cinerea*)			216	18	Nešalinti džiūstančių ir nudžiūvusių medžių; nekirsti, nesausinti miškų
54.	Piengrybis jautakis (*Lactarius volemus*)			217	8	Nekirsti senų medžių
55.	Skylėtoji menegacija (*Menegazzia telebrata*)			219	20	Nešalinti džiūstančių ar nudžiūvusių medžių
56.	Plačioji platužė *(Lobaria pulmonaria)*			214	5	Neskaidyti senų miškų plotų, palikti džiūstančius ir nudžiūvusius medžius
57.				214	39	
58.				215	19	
59.				215	20	
60.				215	29	
61.				215	40	
62.				223	2	
63.				223	3	
64.				223	6	
65.				223	22	
66.				224	24	
67.				229	5	
68.	Žalsvoji kežytė (*Cetrelia olivetorum*)			219	20	Nešalinti džiūstančių ar nudžiūvusių šakų.
Obelių girininkija						
1.	Plačioji platužė *(Lobaria pulmonaria)*	AUG-LOBPUL038659	2013.08.29	117	5	Neskaidyti senų miškų plotų, palikti džiūstančius ir nudžiūvusius medžius
2.				16	4, 6, 9, 11-13, 15, 16, 18	
3.				17	10-12, 20, 21, 23	

5 PRIEDAS
Kertinių miško buveinių sąrašas regioninio padalinio administruojamuose miškuose

Saugomų kertinių ir potencialių kertinių miško buveinių žiniaraštis regioninio padalinio administruojamuose miškuose

Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	KMB / PKMB kodas	KMB / PKMB tipas		KMB / PKMB plotas, ha
			Pavadinimas	Kodas	
Juodupės girininkija					
13	14	796401	Šlapieji juodalksnynai	C1	1,0
14	19, 20	796402	Šlapieji juodalksnynai	C1	1,7
15	8, 10	796403*	Šlapieji juodalksnynai	C1	2,5
16	38, 39, 40, 41	806405	Šlapieji juodalksnynai	C1	9,2
20	4, 7, 12	806301	Šaltiniuota vieta	F2	6,4
21	11	806302	Šlapieji juodalksnynai	C1	0,9
25	12	806303	Šlapieji juodalksnynai	C1	2,3
27	12, 19	806308	Bebravietė	F4	2,3
28	6	806307	Šlapieji juodalksnynai	C1	1,2
32	12, 16	806309	Pelkiniai pušynai ir beržynai	C3	6,4
35	21, 24	806304	Šlapieji juodalksnynai	C1	0,7
36	6	806310	Šlapieji juodalksnynai	C1	0,4
39	8	806306*	Šlapieji juodalksnynai	C1	0,8
40	7, 8	806305	Šlapieji juodalksnynai	C1	1,7
64	6	796301	Šlapieji juodalksnynai	C1	1,5
66	3	796302	Šlapieji juodalksnynai	C1	0,9
66	13	796201	Šlapieji juodalksnynai	C1	0,6
70	13	796203	Šlapieji juodalksnynai	C1	1,5
72	4	796205	Šlapieji eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	C2	2,7
73	1	796204	Šlapieji juodalksnynai	C1	0,4
73	19	796206	Šlapieji juodalksnynai	C1	2,1
81	4	796207	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	A2	2,0
99	1	786205	Kiti lapuočių miškai	B2	5,7
122	1	786402	Pelkiniai pušynai ir beržynai	C3	3,7
122	4	786401	Pelkiniai pušynai ir beržynai	C3	1,9
130	1	786403	Pelkiniai pušynai ir beržynai	C3	1,2
			Iš viso: *KMB* *PKMB*	**26** *24* *2*	**61,7** *58,4* *3,3*
Kamajų girininkija					
13	28, 29	765802	Eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	A1	5,6
14	8	765803	Kiti lapuočių miškai	B2	1,1
16	4	775803	Šlapieji juodalksnynai	C1	0,9
17	5	775802*	Kiti lapuočių miškai	B2	1,3
19	17	775801	Kiti lapuočių miškai	B2	2,4

Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	KMB / PKMB kodas	KMB / PKMB tipas		KMB / PKMB plotas, ha
			Pavadinimas	Kodas	
122	11, 13	795701	Seniai užžėlusi medžiais apaugusi pieva arba ganykla	J1	0,8
136	19, 20	795702	Eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	A1	3,5
142	18	795703	Seniai užžėlusi medžiais apaugusi pieva arba ganykla	J1	0,6
156	3	785601	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	A2	0,4
202	26	825701*	Plačialapių miškai	B1	1,5
206	22	825704	Plačialapių miškai	B1	5,9
215	5				
216	1, 10, 24				
216	18, 22, 23, 29	825717	Šlapieji juodalksnynai	C1	4,7
208	1, 2	825702	Plačialapių miškai	B1	2,5
208	5, 6	825703*	Plačialapių miškai	B1	3,3
214	19	825706	Plačialapių miškai	B1	5,0
215	9, 20				
214	39	825708	Plačialapių miškai	B1	0,7
215	40	825710	Plačialapių miškai	B1	1,1
223	6				
215	41	825709	Šlapieji juodalksnynai	C1	0,7
217	1-8, 11, 12, 16, 17, 23	825705	Plačialapių miškai	B1	29,9
218	16	825707	Plačialapių miškai	B1	1,2
219	20	825715	Šlapieji juodalksnynai	C1	0,5
222	18, 20	825604*	Kiti lapuočių miškai	B2	1,9
223	1-4	825711	Plačialapių miškai	B1	3,3
223	13	825603	Pavienis medis milžinas	K1	0,3
224	16, 17, 19, 21, 23, 24, 28	825605	Plačialapių miškai	B1	6,6
225	2	825712	Šlapieji juodalksnynai	C1	0,5
225	8, 12	825713	Plačialapių miškai	B1	4,3
226	5, 6	825716	Medžių milžinų grupė	K2	1,2
226	11	825714	Plačialapių miškai	B1	2,0
226	19, 26	825608	Medžių milžinų grupė	K2	1,9
230	4				
229	5	825606	Plačialapių miškai	B1	1,0
229	10, 11	825607	Šlapieji juodalksnynai	C1	0,9
242	10	815501	Šlapieji juodalksnynai	C1	1,1
			Iš viso:	**33**	**98,6**
			KMB	*29*	*90,6*
			PKMB	*4*	*8,0*

Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	KMB / PKMB kodas	KMB / PKMB tipas		KMB / PKMB plotas, ha
			Pavadinimas	Kodas	
Obelių girininkija					
16	19	816201*	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	A2	1,1
50	3	806201	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	A2	3,8
53	14	806202	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	A2	0,6
56	2, 3, 5, 6, 7, 14, 15, 25	806203	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	A2	9,4
60	25, 26	806204	Upelio salpa	E2	0,9
69	5, 6				
101	8	846101	Plačialapių miškai	B1	1,6
101	12	846102	Seniai užžėlusi medžiais apaugusi pieva arba ganykla	J1	3,0
101	9d., 17d., 18d.	846103	Pavienis medis milžinas	K1	0,1
101	35d.	846104	Pavienis medis milžinas	K1	0,1
101	16d., 35d.	846105	Pavienis medis milžinas	K1	0,1
103	1	846111	Plačialapių miškai	B1	3,1
559	33, 34, 37				
104	18d.	846107	Pavienis medis milžinas	K1	0,1
104	35, 36, 44	846106	Plačialapių miškai	B1	2,5
116	2d.	856003	Pavienis medis milžinas	K1	0,1
116	10-15, 21	856002	Plačialapių miškai	B1	12,5
117	6				
117	4, 5, 13-15	856001	Plačialapių miškai	B1	5,0
157	9, 10	846002	Upelio šlaitas	D3	1,6
165	16	845902	Seniai užžėlusi medžiais apaugusi pieva arba ganykla	J1	1,6
165	18d.	845901	Pavienis medis milžinas	K1	0,1
165	26	845804	Neseniai užžėlusi medžiais apaugusi pieva arba ganykla	J2	0,7
559	51	836102	Neseniai užžėlusi medžiais apaugusi pieva arba ganykla	J2	4,6
			Iš viso: *KMB* *PKMB*	**21** *20* *1*	**52,6** *51,5* *1,1*
Pandėlio girininkija					
25	17	756301	Kiti lapuočių miškai	B2	1,7
55	7	736201	Kiti lapuočių miškai	B2	0,9
57	10	746204	Plačialapių miškai	B1	6,2
66	12	746201	Plačialapių miškai	B1	0,7
73	7	746203	Kiti lapuočių miškai	B2	1,2
73	20	746101	Kiti lapuočių miškai	B2	1,5

Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	KMB / PKMB kodas	KMB / PKMB tipas		KMB / PKMB plotas, ha
			Pavadinimas	Kodas	
202	9	756501	Šlapieji juodalksnynai	C1	3,5
206	7	746501	Šlapieji juodalksnynai	C1	6,8
208	2	756502	Pelkiniai pušynai ir beržynai	C3	0,6
220	1-3, 5-7, 10, 11	756503	Pelkiniai pušynai ir beržynai	C3	33,5
221	1, 2				
222	12, 13, 15	756505	Pelkiniai pušynai ir beržynai	C3	7,3
230	1, 2				
229	2, 12	756504	Pelkiniai pušynai ir beržynai	C3	4,8
232	9	756507	Šlapieji juodalksnynai	C1	2,5
232	21	756403	Šlapieji juodalksnynai	C1	0,8
239	4	756402	Pelkiniai pušynai ir beržynai	C3	2,7
283	5	776401	Kiti lapuočių miškai	B2	0,7
288	21, 22	766403	Pelkiniai pušynai ir beržynai	C3	2,3
288	24	766402	Šlapieji eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	C2	5,1
288	34	766401	Šlapieji juodalksnynai	C1	0,8
			Iš viso:	**19**	**83,6**
Rokiškio girininkija					
2	5	776201	Šlapieji juodalksnynai	C1	2,0
15	4	786204	Pelkiniai pušynai ir beržynai	C3	1,9
15	14	786203	Pelkiniai pušynai ir beržynai	C3	1,3
16	4	786204	Pelkiniai pušynai ir beržynai	C3	1,6
17	1	786201	Pelkiniai pušynai ir beržynai	C3	2,4
18	3	786202	Šlapieji eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	C2	1,7
33	12, 13	796208	Šlapieji juodalksnynai	C1	2,6
33	14-17	796209	Šlapieji eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	C2	3,0
40	13	796105*	Šlapieji juodalksnynai	C1	0,4
41	27, 30	796106	Šlapieji juodalksnynai	C1	2,1
51	3	786101*	Eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	A1	0,5
52	14	796101	Šlapieji juodalksnynai	C1	2,4
55	2				
55	15	796102	Plačialapių miškai	B1	0,6
55	17, 25	796103	Šlapieji juodalksnynai	C1	1,7
56	14	796104	Kiti lapuočių miškai	B2	1,2
57	14	796109*	Šlapieji juodalksnynai	C1	1,9
61	18	796108	Kiti lapuočių miškai	B2	4,2
62	8	796107	Kiti lapuočių miškai	B2	4,7
153	15	786301	Pelkiniai pušynai ir beržynai	C3	3,0

Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	KMB / PKMB kodas	KMB / PKMB tipas		KMB / PKMB plotas, ha
			Pavadinimas	Kodas	
153	18	786302	Pelkiniai pušynai ir beržynai	C3	1,4
178	11	786303	Kiti lapuočių miškai	B2	1,0
			Iš viso: *KMB* *PKMB*	**21** *18* *3*	**41,6** *38,8* *2,8*
Sėlynės girininkija					
1	14	786002	Šlapieji juodalksnynai	C1	3,2
2	12	786001	Kiti lapuočių miškai	B2	0,6
57	8	795801	Pelkiniai pušynai ir beržynai	C3	6,7
73	5, 6	806001	Bebravietė	F4	2,0
			Iš viso:	**4**	**12,5**
			IŠ VISO: *KMB* *PKMB*	**124** *114* *10*	**350,6** *335,4* *15,4*

**- pažymėtos potencialios kertinės miško buveinės (PKMB)*

6 PRIEDAS

Bendrieji kertinių miško buveinių nuostatai

BENDRIEJI KERTINIŲ MIŠKO BUVEINIŲ NUOSTATAI

(pagal „KMB inventorizavimo metodiką“, 2002)

Miško pramonės produktai ir miško gėrybės turi ypatingai didelę socialinę ir ekonominę reikšmę Lietuvai. Pastaraisiais metais miškų sektoriaus reikšmė nuolat augo, o jo įnašas kasmet siekė 2,6–3% Lietuvos bendrojo vidaus produkto.

Lietuvos miškų valdymo institucijos prisiėmė vykdyti įsipareigojimus, kurie suformuluoti Helsinkio proceso dokumentuose, Europos kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės strategijoje, ES Buveinių direktyvoje, „Natura 2000“ saugomų teritorijų tinklo kūrimo dokumentuose, 21-ojo amžiaus darbotvarkėje Baltijos jūros regionui, kituose tarptautiniuose teisės aktuose. Biologinės įvairovės palaikymas ir didinimas yra svarbi subalansuoto miškų ūkio plėtros Lietuvoje dalis. Dalijimasis žiniomis ir patirtimi yra vienas iš svarbiausių būdų, padedančių išskirti ypatingą reikšmę aplinkai turinčias kertines buveines, taikyti jose apsaugos ir/arba specialias tvarkymo priemones.

Nacionaliniame ir tarptautiniame lygmenyse yra kuriamos miško produktų ekologinio sertifikavimo sistemos, kurių pagrindinis tikslas – biologinės įvairovės išsaugojimas. Vertingų biologinės įvairovės atžvilgiu teritorijų inventorizacija turėtų padėti patenkinti rinkos poreikį ekologiškai sertifikuotiems („žaliesiems“) miško produktams.

Centrinėje Europoje, taip pat ir Lietuvoje, pavojus išnykti gresia daugeliui miškuose gyvenančių organizmų rūšių, nes nyksta šios joms reikalingos gyvenamosios vietos:

1. Seni ir džiūstantys įvairių rūšių medžiai;
2. Įvairaus stambumo, amžiaus, apšvietimo, skirtingų rūšių medžių medienos liekanos (stovintys nudžiūvę medžiai, virtuoliai, stuobriai ir kt.);
3. Ilgai tam tikroje vietoje išliekantys miško elementai, pavyzdžiui, ilgai toje pačioje vietoje augantys nuolat drėgni šlapieji eglynai.

Saugomos teritorijos užima 11,5% visos Lietuvos teritorijos. Miškai užima 62% nacionalinių parkų ir 48% regioninių parkų teritorijos. Apie 28,6% Lietuvos miškų (I–III kategorijų miškai) saugoma arba juose taikomi tam tikri ūkininkavimo apribojimai. Daugumoje šių miškų leidžiami atrankiniai ir sanitariniai kirtimai, šalinami seni ir džiūstantys medžiai bei stambios medienos liekanos.

Miško vystymosi ypatumai ir kitos priežastys lemia tai, kad ypač svarbios biologinės įvairovės vertybės telkiasi fragmentiškuose, daugeliu atvejų labai nedideliuose miško plotuose, vadinamuosiuose „karštuose taškuose“. Šiuose plotuose, arba buveinėse, biologinė įvairovė yra nepaprastai didelė. Tai Kertinės Miško Buveinės (toliau – KMB), kurios, kaip žinoma, sudaro tik nedidelę dalį visų miškų, tačiau jose telkiasi palyginti daug kraštovaizdyje aptinkamų biologinės įvairovės elementų, ypač retų ar nykstančių rūšių. Žinant, kur yra tokios buveinės, galima didelių išlaidų nereikalaujančiais metodais išsaugoti didelę biologinės įvairovės dalį.

Būtina pabrėžti, kad biologinės įvairovės apsauga kertinėse miško buveinėse neturėtų būti laikoma galutine ir vienintele priemone, reikalinga nykstančiai miškingo kraštovaizdžio biologinei įvairovei išsaugoti.

Visų pirma, įvairių tipų KMB skaičius gali būti nepakankamas užtikrintai apsaugoti biologinės įvairovės elementams, kuriems išlikti būtinos įvairios aukštos kokybės buveinės.

Daugelis specializuotųjų rūšių priklausomos nuo ilgai toje pačioje vietoje išliekančių buveinių; kai kurioms jų yra būtinos tam tikros miško savybės, nesusijusios su pastoviomis konkrečiomis teritorijomis arba buveinėmis. Daugelį šių rūšių galima išsaugoti adaptuojant tradicinius miško ūkininkavimo metodus, pavyzdžiui, nykstančių rūšių vabalus, kuriems gyventi

reikalingos saulės atokaitoje augančios biologiškai senos pušys ir stambios medienos liekanos, būtų galima lengviausiai išsaugoti paliekant šiuos kertinius elementus tradiciniuose plynuosiuose kirtimuose. Tokių organizmų kategorijai taip pat priklauso daugelio rūšių paukščiai, kurie tik iš dalies apsaugomi sukuriant platų KMB tinklą.

Būtina pabrėžti, kad kertinės miško buveinės yra plotai, skirti nykstančiai biologinei įvairovei išsaugoti. Šiame projekte vietoves arba teritorijas su ekologiniame gradiente kintančiu rūšių gausumu (beta-įvairove).

Kertinės miško buveinės – tarsi salos erdvėje, kurioje negali gyventi daugelio specializuotųjų buveinių rūšių organizmai. Siekiant išsaugoti atsinaujinančias šių rūšių populiacijas, ateityje gali tekti suformuoti didesnių ar mažesnių kompensuojančių teritorijų tinklą bei plitimo koridorius arba tarpines plitimo salas tarp kertinių miško buveinių.

Kertinių miško buveinių inventorizacijos tikslas – suteikti informacijos nustatant teritorijų planavimo strategiją ir sprendžiant miškų tvarkymo problemas.

Galima paminėti sritis, kuriose ateityje būtų galima panaudoti kertinių miško buveinių inventorizacijos rezultatus:

- Didelės biologinės įvairovės miškų apsaugos planavimas. Pagrindas kuriant saugomų miškų tinklą;
- Nacionalinių ir regioninių parkų, valstybinių rezervatų ir kitų saugomų teritorijų ribų ir zonavimo tikslinimas bei tvarkymo planų rengimas.
- Kertinių miško buveinių inventorizacija būtina miškų sertifikavimui, siekiant subalansuoto miškų ūkio.
- Projekto rezultatai leidžia pagrįsti poreikį miškų apsaugai ir tolesniam jų atkūrimui, siekiant išsaugoti biologinę įvairovę nacionaliniame lygmenyje.
- Inventorizacija suteikia informacijos apie faunos ir floros turtingą miško buveinių lokalizaciją visiems besidomintiems fiziniams ir juridiniams asmenims.
- Inventorizacija ir jos loginis pagrindas suteikia žinių apie miško ekologijos ir miškų ūkio veiklos tarpusavio ryšius.
- Inventorizacija pagrindžia tolesnį tam tikrų biologinių vertybių monitoringą miškuose.

KERTINĖS MIŠKO BUVEINĖS IR JŲ APSAUGA

Kertinių miško buveinių svarbą apibrėžia Lietuvos Respublikos biologinės įvairovės apsaugos strategija ir veiksmų planas:

„3.1.2. Miško ekosistemų apsauga

Tiksliam miško biologinės įvairovės apsaugos priemonių nustatymui būtina sudaryti tikslius miško buveinių žemėlapius, taip pat vykdyti specializuotą miškų būklės pokyčių monitoringą“.

Buveinė yra pakankamai homogeniška teritorija, kurioje gyvena specifiniai gyvūnai, grybai ir augalai.

Šiame projekte kertinė miško buveinė apibrėžiama kaip:

„Nepažeistas miško plotas, kuriame šiuo metu didelė tikimybė neatsitiktinai aptikti nykstančių, pažeidžiamų, retų ar saugotinų buveinių specializuotųjų rūšių“.

Buveinių specializuotosios rūšys dažniausiai įrašytos į Lietuvos raudonąją knygą (saugomos buveinių specializuotosios rūšys). Šiame projekte rūšys, kurios atitinka saugomų rūšių kriterijus, tačiau dėl praktinių priežasčių nėra įtrauktos į Raudonąją knygą (pavyzdžiui,

daugelio rūšių grybai ir krūmiškos kerpės), prilyginamos saugomoms. Buveinių specializuotosios rūšys negali ilgą laiką išlikti miškuose, kuriuose vykdoma intensyvi ūkinė veikla. *Didelė tikimybė* jas aptikti yra pakankama išskirti tam tikrą miško plotą kaip kertinę miško buveinę.

Kertinės miško buveinės išskiriamos iš kitų miško buveinių pagal jų biologiškai vertingas savybes, pavyzdžiui: labai senus medžius, gausias stambios medienos liekanas arba pagal tam tikrus miško raidos pobūdžio nulemiamus požymius.

Kertinių miško buveinių plotas nėra ribojamas; *jos tik pažymi, kad tam tikra miško buveinė yra biologiškai vertinga*. Kertinė miško buveinė gali būti tiek pavienis labai stambus medis (pavyzdžiui, ąžuolas), tiek miško sklypas, užimantis daugelį hektarų.

Teritorija, kuri greitai (kelių dešimtmečių bėgyje) turėtų tapti kertine miško buveine, jeigu joje bus ūkininkaujama palaikant esančias biologinės įvairovės vertybes, vadinama *Potencialia kertine miško buveine* (PKMB).

Kas nėra kertinė miško buveinė?

Pasitaiko teritorijų, kuriose aptinkami saugomų rūšių organizmai, tačiau tai nėra buveinių specializuotosios rūšys, jos nepriklauso nuo ypatingų miško savybių ar nuo jo raidos ypatumų, o tik atsitiktinai gyvena toje vietoje. Tokia teritorija neturėtų būti laikoma kertine miško buveine. Tokie atvejai dažni, kai susiduriama su kai kurių saugomų rūšių induočiais augalais arba netoli rūšies arealo ribos esančiomis populiacijomis.

Išskiriant kertines miško buveines, negalima remtis nykstančiomis rūšimis, susijusiomis su miškuose išsibarsčiusiais elementais, tačiau nepriklausomomis nuo konkrečių vientisų teritorijų arba buveinių. Pavyzdžiui, baltnugariams geniams (*Dendrocopus leucotus*) maitintis reikalingas pakankamas džiūstančių ar negyvų lapuočių medžių kiekis jų teritorijos ribose. Lapuočiai nebūtinai turi telktis vienoje vietoje (kertinėje miško buveinėje), bet gali būti išsisklaidę visoje miško teritorijoje. Gyvenantys baltnugariai geniai dažniausiai rodo, kad kai kurie miško sklypai jų gyvenamosios teritorijos ribose pasižymi kertinių miško buveinių savybėmis, bet apskritai paliekant miške pakankamą džiūstančių lapuočių medžių ir negyvos medienos kiekį. Šiai kategorijai priskiriama daugelio rūšių gyvūnai, turintys dideles gyvenamąsias teritorijas.

Ekosistemų stabilumas ir ekologinis pastovumas

Ekosistemų stabilumas ir ekologinis pastovumas gali būti nagrinėjamas tiek laiko, tiek teritorijos atžvilgiu. Vienas iš ekosistemų pastovumo laike pavyzdžių gali būti ekosistemų migracija, nulemta besiplečiančių kontinentinių ledynų. Šiuo atveju klimato sąlygų kaita yra gana lėta, lyginant su rūšių kartų kaita, todėl buveinių specializuotosios rūšys migruoja kartu su savo gyvenamąja aplinka. Pavyzdžiui, šlapiesiems eglynams būdingas toks ekologinis pastovumas laike, nors ledynmečiu jie augo Vidurio Europoje, o tarp ledynmetyje – Šiaurės Europoje. Teritorinis šlapiųjų eglynų pastovumas suprantamas kaip bendrijos stabilumas tiek toje pačioje buveinėje, tiek geografinėje teritorijoje. Kitaip tariant, kertinės miško buveinės erdvinis pastovumas dažniausiai suprantamas kaip ekosistemų stabilumas tam tikrose buveinėse. Ilgalaikis tam tikros buveinės išlikimas vienoje vietoje užtikrina pastovias gyvenimo sąlygas buveinių specializuotosioms rūšims.

Kertinėms miško buveinėms atpažinti naudojama keletas kertinių kraštovaizdžio ir biologinių elementų bei rūšys indikatorės. Tai, kad teritorijoje aptinkama pavienė rūšis indikatorė, dar nereiškia, kad ši teritorija yra kertinė miško buveinė – tam nustatyti reikalingas kompleksinis keleto veiksnių įvertinimas. Pavyzdžiui, sausuose pušynuose aptinkama tik kelių

tinkamų rūšių indikatorių organizmų. Tuo pat metu šiuose miškuose tarpsta daugybė specializuotųjų rūšių, daugiausia vabalų ir grybų. Šiuos organizmus sunku aptikti ir dažnai jie lieka nepastebėti, tiriant netinkamu laiku, todėl daugeliu atvejų tenka pasikliauti kertiniais elementais, kurie rodo, kad teritorija tinkama įsikurti specializuotosioms rūšims.

Kodėl svarbu surasti ir išsaugoti kertines miško buveines?

Kertinės miško buveinės aptinkamos neatsitiktinai: visuomet yra priežasčių, sąlygojančių tai, kad KMB yra įsikūrusi tam tikroje konkrečioje vietovėje. Šios priežastys daugeliu atvejų susijusios su kraštovaizdžio elementais, teritorijos raida, kai kada su specifinėmis gyvenamosios vietos sąlygomis. Dažnai keleto nykstančių rūšių organizmai gali būti paplitę vienoje KMB, tačiau neaptinkami aplinkiniuose miškuose. Kertinė miško buveinė dažniausiai jautriai reaguoja į staigius aplinkos tvarkymo sąlygų pokyčius arba į nutrūkusią veiklą, lėmusią kertinės miško buveinės susiformavimą. Sunaikintai KMB atsistatyti dažniausiai reikia labai daug laiko. Plynas miško kirtimas gali ilgai toje pačioje vietoje augančiame šlapiame eglyne greičiausiai taptų negrįžtamu žingsniu, matuojant subjektyviais žmogaus laiko suvokimo matais. Dėl šių priežasčių KMB ypač svarbios miškų biologinės įvairovės apsaugai. Siekiant išvengti skaudžių klaidų ir išsaugoti biologinę įvairovę ekonomiškai efektyviausiomis priemonėmis, svarbu žinoti, kur yra įsikūrusios kertinės miško buveinės.

PAGRINDINIAI KERTINIŲ MIŠKO BUVEINIŲ TIPAI

- **A. Sausi ir vidutinio drėkinimo spygliuočių ir mišrūs miškai**
  - A.1. Eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis
  - A.2. Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis
- **B. Sausi ir vidutinio drėkinimo lapuočių miškai**
  - B.1. Plačialapių miškai
  - B.2. Kiti lapuočių miškai
- **C. Šlapieji miškai**
  - C.1. Šlapieji juodalksnynai ir beržynai
  - C.2. Šlapieji eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis
  - C.3. Pelkiniai pušynai ir beržynai
  - C.4. Šlapieji plačialapių miškai

KERTINĖS MIŠKO BUVEINĖS, SUSIJUSIOS SU KRAŠTOVAIZDŽIO ELEMENTAIS

- **D. Vandens telkinių pakrančių šlaitai**
  - D.1. Upės šlaitas
  - D.2. Ežero arba šlapynės šlaitas
  - D.3. Upelio šlaitas
- **E. Lėkšti vandens telkinių krantai (užliejami miškai)**
  - E.1. Upės salpa
  - E.2. Upelio salpa
  - E.3. Ežero krantas
- **F. Kitos vandens veikiamos kertinės miško buveinės**
  - F.1. Išdžiūstančio vandens telkinio krantas
  - F.2. Šaltiniuota vieta
  - F.3. Karbonatingos žemapelkės arba drėgnos pievos pakraštys
  - F.4. Bebravietė

KERTINĖS MIŠKO BUVEINĖS, SUSIJUSIOS SU PAŽAIDOMIS IR MIŠKO SUKCESIJA

- **I. Gaisravietės**
- **J. Medžiais apaugusios naudojamos arba apleistos pievos ir ganyklos**
  - J.1. Seniai užžėlusi medžiai apaugusi pieva arba ganykla
  - J.2. Neseniai užžėlusi medžiais apaugusi pieva arba ganykla
  - J.3. Tebešienaujama
  - J.4. Tebeganoma medžiais apaugusi ganykla
- **K. Medžiai milžinai**
  - K.1. Pavienis medis milžinas
  - K.2. Medžių milžinų grupė
- **L. Senas parkas**
- **M. Miško sala dirbamuose laukuose**

KMB tvarkymo ir apsaugos priemonės bei apsaugos statusas

KMB tipas	KMB potipis	Tvarkymo/apsaugos priemonės	Reikalingas apsaugos statusas
A	A1	Jokių ūkinių priemonių arba atrankiniai kirtimai (LP, E)	Pastovus
	A2	Jokių ūkinių priemonių arba atrankiniai kirtimai (E)	Pastovus
B	B1	Jokių ūkinių priemonių arba atrankiniai kirtimai (E)	Pastovus
	B2	Jokių ūkinių priemonių arba atrankiniai kirtimai (E)	Pastovus
C	C1	Jokių ūkinių priemonių arba atrankiniai kirtimai (E)	Pastovus
	C2	Jokių ūkinių priemonių	Pastovus
	C3	Jokių ūkinių priemonių	Pastovus
	C4	Jokių ūkinių priemonių arba atrankiniai kirtimai (E)	Pastovus
D	D1	Jokių ūkinių priemonių	Pastovus
	D2	Jokių ūkinių priemonių	Pastovus
E	E1	Jokių ūkinių priemonių arba atrankiniai kirtimai (E)	Pastovus
	E2	Jokių ūkinių priemonių arba atrankiniai kirtimai (E)	Pastovus
	E3	Jokių ūkinių priemonių arba atrankiniai kirtimai (E)	Pastovus
F	F1	Jokių ūkinių priemonių	Pastovus
	F2	Jokių ūkinių priemonių	Pastovus
	F3	Atrankiniai kirtimai (medžiai, krūmai), ganiava, šienavimas	Pastovus
	F4	Jokių ūkinių priemonių	Pastovus/laikinas
G		Jokių ūkinių priemonių	Pastovus
H	H1	Jokių ūkinių priemonių	Pastovus
	H2	Jokių ūkinių priemonių	Pastovus
I		Jokių ūkinių priemonių	Pastovus/laikinas
J	J1	Atrankiniai kirtimai (E, LP, krūmai), ganiava, šienavimas, mozaikiškumo palaikymas	Pastovus
	J2	Atrankiniai kirtimai (E, LP, krūmai), ganiava, šienavimas, mozaikiškumo palaikymas, pievų atkūrimas	Pastovus
	J3	Atrankiniai kirtimai (E, LP, krūmai), šienavimas, mozaikiškumo palaikymas	Pastovus
	J4	Atrankiniai kirtimai (E, LP, krūmai), ganiava, mozaikiškumo palaikymas	Pastovus
K	K1	Medžių ir krūmų kirtimas 2-5 m atstumu nuo lajos perimetro	Pastovus/laikinas
	K2	Medžių ir krūmų kirtimas 2-5 m atstumu nuo lajos perimetro	Pastovus/laikinas
L		Medžių ir krūmų kirtimas, ganiava, šienavimas arba, parko atkūrimo atveju, tvarkymas pagal parko tvarkymo planą	Pastovus/laikinas
M		Atrankiniai kirtimai, ganiava, šienavimas, mozaikiškumo palaikymas	Pastovus/laikinas

TINKAMIAUSIOS PRIEMONĖS BIOLOGINĖS ĮVAIROVĖS VERTYBĖMS IŠSAUGOTI

(pagal „KMB inventorizavimo metodiką“, 2002)

PAGRINDINIAI KERTINIŲ MIŠKO BUVEINIŲ TIPAI

A. SAUSI IR VIDUTINIO DRĖKINIMO SPYGLIUOČIŲ IR MIŠRŪS MIŠKAI

A.1. Eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis

Miškuose, kuriuose dauguma biologinės įvairovės vertybių susijusios su eglėmis, geriausias tvarkymo metodas – jokių ūkinių priemonių. Tuo atveju, kai pusiau natūralūs eglynai vystosi į pirmykščius miškus, galima iškirsti dalį jaunesnių beržų, siekiant suformuoti retmes. Miškuose, kuriuose dauguma biologinės įvairovės vertybių susijusios su lapuočiais, ir yra pavojus, kad eglių įsigalėjimas pradės neigiamai veikti šias vertybes, geriausia būtų iškirsti dalį eglių pomiškio ir/arba jaunesnių medžių, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas lapuočiams.

A.2. Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis

Geriausias tvarkymo metodas – jokios ūkinės veiklos. Miškuose, kuriuose dauguma biologinės įvairovės vertybių susijusios su pušimis ir/arba lapuočiais medžiais, ir yra pavojus, kad eglių įsigalėjimas pradės kenkti šioms vertybėms, geriausia būtų iškirsti dalį eglių, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas pušims ir lapuočiams. Kai kurios pažaidos (pavyzdžiui, gaisrai) biologinėms vertybėms nekenkia. Kai kada gali būti reikalingi valdomi miško gaisrai. Sausuoliai ir medienos nuokritos turi būti paliekami buveinėje.

B. SAUSI IR VIDUTINIO DRĖKINIMO LAPUOČIŲ MIŠKAI

B.1. Plačialapių miškai

B.2. Kiti lapuočių miškai

Daugeliu atvejų geriausias tvarkymo metodas – jokių ūkinių priemonių, Tuo atveju, kai miškai kilę iš senovinio kultūrinio kraštovaizdžio, juose dažnai plinta eglės. Jeigu tai kelia pavojų su plačialapiais medžiais susijusioms biologinės įvairovės vertybėms, egles reikėtų iškirsti. Džiūstantys medžiai arba medienos liekanos neturėtų būti šalinamos, nebent tai reikalinga gyvulių ganymui.

C. ŠLAPIEJI MIŠKAI

C.1. Šlapieji juodalksnynai ir beržynai

Daugeliu atvejų geriausias tvarkymo metodas – jokių ūkinių priemonių. Siekiant išlaikyti šiose KMB drėgną mikroklimatą, būtina palikti 20–40 m apsauginę juostą, jeigu šalia plynai kertamas miškas. Jeigu prieš kurį laiką nusausintose buveinėse plinta eglės, ir tai kelia pavojų esančioms biologinėms vertybėms, geriausia būtų dalį eglių iškirsti. Šiuo atveju buveinėse turi būti nedaug su eglėmis susijusių biologinės įvairovės vertybių; taip pat būtina įsitikinti, kad taikomos tvarkymo priemonės ateityje bus palankios esančioms vertybėms. Džiūstantys medžiai ir medienos liekanos neturėtų būti pašalinamos iš buveinių. Kertinių miško buveinių sausinimas pražūtingas jų biologinės įvairovės vertybėms.

C.2. Šlapieji eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis

Daugeliu atvejų geriausias tvarkymo būdas – jokių ūkinių priemonių. Jeigu šalia yra plynai kertamas miškas, reikėtų palikti 20–40 m apsaugos juostą, siekiant išlaikyti šiose KMB drėgną mikroklimatą. Džiūstantys medžiai ir medienos liekanos neturėtų būti pašalinamos iš buveinių. Kertinių miško buveinių sausinimas pražūtingas jų biologinės įvairovės vertybėms.

C.3. Pelkiniai pušynai ir beržynai

Daugeliu atvejų geriausias tvarkymo būdas – jokių ūkinių priemonių. Čia gana dažnai pasireiškia natūralūs pažeidžiantys veiksniai (gaisrai); jie šio tipo kertinėms miško buveinėms grėsmės nekelia. Kai kada tvarkant buveines gali būti reikalingi kontroliuojami miško gaisrai. Džiūstantys medžiai ir medienos liekanos neturėtų būti pašalinamos iš buveinių;

C.4. Šlapieji plačialapių miškai

Daugeliu atvejų geriausias tvarkymo būdas – jokių ūkinių priemonių. Siekiant išlaikyti šiose kertinėse miško buveinėse drėgną mikroklimatą, būtina palikti 20–40 m apsaugos juostą, jeigu šalia plynai kertamas miškas. Jeigu dėl ankstesnio nusausinimo buveinėse plinta eglės, ir tai kelia pavojų esančioms biologinėms vertybėms, geriausia būtų žiemą dalį eglių iškirsti. Šiuo atveju buveinėse turi būti nedaug su eglėmis susijusių biologinės įvairovės vertybių; taip pat būtina įsitikinti, kad tvarkomos priemonės ateityje bus palankios esančioms vertybėms. Džiūstantys medžiai ir medienos liekanos neturėtų būti pašalinamos iš buveinių.

KERTINĖS MIŠKO BUVEINĖS, SUSIJUSIOS SU KRAŠTOVAIZDŽIO ELEMENTAIS

D. VANDENS TELKINIŲ PAKRANČIŲ ŠLAITAI

D.1. Upės šlaitas

D.2. Ežero arba šlapynės šlaitas

D.3. Upelio šlaitas

Palankiausias tvarkymo būdas – jokios ūkinės veiklos. Siekiant išlaikyti drėgną mikroklimatą, aplink kertinę miško buveinę turėtų būti paliekama 20–40 m apsaugos zona, bent jau pietinėje plyno kirtimo pusėje.

E. LĖKŠTI VANDENS TELKINIŲ KRANTAI (UŽLIEJAMI MIŠKAI)

E.1. Upės salpa

E.2. Upelio salpa

E.3. Ežero krantas

Palankiausias tvarkymo būdas – jokios ūkinės veiklos. Sausinimas arba tėkmės reguliavimas neigiamai veikia ekosistemą. Jei dėl hidrologinio režimo reguliavimo buveinėse plinta eglės, ir tai kelia pavojų biologinės įvairovės vertybėms, geriausia būtų egles iškirsti. Šiuo atveju buveinėse turi būti nedaug su eglėmis susijusių biologinės įvairovės vertybių; taip pat būtina įsitikinti, kad taikomos tvarkymo priemonės ateityje bus palankios esančioms vertybėms. Be to, išlieka pavojus pažeisti kitų rūšių medžius ir dirvožemį. Nuolat čia augusių rūšių medžiai gali išlikti netgi nusausintose buveinėse, jeigu šio veiksnio poveikis nėra didelis, tačiau rūšių santykis gali pakisti. Siekiant išlaikyti drėgną mikroklimatą, aplink kertinę miško buveinę turėtų būti paliekama 20–40 m apsaugos zona, bent jau pietinėje plyno kirtimo pusėje.

F. KITOS VANDENS VEIKIAMOS KERTINĖS MIŠKO BUVEINĖS

F.1. Išdžiūstančio vandens telkinio krantas

F.2. Šaltiniuota vieta

Palankiausias tvarkymo būdas – jokios ūkinės veiklos. Siekiant išlaikyti drėgną mikroklimatą, aplink šio tipo kertines miško buveines turėtų būti paliekama 20–40 m apsaugos zona, jeigu šalia vykdomi plyni kirtimai. Netgi už kelių kilometrų nuo šaltiniuotos vietovės vykdoma sausinamoji melioracija gali būti pražūtinga biologinėms vertybėms. Jeigu šaltiniuota vieta vaizdinga arba yra kitaip naudojama, būtina įrengti medinį lieptelį, siekiant išvengti dirvožemio suardymo.

F.3. Karbonatingos žemapelkės arba drėgnos pievos pakraštys

Jeigu medžiai ir krūmai pradeda gožti buveines, juos galima pasirinktinai praretinti. Kad šlapiose karbonatingose pievose neįsiveistų krūmai, joms reikalingas vidutinio intensyvumo ganymas, taip pat labai padedantis atsigauti konkurencijai neatsparioms rūšims. Sausinimas pražūtingas šių buveinių biologinei įvairovei, todėl draudžiamas. Jeigu šalia vykdomi plynieji miško kirtimai – turėtų būti paliekama bent 20 m pločio apsaugos zona, siekiant išvengti hidrologinio režimo sutrikdymo.

F.4. Bebravietė

Geriausias tvarkymo būdas – nevykdyti jokios ūkinės veiklos. Bebrų užtvankos šiose KMB neturėtų būti ardomos.

G. NEDIDELĖS SALOS IR PUSIASALIAI VANDENS TELKINIUOSE BEI ŠLAPŽEMĖSE

Geriausias tvarkymo būdas – nevykdyti jokios veiklos. Šiose buveinėse nuolat pasireiškia gamtiniai pažeidžiantys veiksniai (gaisrai, vėjavartos ir kt.), gausu pereinamųjų zonų tarp skirtingų ekosistemų, todėl siekiant išsaugoti biologinę įvairovę, šių veiksnių įtaka turi išlikti nepakitusi.

H. STATŪS ŠLAITAI

H.1. Šlaitas

H.2. Raguva

Geriausias tvarkymo būdas – nevykdyti jokios ūkinės veiklos. Jeigu šiaurės ekspozicijos šlaito papėdėje plynai kertamas miškas, siekiant išlaikyti drėgną mikroklimatą aplink KMB turėtų būti paliekama 20–40 m pločio apsaugos zona.

KERTINĖS MIŠKO BUVEINĖS, SUSIJUSIOS SU PAŽAIDOMISIR MIŠKO SUKCESIJA

I. GAISRAVIETĖ

Tinkamiausia priemonė – nevykdyti jokios ūkinės veiklos. Bent iš dalies reikia leisti miškui atželti natūraliai, negalima šalinti džiūstančių medžių ar medžių liekanų. Kai kuriais atvejais šio tipo KMB gali natūraliai išnykti, galutinai suirus apdegusių medžių liekanoms.

J. MEDŽIAIS APAUGUSIOS NAUDOJAMOS ARBA APLEISTOS PIEVOS IR GANYKLOS

J.1. Seniai užžėlusi medžiais apaugusi pieva arba ganykla

J.2. Neseniai užžėlusi medžiais apaugusi pieva arba ganykla

J.3. Tebešienaujama medžiais apaugusi pieva

J.4. Tebeganoma medžiais apaugusi ganykla

Kadangi šios KMB kilusios iš buvusio žemės ūkio kraštovaizdžio, joms išlaikyti paprastai reikalinga ūkinė veikla. Norint išlaikyti šių KMB bioįvairovę reikia:

- šalinti plintančias eglės ir kai kuriuose lapuočius medžius;
- išlaikyti esamą medžių ir krūmų mozaiką; palaikyti neužžėlusias atviras vietas ir medžiais apaugusių pievų pakraščius;
- išsaugoti senus medžius ir senus krūmus;
- nešalinti iš buveinių džiūstančių medžių ir medžių liekanų;
- išlaikyti ganiavą ir šienavimą, kurie teigiamai veikia bioįvairovės išsaugojimą. Jei tebėra išlikusios rūšys, rodančios ilgą žolių dangos pastovumą, reikėtų įvertinti mišku apaugusios pievos atstatymo galimybes;
- atstatant pievą, nevartoti trąšų ir pesticidų.

K. MEDŽIAI MILŽINAI

K.1. Pavienis medis milžinas

K.2. Medžių milžinų grupė

Pavienis medis milžinas dažnai būna išaugęs atviroje vietoje, ir tiek pats medis, tiek ant jo gyvenančios specializuotosios rūšys reikalauja saulės atokaitos. Norint išsaugoti biologinę įvairovę, reikia aplink iškirsti kitus medžius ir krūmus, paliekant bent 2 m pločio tarpą nuo toliausiai iš medžio lajos išsišovusių šakų iki arčiausiai stovinčio medžio. Jei medžiai milžinai pradėjo augti tankiame miške, jį supančios aplinkos nereikėtų keisti. Netgi nuo žemės nereikėtų rinkti nukritusių šakų, išskyrus atvejus, kai medis auga prie kelio ar kai jos trukdo žemėnaudai. Tai netaikytina, jei pavieniai biologiškai seni medžiai auga tankiuose medynuose, kuriuose dominuoja eglė. Tokiuose medynuose būtina šalinti aplink ąžuolus augančias egles. Tai padės prailginti medžių gyvavimo trukmę.

L. SENAS PARKAS

Kadangi šio tipo buveinės sukurtos žmogaus, reikalingas šioks toks ūkinis įsikišimas. Senus medžius su plačiomis lajomis reikia saugoti nuo jaunų juos gožiančių medžių. Galimas saikingas ganymas ir šienavimas. Priešingai negu kitaip tvarkomuose parkuose, šio tipo buveinėse turi būti paliekama visa negyva mediena.

M. MIŠKO SALA DIRBAMUOSE LAUKUOSE

Tai dažniausiai išsibarstę nedideli miškeliai, kuriuose vyrauja įvairių rūšių medžiai, dažniausiai beržai arba pušys. Daugeliui tokių miškų būdingas pamiškės efektas, sukuriantis papildomas ekologines nišas įvairiems organizmams, daugiausiai vabzdžiams ir paukščiams. Šiuose miškuose dažnai buvo ar tebeganoma, taip pat pasirinktinai kertami medžiai. Kai kada šiose buveinėse nebuvo vykdoma jokia ūkinė veikla, todėl jose gali išlikti biologinės įvairovės vertybių, susijusių su senais medžiais, negyva mediena arba pamiškėmis.

7 PRIEDAS

Miško laukymių saugotinų nuo apaugimo medžiais ir krūmais žiniaraštis

Miško laukymių saugotinų nuo apaugimo medžiais ir krūmais žiniaraštis

Kv.	Skl. Nr.	Plotas, ha	Skl. dalis, ha	Rūšinė sudėtis	Ardas	Amžius	Aukštis, m	Skersmuo, cm	Skalsumas	Augavietė	Bonitetas	Tūris, m3/ha	Saugomos vertybės (EB svarbos gamtinės buveinės, saugomos rūšys)
Rokiškio regioninis padalinys													
04 Kamajų girininkija													
14													
	5	1,4		Miško laukymė						Lcs			6510 Šienaujamos mezofitų pievos
23													
	19	3,9		Miško laukymė						Lcs			6410 Melvenynai
29													
	3	0,9		Miško laukymė						Lcs			6410 Melvenynai
	5	1		Miško laukymė						Lcs			6410 Melvenynai
132													
	34	2,9		Miško laukymė 10L	9	70	21	30		Ncl		3	6510 Šienaujamos mezofitų pievos
205													
	13 d.	9,9	0,6	Pelkė						Pc			7140 Tarpinės pelkės ir liūnai
206													
	16 d.	3,2	1,1	Pelkė						Pc			7140 Tarpinės pelkės ir liūnai; dvilapis purvuolis
211													
	2	3,4		Pelkė						Pc			7140 Tarpinės pelkės ir liūnai; dvilapis purvuolis
214													
	3	0,4		Pelkė						Pc			7140 Tarpinės pelkės ir liūnai
215													
	1 d.	6,7	5,6	Pelkė						Pc			7140 Tarpinės pelkės ir liūnai; dvilapis purvuolis (0,5 ha); lieknasis švylys; siauralapė gegūnė
	2	0,7		Pelkė						Pc			7140 Tarpinės pelkės ir liūnai; dvilapis purvuolis; lieknasis švylys; siauralapė gegūnė
	35 d.	0,2	0,1	Miško laukymė						Ndp			6510 Šienaujamos mezofitų pievos
	36 d.	0,4	0,2	Miško laukymė						Ndp			6270 *Rūšių gausios ganyklos ir ganomos pievos
216													
	26 d.	1,7	1,5	Miško laukymė 7B3L+E,B	9	60	23	26		Nds		5	6510 Šienaujamos mezofitų pievos
	31 d.	0,3	0,1	Miško laukymė						Ndp			6270 *Rūšių gausios ganyklos ir ganomos pievos
731													
	39	1,8		Miško laukymė 10B	5	1	1	0		Pcn			Raudonpilvė kūmutė
	40 d.	8,5	5,9	Pelkė						Pc			Raudonpilvė kūmutė
	41	4,7		9B1B	1	30	11	8	0,7	Pcn	3	70	Raudonpilvė kūmutė
	42	15,4		Miško laukymė 10B	5	1	1	0		Pcn			Raudonpilvė kūmutė
	47	0,9		9B1B	1	30	12	10	0,7	Pcn	3	90	Raudonpilvė kūmutė
	48	1,7		Pelkė						Pc			Raudonpilvė kūmutė
	54	0,5		8B2B	1	30	16	12	0,7	Pdn	2	140	Raudonpilvė kūmutė
	55	0,5		10B	1	30	9	8	0,7	Pcn	4	60	Raudonpilvė kūmutė
	56	1		8B2B	1	30	14	12	0,7	Pcn	2	110	Raudonpilvė kūmutė
	57 d.	25,4	25,3	Miško laukymė 10B	5		0,5	0		Pcn			Raudonpilvė kūmutė
	64	2,5		Pelkė						Pc			Raudonpilvė kūmutė
	66	4		Pelkė						Pc			Raudonpilvė kūmutė
731 kv. 30, 46, 53, 58, 59, 73 skl. - griovio trasos, kurių bendras plotas 7,4 ha													
Bendras plotas Kamajų girininkijoje: 95,4 ha													

Miško laukymių saugotinų nuo apaugimo medžiais ir krūmais žiniaraštis

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Skl. ploto dalis, ha	Rūšinė sudėtis	Ard-as	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Saugomos vertybės (EB svarbos gamtinės buveinės, saugomos rūšys)
Rokiškio regioninis padalinys													
05 Obelių girininkija													
101													
	31	d. 0,1	0,1	Miško aikštė						Ncp			6210 Stepinės pievos
	36	d. 0,4	0,2	Miško aikštė						Ncp			6210 Stepinės pievos
102													
	20	d. 0,3	0,1	Miško aikštė						Ncp			6210 Stepinės pievos
	21	d. 2,1	1,3	Miško aikštė 7Ą3B+D	9	60	26	34		Ncp		3	6210 Stepinės pievos
104													
	38	d. 0,7	0,1	10Bt+J,B	1	50	16	14	0,7	Pc	2	160	6430 Eutrofiniai aukštieji žolynai
	39	d. 0,3	0,2	Miško pelkė						Pc			6430 Eutrofiniai aukštieji žolynai
	42	d. 0,4	0,2	Miško aikštė						Udp			6430 Eutrofiniai aukštieji žolynai; 6450 Aliuvinės pievos
	49	d. 1	0,1	Pelkė						Pc			6450 Aliuvinės pievos
137													
	29	0,6		Miško laukymė						Lcl			6430 Eutrofiniai aukštieji žolynai
	31	0,6		Miško laukymė						Lcl			6430 Eutrofiniai aukštieji žolynai
163													
	7	42,6		Miško aikštė						Ncp			
173													
	32	0,2		Miško laukymė						Ncp			6210 Stepinės pievos
	33	3,8		Miško laukymė						Ncp			6210 Stepinės pievos
	38	1,3		Miško laukymė						Ucp			6450 Aliuvinės pievos
581													
	38	3,5		Miško laukymė						Lcp			6430 Eutrofiniai aukštieji žolynai
Bendras plotas Obelių girininkijoje: 54,9 ha													

8 PRIEDAS

EB svarbos pievų buveinių lokalizacija saugotinose nuo apaugimo medžiais ir krūmais miško laukymėse

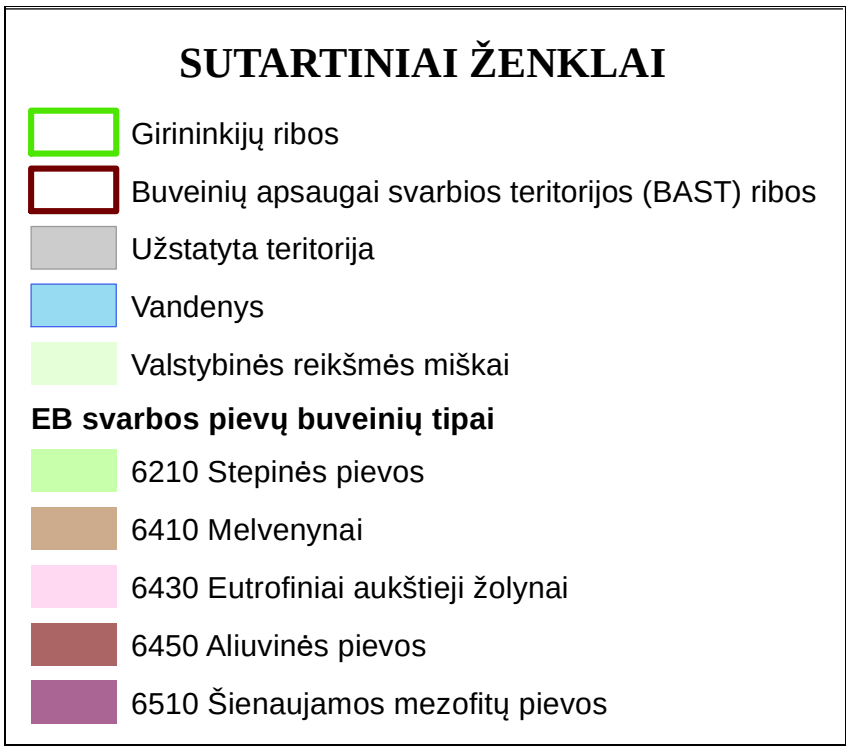

KAMAJŲ GIRININKIJA M 1 : 10 000

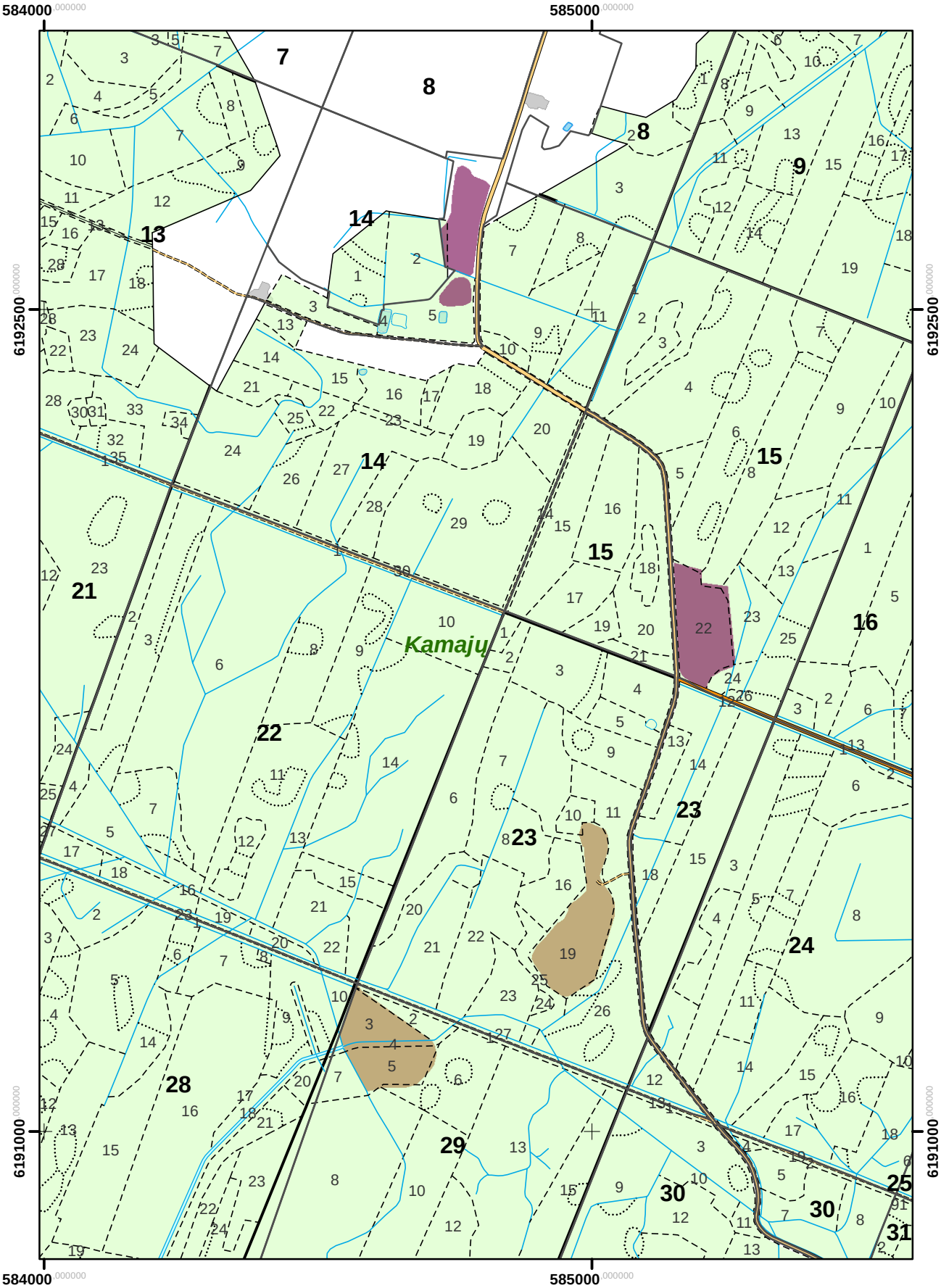

KAMAJŲ GIRININKIJA M 1 : 10 000

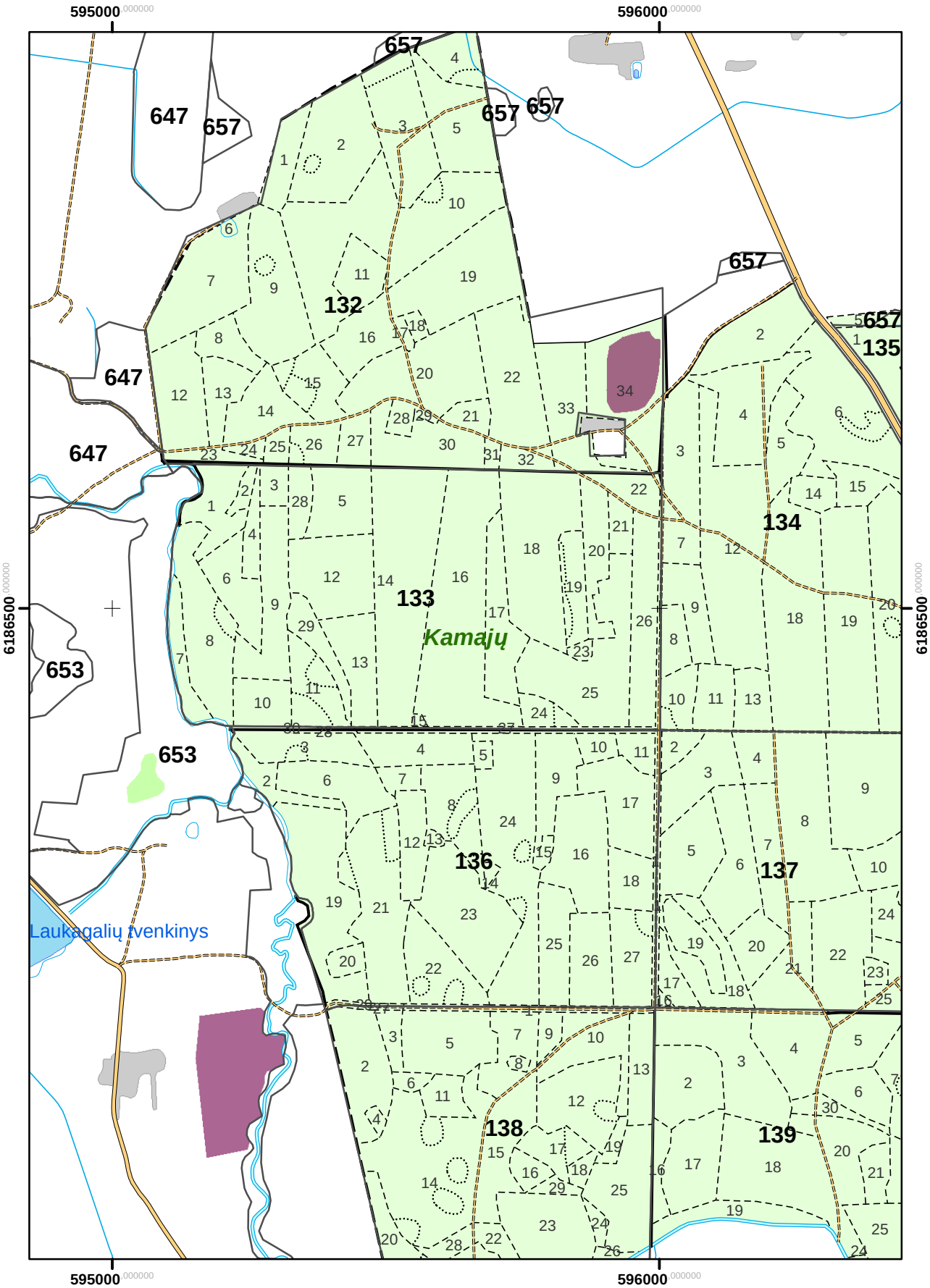

KAMAJŲ GIRININKIJA M 1 : 10 000

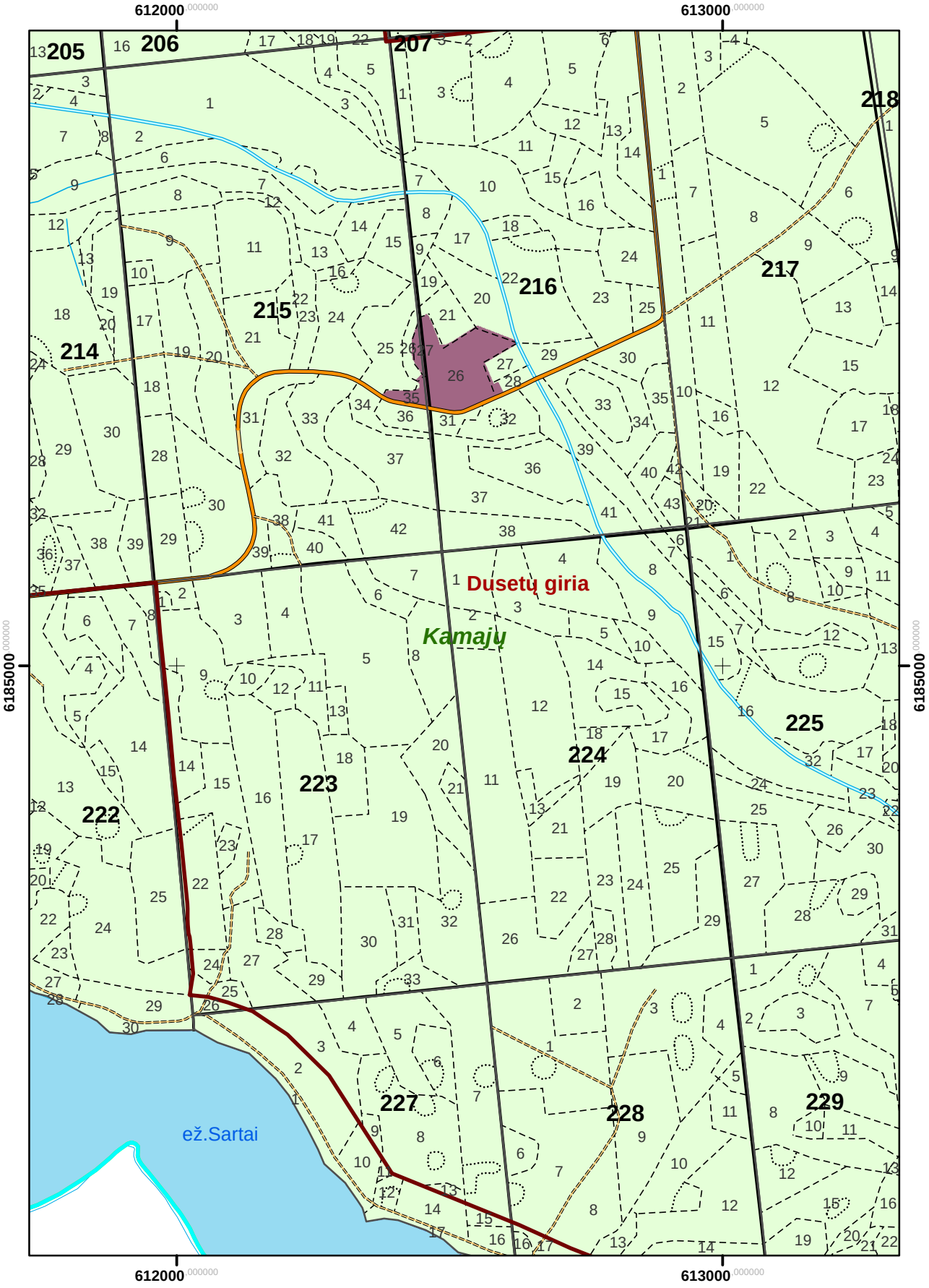

OBELIŲ GIRININKIJA M 1 : 10 000

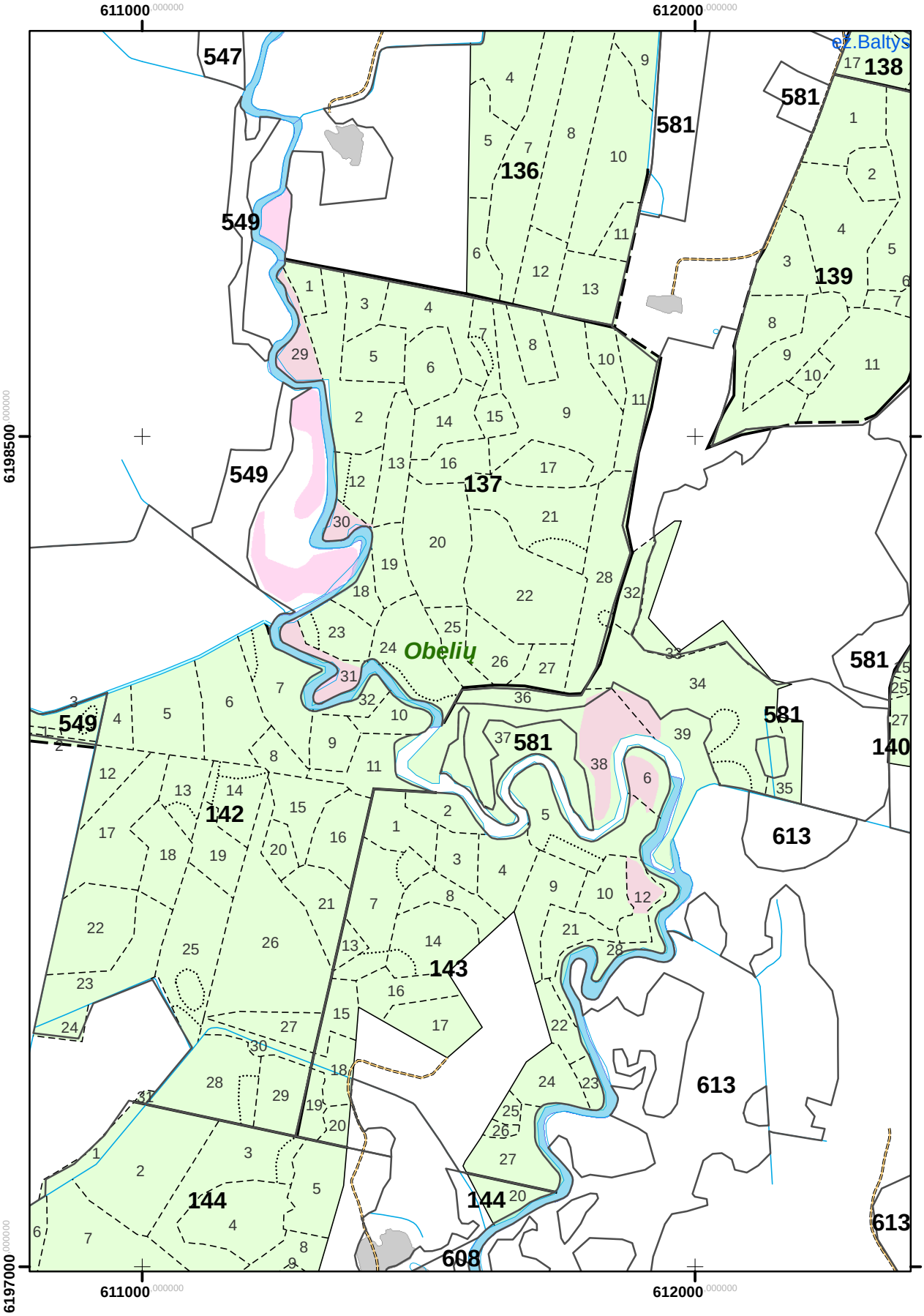

OBELIŲ GIRININKIJA

M 1 : 10 000

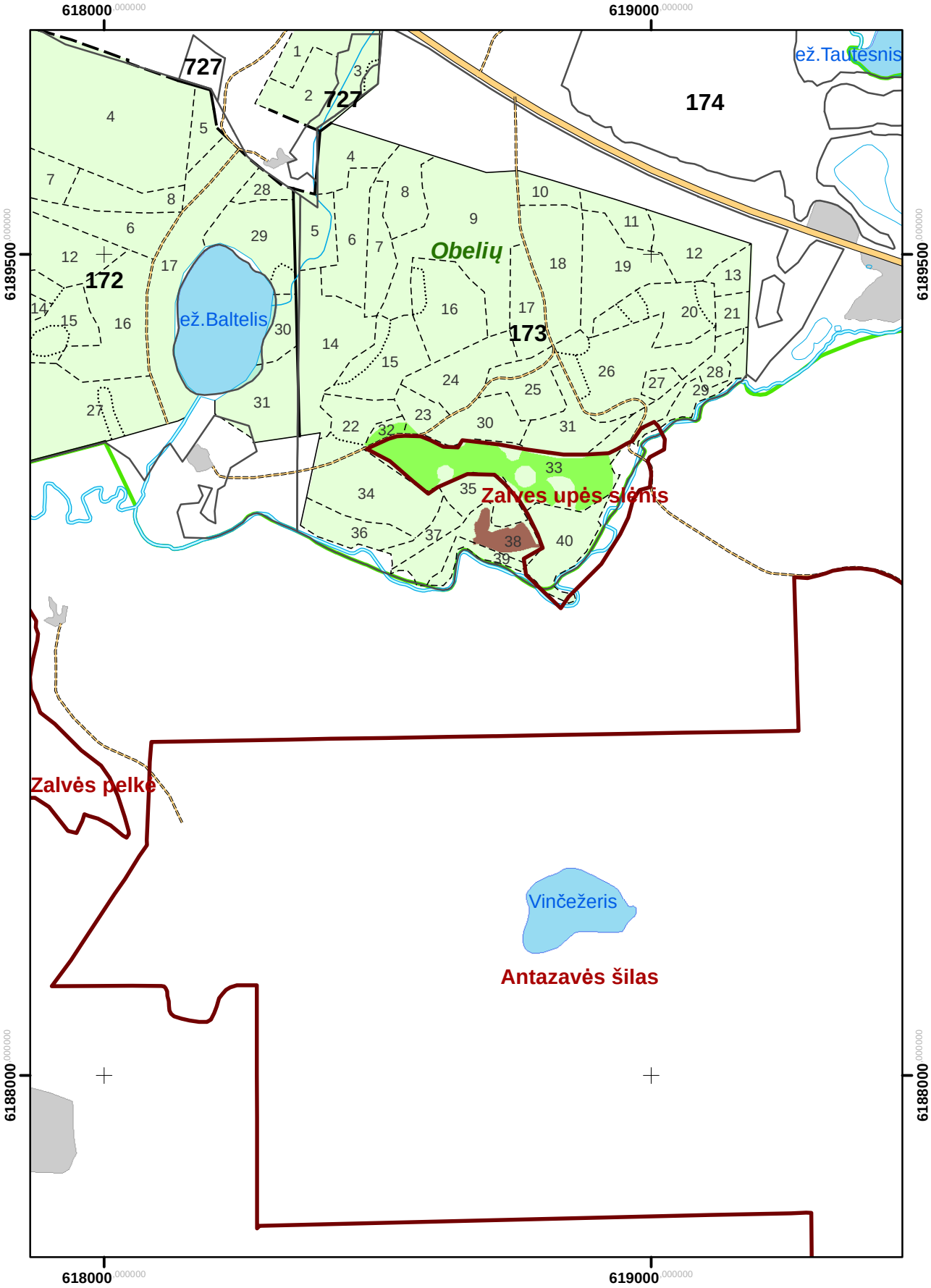

9 PRIEDAS

Miško sklypų su pavieniais ekologiškai vertingais medžiais (senmedžiais) žiniaraštis

Miško sklypų su pavieniais senmedžiais žiniaraštis

Kvartalas	Sklypas	Pavienio senmedžio rūšis (amžius metais)
Juodupės girininkija		
16	41	J (130)
28	10	E (120)
35	21	J (100)
42	23	Ą (150)
122	5	P (170)
128	9	P (160)
130	2	P (150)
137	19	L (100)
Iš viso:	**8**	
Kamajų girininkija		
109	17	E (130)
137	10	E (140)
137	28	E (130)
137	29	M (120)
154	5	P (160)
155	4	L (105)
202	6	K (90)
207	9	L (130)
212	1	E (120)
212	3	E (125)
212	10	E (130)
213	4	J (110)
214	19	K (140)
214	37	J (100)
214	39	K (110)
215	5	Ą (140)
215	9	U (140); Ą (140)
215	19	K (90); K (130); Ą (130)
215	20	U (120)
215	40	U (110)
216	2	E (120)
216	5	L (130)
216	10	L (130)
216	24	K (130)
216	40	E (130)
217	3	L (130)
217	5	G (130); L (130)
217	6	K (120); U (100)
217	8	K (130); L (130); Ą (160)
217	12	K (130); U (100)
217	17	L (120)
217	20	L (120)
218	1	L (120)
218	5	Ą (160)
218	7	G (100)
218	13	Ą (200)
218	16	Ą (200); K (120)
218	17	Ą (160)
219	16	Ą (210); L (120)
222	28	Ą (140)
223	3	U (130); K (90)
223	6	U (105)
223	7	J (100)
223	11	Ą (140)
224	11	Ą (150)

Kvartalas	Sklypas	Pavienio senmedžio rūšis (amžius metais)
224	19	L (100)
224	24	Ą (150); U (100)
225	2	E (140)
225	10	G (110)
225	14	K (90)
225	20	K (90)
225	30	G (100) ;L (100)
225	31	Ą (140)
226	3	Ą (130); L (130)
226	10	Ą (160)
226	11	K (130); Ą (160)
226	15	L (140); K (140); Ą (140)
226	19	Ą (180)
226	23	Ą (130)
228	7	Ą (140)
228	18	Ą (150)
229	1	U (110)
229	24	Ą (140)
230	7	Ą (130)
230	24	Ą (160)
241	1	E (130)
243	9	K (100)
243	14	K (100)
245	6	K (90)
245	7	K (90)
681	6	U (100)
681	36	Ą (150)
Iš viso:	**72**	
Obelių girininkija		
6	11	P (180)
19	5	E (120)
30	5	E (120)
47	18	J (100)
76	23	P (150)
77	20	P (150)
116	5	Ą (150)
117	6	U (110)
117	19	Ą (150)
133	15	Ą (140)
133	23	U (120)
137	21	Ą (130)
142	5	U (100)
142	6	Ą (150)
154	2	Ą (130)
154	3	Ą (130)
156	10	J (100)
165	16	Ą (150)
165	26	Ą (160)
167	8	E (130)
559	45	E (130)
559	55	E (125)
Iš viso:	**22**	
Pandėlio girininkija		
73	7	U (120)
Iš viso:	**1**	
Rokiškio girininkija		
11	1	J (100)
15	7	P (170)

Kvartalas	Sklypas	Pavienio senmedžio rūšis (amžius metais)
19	16	J (100)
25	12	J (100)
32	18	P (150)
33	19	J (100)
33	29	L (100)
46	1	J (100)
49	18	J (100)
52	4	J (105)
52	18	J (100)
54	10	L (100)
55	8	J (100)
55	36	J (100)
56	20	J (100)
57	21	J (100)
58	5	J (100)
62	10	J (100)
144	5	E (125)
184	10	J (100)
Iš viso:	**20**	
Sėlynės girininkija		
38	30	M (100)
39	16	M (100)
39	19	Ą (140)
48	8	E (120)
53	4	K (90)
57	8	J (100)
61	17	K (90)
65	14	J (100)
69	6	L (100)
91	2	K (100)
Iš viso:	**10**	
IŠ VISO:	**133**	

10 PRIEDAS
Projektuojamų gamtosauginių tvarkymo priemonių lokalizacija regioninio padalinio administruojamuose miškuose

SĖLYNĖS GIRININKIJA

PROJEKTUOJAMŲ TVARKYMO PRIEMONIŲ LOKALIZACIJA VALSTYBINĖS REIKŠMĖS MIŠKUOSE PAGAL SACHAROS PELKĖS GAMTOTVARKOS PLANĄ

M 1 : 10 000

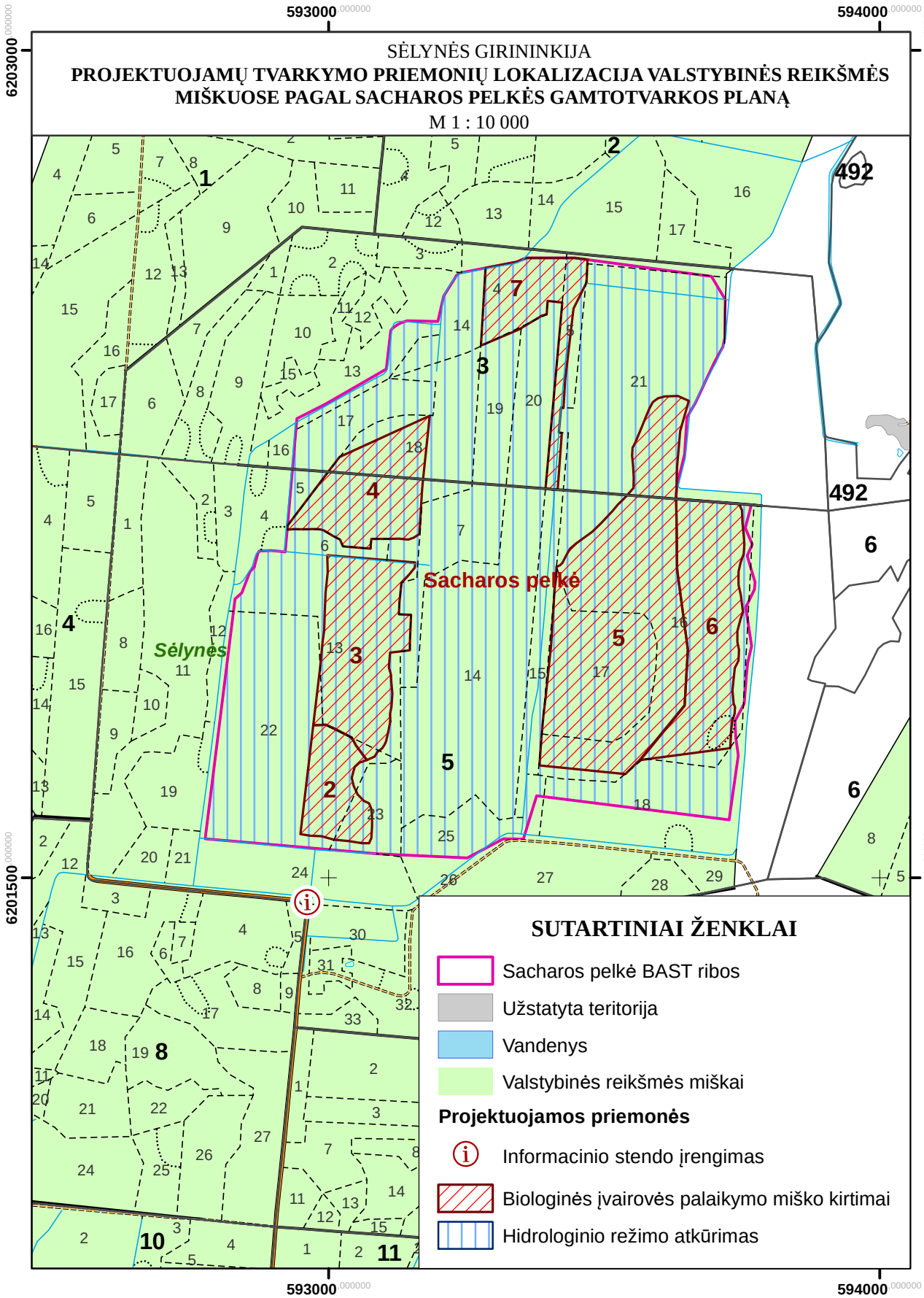

SĖLYNĖS GIRININKIJA

PROJEKTUOJAMŲ TVARKYMO PRIEMONIŲ LOKALIZACIJA VALSTYBINĖS REIKŠMĖS MIŠKUOSE PAGAL SACHAROS PELKĖS GAMTOTVARKOS PLANĄ

M 1 : 10 000

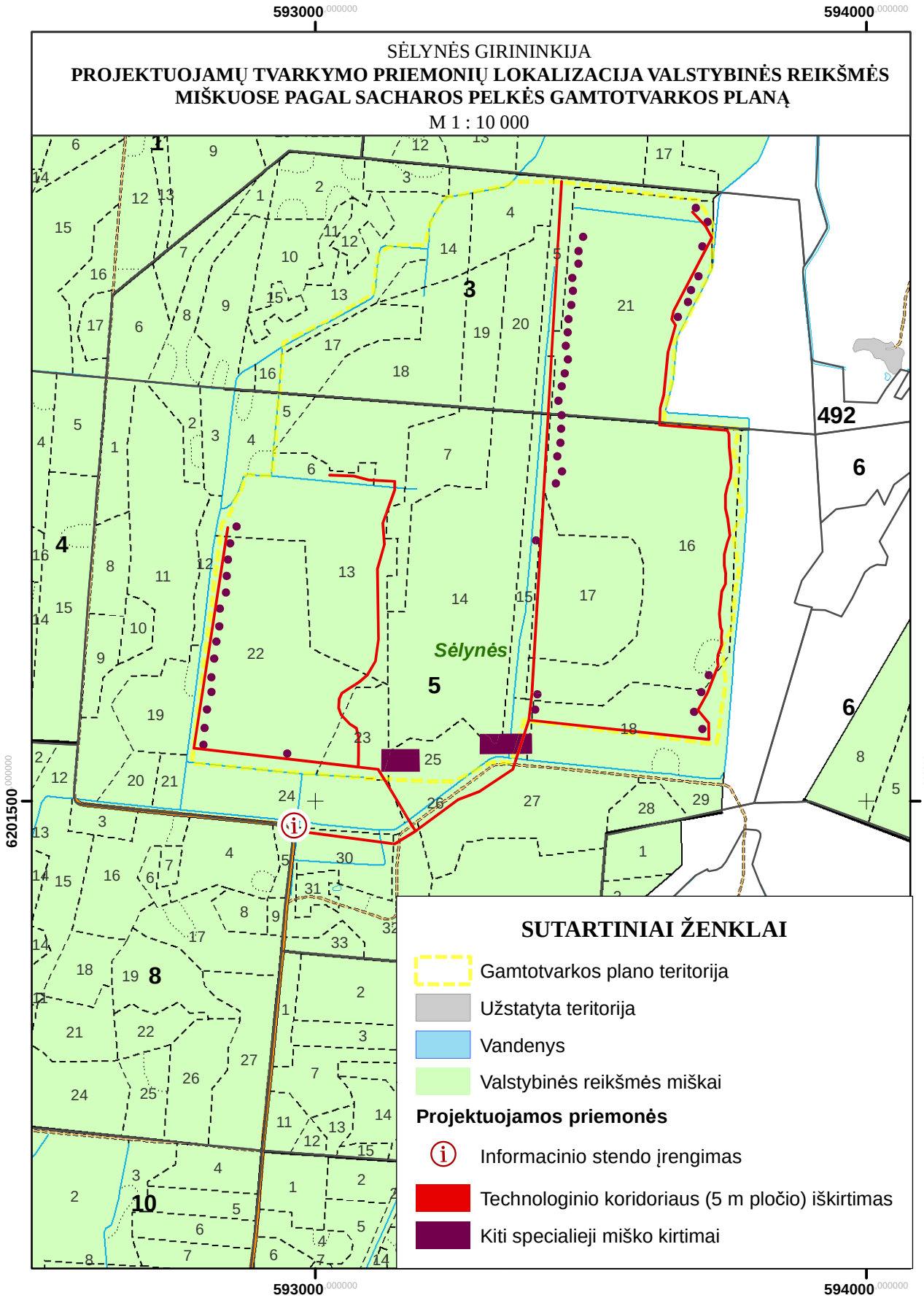

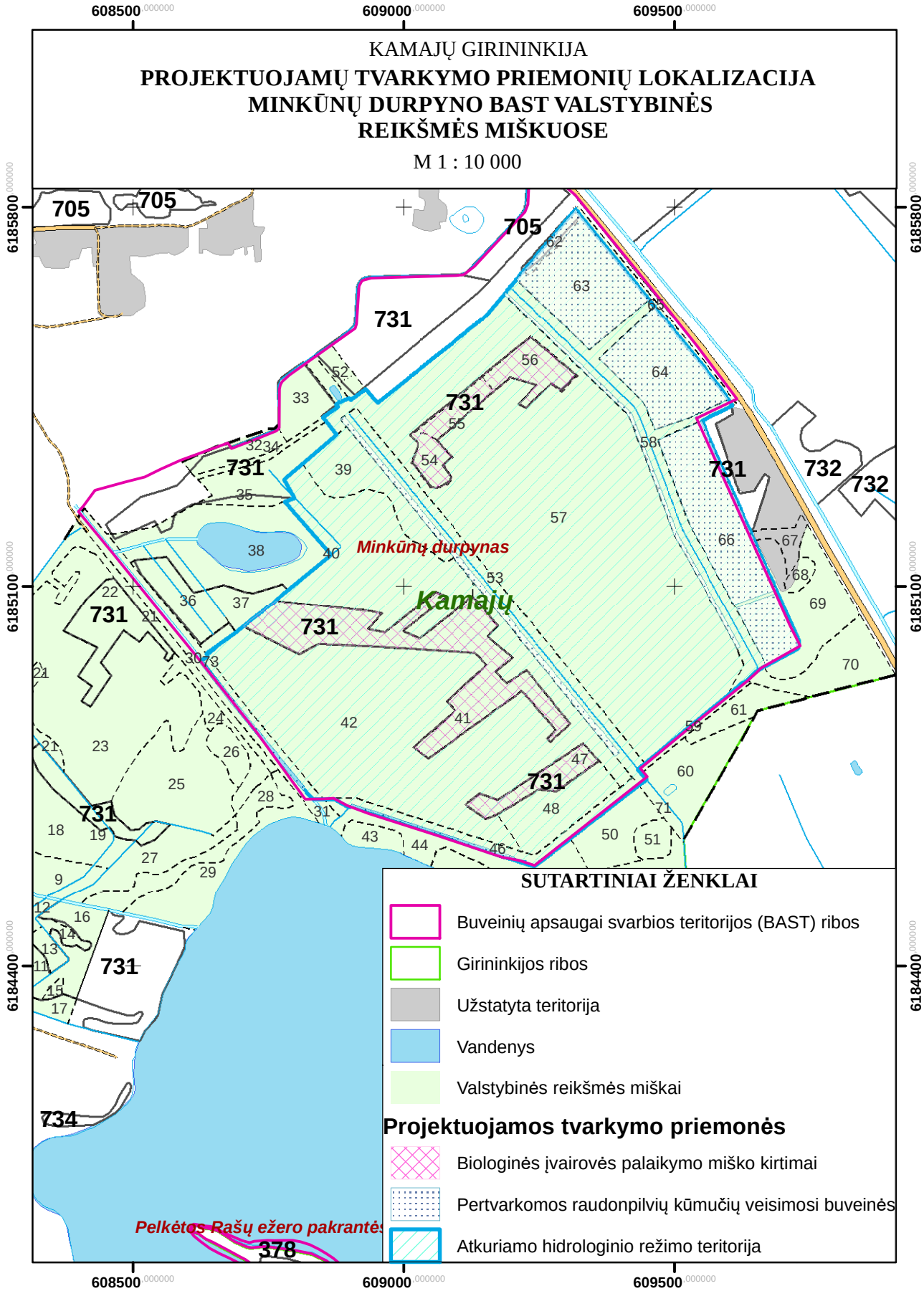
608500
609000
609500
6185800
6185100
6184400
KAMAJŲ GIRININKIJA
PROJEKTUOJAMŲ TVARKYMO PRIEMONIŲ LOKALIZACIJA
MINKŪNŲ DURPYNO BAST VALSTYBINĖS
REIKŠMĖS MIŠKUOSE
M 1 : 10 000
Minkūnų durpynas
Kamajų
Pelkėtos Rašų ežero pakrantės
SUTARTINIAI ŽENKLAI
Buveinių apsaugai svarbios teritorijos (BAST) ribos
Girininkijos ribos
Užstatyta teritorija
Vandenys
Valstybinės reikšmės miškai
Projektuojamos tvarkymo priemonės
Biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai
Pertvarkomos raudonpilvių kūmučių veisimosi buveinės
Atkuriamo hidrologinio režimo teritorija

11 PRIEDAS
„NATURA 2000“ teritorijų, kurioms yra parengtas gamtotvarkos planas, EB svarbos gamtinių buveinių lokalizacija regioninio padalinio administruojamuose miškuose

SĖLYNĖS GIRININKIJA

BAST SACHAROS PELKĖ ESANČIŲ EUROPINĖS SVARBOS GAMTINIŲ BUVEINIŲ LOKALIZACIJA REGIONINIO PADALINIO VALSTYBINĖS REIKŠMĖS MIŠKUOSE

M 1 : 10 000

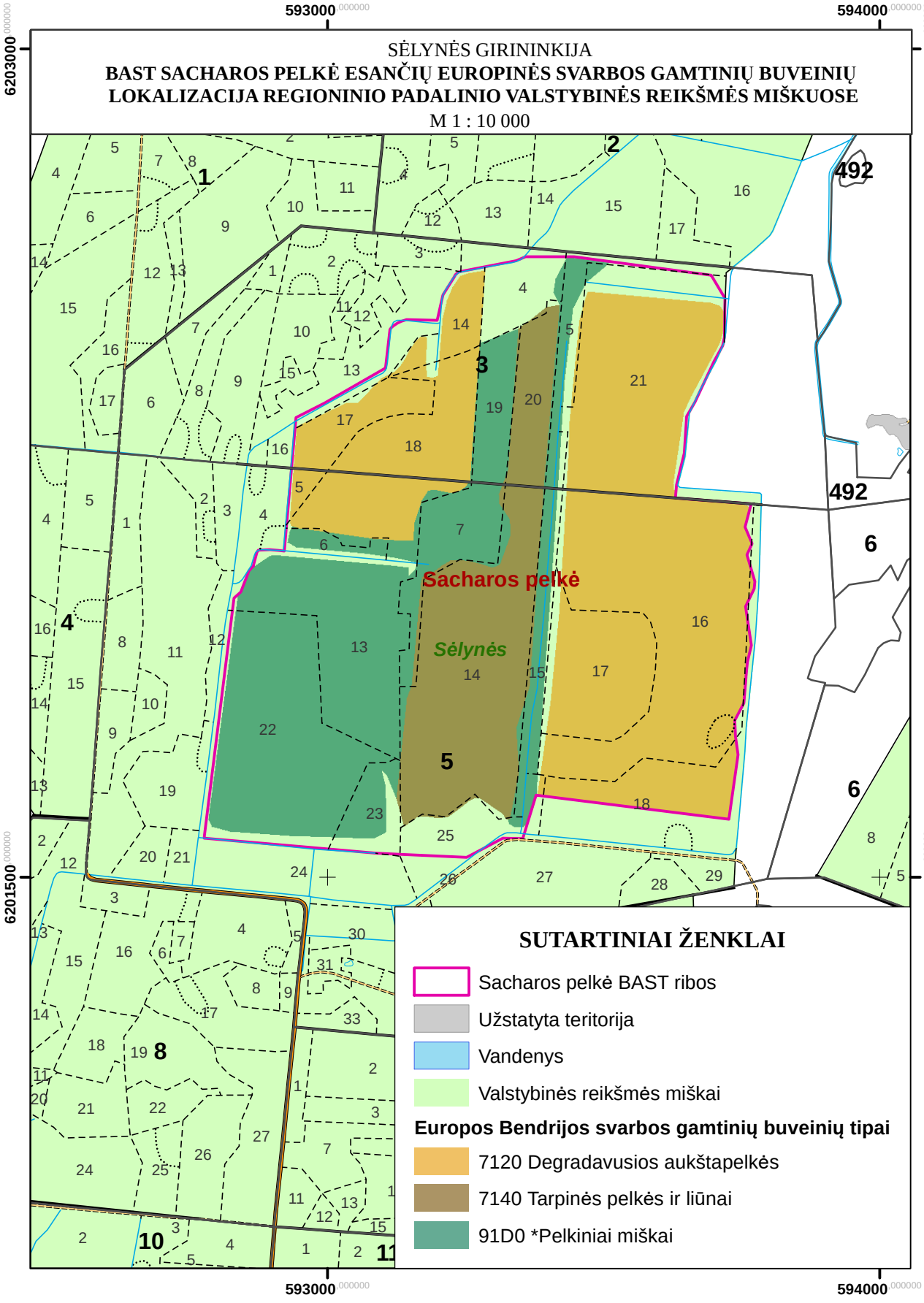

12 PRIEDAS
EB svarbos gamtinių buveinių lokalizacija BAST regioninio padalinio administruojamuose miškuose

(remiantis „BIOMON“ duomenų bazės duomenimis)

SUTARTINIAI ŽENKLAI

- Buveinių apsaugai svarbios teritorijos (BAST) ribos
- Girininkijų ribos
- Valstybinės reikšmės miškai
- Užstatyta teritorija
- Vandenys

Europos Bendrijos svarbos gamtinės buveinės

- 3150 Natūralūs eutrofiniai ežerai su plūdžių arba aštrių bendrijomis
- 6210 Stepinės pievos
- 6230 *Rūšių turtingi briedgaurynai
- 6270 *Rūšių gausios ganyklos ir ganomos pievos
- 6410 Melvenynai
- 6430 Eutrofiniai aukštieji žolynai
- 6450 Aliuvinės pievos
- 6510 Šienaujamos mezofitų pievos
- 7110 *Aktyvios aukštapelkės
- 7120 Degradavusios aukštapelkės
- 7140 Tarpinės pelkės ir liūnai
- 7160 Nekalkingi šaltiniai ir šaltiniuotos pelkės
- 7230 Šarmingos žemapelkės
- 9010 *Vakarų taiga
- 9020 *Plačialapių ir mišrūs miškai
- 9050 Žolių turtingi eglynai
- 9070 Medžiais apaugusios ganyklos
- 9080 *Pelkėti lapuočių miškai
- 9160 Skroblynai
- 9180 *Griovių ir šlaitų miškai
- 91D0 *Pelkiniai miškai
- 91E0 *Aliuviniai miškai

KAMAJŲ GIRININKIJA M 1 : 15 000

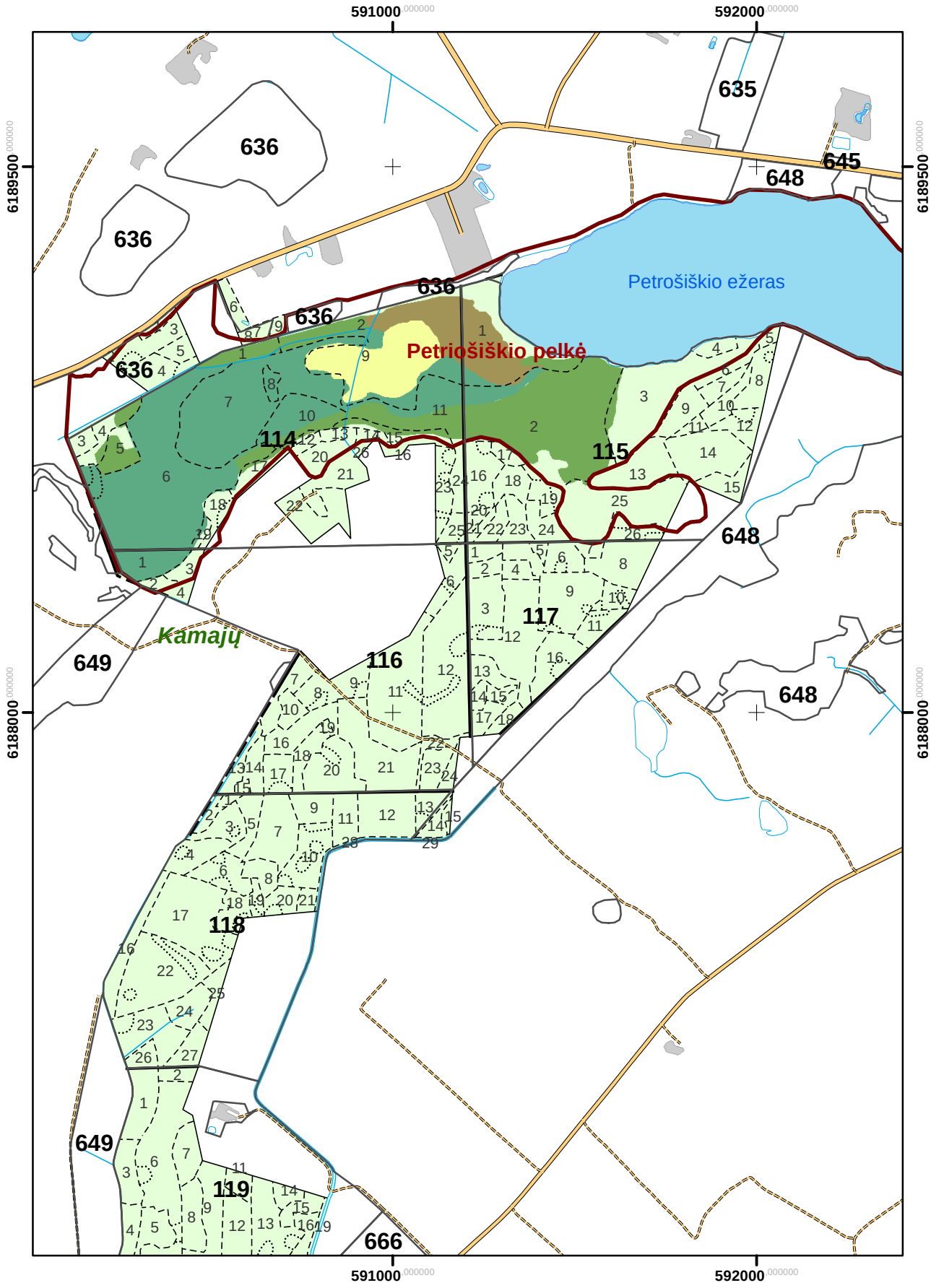

OBELIŲ GIRININKIJA M 1 : 15 000

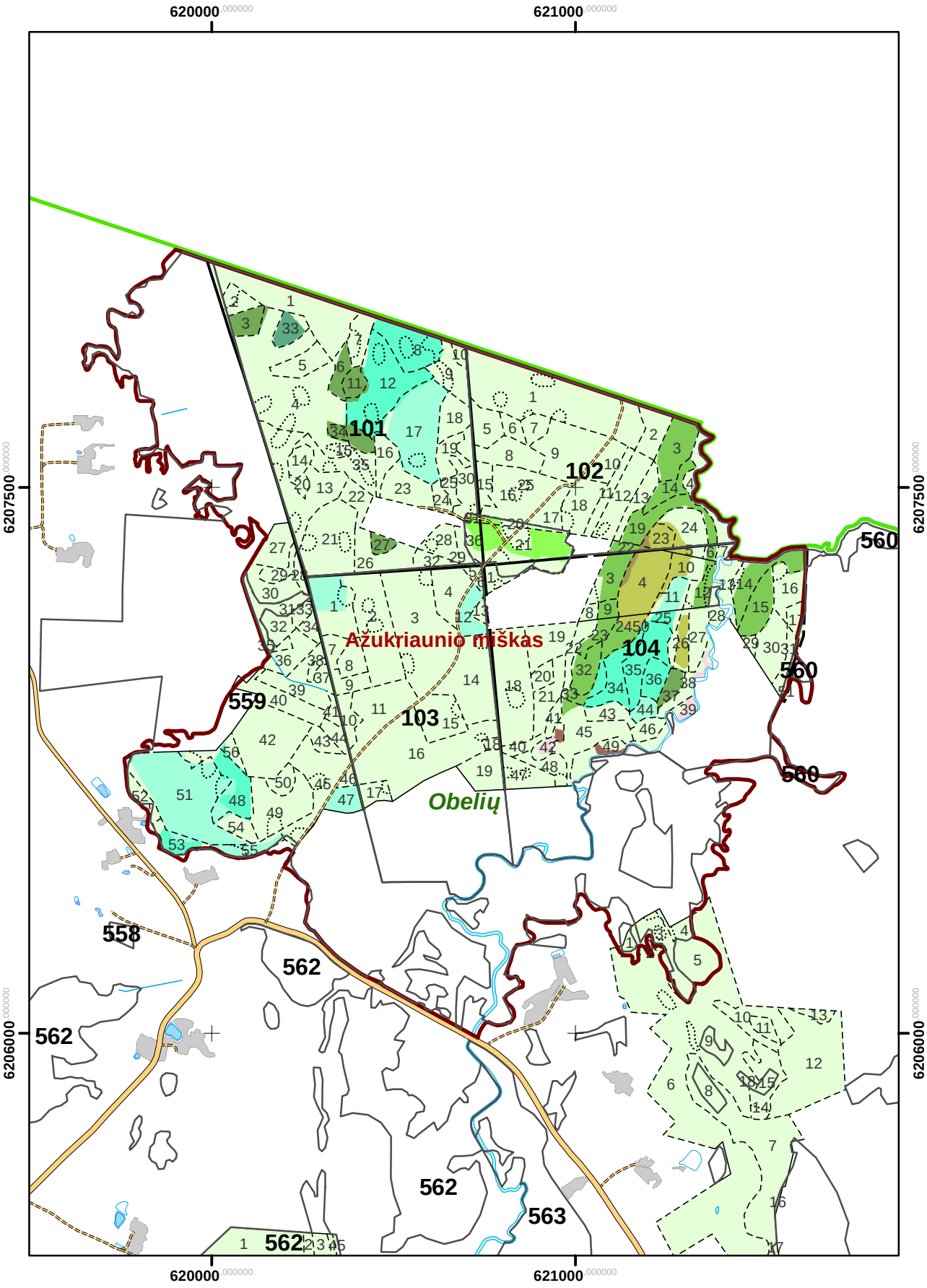

PANDĖLIO GIRININKIJA M 1 : 15 000

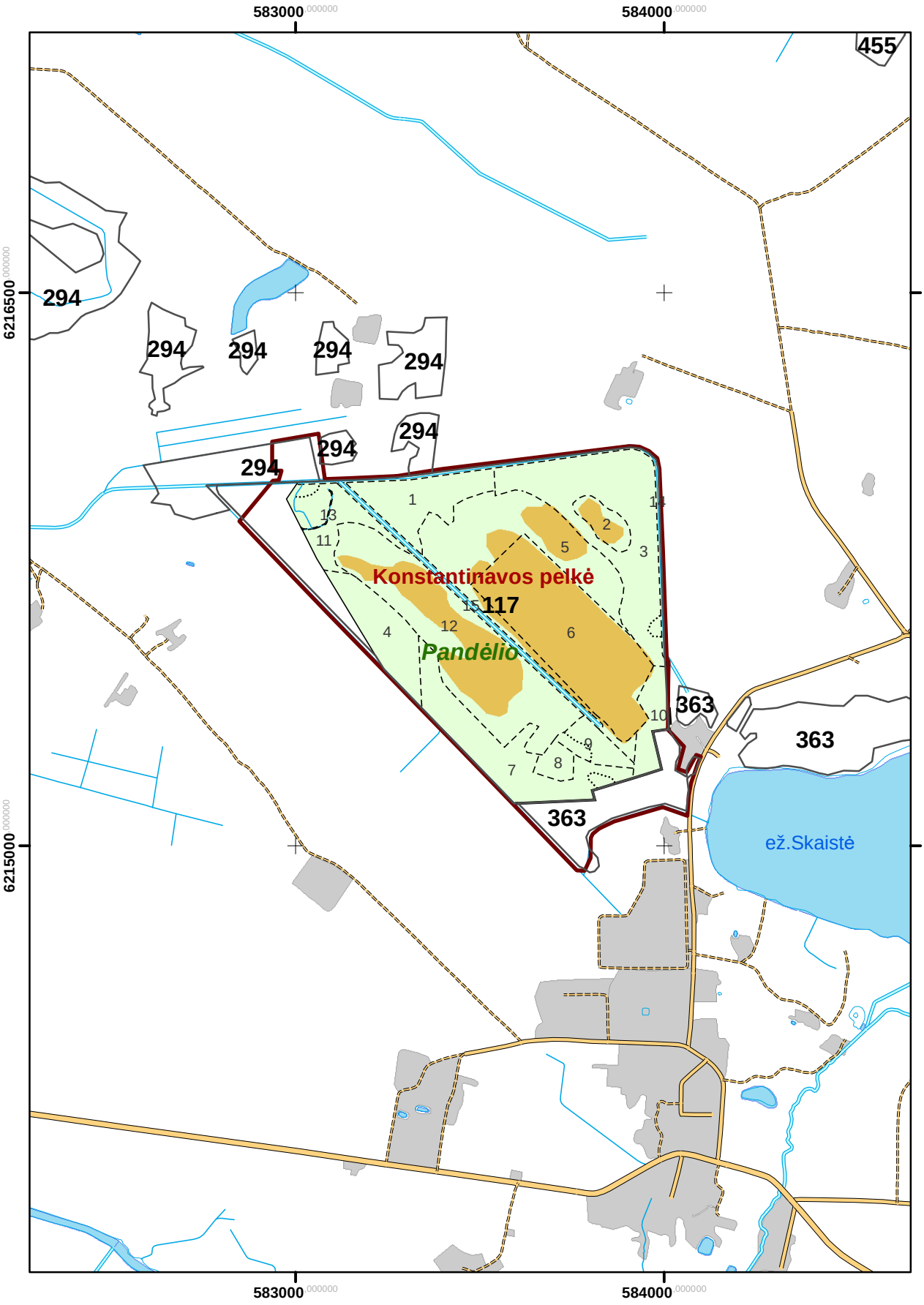

PANDĖLIO GIRININKIJA M 1 : 15 000

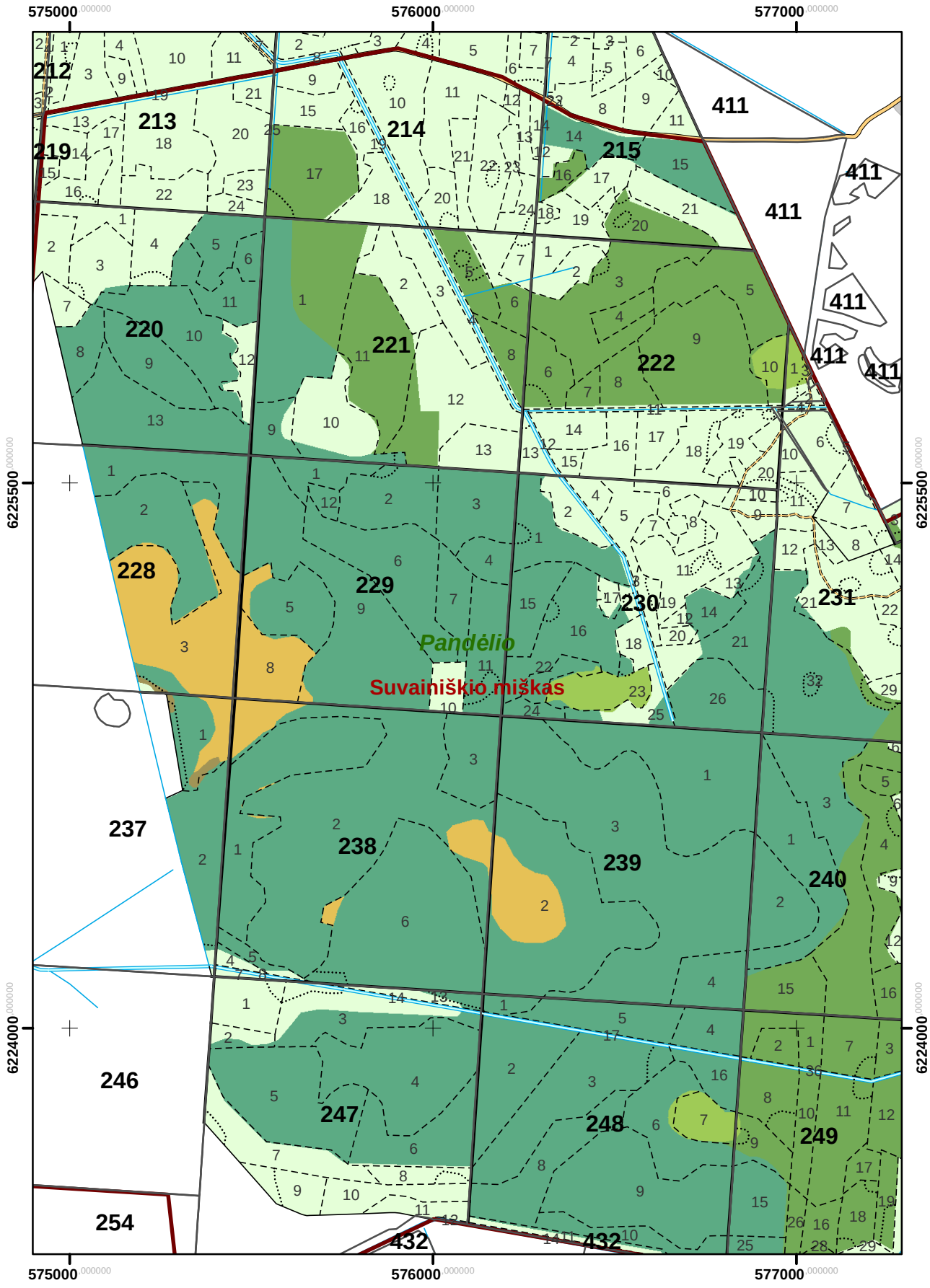

PANDĖLIO GIRININKIJA M 1 : 15 000

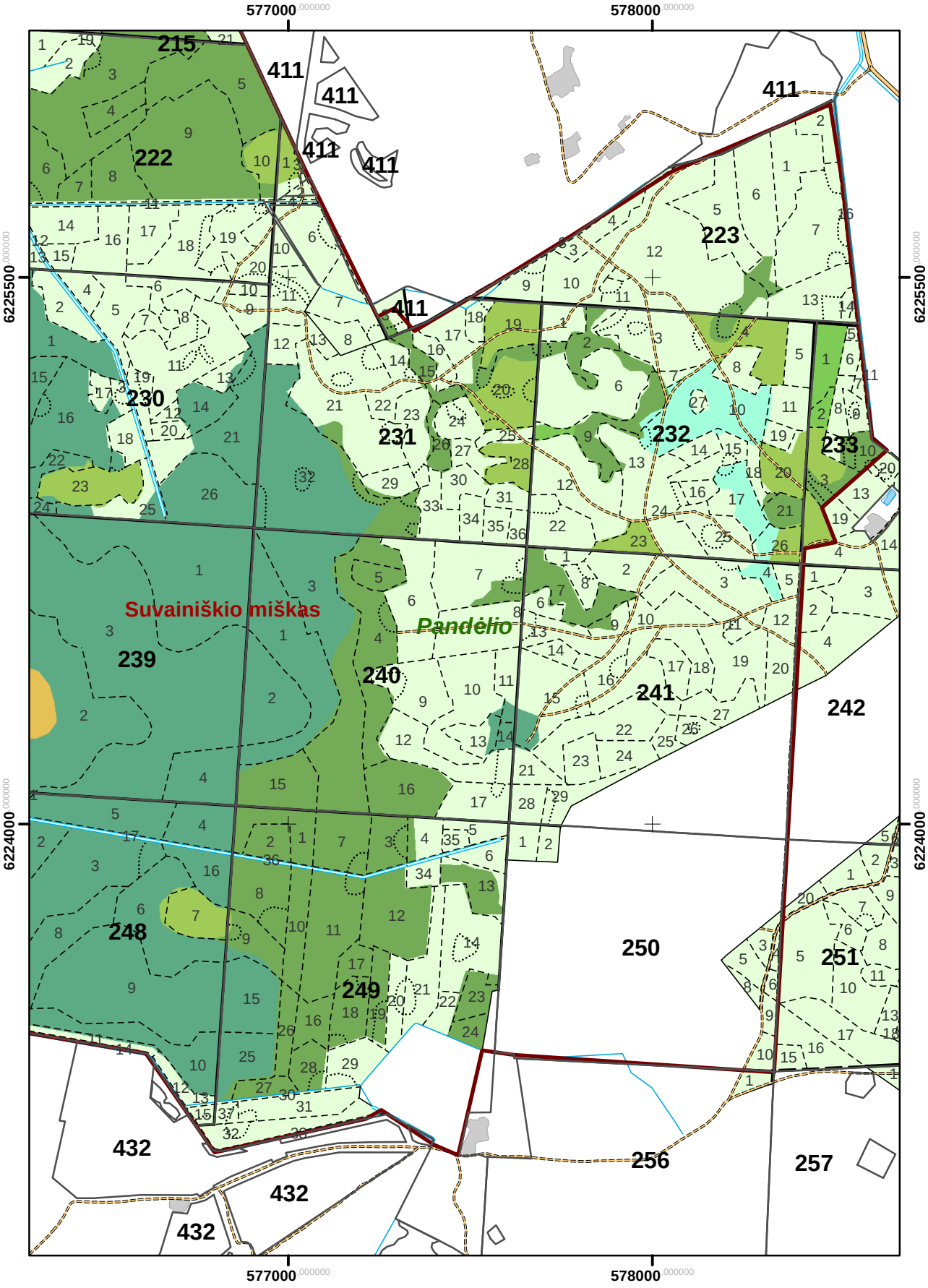

SĖLYNĖS GIRININKIJA M 1 : 15 000

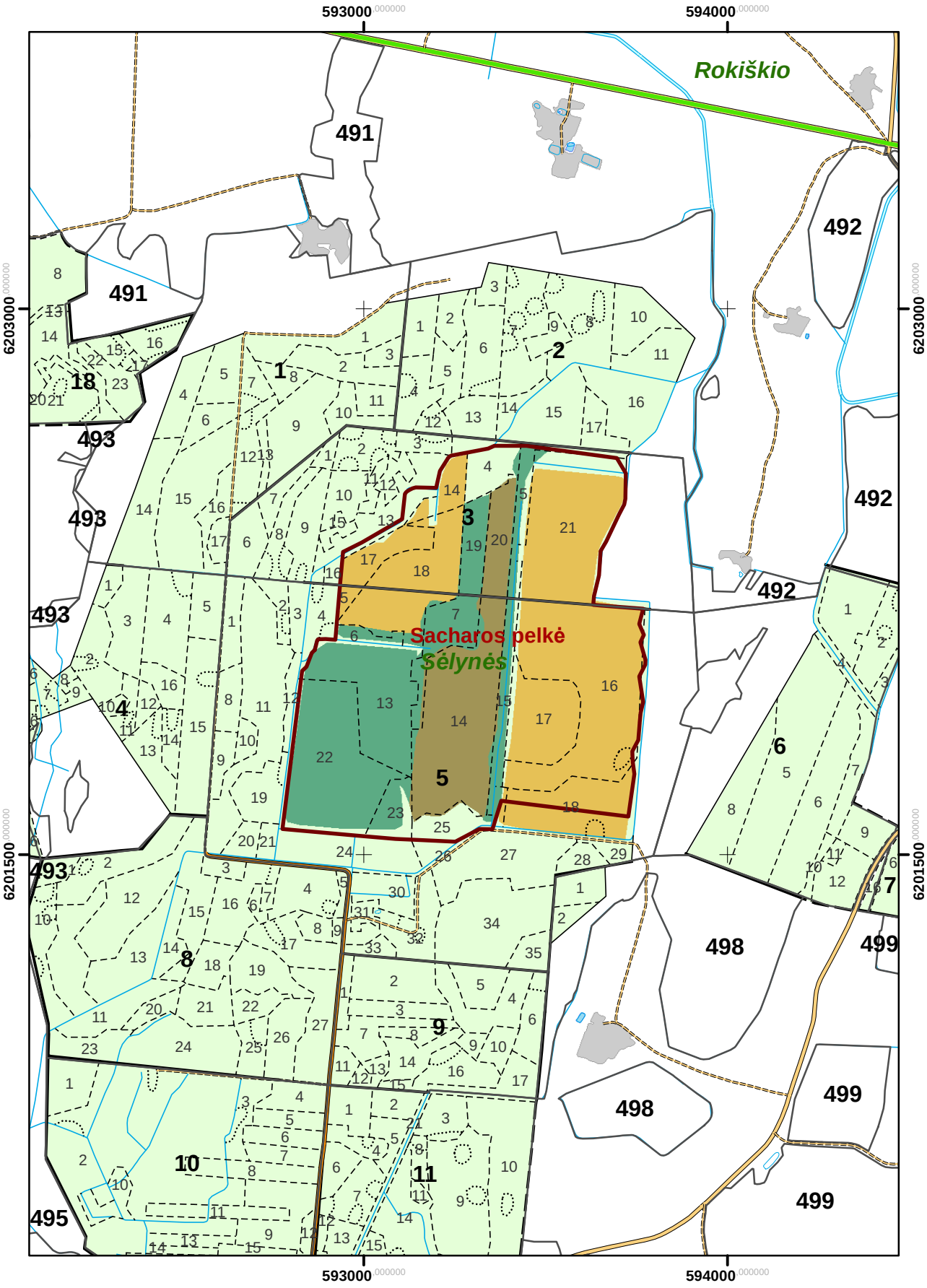

JUODUPĖS GIRININKIJA M 1 : 15 000

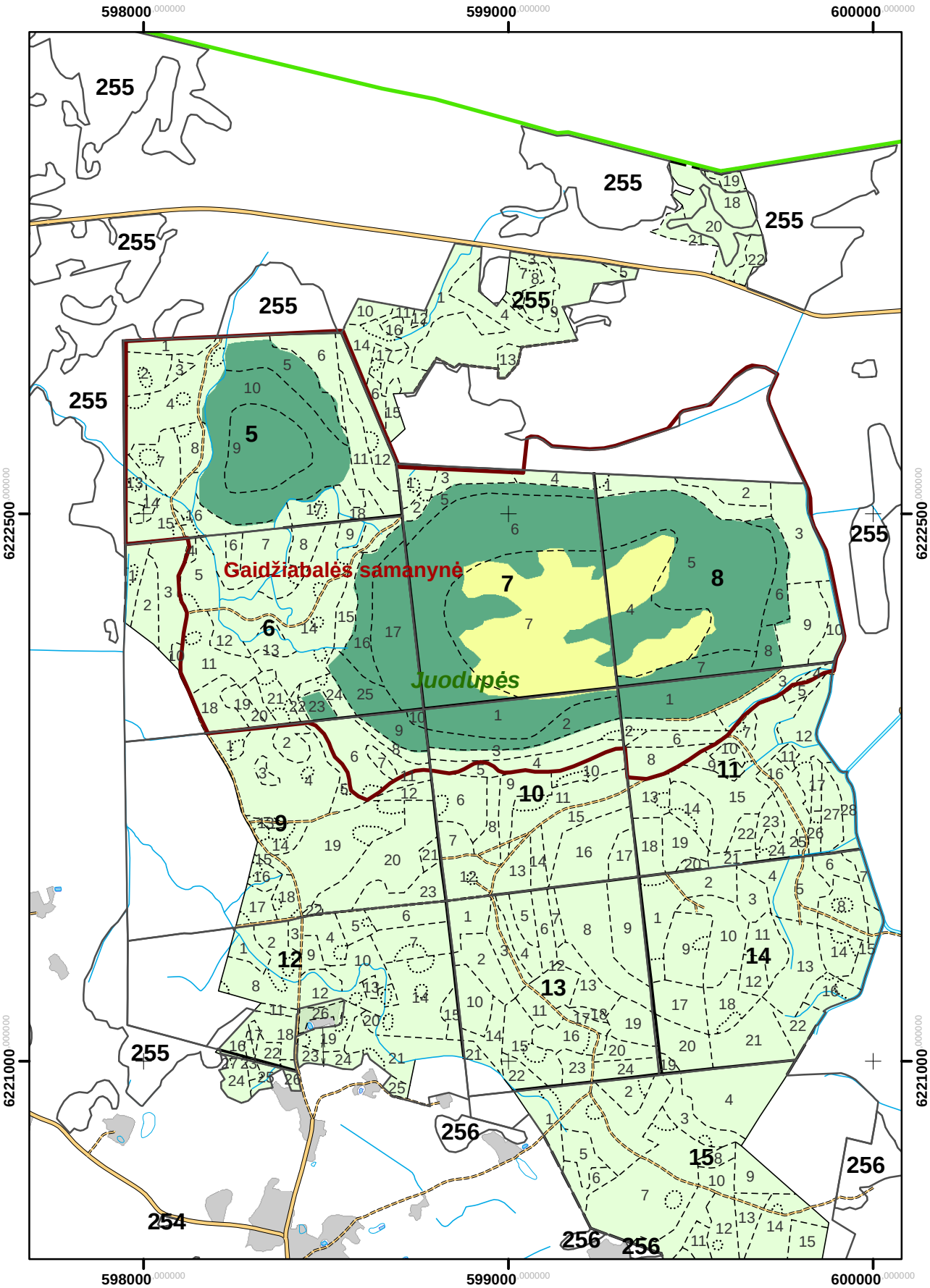

KAMAJŲ GIRININKIJA M 1 : 15 000

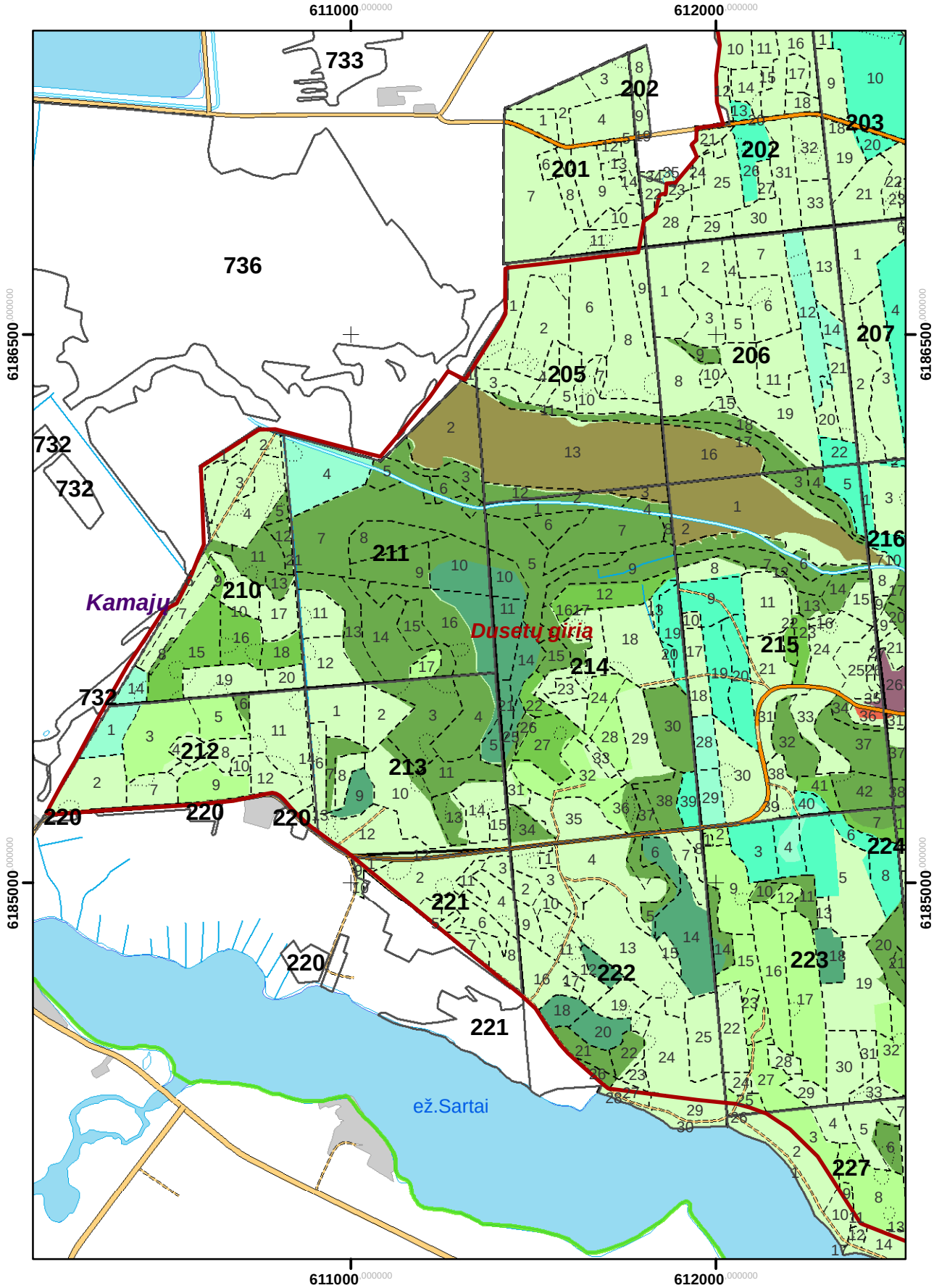

KAMAJŲ GIRININKIJA M 1 : 15 000

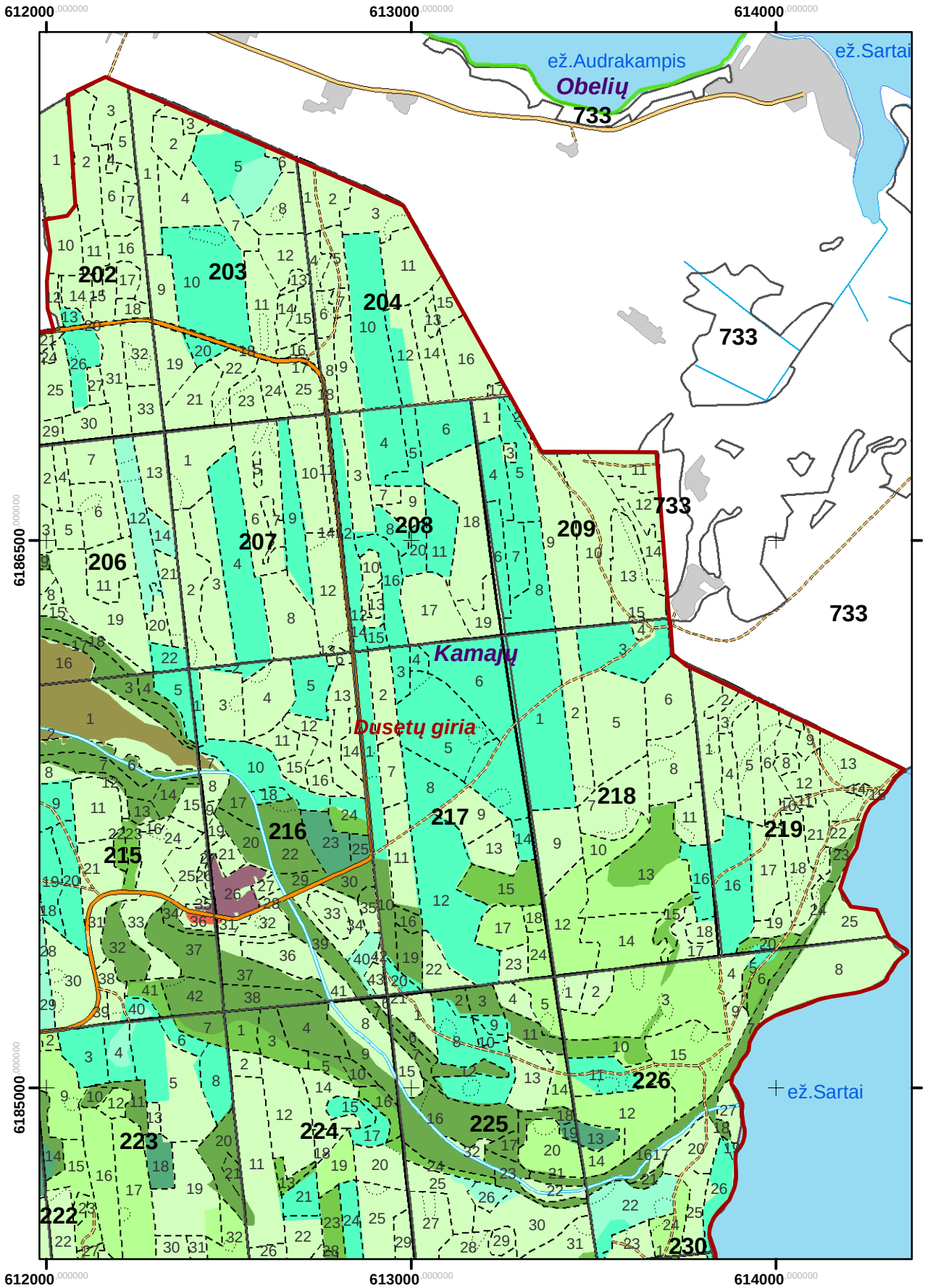

KAMAJŲ GIRININKIJA M 1 : 15 000

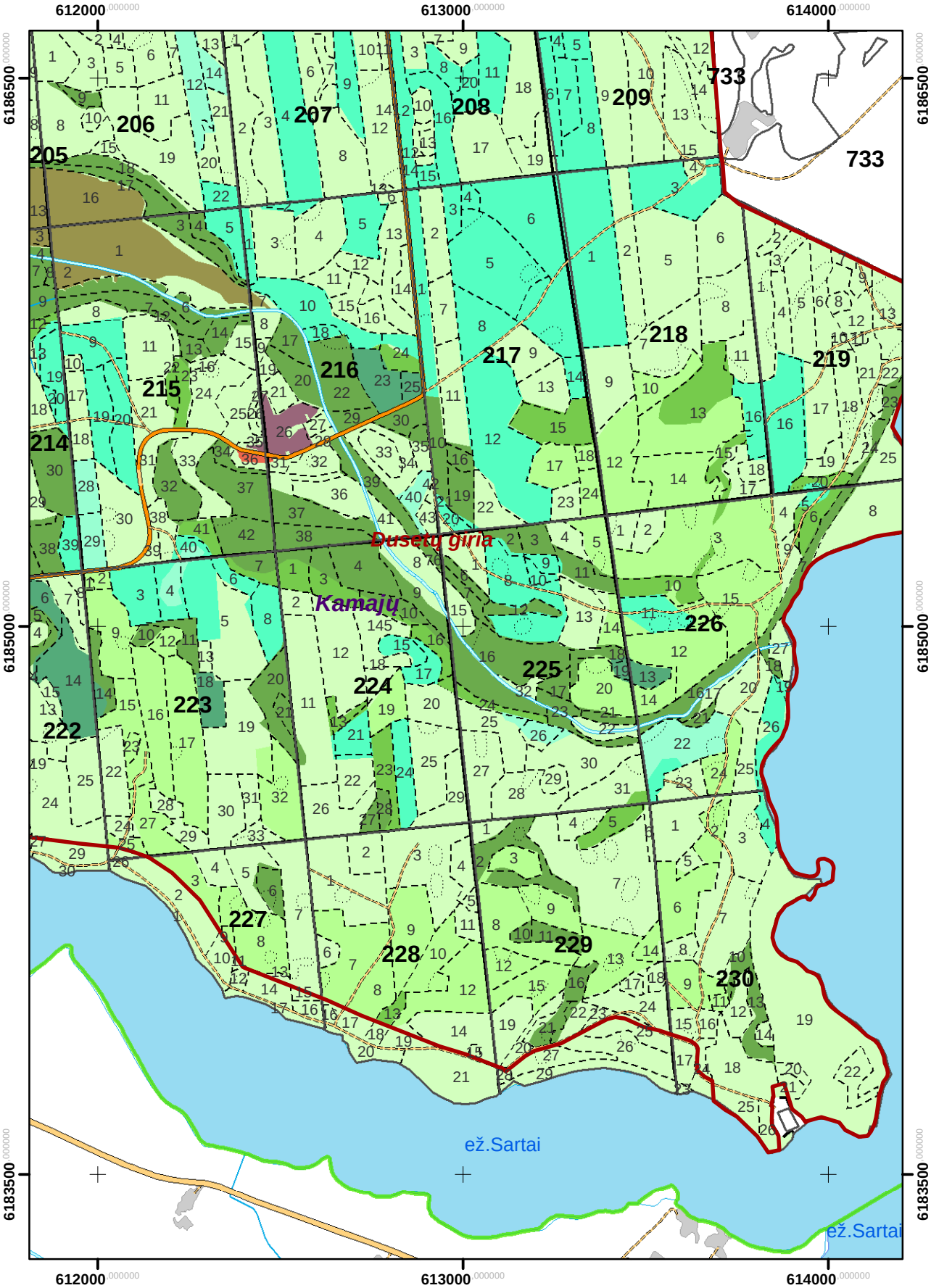

13 PRIEDAS
Saugomų augalų buveinių ir gyvūnų veisimosi ir/ar maitinimosi vietų lokalizacija BAST regioninio padalinio administruojamuose miškuose

(remiantis „BIOMON“ duomenų bazės duomenimis)

KAMAJŲ GIRININKIJA

M 1 : 15 000

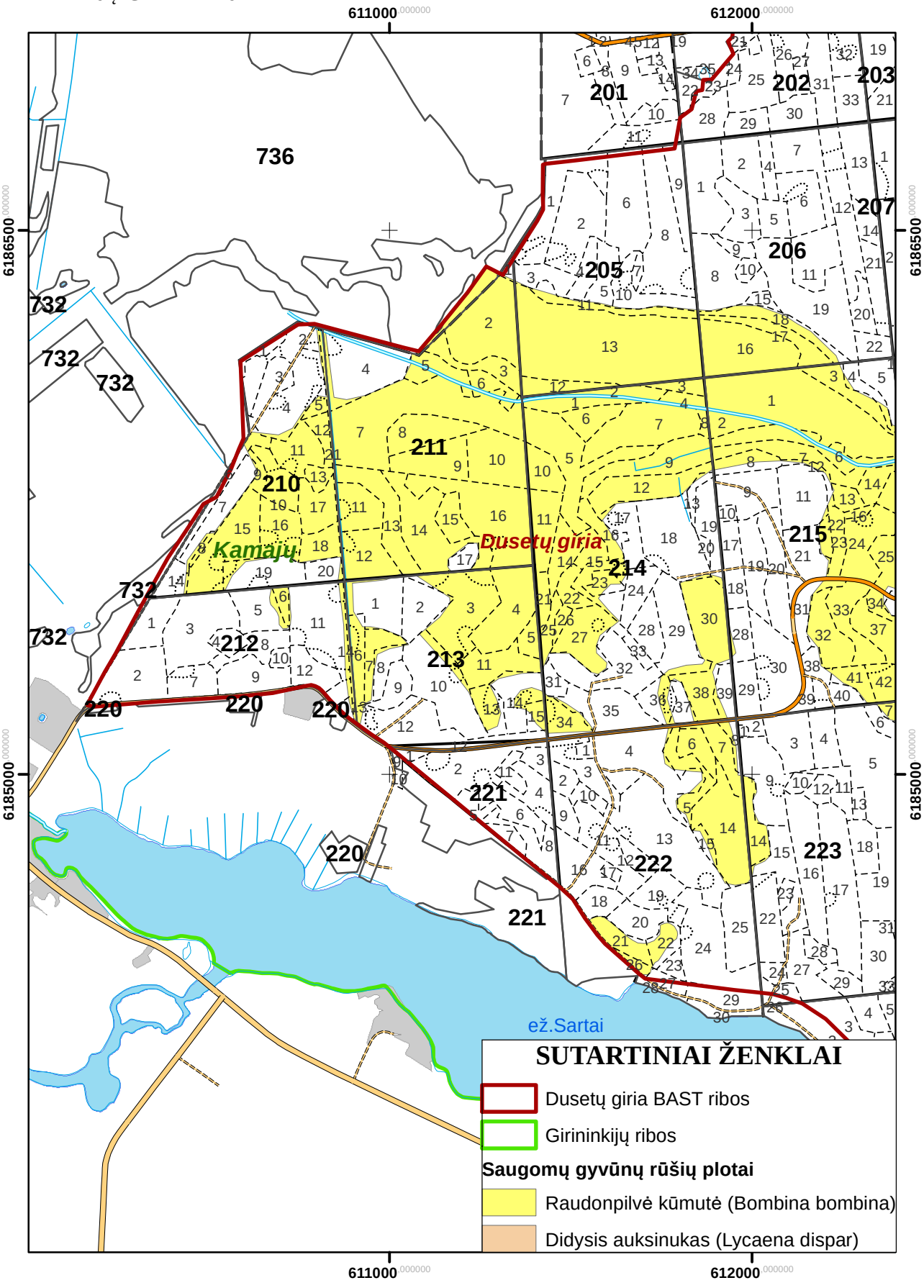

KAMAJŲ GIRININKIJA

M 1 : 15 000

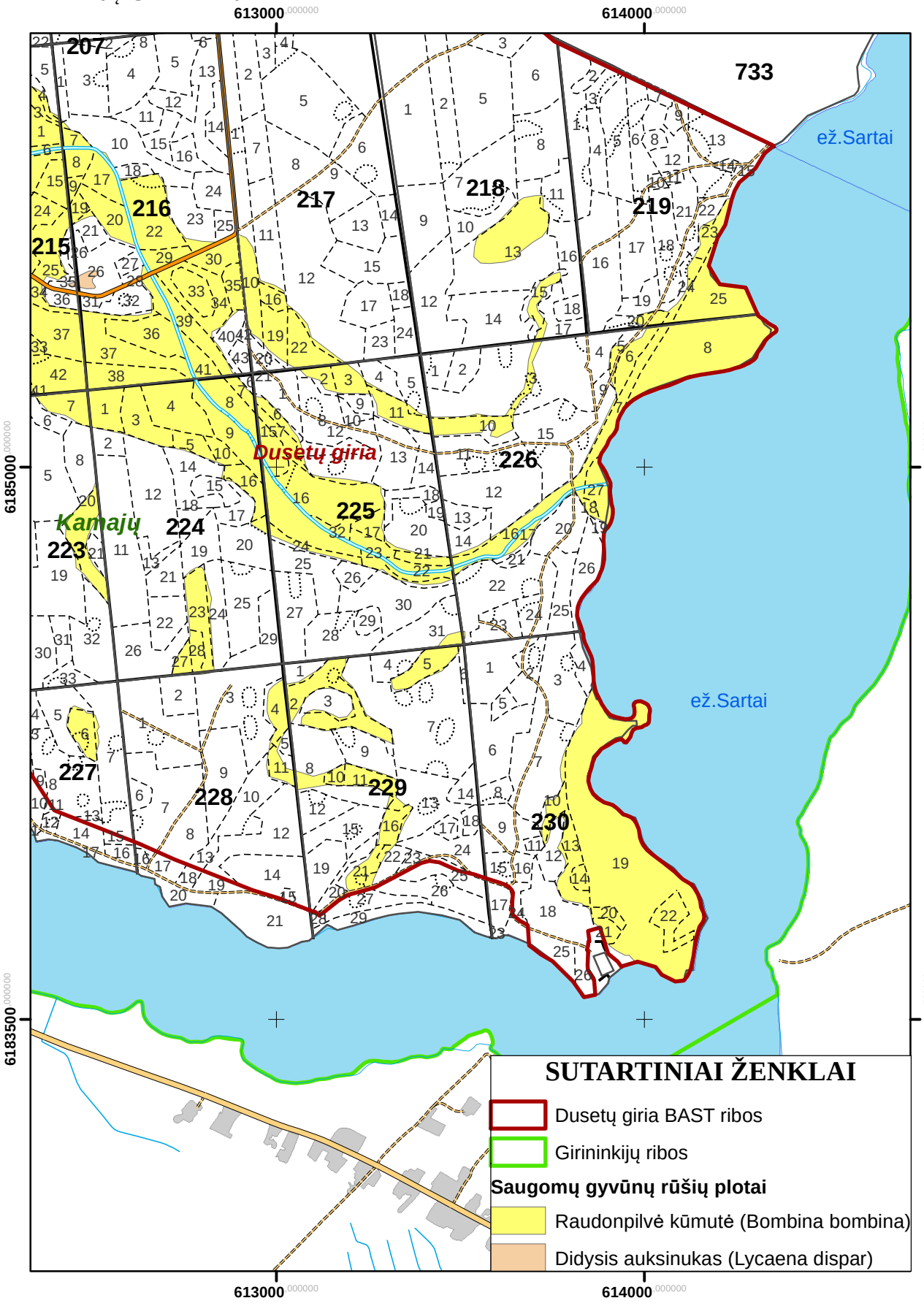

KAMAJŲ GIRININKIJA

M 1 : 15 000

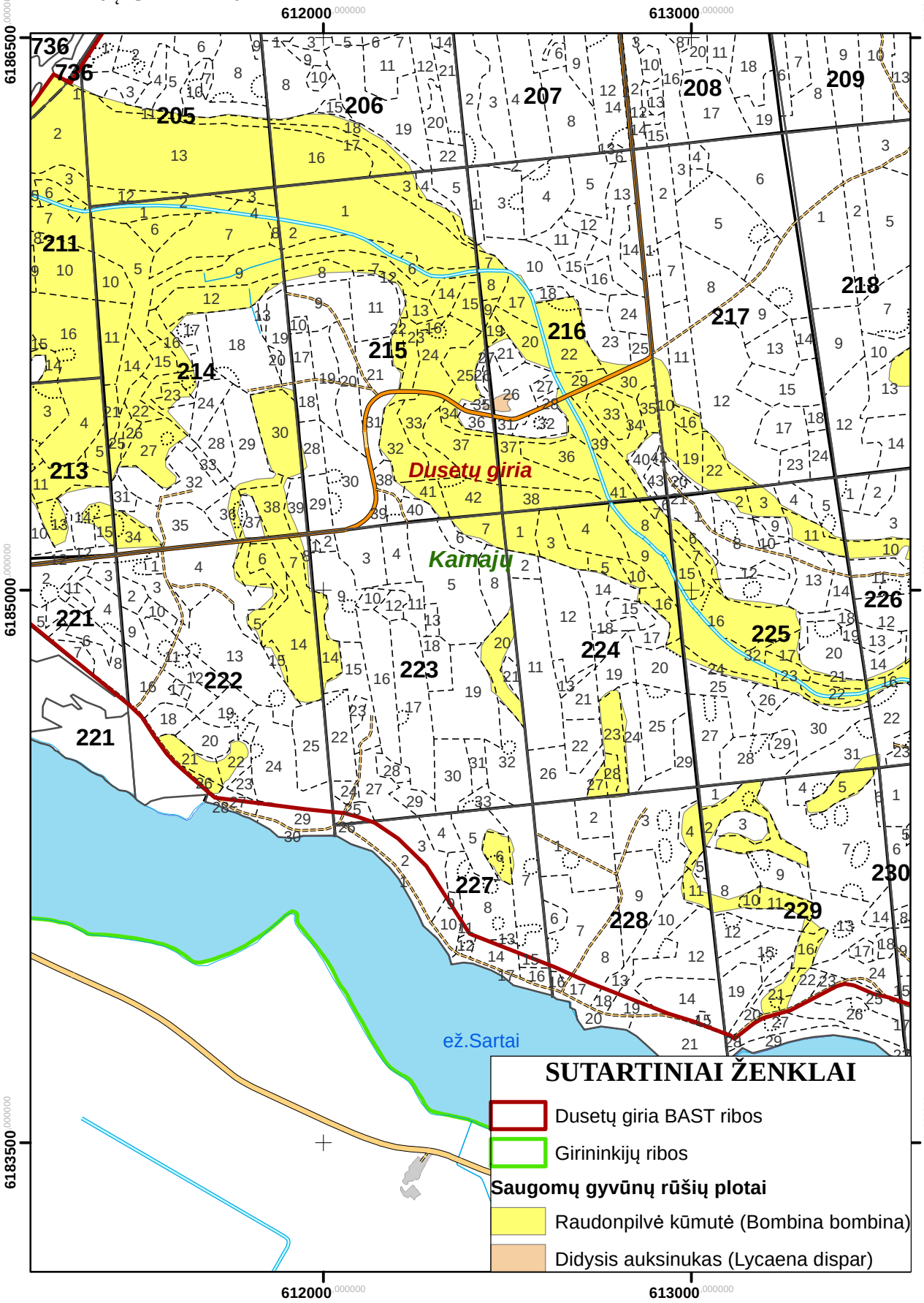

OBELIŲ GIRININKIJA

M 1 : 10 000

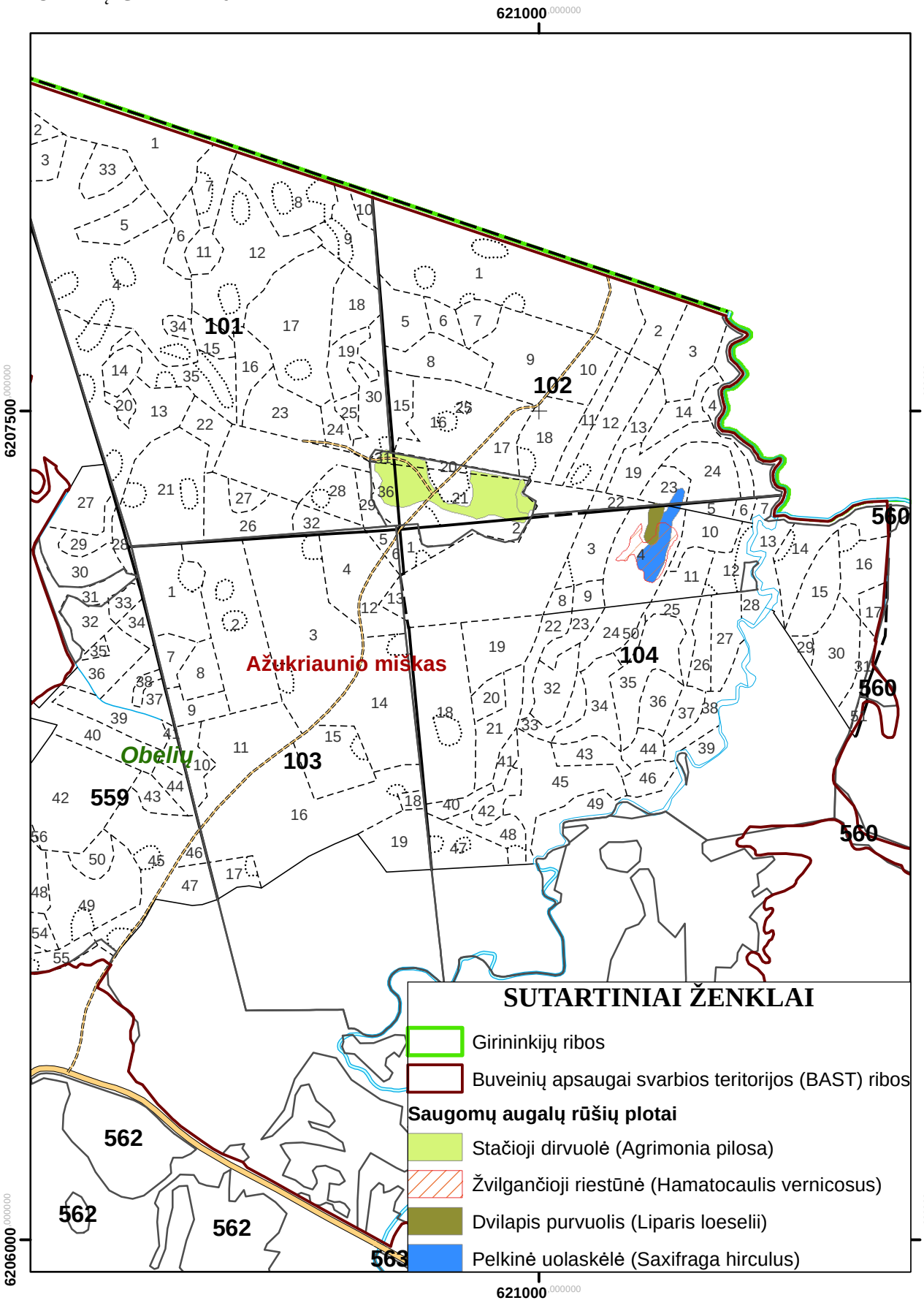

OBELIŲ GIRININKIJA

M 1 : 10 000

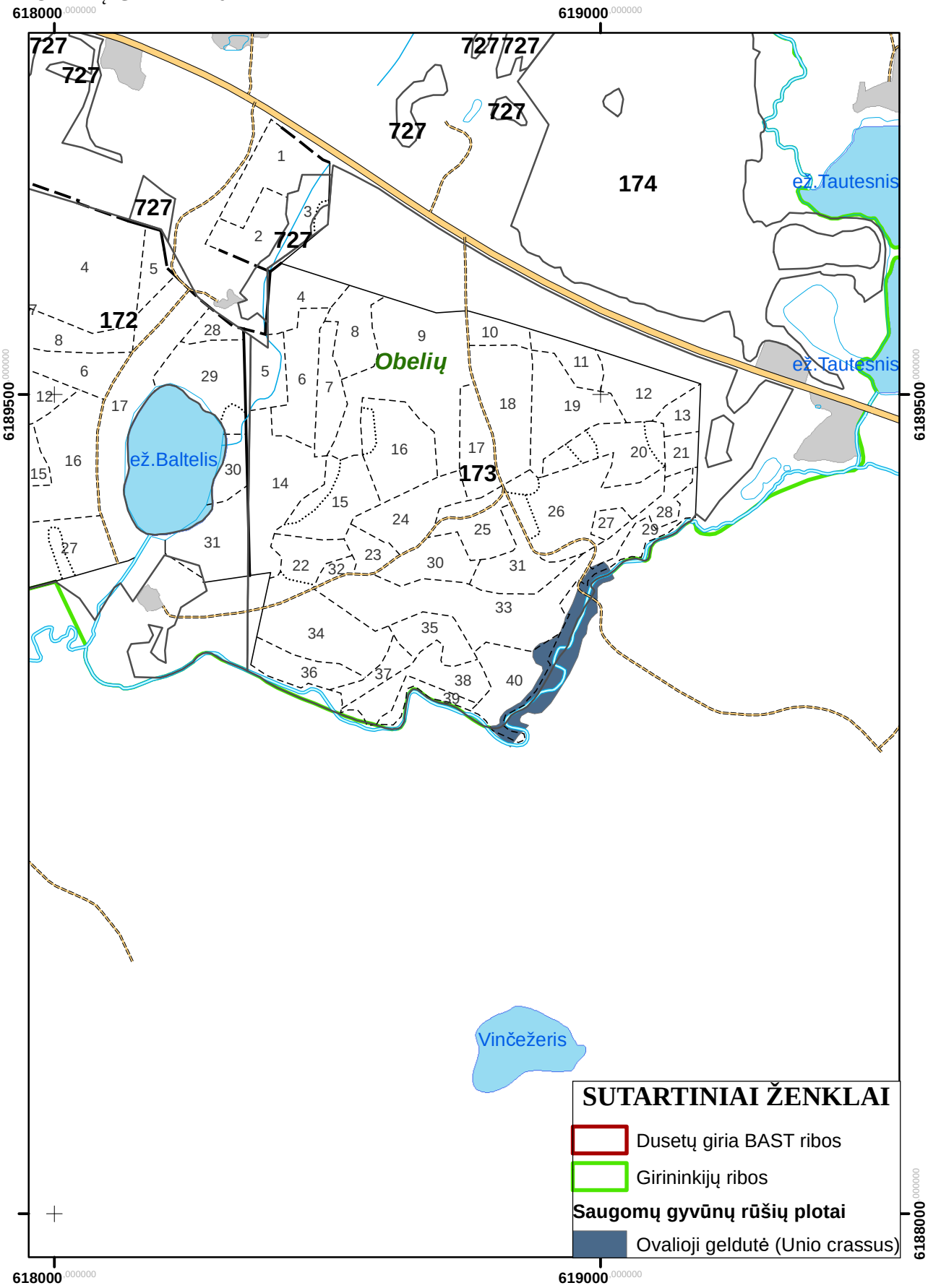

14 PRIEDAS
EB svarbos gamtinių buveinių lokalizacija BAST regioninio padalinio administruojamuose miškuose

(remiantis www.geoportal.lt/map duomenimis)

SUTARTINIAI ŽENKLAI

- Buveinių apsaugai svarbios teritorijos (BAST) ribos
- Girininkijų ribos
- Valstybinės reikšmės miškai
- Užstatyta teritorija
- Vandenys

Europos Bendrijos svarbos gamtinės buveinės

- 3150 Natūralūs eutrofiniai ežerai su plūdžių arba aštrių bendrijomis
- 6210 Stepinės pievos
- 6230 *Rūšių turtingi briedgaurynai
- 6270 *Rūšių gausios ganyklos ir ganomos pievos
- 6410 Melvenynai
- 6430 Eutrofiniai aukštieji žolynai
- 6450 Aliuvinės pievos
- 6510 Šienaujamos mezofitų pievos
- 7110 *Aktyvios aukštapelkės
- 7120 Degradavusios aukštapelkės
- 7140 Tarpinės pelkės ir liūnai
- 7160 Nekalkingi šaltiniai ir šaltiniuotos pelkės
- 7230 Šarmingos žemapelkės
- 9010 *Vakarų taiga
- 9020 *Plačialapių ir mišrūs miškai
- 9050 Žolių turtingi eglynai
- 9070 Medžiais apaugusios ganyklos
- 9080 *Pelkėti lapuočių miškai
- 9160 Skroblynai
- 9180 *Griovių ir šlaitų miškai
- 91D0 *Pelkiniai miškai
- 91E0 *Aliuviniai miškai

OBELIŲ GIRININKIJA M 1 : 10 000

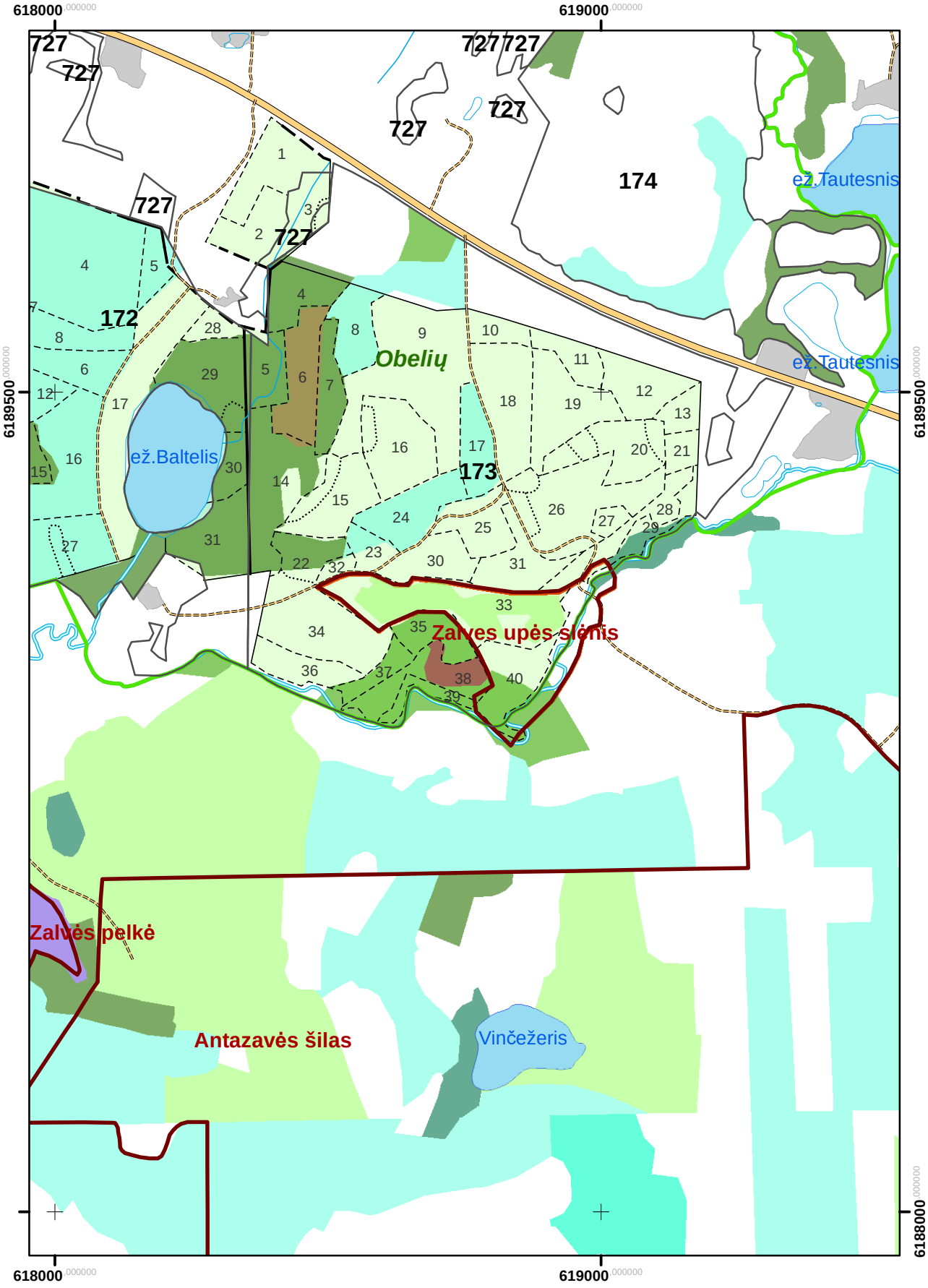

PANDĖLIO GIRININKIJA M 1 : 10 000

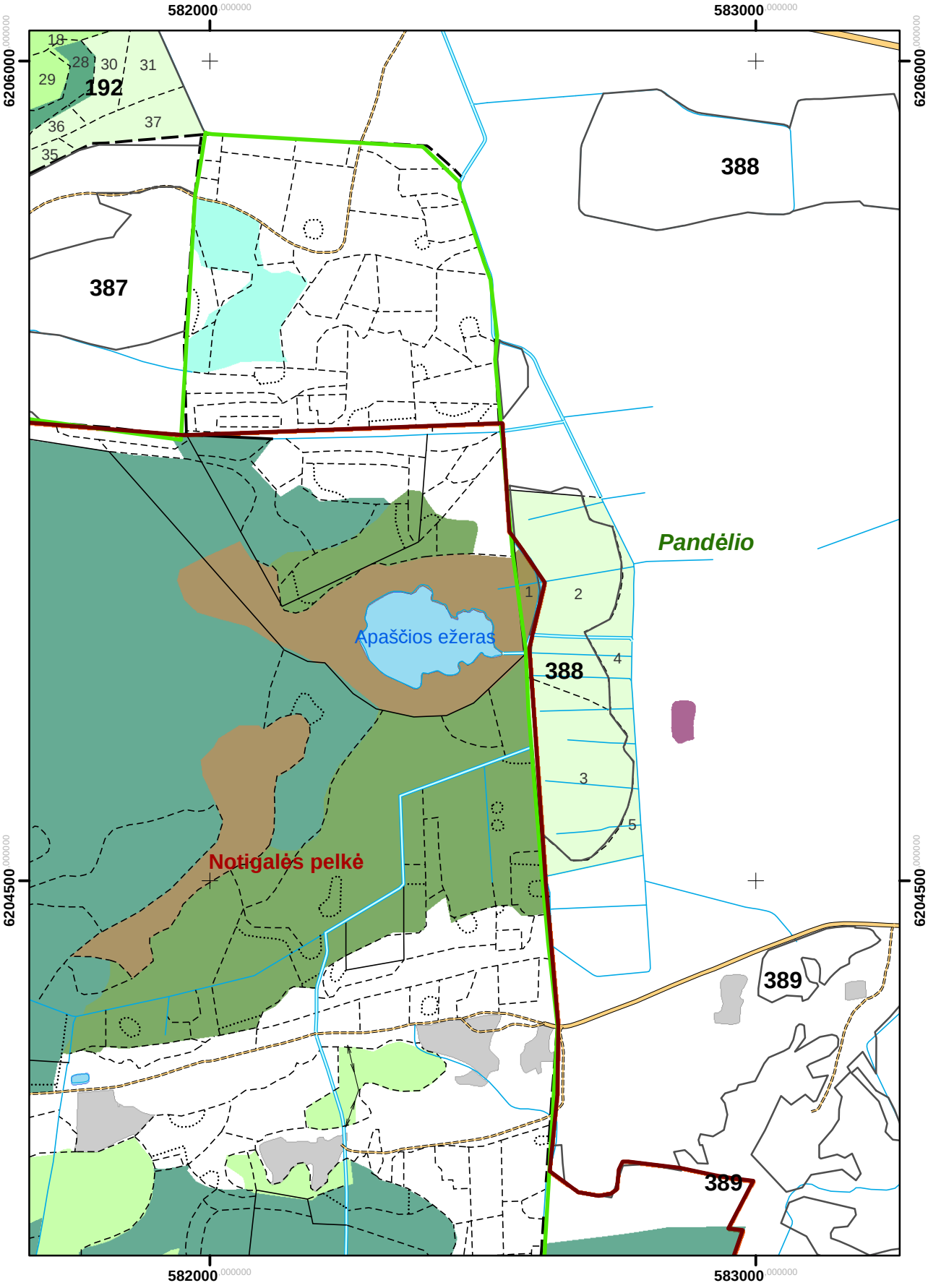

15 PRIEDAS
Vaistinių augalų genetinių sklypų lokalizacija regioninio padalinio administruojamuose miškuose

OBELIŲ GIRININKIJA

BRADESIŲ PIEVOS VAISTINIŲ AUGALŲ GENETINIO SKLYPO LOKALIZACIJA REGIONINIO PADALINIO ADMINISTRUOJAMUOSE MIŠKUOSE

M 1 : 10 000

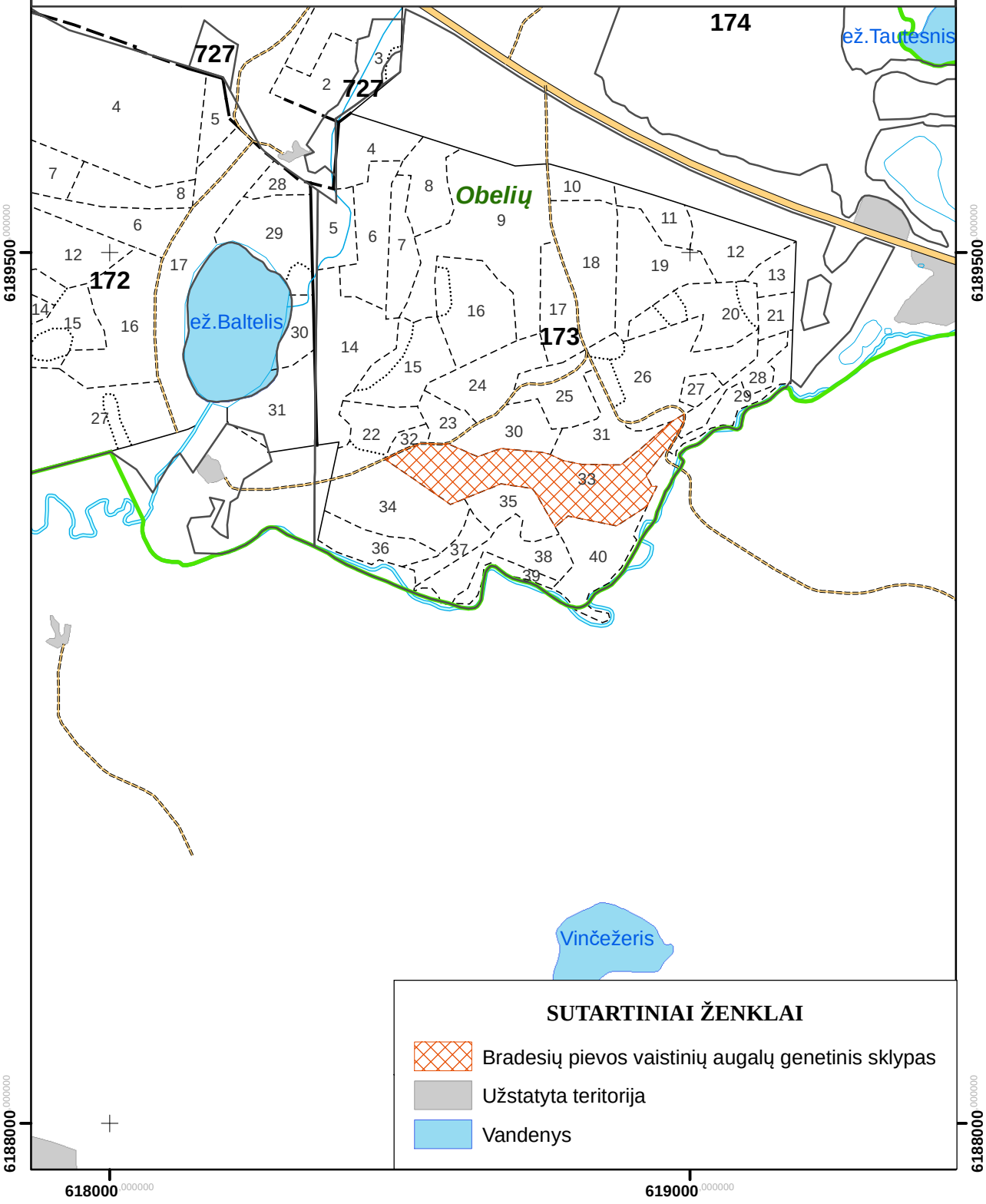

16 PRIEDAS
Tvarkymo priemonių lokalizacija regioninio padalinio administruojamuose miškuose (pagal Dusetų girios BAST tvarkymo programą)

KAMAJŲ GIRININKIJA

PRJEKTUOJAMOS GAMTOTVARKINĖS PRIEMONĖS REGIONINIO PADALINIO ADMINISTRUOJAMUOSE MIŠKUOSE PAGAL BAST DUSETŲ GIRIA TVARKYMO PROGRAMĄ

M 1 : 10 000

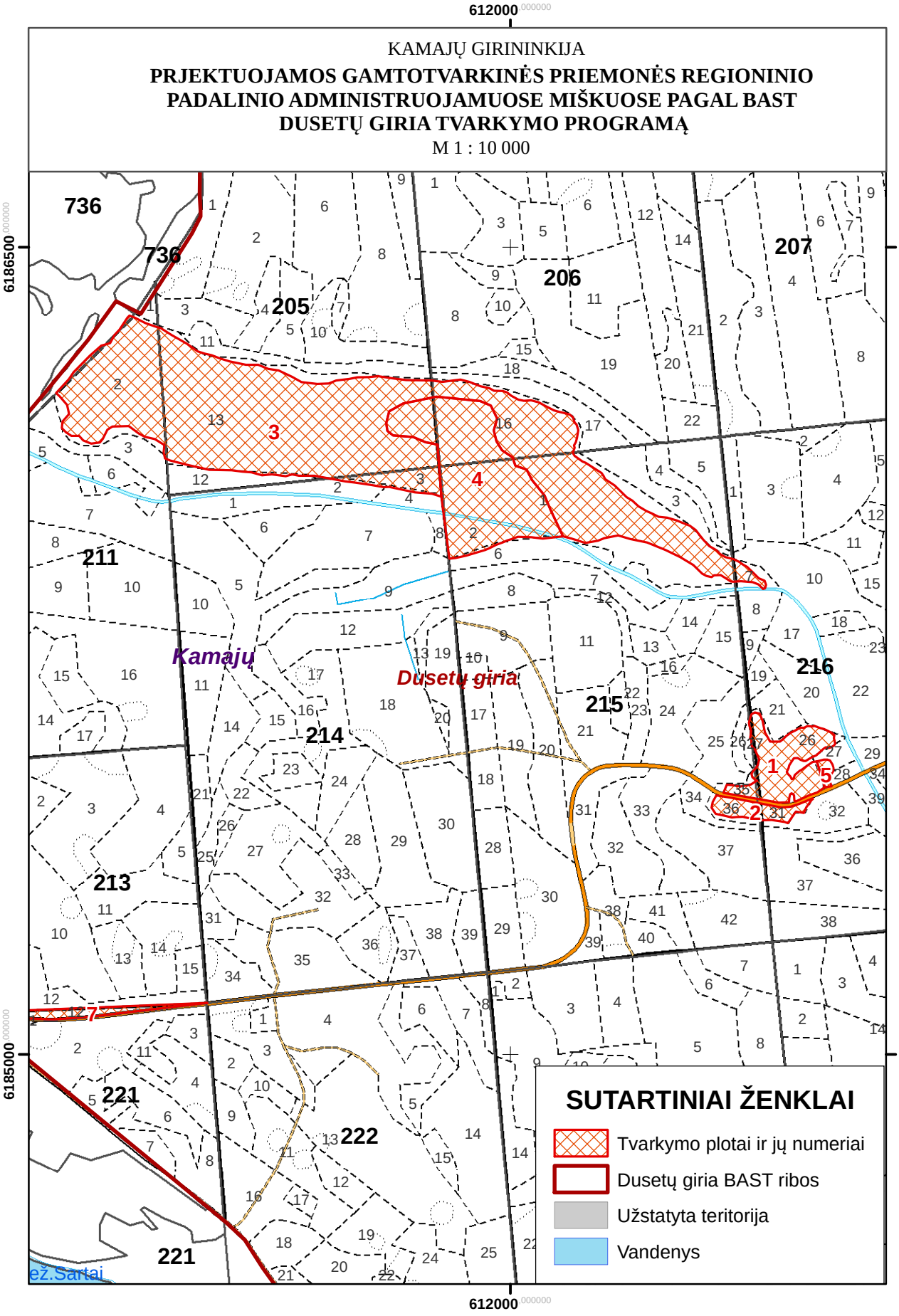

KAMAJŲ GIRININKIJA

PRJEKTUOJAMOS GAMTOTVARKINĖS PRIEMONĖS REGIONINIO PADALINIO ADMINISTRUOJAMUOSE MIŠKUOSE PAGAL BAST DUSETŲ GIRIA TVARKYMO PROGRAMĄ

M 1 : 10 000

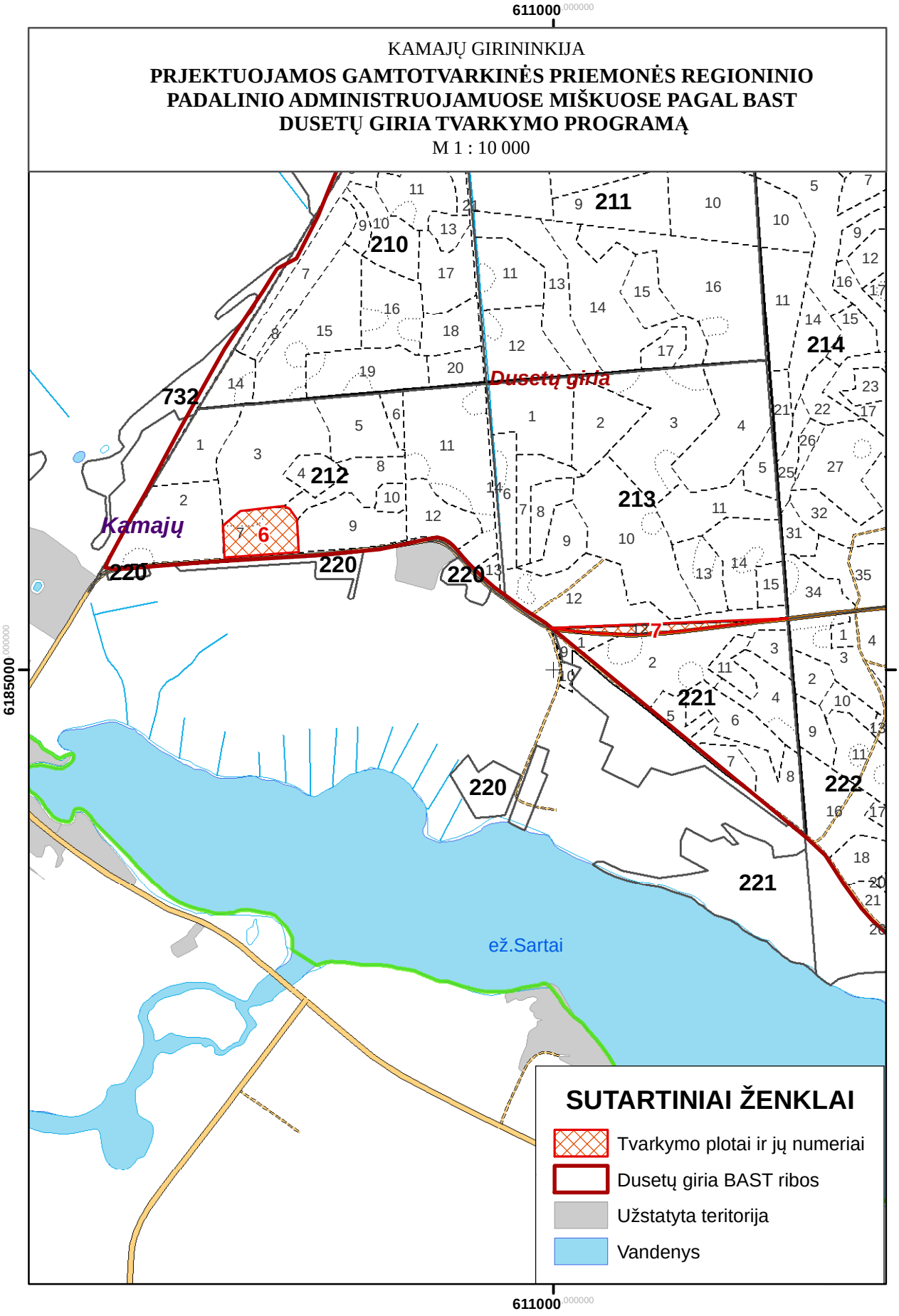

KAMAJŲ GIRININKIJA

PRJEKTUOJAMOS GAMTOTVARKINĖS PRIEMONĖS REGIONINIO PADALINIO ADMINISTRUOJAMUOSE MIŠKUOSE PAGAL BAST DUSETŲ GIRIA TVARKYMO PROGRAMĄ

M 1 : 10 000

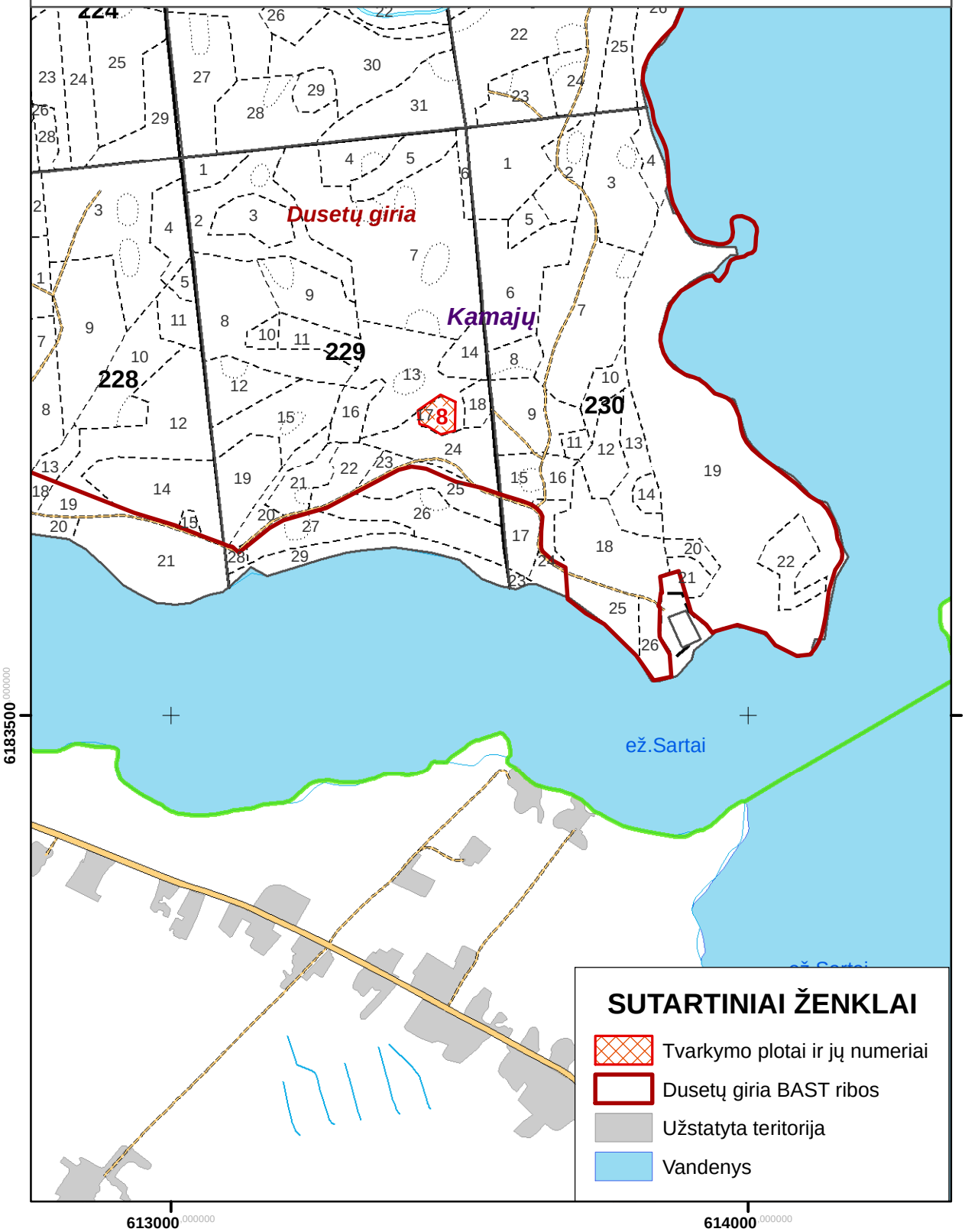

17 PRIEDAS
Plotų, kuriuose numatyta palaikyti atviras miško laukymes, lokalizacija regioninio padalinio administruojamuose miškuose
(pagal Sartų ir Gražutės RPD pateiktus siūlymus)

KAMAJŲ GIRININKIJA

ATVIRŲ BUVEINIŲ PALAIKYMAS BAST REGIONINIO PADALINIO ADMINISTRUOJAMUOSE MIŠKUOSE (PAGAL SARTŲ IR GRAŽUTĖS RPD PATEIKTUS SIŪLYMUS

M 1 : 10 000

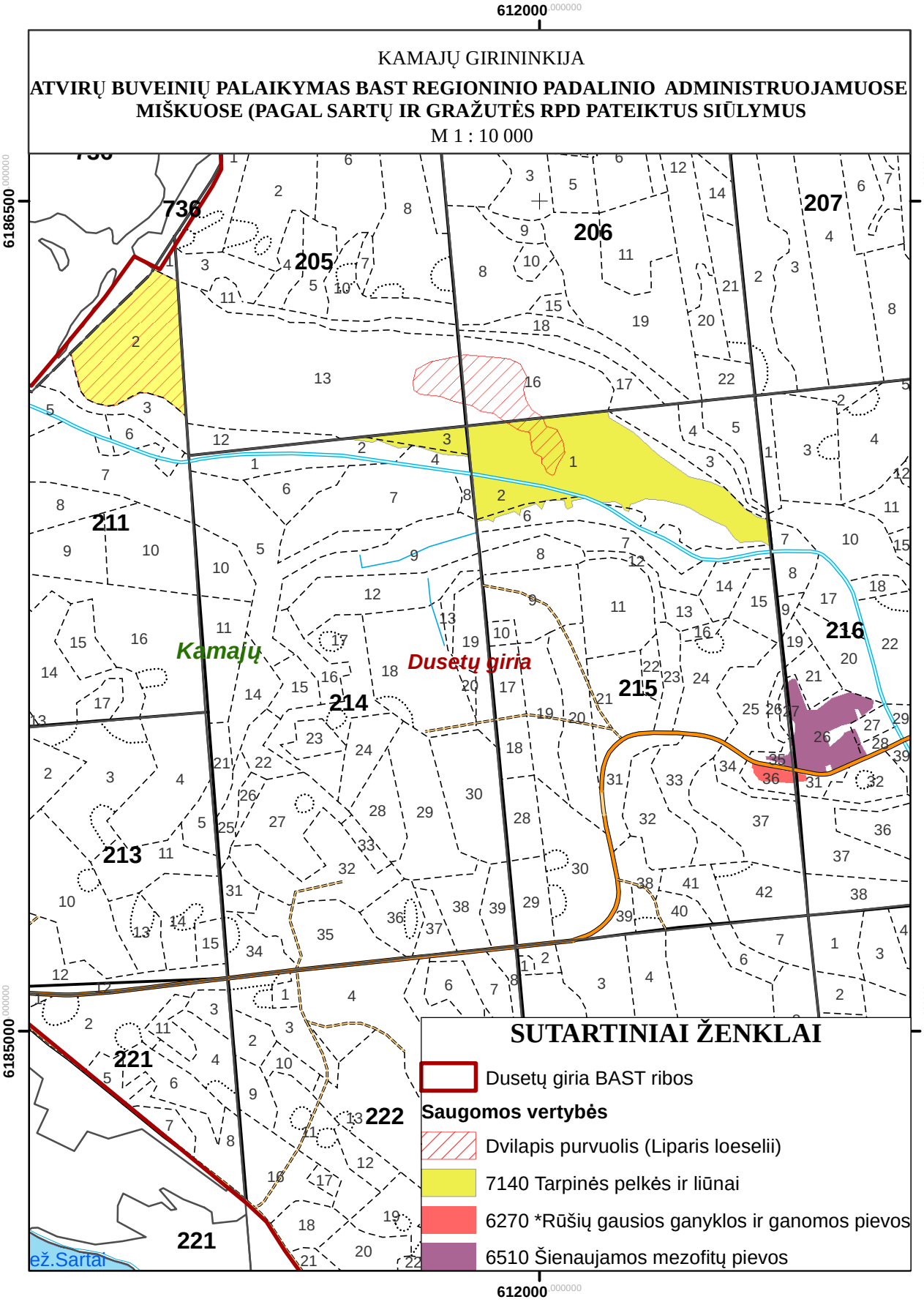

KAMAJŲ GIRININKIJA

ATVIRŲ BUVEINIŲ PALAIKYMAS BAST REGIONINIO PADALINIO ADMINISTRUOJAMUOSE MIŠKUOSE (PAGAL SARTŲ IR GRAŽUTĖS RPD PATEIKTUS SIŪLYMUS)

M 1 : 10 000

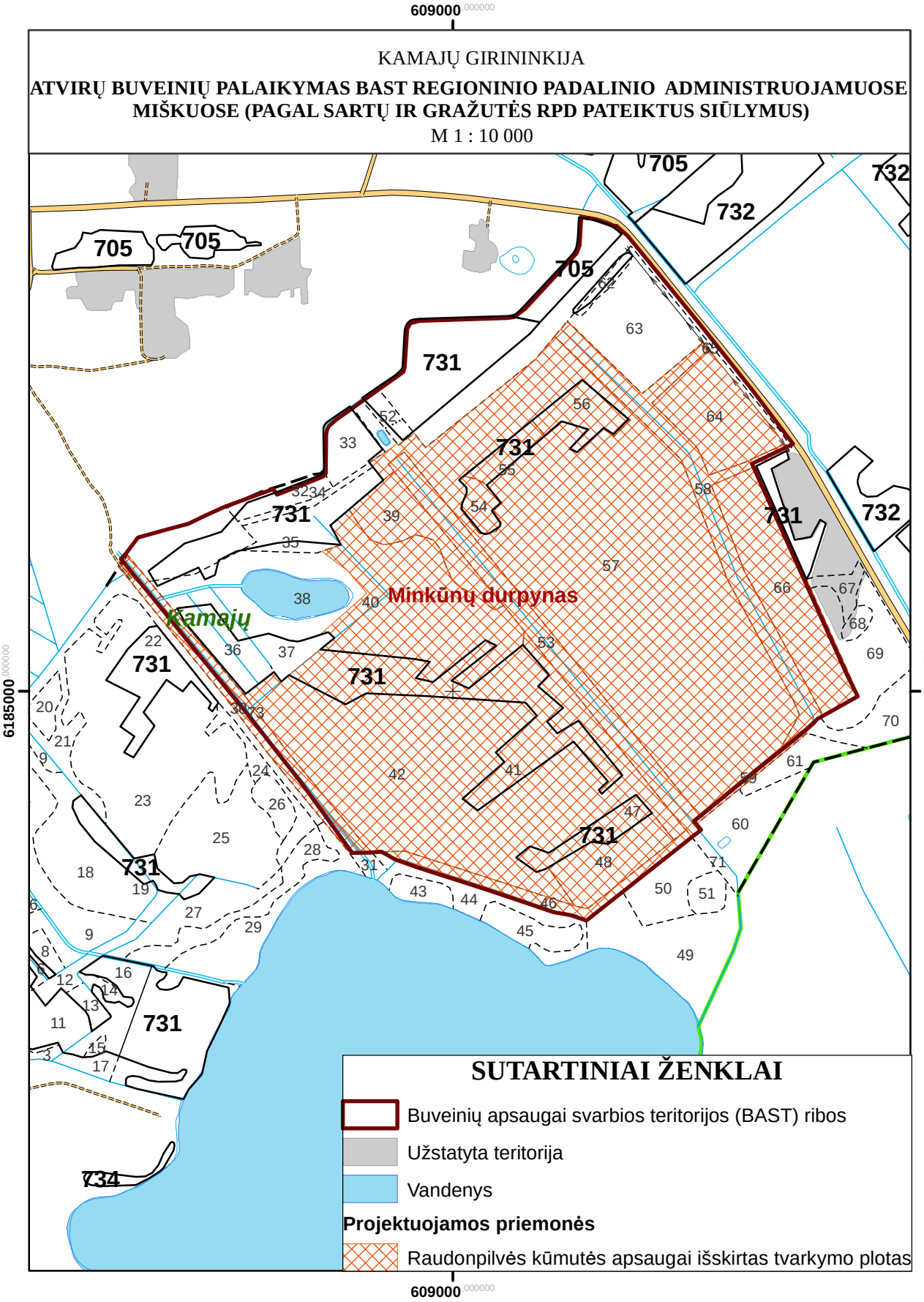

OBELIŲ GIRININKIJA

ATVIRŲ BUVEINIŲ PALAIKYMAS BAST REGIONINIO PADALINIO ADMINISTRUOJAMUOSE MIŠKUOSE (PAGAL SARTŲ IR GRAŽUTĖS RPD PATEIKTUS SIŪLYMUS)

M 1 : 10 000

